

nmh NEMZETI MÉDIA- ÉS
HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG
MÉDIATANÁCS

ORSZÁGGYŰLÉSI BESZÁMOLÓ

A NEMZETI MÉDIA-
ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG
MÉDIATANÁCSÁNAK
TEVÉKENYSÉGÉRŐL

2 0 1 3

**ORSZÁGGYŰLÉSI
BESZÁMOLÓ**
A NEMZETI MÉDIA-
ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG
MÉDIATANÁCSÁNAK 2013. ÉVI
T E V É K E N Y S É G É R Ő L

B/113

BUDAPEST, 2014. ÁPRILIS 1.

KIADJA A

1015 BUDAPEST, OSTROM UTCA 23–25.

TELEFON: (+36 1) 457 7100 FAX: (+36 1) 356 55 20

E-MAIL: INFO@NMHH.HU WEB: WWW.NMHH.HU

FELELŐS VEZETŐ A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG ELNÖKE

KIADÁSÉRT FELELŐS: ARANYOSNÉ DR. BÖRC S JANKA FŐIGAZGATÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ: TAKÁCH ZSUZSANNA KOMMUNIKÁCIÓS IGAZGATÓ

Tartalom

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK	12
BEVEZETŐ	14
<hr/>	
I. A MÉDIATANÁCS MŰKÖDÉSE	16
1. A jogi környezet változásai	17
1.1. <i>Az Smtv. és az Mttv. módosítása a 2013. évi XXXIII. törvény keretében</i>	17
1.2. <i>Az Mttv. módosítása a 2013. évi CXXI. törvényre tekintettel</i>	18
1.3. <i>Az Smtv. és az Mttv. módosítása a 2013. évi CXXXI. törvénnyel összefüggésben</i>	19
1.4. <i>Az Mttv. és az Smtv. módosítása az Alaptörvény módosításaira tekintettel</i>	19
2. A működés személyi és tárgyi feltételei	20
2.1. <i>A működés személyi feltételei</i>	20
2.2. <i>A Médiatanács tagjai</i>	20
2.3. <i>A Médiatanács működésének tárgyi feltételei</i>	22
3. A működés statisztikai adatai	22
4. Pénzügyi és gazdasági helyzet, a 2013. évi költségvetés végrehajtása	22
4.1. <i>Pénzügyi és gazdasági helyzet</i>	22
4.2. <i>A 2013. évi költségvetés végrehajtása</i>	22
5. A Médiatanács Médiatudományi Intézete	24
5.1. <i>Az intézet 2013. évi tevékenysége</i>	24
<hr/>	
II. A SZÓLÁS-, VÉLEMÉNY- ÉS SAJTÓSZABADSÁG, A TÁJÉKOZTATÁS KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGÁNAK HELYZETE	28
1. Gyűlöletbeszéd	29
2. Emberi méltóság	45
3. Kiskorúak védelme	48
3.1. <i>Bejelentésre indított eljárások</i>	55
3.2. <i>Filmdatbázison alapuló vizsgálatok</i>	56
3.3. <i>A gyermekáv-célvizsgálat eredményei és a hat éven aluliaknak nem ajánlott korhatári kategória alkalmazása</i>	57
3.4. <i>A „6-os karika” és a gyermekbarát piktogram</i>	58
3.5. <i>Előzetes klasszifikáció</i>	58
3.6. <i>Az Mttv. 10. § (7) bekezdésének ellenőrzése</i>	59
3.7. <i>A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések</i>	60
4. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságának helyzete	60
4.1. <i>A kiegyensúlyozottsági kérelmek alakulása 2013-ban</i>	63
4.2. <i>Példák a Médiatanács kiegyensúlyozott tájékoztatás kapcsán kialakított gyakorlatából</i>	63
5. A hír- és a politikai magazinműsorok tájékoztatási gyakorlata	68
5.1. <i>A hírműsorok tájékoztatási gyakorlata</i>	69
5.2. <i>A politikai magazinműsorok tájékoztatási gyakorlata</i>	77
5.3. <i>Összefoglalás</i>	82
6. A Médiatanács kereskedelmi közleményekre vonatkozó gyakorlata	83
6.1. <i>Műsorszámok támogatása</i>	83
6.2. <i>A termékmegjelenítés</i>	83
6.3. <i>A klasszikus reklámok elválasztása a szerkesztett tartalomtól</i>	84
6.4. <i>A burkolt kereskedelmi közlemény</i>	85
6.5. <i>A reklámok hangereje</i>	86
6.6. <i>A reklámidő</i>	87

III.	A MÉDIASZOLGÁLTATÓK ÉS MŰSORTERJESZTŐK TULAJDONI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA	88
1.	Földfelszíni országos médiaszolgáltatók tulajdonosi szerkezete	90
1.1.	<i>Földfelszíni országos kereskedelmi televíziók</i>	90
1.2.	<i>Földfelszíni országos kereskedelmi rádiók</i>	91
2.	Földfelszíni helyi és körzeti médiaszolgáltatók tulajdonosi szerkezete	92
<hr/>		
IV.	A FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ RÁDIÓS ÉS AUDIOVIZUÁLIS MÉDIASZOLGÁLTATÁSI JOGOSULTSÁGOK 2013-BAN	94
1.	A 2013. évi rádiós pályázatási tevékenység összefoglalása	95
1.1.	<i>Helyi és körzeti médiaszolgáltatói lehetőségek pályázatása</i>	96
1.2.	<i>Kisközösségi médiaszolgáltatói lehetőségek pályázatása</i>	99
1.3.	<i>A Médiatanács 2014. évi pályázatási tevékenységének előkészítése</i>	101
2.	A földfelszíni audiovizuális médiaszolgáltatók digitális átállása	101
2.1.	<i>Az országos földfelszíni közszolgálati audiovizuális médiaszolgáltatások digitális átállása</i>	101
2.2.	<i>Az országos földfelszíni kereskedelmi audiovizuális médiaszolgáltatások digitális átállása</i>	101
2.3.	<i>A helyi földfelszíni audiovizuális médiaszolgáltatások digitális átállása</i>	102
3.	Ideiglenes hatósági szerződések	103
3.1.	<i>Ideiglenes hatósági szerződések kötése helyi audiovizuális médiaszolgáltatókkal</i>	103
3.2.	<i>Lejárt jogosultságu hatvannapos ideiglenes hatósági szerződések kötése pályázatás alatt álló helyi és körzeti rádiós médiaszolgáltatói lehetőségekre</i>	103
4.	Médiaszolgáltatói szerződésmódosítások	104
4.1.	<i>Vételkörzet-bővítéssel kapcsolatos szerződésmódosítások</i>	104
4.2.	<i>Hálózatba kapcsolódással kapcsolatos szerződésmódosítások</i>	104
4.3.	<i>A médiaszolgáltatás állandó megnevezésének módosításával kapcsolatos szerződésmódosítások</i>	105
4.4.	<i>A médiaszolgáltatás megkezdésének halasztásával kapcsolatos szerződésmódosítások</i>	105
4.5.	<i>A szerződést biztosító mellékkötelezettséget érintő szerződésmódosítások</i>	106
4.6.	<i>A műsorterv módosítása</i>	106
5.	Megszűnt médiaszolgáltatások	106
<hr/>		
V.	A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÁLTAL HASZNÁLT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI LEHETŐSÉGEK FELÜLVIZSGÁLATA	108
<hr/>		
VI.	A MÉDIASZOLGÁLTATÁSI PIAC GAZDASÁGI HELYZETE, PÉNZÜGYI FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA	112
1.	A közszolgálati médiaszolgáltatók gazdasági helyzetének, pénzügyi feltételeinek alakulása	113
2.	A rádiós és audiovizuális hirdetési piac alakulása	115
3.	Helyi és körzeti földfelszíni terjesztésű médiaszolgáltatók helyzete az éves beszámolók alapján	118
4.	A Médiatanács intézkedési díjtartozások ügyében	120
5.	Díjcsökkentési, részletfizetési kérelmek ügyében hozott hatósági döntések	122
6.	Törvényi kvótakötelezettségek teljesítésének ellenőrzése, mentesítési eljárások lefolytatása	124
6.1.	<i>A kvótakötelezettségek teljesítésének ellenőrzése a 2013. évben</i>	124
6.2.	<i>A mentesítési eljárások lefolytatása</i>	125
7.	JBE-médiaszolgáltatók azonosítása	126
<hr/>		
VII.	A MÉDIATANÁCS TEVÉKENYSÉGE 2013-BAN	128
1.	A Médiatanács döntései 2013-ban	129
2.	Peres ügyek	136
2.1.	<i>Folyamatban lévő és lezárt bírósági ügyek számszerűen</i>	136
2.2.	<i>A pénztartozások behajtásával kapcsolatos peres és nem peres eljárások</i>	137
2.3.	<i>A médiaszolgáltatásidő-tartozásból származó perek</i>	137
2.4.	<i>A kötbér- és bírságtartozások</i>	137
2.5.	<i>Felszámolás, végelszámolás, kényszer törlesztés, csőd</i>	137
3.	Társszabályozás a médiaigazgatásban	138

VIII.	A KISKORÚAK VÉDELME ÉRDEKÉBEN ALKALMAZOTT MŰSZAKI MEGOLDÁSOK MEGLÉTÉNEK ELLENŐRZÉSE	140
1.	A mobil hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók saját előfizetői részére biztosított lineáris és lekérhető médiatartalmakra vonatkozó gyermekzármegoldások	142
2.	Az interneten elérhető, kiskorúakra káros lekérhető médiatartalmak korlátozását biztosító gyermekzármegoldások és megfelelőségük	143
<hr/>		
IX.	A MÉDIATANÁCS KÜLKAPCSOLATAINAK ALAKULÁSA	144
1.	A Médiatanács kapcsolata az Európai Bizottsággal	146
2.	A Médiatanács kapcsolata az Európa Tanáccsal	149
3.	A Médiatanács részvétele az EPRA munkájában	149
4.	A Médiatanács részvétele a CERF munkájában	149
<hr/>		
X.	A MÉDIATANÁCS 2013. ÉVI TÁMOGATÁSI TEVÉKENYSÉGE – TÁMOGATÁSI TERÜLET	152
1.	A Médiatanács támogatáspolitikája	153
2.	Változások a pályázati eljárásokban	156
3.	A Magyar Média Mecenatúra program keretében nyújtott támogatások	162
<hr/>		
XI.	A RÁDIÓS ÉS TELEVÍZIÓS MÉDIATARTALMAK ELEMZÉSE (MONITORING)	172
1.	A 20%-os bűncselekményarány vizsgálata a hírműsorokban	173
2.	A társadalmi sokszínűség reprezentációja a hír- és magazinműsorokban	176
2.1.	<i>A vizsgálat mintája</i>	177
2.2.	<i>A vizsgált társadalmi csoportok demográfiai jellemzői</i>	177
2.3.	<i>Inaktív csoportok</i>	177
2.4.	<i>Fogyatékkal élők</i>	177
2.5.	<i>Kisebbségek, migránsok</i>	177
2.6.	<i>A férfiak és nők népességben belüli aránya</i>	178
2.7.	<i>Médiareprezentáció</i>	178
3.	A kereskedelmi közlemények (reklám, műsörtámogatás és termékmegjelenítés) közzétételi gyakorlata	181
4.	A magyar zene aránya	192
5.	A reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint azok közzétételét jelző figyelemfelhívás átlagos hangerejére vonatkozó rendelkezés megsértése	198
6.	A hallássérültek számára hozzáférhető műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások teljesülése	200
6.1.	<i>Az NMHH vizsgálatának módszere</i>	200
6.2.	<i>A vizsgálat eredménye</i>	201
6.3.	<i>Segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámok</i>	202
6.4.	<i>Műfaji kínálat</i>	202
6.5.	<i>Jeltolmácsolás</i>	203
6.6.	<i>Figyelemfelhívás</i>	204
	MELLÉKLET: Médiafogyasztási adatok (2012–2013)	208

Rövidítésjegyzék

AB	Magyarország Alkotmánybírósága
AB határozat	Alkotmánybíróság határozat
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
Alkotmány	A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény [hatályon kívül]
AVMS irányelv	A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatók nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelv
Btk.	A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény
CDMSI	Steering Committee on Media and Information Society (Média és Információs Társadalom Irányító Bizottság)
CERF	Közép-európai Hatósági Fórum
Dtv.	A műsorterjesztés és a digitális átállítás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény
EPRA	European Platform of Regulatory Authorities (Szabályozó Hatóságok Európai Platformja)
f. a.	Felszámolás alatt
Hivatal	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala
JBE	Jelentős befolyásoló erővel rendelkező
Ket.	A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
Médiatanács	A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa
Mttv.	A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény
MTVA/alap	Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap
NMHH/hatóság	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
ORTT	Országos Rádió és Televízió Testület
Ptk.	A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény
Rttv.	A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény [hatályon kívül]
Smtv.	A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény

BEVEZETŐ

„Aki a médiát, a képeket irányítja, az a kultúrát irányítja.”
Irwin Allen Ginsberg

A médiában megjelenő tartalmak egyre inkább meghatározzák az emberek gondolkodását. A televíziók, a rádiók és az internetes szolgáltatók a képek és a hangok összehangolói, irányítói. A média felügyelete, a törvények betartatása és mindemellett a sajtószabadság biztosítása nagy felelősséget ró a Médiatanácsra.

2013 a hazai televíziózás történetében mérföldkőnek számít. Magyarországon is lezajlott a digitális átállás, amelynek köszönhetően a hazai televízió nézők jobb kép- és hangminőségben élvezhetik kedvenc műsoraikat. A Médiatanács a DIGI2013 pályázat keretében összesen 312 millió forintot ajánlott fel a helyi televíziók digitális átállásának és ezzel a magyar média sokszínűségének támogatására.

A kapcsolatok ápolása és a nemzetközi trendek követése hangsúlyos szerepet kapott ebben az évben is. Létrejött többek között kínai–magyar animációs találkozó, valamint nemzetközi médiaszabályozási konferenciát tartottunk az Európa Tanáccsal és a Norvég Civil Támogatási Alappal együttműködésben.

2013-ban is felügyeltük a médiatartalmakat, valamint elláttuk a rádiós frekvenciapályáztatásokkal kapcsolatos teendőinket. Előkészítettük a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal megalapításának feltételeit, folytattuk az együttműködést a Siketek és Nagyothalók Országos Szövetségével, amelynek eredményeként az elkészített tanulmányaink kimutatták, hogy egyre több a felirattal ellátott műsorszám a televíziókban.

Nagy felelősség ugyanakkor a kulturális értékek megőrzése és újraterepítése is, hiszen az egyes emberek gondolkodásán túl a média a képek és hangok birtokosaként egész nemzetek kulturális gondolkodását képes meghatározni. A Médiatanács 2013-ban is elkötelezett volt a magyar kultúra támogatása iránt. Tavaly a Magyar Média Mecenatúra program keretében összesen csaknem 2,5 milliárd forinttal járult hozzá az értékes, magyar, nem egész estés filmes alkotások elkészüléséhez. 2011-től napjainkig ez a támogatási összeg 6,8 milliárd forintra nőtt, és több mint 1300 nyertes pályázat között oszlik meg. Az elmúlt esztendő azért is jelentős év a Mecenatúra-program életében, mert elkészültek az első alkotások, és azon túl, hogy már a televízió nézőkhöz is eljutottak, sok közülük nemzetközi fesztiválon is megmérettetett, ahonnan díjjal tért haza.

Bár a kultúrát Kodály szerint megszerezni és megtartani nehezebb, mint elveszteni, a Médiatanács – mint ahogy ez a következő beszámolóból is kiderül – 2013-ban is az előbbiekre törekedett.

Dr. Karas Monika
a Médiatanács elnöke

I. fejezet

A MÉDIATANÁCS MŰKÖDÉSE

1 A jogi környezet változásai

1.1. *Az Smtv. és az Mttv. módosítása a 2013. évi XXXIII. törvény keretében*

A 2013. évi XXXIII. törvény 1. §-ával az Smtv. 13. §-ában szereplő, a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatásokra vonatkozó tájékoztatási kritériumok (sokoldalúság, tényyszerűség, időszerűség, tárgyilagosság és kiegyensúlyozottság) helyébe a kiegyensúlyozottság mint egyfajta gyűjtőfogalom került. A módosításra azért volt szükség,

mert az Európa Tanács megítélése szerint a korábbi jelzők nehezen értelmezhetőek, ezért a „kiegyensúlyozottság” követelményét javasolta egyedüliként fenntartani. Tekintve, hogy a kiegyensúlyozottság a bírói gyakorlat szerint olyan átfogó kategória, amely az említett elemeket is magában foglalja, a módosítás valójában nem jelentett szűkítést, csupán a jogértelmezést egyszerűsítette.

A korábbi törvényi szabályozás értelmében az NMHH elnökét a miniszterelnök nevezte ki kilenc évre, amely időtartam lejárt után az elnök újból kinevezhető volt. Az Európai Bizottsággal a 2012 végén kezdődött tárgyalások eredményeképpen – 2013. áprilisi hatálybalépéssel – az elnök kinevezésére vonatkozó szabályok lényegesen megváltoztak: a hatóság elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki (ugyanúgy kilenc évre), és menti fel [Mttv. 111/A. § (1) bekezdés, illetve 113. § (2a) bekezdés], megbízatásának megszűnése után azonban nem nevezhető ki újra [Mttv. 111/A. § (3) bekezdés]. Emellett a törvény az elnökkel szemben magasabb képzettségi és gyakorlati követelményeket állapított meg, így legalább ötéves hatósági felügyelettel összefüggő gyakorlatot, vagy a médiára, illetve a hírközlésre vonatkozó tárgyban elismert tudományos fokozatot, ennek hiányában felsőoktatási intézményben legalább tízéves oktatói gyakorlatot követel meg [Mttv. 111/A. § (2) bekezdés]. Részletesebb szabályozást dolgozott ki a jogalkotó a jelölési folyamatot illetően is, hiszen a miniszterelnök számára kötelezettségként jelenik meg, hogy javaslata megtétele előtt a média és a hírközlés területen működő szakmai, érdek-képviselési és önszabályozó szervezetek fel kell kérnie, hogy tegyenek javaslatot az elnökjelölt személyére. A javaslatok alaposabb megismerése érdekében ezekkel a szervezetekkel a miniszterelnök köteles egyeztetni, de a végső döntésében nincs kötve az említett szervezetek által tett javaslatokhoz [Mttv. 111/A. § (4)–(6) bekezdés].

Az említett módosítások a Médiatanács elnökére és tagjaira vonatkozó szabályokat is érintették. Így a hatályos Mttv. a Médiatanács elnökére és tagjaira is az NMHH elnökére vonatkozó képzettségi és gyakorlati követelményeket írja elő, emellett – hasonlóan az elnökhöz – újraválasztásukat kizárja a törvény [Mttv. 124. § (2) bekezdés, illetve 125. § (5) bekezdés].

A 2013. évi XXXIII. törvény keretében az Országgyűlés – figyelemmel az AVMS irányelv követelményeire, az Európai Bizottsággal történt egyeztetésnek megfelelően – két ponton is módosította a „magyar mű” definícióját (Mttv. 203. § 37. pont). Egyrésztől hatályon kívül helyezte azt a rendelkezést, amely szerint a mozgóképről szóló törvény alapján magyarnak minősülő filmalkotás is „magyar mű”-nek minősül a médiaszabályozás fogalomrendszerében [Mttv. 203. § 37. pont f) alpont], továbbá pontosította az egyes nemzetiségek Magyarországhoz kapcsolódó kultúrájának részét képező instrumentális zenei műsorszám kategóriáját, elhagyva a mű szerzőjére vagy előadójára való utalást [Mttv. 203. § 37. pont e) alpont].

A törvény a fentiek mellett technikai jellegű módosításokat eszközölt: a korábbiakban részletezettekhez igazította az Mttv. kapcsolódó rendelkezéseit, pontosított egyes visszautalásokat, továbbá hatályon kívül helyezte rendelkezéseket fogalmazott meg a korábbi kinevezési szabályokról, a „magyar mű” fogalmáról és a Médiatanácsnak az országgyűlési ülések közvetítésével kapcsolatos feladatairól.

1.2. Az Mttv. módosítása a 2013. évi CXXI. törvényre tekintettel

„A helyi és körzeti televíziók digitális átállásának biztosítása érdekében szükséges és egyes hírközléssel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXI. törvény” a Dtv. mellett az Mttv.-t is módosította, 2013. július 6-i hatállyal. Ezen törvény 20. §-a módosította az Mttv. 1. §-a (2) bekezdésének d) és e) pontjában foglaltakat, illetve kiegészítette a bekezdést az f) ponttal. A módosítás azt a célt szolgálta, hogy az Mttv. hatálya az ideiglenes digitális műsorszórási jogosultsággal rendelkező, nem analóg médiaszolgáltatásokra is kiterjedjen.

Az Mttv. 74. §-ában rögzített közszolgálati médiaszolgáltatások földfelszíni műsorszórással történő országos vételkörzetre kiterjedő sugárzása az országos műsorszóró hálózat üzemeltetőjét terhelő továbbítási kötelezettség révén biztosított, ezért ennek a kötelezettségnek a kiterjesztése a helyi vagy körzeti vételkörzetű műsorszóró adók üzemeltetőire nem volt indokolt. Ezt figyelembe véve a műsorszóró adókat (hálózatokat) üzemeltető műsorterjesztőket kivették a továbbítási kötelezettség hatálya alól: megváltozott az Mttv. 74. § (5) bekezdése, technikai jelleggel módosult az Mttv. 48. § (5) bekezdésének, illetve 229. §-ának a szövege, továbbá kiegészült az Mttv. IV. Fejezet a 218/A. §-sal. Ez utóbbi szerint: *„E törvénynek a helyi és körzeti televíziók digitális átállásának biztosítása érdekében szükséges és egyes hírközléssel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, azzal, hogy e rendelkezések hatálybalépése előtt elkövetett jogsértésekre a jogsértés elkövetésekor hatályos anyagi jogi rendelkezések alkalmazandók.”*

1.3. *Az Smtv. és az Mttv. módosítása a 2013. évi CXXXI. törvénnyel összefüggésben*

Az Alaptörvény negyedik módosítása alapján szükségessé vált mind az Smtv., mind az Mttv. technikai jellegű módosítása, amelyre a 2013. évi CXXXI. törvénnyel („egyes törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról”) került sor 2013. augusztus 1-jei hatállyal. A törvényhozó kiegészítette az Mttv.-ben az NMHH elnökének kinevezési feltételeit meghatározó 111/A. §-t, illetve a Médiatanács elnökének és tagjainak választásával kapcsolatos 124. §-t. A módosítással a jogalkotó rögzítette, hogy milyen tevékenységek során szerzett gyakorlat felel meg a kinevezési feltételek között meghatározott gyakorlati követelményeknek. A 2013. évi CXXXI. számú törvény ugyancsak 2013. augusztus 1-jei hatállyal módosította az Smtv. 17. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalmára vonatkozó rendelkezéseket: az „*egyház vagy vallási csoport*” szövegrész helyébe a „*vallási közösség*” szövegrész lépett.

1.4. *Az Mttv. és az Smtv. módosítása az Alaptörvény módosításaira tekintettel*

A hazai jogrendszer alapját képező, 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 2013-ban történt módosításai közül a 2013. március 25-ei negyedik, illetve a 2013. szeptember 26-ai ötödik módosítás érintette a médiaigazgatásra vonatkozó jogszabályokat, így a hatályos médiaszabályozást is. Az Alaptörvény negyedik módosítása szerint politikai reklám médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül közölhető. Rögzítésre került, hogy a politikai reklámmal kapcsolatos szabályokat részben az Mttv., részben a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) tartalmazza. Az Alaptörvény módosításának megfelelően módosult az Mttv. politikai reklámra vonatkozó definíciója, amelyből kikerült az ellenszolgáltatásra – illetve annak hiányára – történő utalás, így az kizárólag tartalmi elemek alapján minősíti az egyes közleményeket. Politikai reklámokat kizárólag a közszolgálati médiaszolgáltatók tehetnek közzé.

„Az Alaptörvény negyedik módosítása rögzítette, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának, valamint a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának megsértésére.”

Az Alaptörvény negyedik módosítása rögzítette továbbá, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának, valamint a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére. Rögzítette továbbá azt is, hogy az ilyen közösséghez tartozó személyek – törvényben meghatározottak szerint – jogosultak a közösséget sértő véleménynyilvánítás ellen, emberi méltóságuk megsértése miatt igényeiket bíróság előtt érvényesíteni.

Az Alkotmánybíróság az 1/2013. (I. 7.) számú határozatában – egyéb, itt nem említett előírások mellett – alaptörvény-ellenesnek nyilvánította a politikai reklámok közzétételének kizárólag a közszolgálati médiaszolgáltatásokra történő korlátozását. Így az Alaptörvény ötödik módosítása értelmében – összhangban az Alkotmánybíróság 1/2013. (I. 7.) számú határozatában foglaltakkal – bármilyen médiaszolgáltatás útján közzétehető politikai reklám, továbbra is ellenérték nélkül. Ugyancsak módosította mind az Smtv.-t, mind pedig az Mttv.-t az egyes törvényeknek az új Ptk. hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvény. Ezek a módosítások 2014. március 15-én léptek hatályba, és csupán technikai jellegűek.

2 A működés személyi és tárgyi feltételei

2.1. A működés személyi feltételei

Az Országgyűlés döntésének megfelelően 2010. október 11-én megalakult az NMHH autonóm szerveként működő Médiatanács. A Médiatanács kilenc évre megválasztott öt tagból álló testületének első elnöke a 2013. április 12-én elhunyt Szalai Annamária volt. A Médiatanács és az NMHH új elnöke, Dr. Karas Monika, 2013. szeptember 9-én tette le az esküt. A Médiatanács tagjai: dr. Vass Ágnes, dr. Auer János, dr. Kollarik Tamás és Dr. Koltay András.

Az ORTT jogutódjaként működő Médiatanács önálló jogi személy, amely az Országgyűlés felügyelete alatt áll, így jelentős autonómiával bír. A testület függetlenségének további garanciája, hogy elnökének és tagjainak megválasztásához széles parlamenti konszenzus, kétharmados többségi szavazás szükséges. A Médiatanács és tagjai csak a törvénynek vannak alárendelve, és tevékenységük körében nem utasíthatók. Az új testületben minden tag egy szavazattal rendelkezik, ami eredményesebb és gyorsabb döntéshozatalt tesz lehetővé.

2.2. A Médiatanács tagjai

Dr. Karas Monika – elnök

Jogi tanulmányait az Arany János Gimnázium angoltagozatának elvégzése után 1980-ban kezdte meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogtudományi Karán, ahol „summa cum laude” minősítéssel kapta meg diplomáját 1985-ben. Három évvel később letette a jogi szakvizsgát, majd 1994-ben a jogi esküt. Német és orosz nyelvből középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Az 1990-es években a Hírlapkiadó Vállalat jogtanácsosaként, majd vezérigazgató-helyetteseként dolgozott. Ügyvédi irodája számos kiadó és médiaszolgáltató jogi képviselőt látta el a demokratikus Magyarország új sajtó-intézményrendszerének kialakulását követően. 1999 és 2002 között az Országos Rádió és Televízió Testület panaszbizottságának elnöke, 2000 és 2005 között a Szerzői Jogi Szakértő Testület tagja volt. 2002-ben egy évre a Budapesti Ügyvédi Kamara fegyelmi bizottságának tagjává választották. 2008 és 2012 között tagként vett részt a Magyar Lapkiadók Egyesületének munkájában, valamint elnökségi tagként segítette a Magyar Lapkiadók Reprográfiai Egyesületének tevékenységét. Férjezett, két fiú édesanyja.

Dr. Vass Ágnes

1966. január 10-én született Debrecenben. 1991-ben az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát, 2005 és 2007 között a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán Európa-jogi szakjogászképzésben vett részt. 1996-ban egyéni ügyvédként kezdte ügyvédi tevékenységét, majd 1997-ben megalapította a Vass és Murányi Ügyvédi Irodát. Ügyvédként elsősorban gazdasági társaságok képviselőt látja el. 2002-ben a Hungexpo Reklám Marketingkommunikációs Rt. és a Hungax Virtuális Kiállítást Szervező és Kereskedelmi Kft., 2002 és 2004 között a Hungexpo Rt. jogi képviselőjeként járt el.

Dr. Auer János

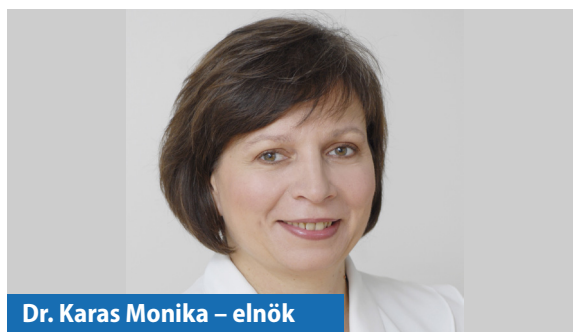
1958. április 15-én született Budapesten. Az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát, majd ügyvéd-jogtanácsosi szakvizsgát tett. 1982 és 1987 között a MAHART Magyar Hajózási Rt. jogi előadója, 1987–1988-ban a Merkur Személygépkocsi Értékesítő Vállalat jogtanácsosa, 1988 és 1992 között a MAHART jogtanácsosa, 1992 és 1998 között a WESTEL Rádiótelefon Kft. jogtanácsosa volt. 1998 és 2001 között egyéni ügyvéd, 2001 és 2010 között a WESTEL Mobil Távközlési Rt., a T-Mobil Magyarország Rt., a Magyar Telekom Nyrt. jogtanácsosa volt.

Dr. Kollarik Tamás

Az ELTE Radnóti Miklós Gimnáziumában érettségizett. 1998-ban diplomázott az ELTE BTK történelem, illetve az Államigazgatási Főiskola igazgatásszervező szakán, 2004-ben az ELTE-n jogi diplomát szerzett. 1998-tól a Miniszterelnöki Hivatalban dolgozott főtanácsadóként, majd 2002-től nyolc éven át képviselő volt Budapest-Zuglói Önkormányzatánál. Több éven át a Budapest Film Zrt. felügyelőbizottságának tagja volt. Könyvkiadóként, producerként, gyártásvezetőként, ötletgazdaként és szakértőként számos könyv, DVD, dokumentum- és reklámfilm megalkotásában vett részt. Több dokumentumfilmnek az ötletgazda-forgatókönyvírója, történelmi témájú könyvek szerkesztője. 2010-ben a Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ Nonprofit Kft. ügyvezetőjévé választották, 2010 és 2012 között a Nemzeti Audiovizuális Archívum (NAVA) vezetője volt.

Dr. Koltay András

1999–2000 között a Kent Institute-ban tanult Sydney-ben, Ausztráliában, ahol Business Management diplomát szerzett. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán 2002-ben végzett. 2003-ban a strasbourgi Emberi Jogok Nemzetközi Intézetében tanult, ahol a Nemzetközi Emberi Jogok kurzuson szerzett diplomát. 2005–2006-ban a University College London, Faculty of Law mesterképzésén vett részt, ahol LL.M. fokozatot szerzett. PhD-fokozatát a PPKE JÁK doktori iskolában 2008-ban szerezte. 2002 óta a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának oktatója, jelenleg egyetemi docens a Magánjogi és Kereskedelmi Jogi Tanszéken. 2008 óta a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium tanára. Kutatási területe a szólásszabadság, sajtó- és médiajog, a személyiségi jogok, a kommunikációs alapjogok. 2006 óta a PPKE JÁK tudományos folyóirata, a *Iustum Aequum Salutare* szerkesztője, 2012 óta az *In Medias Res* médiatudományi folyóirat felelős szerkesztője. 2007 óta a Rákóczi Szövetség elnökségi tagja. 2009-ben jelent meg *A szólásszabadság alapvonalai* című monográfiája. 2009 és 2010 között az MTV Közalapítvány Kuratóriumának Fidesz által delegált elnökségi tagja volt.

Dr. Karas Monika – elnök

Dr. Vass Ágnes

Dr. Auer János

Dr. Kollarik Tamás

Dr. Koltay András

2.3. *A Médiatanács működésének tárgyi feltételei*

Az NMHH Médiatanácsának megalakulását követően az NMHH hivatali szervezete biztosítja a Médiatanács tagjainak, illetve a Médiatanács Titkárságának a megfelelő elhelyezési körülményeket, és az igény szerinti, korszerű irodatechnikai felszereltséget. A Médiatanács elnökének a hivatali munkavégzéshez szükséges elhelyezési körülményeket az NMHH központi telephelyén, a Budapest I. kerület, Ostrom utca 23–25. szám alatti székházban alakították ki. A Médiatanács és a támogató apparátus telephelye az ORTT korábbi, a Budapest VIII. kerület, Reviczky utca 5. szám alatt található irodaház. A Médiatanács tagjai feladataik ellátása során a jogelőd ORTT részére 2009-ben beszerzett közép kategóriás személygépkocsikat használják, új gépkocsit nem szereztek be.

3 A működés statisztikai adatai

A Médiatanács 2013-ban 45 alkalommal ülésezett. A 45 ülésen 1522 előterjesztést tárgyalt meg és ezek tárgyában összesen 1793 döntést hozott. Az 1522 előterjesztésből 255 előterjesztést az alap nyújtott be, ezek tárgyában 279 döntés született.

4 Pénzügyi és gazdasági helyzet, a 2013. évi költségvetés végrehajtása

4.1. *Pénzügyi és gazdasági helyzet (általános információk)*

A Médiatanács autonóm államigazgatási szervként önállóan gazdálkodik, könyvvezetése az államháztartás működési rendje szerint történik, számláit a Magyar Államkincstár vezeti. A Médiatanács az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultság szempontjából teljes jogkörrel rendelkező, önállóan gazdálkodó autonóm államigazgatási szerv. Az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultság – a jogszabályok keretein belül – kiterjed az előirányzat felhasználására, az elemi költségvetésben szereplő kiemelt előirányzatokon belüli előirányzat-módosításra, valamint a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosításra. A Médiatanács éves beszámolót készít, amelyet minden év május 31-ig előterjeszt az Országgyűlésnek.

4.2. *A 2013. évi költségvetés végrehajtása*

4.2.1. *A működési és költségvetésen kívüli bevételek alakulása*

A Médiatanács 2013-as költségvetését az Országgyűlés a 2012. évi CXCV. törvénnyel hagyta jóvá. A törvény a költségvetés kiadási, illetve bevételi főösszegét 126,1 millió forintban határozta meg. A bevétel teljes összege az alaptól kapott költségvetési hozzájárulásnak az a része, amelyet pénzeszközátvételleként számoltak el. Az előzetes adatok szerint 2013-ban 126,1 millió forint átutalására került sor. A hatóság egységes költségvetéséről szóló fenti törvény 4519,4 millió forintban határozta meg a Médiatanács kezelésű költségvetésen kívüli kiadási és bevételi előirányzatot. 2013-ban a Médiatanács által kiszámlázott média-

szolgáltatási díjak, frekvencia- és támogatási pályázati díjak, óvadékok, valamint bírságok és késedelmi kamatok költségvetésen kívüli bevételként 3234,8 millió forintban realizálódtak. Ebből médiaszolgáltatásidj-bevétel 2344,0 millió forint, frekvenciapályázatiidj-bevétel 0,9 millió forint, támogatási pályázati díjbevétel 36,9 millió forint, kötbér-, bírság- és késedelmikamat-bevétel pedig 56,8 millió forint volt. Az óvadék bevétele 154,5 millió forint, az adóköteles bevételek utáni általánosforgalmiadó-bevétel 640,6 millió forint volt. A bankköltség térítésére 1,1 millió forint volt az elszámolt bevétel. A törvényi eredeti előirányzatok adó nélkül számított bevételeiben közel 28,5 százalékos volt a tervtől való lemaradás, döntően a médiaszolgáltatási díjaknál a Neo FM díjnmfizetése miatt. A módosított előirányzatokban 879,5 millió forinttal volt alacsonyabb szintű a teljesítés a tervezettnél.

4.2.2. A működési és költségvetésen kívüli kiadások alakulása

A működési kiadások

A Médiatanács 641/2011. (V. 18.) számú határozata alapján az NMHH Hivatala a hatóság költségvetésében számolja el a Médiatanács felmerült napi kiadásait. A Médiatanács költségvetése csak a személyi juttatást, a munkaadókat terhelő járulékokat, valamint a vállalkozási díjként elszámolt külső szakértői díjak fedezetét tartalmazza.

Személyi juttatások

2013-ban külső személyi juttatásként 68,7 millió forint volt a Médiatanács tagjai és szakértői részére kifizetett tisztelet- és megbízási díjak összege.

Munkaadókat terhelő járulékok

A személyi juttatások után fizetett szociális hozzájárulási adó és járulék 18,4 millió forint volt.

Dologi kiadások

A Médiatanács 2013-ban felmerült dologi kiadásai összesen 6,9 millió forintot tettek ki.

Pénzeszközátadás

A társhatósági működés finanszírozására átutalt összeg 24,8 millió Ft volt.

A tényleges kiadások a fentiek alapján 118,8 millió forintban teljesültek, ennek következtében 2013 várható pénzmardványa 7,3 millió forint.

68,7
MILLIÓ FORINT

TISZTELET- ÉS
MEGBÍZÁSI DÍJ

18,4

MILLIÓ FORINT
TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI
JÁRULÉK

6,9
MILLIÓ FORINT
DOLOGI KIADÁSOK

A költségvetésen kívüli bevételekkel kapcsolatos kiadások

A költségvetésen kívüli kiadások – a médiaszolgáltatási díj, a frekvencia- és támogatási pályázati díj, az óvadék, a kötbér, a bírság és a késedelmi kamat továbbutalása az alapnak, illetve az áfa befizetése a költségvetésnek – a tényleges költségvetésen kívüli bevételeket 1 százalékkal túlteljesítették, aminek alapvető oka az előző évi maradvány 2013-ban történt átutalása volt. Összességében a költségvetésen kívüli kiadások 3265,4 millió forintban, 72,3 százalékos tervteljesítéssel realizálódtak. Az elmaradás miatt jelentősen kevesebb összeg jutott a Médiatanács-pályázatok, -támogatások fedezetére. Az adatok nem auditáltak, a végleges adatokat – elfogadása után – a zárszámadási törvény tartalmazza.

5

A Médiatanács Médiatudományi Intézete

A Médiatanács Médiatudományi Intézete (a továbbiakban: intézet) az Mttv. 138. §-a alapján 2011. február 1-jével jött létre. Az intézet a Médiatanács munkáját segíti, szakmai elemzéseket és háttérkutatásokat végez, valamint önálló kutatási projekteket folytat. Az intézet feladatai a törvény alapján a következők:

- a) a Médiatanács működésének támogatása kutatási és elemzési feladatok ellátásával;
- b) a médiához kapcsolódó társadalomtudományi kutatások elvégzése;
- c) szakmai kiadványok megjelentetése;
- d) szakmai konferenciák szervezése;
- e) egyéb, a Médiatanács által az intézet számára meghatározott feladat.

MÉDIATUDOMÁNYI
INTÉZET

5.1. Az intézet 2013. évi tevékenysége

Az intézet 2013 folyamán a megalakulásakor útjára indított főbb kutatásait folytatta. Ezek az összehasonlító európai médiajogi, a sajtó- és médiatörténeti és a kárpát-medencei médiakutatási projektek. Az összehasonlító médiajogi kutatások eredményeit a tárgyalt évben is felhasználták a Médiatanács szakmai háttéranyagainak elkészítéséhez, valamint szakmai és más nyilvános fórumokon való megjelenéséhez. 2013-ban az intézet kutatási projektjeihez kapcsolódóan megjelentek a kutatási eredményeket hasznosító bemutató kiadványok is. Gyakorlati szempontból is igen értékes összefoglaló munka az intézet saját kiadásában, a Médiatudományi Könyvtár-sorozatában megjelent kötet, amely az új médiatörvény hatályba lépése és a kötet nyomdába kerülése között eltelt két év médiahatósági munkáját mutatja be⁽¹⁾. Az intézet és az NMHH munkatársainak ebben a kötetben foglalt írásai a médiahatóság elé kerülő ügyek, feladatok és problémák közérthető áttekintését nyújtják elsősorban a szélesebb szakmai közönségnek.

Az összehasonlító médiajogi kutatási projekt részeként a gyűlöletbeszéd jogi szabályozásával és jogalkalmazásával foglalkozó könyv⁽²⁾ létrehozásában és gondozásában az NMHH, valamint az intézet munkatársai jelentős szerepet vállaltak. A kötet európai kitekintéssel, átfogóan mutatja be mindazt, ami a rendszerváltás óta a gyűlöletbeszéd szabályozásának és gyakorlati alkalmazásának területén végbement. A gyűlöletbeszéd korlátozásának kérdése mindig aktuális vitatéma, és a szólásszabadság körüli tudományos diskurzus alapvető eleme. A kiadvány hasznos segédeszközt jelent a témával foglalkozó gyakorlati szakembereknek és kutatóknak, az érdeklődő joghallgatóknak. A kötet az intézet könyv- és folyóirat-kiadási programjának keretein belül jelent meg.

Az intézet a sajtótörténeti projektjéhez kapcsolódóan szervezett konferencia eredményeként jelentetett meg a Médiatudományi Könyvtár-sorozatában egy kiadványt, amely a magyar sajtószabadság és -szabályozás egyes kérdéseit 1914 és 1989 között vizsgáló tanulmányokat tartalmazza.⁽³⁾ A kötet Horváth Attila munkája, és az említett időszakon belül, a szovjet típusú diktatúra alatt vizsgálja a magyar sajtó történetét.⁽⁴⁾ A mű olyan korszakot idéz, amikor „az egész rendszer fordított logikával működött” – mondja a szerző.

⁽¹⁾ Koltay András (szerk.): *A Médiaszabályozás két éve (2011–2012)*. Médiatudományi Könyvtár 5. Budapest, MTMI, 2013.

⁽²⁾ Koltay András (szerk.): *A gyűlöletbeszéd korlátozása Magyarországon*. Budapest, CompLex, 2013.

⁽³⁾ Paál Vince (szerk.): *Magyar sajtószabadság és -szabályozás 1914–1989*. Médiatudományi Könyvtár 6. Budapest, MTMI, 2013.

⁽⁴⁾ Horváth Attila: *A magyar sajtó története a szovjet típusú diktatúra idején*. Médiatudományi Könyvtár 7. Budapest, MTMI, 2013.

Szintén az említett sajtó- és médiatörténeti kutatás keretein belül készült el egy nagyobb lélegzetű történeti munka, mely a rendszerváltás utáni két évtized hazai médiatörténetét dolgozza fel.⁽⁵⁾ A 2013-ban megjelent kötet az egyes korszakok áttekinthető, illetve speciális kérdésekre koncentráló tanulmányaival hozzájárul az adott korszakban lejátszódott események részletesebb megismeréséhez és jelenünk megértéséhez. A kötet az intézet könyv- és folyóirat-kiadási programjának keretein belül jelent meg.

Az intézet könyv- és folyóirat-kiadási programjának két fő célja, hogy a Magyarországon eddig meg nem jelent külföldi szakirodalom magyar nyelven is olvashatóvá váljon, valamint hogy a magyar kutatási eredmények Magyarországon és a nemzetközi tudományos életben is elérhetőek, olvashatóak legyenek.

A hiánypótló külföldi szakirodalom magyar nyelvű fordításainak körében meg kell említeni Cass R. Sunsterinnek az internetes demokrácia jelenségét körbejáró kötetét,⁽⁶⁾ a David Corteau és William Hoynes szerzőpárostól származó, a médiapiac működéséről, a média gazdasági szempontjainak és a demokratikus nyilvánosság működésének egymáshoz való viszonyáról megjelent elemzést,⁽⁷⁾ valamint az Egyesült Államokban is unikális megközelítésűnek mondott, a szólásszabadság és az államhatalom viszonyrendszerét vizsgáló munkát Owen M. Fisstől.⁽⁸⁾

„Az intézet a sajtótörténeti projektjéhez kapcsolódóan szervezett konferencia eredményeként jelentetett meg a Médiatudományi Könyvtár-sorozatában egy kiadványt, amely a magyar sajtószabadság és -szabályozás egyes kérdéseit 1914 és 1989 között vizsgáló tanulmányokat tartalmazza.”

A könyvkiadási programba tartozik Koltay András szólás- és sajtószabadság témaköreit tárgyaló gyűjteményes esszékötetének angol nyelvű megjelenése is.⁽⁹⁾ Egy magyar szerző angol nyelvű munkája azért lehet különlegesség más európai tudományos körök számára, mert a közös gyökerek ellenére a 20. századi történelem különbözőségei ezekben a kérdésekben jelentős eltérésekhez vezettek a rendszerváltásig vasfüggönnyel elválasztott európai országokban. A fejlődés sokféleségét a szerző plasztikus módon mutatja be a felsorakoztatott tanulmányokban. A kötet már csak emiatt is hiánypótló a témában. A könyvkiadáson belül mindenképpen meg kell még említeni Klestenitz Tibor speciális területre fókuszáló munkáját, amely a magyarországi katolikus sajtómozgalom történetének első, 1932-ig terjedő szakaszát⁽¹⁰⁾ tekinti át. A könyvkiadási programban az egyes művek gondozásának nagy részét (így például a fordított szövegek szakmai lektorálását) az intézet munkatársai látják el. Szintén az intézet munkatársai szerkesztették a folyóirat-kiadási program keretében az *In Medias Res* című szakmai folyóirat második évfolyamának számait is. A lapban többek között az intézet munkatársainak munkáit, valamint az ott folyó kutatások eredményeit publikálták.

Az intézet törekszik arra, hogy néhány jelentősebb kiadványbemutató mellett kutatásainak eredményeit, illetve az azok során felmerülő szakmai problémákat is megvitassa a széles szakmai nyilvánosság előtt, így 2013 során – esetenként más intézményekkel partnerségben – számos ilyen tárgyú rendezvényt szervezett, és számos ilyen eseményen vett részt.

A Magyar Tudományos Akadémia Médiatudományi Kutatócsoportja 2013. május 23-án *A sajtó kultúráközvetítő szerepe 1867–1945* címmel rendezett konferenciát, amelyhez az intézet szakmai támogatást nyújtott. A Médiatudományi Intézet saját szervezésű eseménye volt a 2013. május 28-án *Média és identitás* címmel megrendezett konferencia, amelyen számos határon túli partner is megjelent.

Az Alapjogvédő Iroda *Antisemitizmus és antisemitizmus-monitoring Magyarországon és a világban – elméleti kérdések – gyakorlati válaszok* címmel szervezett konferenciát 2013. október 16-án, ahol előadóként Nyakas Levente intézetvezető beszélt a gyűlöletbeszéd és a médiaszabályozás egyes kérdéseiről.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara és a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Kara *A végrehajtott hatalom és az önálló szabályozó szervek* címmel 2013. október 17-én közösen szervezett tudományos konferenciát, amelyen az intézet oldaláról Mayer Annamária és Nyakas Levente vett részt felkért előadónként, illetve hozzászólóként.

⁽⁵⁾ Paál Vince (szerk.): *A magyarországi médiaháború története – Média és politika 1989–2010*. Budapest, CompLex, 2013.

⁽⁶⁾ Cass R. Sunstein: *Republic.com 2.0*. Budapest CompLex, 2013.

⁽⁷⁾ David Corteau – William Hoynes: *A média mint üzlet – Nagyvállalati média és közérdek*. Budapest CompLex, 2013.

⁽⁸⁾ Owen M. Fiss: *Megosztott liberalizmus – A szólásszabadság és az államhatalom sokféle arca*. Budapest CompLex, 2013.

⁽⁹⁾ András Koltay: *Freedom of Speech – The Unreachable Mirage*. Budapest CompLex, 2013.

⁽¹⁰⁾ Klestenitz Tibor: *A katolikus sajtómozgalom Magyarországon 1896–1932*. Budapest CompLex, 2013.

A rendezvények sorából külön kiemelendő az Európa Tanács és a Médiatanács 2013-as szakmai együttműködése, amelynek célja az volt, hogy a felek egymás tevékenységét a korábbiaknál jobban megismerjék.⁽¹¹⁾ Mindkét szervezet számára fontos volt, hogy a magyar médiaszabályozást az európai ajánlások és standardok tiszteletben tartásával alkalmazzák a gyakorlatban. A 2013-as program záróeseménye volt a 2013. december 17-ei *Az európai médiaszabályozás aktuális kihívásai* címmel megrendezett nemzetközi konferencia,⁽¹²⁾ amelyben a magyar oldalon az intézet szakmai támogatóként igen jelentős részt vállalt. A konferenciát kétnapos kerekasztal-beszélgetés előzte meg,⁽¹³⁾ amelyen közszolgálati és egyes szabályozási kérdésekről fejtették ki véleményüket a meghívott magyar és külföldi szakértők. Az együttműködést egy tanulmánykötet megjelentetése fogja lezárni, amelynek előkészítése a program részeként – szintén az intézet szakmai támogatásával – 2013-ban megkezdődött.

Az intézet tehetséggondozási programján belül 2012-ben média-, illetve hírközlési jogi témájú tudományos diákköri (TDK) dolgozatokat támogatott egy pályázat kiírásával. A pályázat lezárására és az ünnepélyes díjátadóra 2013. február 28-án került sor.

⁽¹¹⁾ Médiaszabályozás 2013. <http://mediaszabalyozas2013.nmhh.hu>

⁽¹²⁾ Az európai médiaszabályozás aktuális kihívásai – program. <http://mediaszabalyozas2013.nmhh.hu/hatter.html>

⁽¹³⁾ Kerekasztal-beszélgetés a közszolgálati műsorszolgáltatásról és az okos szabályozás alapelveiről (2013. december 10. és 11.). http://mtmi.hu/cikk/470/Kerekasztalbeszelgetes_a_kozszolgalmati_musorszolgaltatasrol_es_az_okos_szabalyozas_alapelveiről

II. fejezet

A SZÓLÁS-, VÉLEMÉNY- ÉS SAJTÓSZABADSÁG, A TÁJÉKOZTATÁS KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGÁNAK HELYZETE

1 Gyűlöletbeszéd

A gyűlöletbeszéd korlátozása a szólásszabadság körüli viták alapvető kérdése. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, amelyet elsőként a 30/1992. (V. 26.) számú határozatában deklarált, *„a véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül”*. Mindebből következik, hogy a vélemény- és sajtószabadság kiterjed a sértő, akár szélsőséges álláspontok közzétételének lehetőségére is; a demokratikus nyilvánosság olyan véleményeket is „elbír”, amelyek sokak számára nem elfogadhatók. Ízlés vagy egyéni sérelemérzet alapján alapjog-korlátozásra nincs lehetőség. A sajtószabadság korlátozásának indoka csak más, a sajtószabadsággal szembeni védelemre érdemes alapvető jog vagy alkotmányos érték [Alaptörvény, I. cikk (3) bekezdés] megóvása lehet.

A fenti alkotmányos követelményeken alapul többek között az Smtv.-nek a gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalmát előíró rendelkezése:

„17. § (1) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség elleni gyűlölet keltésére.

(2) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére.”

Az Alkotmánybíróság a 165/2011. (XII. 20.) számú határozatában megállapította az idézett rendelkezések alkotmányosságát az alábbi indokok alapján: *„a sajtószabadság alapjogának tartalma (...) kettős megalapozottságú: a sajtó az egyéni véleménynyilvánítás és a demokratikus közvélemény közérdekű ügyekről való tájékoztatása, a közérdekű ügyekkel kapcsolatos véleményformálás alapjoga. Fogalmilag kizárt a demokratikus közvélemény kiépítésének, fenntartásának eszközeként az olyan médiatartalom, amely tagadja a demokrácia intézményes, alapvető jogokhoz kapcsolódó alapértékeit“.*

A szólás- vagy sajtószabadság gyakorlása tehát nem teszi lehetővé a gyűlöletkeltő és kirekesztő vélemények közzétételét, a védelem ezen álláspontokra nem terjed ki. A médiaigazgatásban korábban követett gyakorlathoz hasonlóan a Médiatanács is vizsgálja a gyűlöletkeltő tartalmakat az Alkotmánybíróság több döntésében [1006/B/2001., 46/2007. (VI. 27.)] kifejtett elvi alapvetések alapján.

A médiaszabályozás rendelkezései nem elsősorban a médiatartalmakban szereplő egyének vagy közösségek jogait védik, e célra rendelkezésre áll a büntető- és a polgári jogi szabályozás. Médiahatósági eljárás a megtámadott közösség képviselőinek, tagjainak akaratától függetlenül indulhat – és ez nem jelenti a közvetlenül érintettek önrendelkezési jogának korlátozását –, mivel a szabályozás elsődleges célja a demokratikus nyilvánosság védelme. Az idézett jogszabályhelyek célja, hogy a közönség (a médiatartalmak befogadói) számára olyan nyilvánosság álljon rendelkezésre, amely tiszteletben tartja az emberek és a közösségek egyenlőségét, egyenlő emberi méltóságát, közvetett módon azonban a megtámadott közösségek, illetve azok tagjai is védelemben részesülnek. Végül említést érdemel, hogy az Smtv. 17. §-a a polgárok szabad tájékoztatáshoz fűződő jogait [Alaptörvény, IX. cikk, (2) bekezdés] is védi azért, hogy korlátokat határozzon meg a közösségek elleni véleménynyilvánítás tekintetében. Az ily módon közvetve védelemben részesített közösségek tagjai nagyobb eséllyel vesznek részt a demokratikus nyilvánosságban, bátrabban fejezhetik ki véleményüket, hiszen a velük szembeni gyűlöletkeltő hangok korlátozhatók. Ennek következtében pedig végeredményben a teljes közvélemény sokszínűbbé válhat, és ezen keresztül a szabad tájékoztatáshoz való jog és a nyilvánosságban megjelenő vélemények sokszínűsége is hatékonyabban érvényesülhet. A Médiatanács 2013-ban egy esetben állapította meg az Smtv. 17. § (1) és (2) bekezdésének megsértését.

A Médiatanács 802/2013. (V. 8.) számú határozata

Az Smtv. 2. § (1) bekezdése alapján a rendelkezés hatálya a Magyarországon letelepedett médiatartalom-szolgáltatókra, azaz nemcsak a lineáris és lekérhető médiaszolgáltatásokban, hanem az elektronikus és nyomtatott sajtótermékekben közzétett médiatartalmakra is kiterjed.

A Médiatanács állampolgári bejelentés alapján vizsgálta a Magyar Hírlap 2013. január 5-ei lapszámában, valamint a www.magyarhirlap.hu címen elérhető Magyar Hírlap Online internetes sajtótermékben 2013. január 5-én megjelent „Ki ne legyen?” című jegyzetet.

A kifogásolt írás az alábbiakat tartalmazta:

„...A tények pedig ezek: a cigányság jelentős része nem alkalmas az együttélésre. Nem alkalmas arra, hogy emberek között éljen. A cigányság ezen része állat, és állatként viselkedik. Akkor és azzal akar üzekedni, akit és ahol meglát. Ha ellenállásba ütközik, gyilkol. Ott és akkor ürít, ahol és amikor rájön. Ha valamiért ebben akadályoztatva érzi magát, gyilkol. Az kell neki, amit meglát. Ha nem kapja meg azonnal, elveszi és gyilkol. A cigányok ezen része bármiféle emberinek nevezhető kommunikációra képtelen. Leginkább tagolatlan hangok törnek elő állati koponyájából, és az egyetlen, amit ért ebből a nyomorult világból, az az erőszak. Mindeközben a cigányság ezen állattá lett fele az idióta nyugati világ „níványait” használja. Nézzé meg mindenki, hogyan pózolnak a Facebookon, kezükben fegyverrel, nyakukon félkilós aranyláncsal, pofájukon a „bármikor kicsinállak, te hülye magyar paraszt” kifejezéssel a „megélhetési bűnözők”. Nézzétek meg a [...] leszúró patkányt és haverjait a Facebookon: látni fogjátok, hogy mindhárom potenciális gyilkos. Eo ipso gyilkos. Nem tolerálni kell és megérteni, hanem megtorolni. És éppen itt követi el a legnagyobb bünt az idióta nyugati világ polkorrekt

része. Pusztá számításból és önérdékből úgy tesz, mintha ezek az állatok bármiféle okból is tolerálhatók, megérthetők, sőt tisztelhetők lennének, mintha járna nekik bármiféle megbecsülés és emberi méltóság.”

„... Aztán eljött szilveszter éjszakája, és eljött megint vagy negyven rohadt állat cigány, köztük az a bizonyos [...], és nekilátott ölni. Mert nem tudtak azonnal bemenni hugyozni a budiba, amikor rájuk jött. Mert várniuk kellett volna két percet. Mert... Nincsen mert. Azért, mert nem emberek. Mert kést rántanak nyomban, ha negyvenen is vannak, és szúrnak. Szívre, sokszor egymás után. Uramisten, mennyire elviselhetetlen mindez, mennyire tönkretesz mindent, ami emberi. És mennyire nincs helye itt semmiféle magyarázkodásnak és toleranciának!

És a lényeg még csak nem is ez! A lényeg, az elviselhetetlenség esszenciája még csak ezután következik! Ugyanis a késelők családja nem magukba fordulnak, nem összetörnek, nem bocsánatot kérnek – hanem megfenyegetik az áldozatokat és azok családtagjait: ha vallomást mernek tenni, akkor még több vér fog folyni. Nos, akkor tegyük fel a kérdést [...] után szabadon: na most akkor, nagyokosok, mi legyen? Vagy úgy is kérdezhetjük: ez itt még egy társadalom? Mert ha igen, akkor a rendőrség még ma elviszi a fenyegetőző állatokat. S ha nem, akkor a szigethalmi közösség gondoskodik róla, hogy soha többé ne legyen kedvük fenyegetőzni. Minden más esetben bátran elmondhatjuk magunkról, hogy mi már nem vagyunk emberi társadalom többé.”

„... Az állatok meg ne legyenek. Sehogyan se. Ezt kell megoldani – de azonnal és bárhogyan!”

Az ügy eldöntéséhez elengedhetetlen volt a „gyűlöletkeltés” jogi fogalmának pontos meghatározása.

Köznyelvi értelemben gyűlöletet az kelt, aki olyan módon teszi közzé véleményét, hogy az másokkal (valamely társadalmi csoporttal, közösséggel) szemben képes az intenzív, elsősorban érzelmi alapú elutasításnál, a pusztá ellenszenvnél vagy kritikánál jóval súlyosabb, negatív vélemény kialakítására, elmélyítésére.

Az AB 30/1992. (V. 26.) számú döntése az indokolás IV. pontjában a Btk. szövegében szereplő „gyűlöletre uszítást” a Btk.-ban szövegszerűen nem szereplő „gyűlöletkeltéssel” azonos értelműnek tekintette. A határozat indoklása kiemeli, hogy „[a] véleménynyilvánítás és sajtószabadság körében az emberek meghatározott csoportjai elleni gyűlöletkeltés alkotmányos védelemben részesítése feloldhatatlan ellentmondásban lenne az Alkotmányban kifejezésre jutó politikai berendezkedéssel és értékrenddel, a demokratikus jogállamiságra, az emberek egyenlőségére, egyenlő méltóságára, valamint a diszkrimináció tilalmára, a lelkiismereti és vallássza-

„A véleménynyilvánítás és sajtószabadság körében az emberek meghatározott csoportjai elleni gyűlöletkeltés alkotmányos védelemben részesítése feloldhatatlan ellentmondásban lenne az Alkotmányban kifejezésre jutó politikai berendezkedéssel.”

badságra, a nemzeti, etnikai kisebbségek védelmére, elismerésére vonatkozó alkotmányos tételekkel. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság demokratikus jogállam. A demokrácia fogalma rendkívül összetett. A vizsgált kérdés szempontjából azonban lényeges, hogy tartalmilag jelenti a különbözőséghez való jogot, a kisebbségek védelmét, az erőszakról és az erőszakkal fenyegetésről, mint a konfliktusmegoldás eszközeiről való lemondást. A gyűlöletkeltés a fenti tartalmi jegyek tagadása, az erőszak érzelmi előkészítése.” (Hasonlóképpen azonosnak tekintette a gyűlöletkeltést és a gyűlöletre uszítást az 1006/B/2001. számú és a 165/2011. (XII. 20.) számú AB határozat is.)

A 30/1992. (V. 26.) számú AB határozat az „uszítás” értelmezésekor jóváhagyólag idézte az „izgatás”-ra vonatkozó korábbi királyi curiai gyakorlatot. Azaz, a jogalkalmazás szempontjából nem csak a gyűlöletkeltés és a gyűlöletre uszítás, hanem ezek mellett a gyűlöletre izgatás is azonos értelműnek tekinthető. Ezt elfogadva tehát, az „uszítás” és az „izgatás” jogi jelentésének azonosítása elvezet a „gyűlöletkeltés” mércéjének megállapításához is.

A magyar nyelv értelmező szótára szerint a gyűlölet az egyik legszélsőségesebb, negatív, nagyfokú, ellenséges indulat. Aki pedig uszít, az valamely személy, csoport, szervezet, intézkedés ellen ellenséges magatartásra, ellenséges, kárt okozó tevékenységre biztat, ingerel, lázít. A közigazgatási jogsértés megvalósulásához nem szükséges, hogy a közönségben (a tartalom befogadóiban) a gyűlölet ténylegesen kialakuljon, és az sem, hogy abból az érintett közösséggel szembeni erőszakos cselekmények bármilyen veszélye következzen. Az Smtv. 17. § (1) bekezdése szerint már önmagában annak a médiatartalomnak a közzététele is jogsértő, amely gyűlöletkeltésre alkalmas. Az adott médiatartalmat minden esetben annak tartalmi, kontextuális értelmezése alapján kell megítélni. A hatóságnak azonban nem feladata azt az adott társadalmi, közéleti viszonyok és események – mint kivülálló körülmények – fényében vizsgálni és értékelni, mindössze annak önmagában gyűlöletkeltésre való alkalmasságáról kell döntenie.

Az Smtv. 17. § (1) bekezdése – gyűlöletkeltő tartalmak közzétételének tilalma

A Médiatanács határozatának indokolásában kifejtette, hogy az írás egy olyan bűncselekménnyel kapcsolatban született, amely a teljes demokratikus nyilvánosságban érdeklődésre tartott számot. Az ilyen, közügyekre vonatkozó tartalmak vizsgálatakor a Médiatanács álláspontja szerint – egymással versengő jogok és érdekek esetében – a vélelem a sajtószabadság elsőbbsége mellett szól, és a közéleti vita korlátozásához nyomós társadalmi szükséglet kell, a korlátozásnak pedig a jogsértéssel arányosnak kell lennie.

A sérelmezett cikkben felrajzolt kép szerint a cigányság „jelentős része” bűnözésre hajlamos, kriminalizálódott, a társadalmi együttélés normáit elvető, Magyarország törvényeit rutinszerűen sértő, emberhez nem méltó viselkedést produkáló csoport. Szó szerint: *„...A tények pedig ezek: a cigányság jelentős része nem alkalmas az együttélésre. Nem alkalmas arra, hogy emberek között éljen.”*

Az indoklás szerint egy adott társadalmi közösség „jelentős részére” való utalás olyan általánosítást tartalmaz, amely képes arra, hogy a közösség egészére visszahasson. Nem konkrét személyekről szólt ugyanis az írás, illetve nem csupán a cikk apropójául szolgáló bűncselekmény elkövetőit bírálta erőteljes hangnemben, hanem a közösség „jelentős részéről” szólt, ami akkor is alkalmas az általánosításra, ha a „jelentős rész” nem jelent szükségszerűen „többséget”, akár az adott közösség tagjainak kisebb hányadára is vonatkozhat. A cikk tehát olyan általánosítást tartalmazott, amely ugyan nem a roma közösség egészére vonatkozott, de jelentős mértékben meghaladta a cikkben említett bűncselekmény vélelmezett elkövetőinek körét is.

A cikkben kifejezett vélemény (például: *„Nem tolerálni kell és megérteni, hanem megtorolni. És éppen itt követi el a legnagyobb bűnt az idióta nyugati világ polkorrekt része. Pusztá számításból és önérdékből úgy tesz, mintha ezek az állatok bármiféle okból is tolerálhatók, megérthetők, sőt tisztelhetők lennének, mintha járna nekik bármiféle megbecsülés és emberi méltóság.”*) alkalmas volt a közösséggel szembeni gyűlölet felkeltésére, még akkor is, ha valóban nem annak egészére, hanem „csak” jelentős részére vonatkozott. A szerző ugyanis a fenti mondataival az értelem ellen szólt, a demokratikus jogrend alapjaitól teljesen idegen megoldást választva azt az általa is kívánt „megoldási javaslatot” vázolta fel, hogy az elkövetett bűnöket meg kell torolni. E mondatban benne rejtőzik az önbíráskodás lehetősége, amely aztán még inkább kiolvasható a későbbiekben szereplő, következő gondolatmenetből: *„Mert ha igen, akkor a rendőrség még ma elviszi a fenyegetőző állatokat. S ha nem, akkor a szigetalmi közösség gondoskodik róla, hogy soha többé ne legyen kedvük fenyegetőzni. Minden más esetben bátran elmondhatjuk magunkról, hogy mi már nem vagyunk emberi társadalom többé.”* A szerző a fenti kijelentésével gyakorlatilag legitimálta az önbíráskodást a rendőrség azonnali közbelépésének hiányában alkalmazandó megoldásként. Az utolsó mondat ösztönzi is az olvasót az előzőekben felvetett jogon kívüli „lehetőségre”, amikor az „emberi társadalom” megszűnését vetíti előre, ha az erőszakos konfliktusmegoldás elmarad.

A cikk által közvetített üzenet a Médiatanács álláspontja szerint elérte a jogsértés szintjét, hiszen – magában hordozva a roma kisebbséggel szembeni érzelmek felkorbácsolásának lehetőségét, illetve veszélyét – alkalmas volt nemcsak a cigányság „jelentős részével”, de akár a teljes közösséggel szembeni gyűlölet felkeltésére is.

Lehet vitatni, hogy egy bűncselekmény kapcsán íródott újságcikkben jogszerű-e, illetve az újságírói hivatás szemszögéből indokolt-e, etikus-e említést tenni az elkövető(k) származásáról, a hatóság megítélése szerint azonban ez a vita nem releváns az Smtv. alkalmazása szempontjából. Az elkövető származására való utalás ugyanis – általánosító jelleg nélkül – sem a közösség egészére, sem pedig annak „jelentős részére” nem vonatkozik, így sem a közösségekkel szembeni gyűlöletkeltésre vagy kirekesztésre, sem pedig az emberi méltóság megsértésére nem alkalmas. A Médiatanács megítélése szerint egészen más a tartalma annak az állításnak, hogy „egyes, roma származású emberek bűncselekményeket követtek el”, illetve annak, hogy „a romák bűnözők”. Utóbbival kapcsolatosan egyértelműen felmerül, hogy a médiaigazgatási szabályok szerint emberi méltóságot sértő, illetve akár a gyűlöletkeltésre is alkalmas megbélyegzés lehet.

A Médiatanács éppen ezért megállapította, hogy a cikk alkalmas volt a közösséggel szembeni gyűlöletkeltésre, mivel a média-tartalomban a roma kisebbség jelentős része bűnözésre hajlamos, kriminalizálódott, a társadalmi együttélés normáit elvető, Magyarország törvényeit rutinszerűen sértő csoportként jelent meg, továbbá a szerző a romák jelentős részét állathoz hasonlította, lealacsonyító jelzőkkel illette.

Az Smtv. 17. § (2) bekezdése – a kirekesztő tartalmak közreadásának tilalma

Kirekesztő tartalmat azon üzenet hordoz, amely egy adott közösség elszigeteltségét, a társadalom egyéb rétegeitől való idegenségét, különállóságát igyekszik elérni, vagy amellet érvel. Mindez megvalósulhat úgy, hogy az adott médiatartalom a célzott réteggel kapcsolatos megítésvestő, sztereotip gondolatokat, véleményeket felerősíti vagy erre törekszik. Továbbá akkor minősülhet egy tartalom kirekesztőnek, ha kinyilvánítója arra törekszik, hogy az adott közösség tagjait valamilyen módon megakadályozza abban, hogy alkotmányos jogaikat érvényesíthessék, illetőleg ezt számukra megnehezítse úgy, hogy a közzétett vélemény nem minősül gyűlöletkeltésre alkalmasnak. Az ilyen szándék aláássa az adott közösség tagjai számára ahhoz a méltósághoz való jogot – illetve annak érvényesülését és érvényesíthetőségét –, amely őket mindenki mással egyenlő mértékben megillet. A cikk tartalmi vizsgálata alapján a Médiatanács megállapította, hogy a gyűlöletkeltés mellett a közösségek kirekesztésének tilalmát előíró törvényi rendelkezés is sérült. Az írás ugyanis alkalmas volt arra, hogy ne kizárólag a bűncselekménnyel érintett személyek közösségével vagy a cigányság „jelentős részével”, hanem a kisebbség valamennyi tagjával szembeni előítéletek kialakulását eredményezze, mivel nem kizárólagosan a cikk tárgyául szolgáló bűncselekmény feltételezett elkövetői ellen irányult.

A fentieket erősíti a médiatartalomban olvasható alábbi gondolat: „(...) a cigányság jelentős része nem alkalmas az együttélésre. Nem alkalmas arra, hogy emberek között éljen”. Jóllehet, a cikk e helyütt az érintett kisebbség „jelentős részéről” megfogalmazott véleményeket tartalmaz, ugyanakkor az írás összességében – a korábbiakban is kifejtettek szerint – az általánosításoknak köszönhetően alkalmas volt arra, hogy az egész közösségre visszahasson, hiszen az olvasó nem képes annak felmérésére, hogy az adott közösségnek pontosan mely tagja „nem alkalmas az együttélésre”, így potenciálisan bármely tagjára vonatkoztathatta az idézett szövegrészt.

A Médiatanács a jogsértések miatt 250 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiatartalom-szolgáltatót, amely nem kezdeményezte a határozat bírósági felülvizsgálatát. A bírság összegét a Médiatanács a fokozatosság és arányosság elvét szem előtt tartva állapította meg, továbbá figyelembe vette azt is, hogy a médiatartalom-szolgáltató először sértette meg a szóban forgó törvényhelyeket. A Médiatanács 2013-ban további négy esetben végzett hatósági ellenőrzést – ugyancsak állampolgári bejelentések, kérelmek nyomán – az Smtv. 17. § (1) és (2) bekezdésének vélelmezett megsértése tárgyában, de ezekben az esetekben nem indított eljárást.

A Médiatanács 215/2013. (II. 6.) számú döntése

Püspökladány Város Önkormányzata tett bejelentést a hatóságnál a Jobbik Magyarországért Mozgalom püspökladányi alapszervezete által kiadott Darutoll című, ingyenes közéleti lapban „Fidesz provokáció a családi napon” címmel megjelent cikk miatt. Az írás a Fidesz tevékenységét a Kádár-rendszerrel hozta összefüggésbe, ami – a bejelentő álláspontja szerint – félelmet, ezáltal pedig gyűlöletet kelthetett a Fidesz törekvéseit nem ismerő olvasókban. A Médiatanács megállapította, hogy a Darutoll című kiadvány nem minősül az Smtv. 1. § 6. pontjában definiált sajtóterméknek – elsősorban az ingyenes elérhetőség és a gazdasági tevékenységre utaló tartalom hiánya miatt –, azaz nem tartozik az Smtv. és az Mttv. hatálya alá, következésképpen azt a hatóság érdemben nem vizsgálhatja

A Médiatanács 1271/2013. (VII. 24.) számú döntése

A hatósághoz két bejelentés is érkezett az M1 televíziócsatornán 2013. június 15-én sugárzott Konföderációs Kupa: Brazília–Japán labdarúgó-mérkőzés során elhangzottak miatt. A bejelentők sérelmezték, hogy a kommentátor percekön keresztül rasszista, kirekesztő és felháborító stílusban beszélt a nigériai válogatottról, a „pitiánér”, illetve a „tipikus afrikai mentalitás” kifejezésekkel jellemezve őket. Álláspontjuk szerint az idézett kifejezések alkalmasak lehetnek gyűlöletkeltésre, mivel tényként állapították meg, hogy az afrikaiak jellemzően pitiánerek, pénzéhesek, munkájukért aránytalan és érdemtelenül magas ellenértéket követelnek. A Médiatanács nem indított eljárást a médiaszolgáltatóval szemben, az alábbiakra hivatkozva. A panaszolt műsorszámban a kommentátor a nigériai labdarúgó-válogatott ügyét ismertette: a nigériai futballisták, miután az Afrikai Nemzetek Kupájának megnyeréséért járó 10 ezer eurós prémiumuknak csak a felét kapták meg, sztrájkba léptek, így bizonytalanná vált részvételük a Konföderációs Kupán. A kommentátor a következőképpen értékelte a történeteket: *„Erre mondanám én azt, hogy igazi kisztílű, pitiánér afrikai futballisták, és nem rossz értelemben, vagy nem pejoratív értelemben használok az afrikait. De a nigériai csapatnak szinte minden játékosa idegenlégiós valahol, nyilván nem kenyérré kell nekik az az ötezer euró. Ennél jóval többet keresnek havonta, és ezen nekiálltak itt most balhézni. Ez a tipikus afrikai mentalitás, és elnézést, hogy ha valakit ezzel megbántanék. Tisztelet a kivételnek, rögtön hozzá is teszem.”*

Egy későbbi időpontban a kommentátor visszatért a témára: *„Ez annyira jellemző, mindig Afrikából kapunk ilyen jellegű híreket, hogy éppen ott melyik csapat hisztizik valamin. Vagy volt már olyan is, hogy nem nyerte meg az egyik csapat az Afrikai Nemzetek Kupáját, és büntetőtáborba küldte őket az elnök, az ország elnöke. Nem hazudok, bezáratta őket, és emiatt aztán több játékos nem tudott visszajönni az európai csapatához, mert büntetőtáborba kellett menniük. Azért az ember ilyenkor kapkodja a fejét.”*

„Az idézett vélemények sértőek lehetnek, illetve negatív kritikát tartalmaztak, de a vélemény- és sajtószabadság kiterjed a sértő, akár szélsőséges álláspontok közzétételének lehetőségére is.”

A hatóság következetes álláspontja szerint a védett közösség bármely ismérv alapján elkülönülő személyeket jelenthet, ám ez a kiterjesztő értelmezés (amely az Smtv. szövegéből egyértelműen és szükségszerűen következik) nem teheti parttalaná a szabályozás alkalmazását. Az „elkülönülésnek” valósnak és érzékelhetőnek kell lennie; az adott csoportnak, közösségnek ahhoz, hogy védelmet kapjon, olyan alapon kell szerveződnie, amely tagjai személyiségének lényegét (lényegi elemét) határozza meg. Ezt erősítik meg az Alkotmánybíróság korábbi, a gyűlöletbeszéd kapcsán hozott határozatainak indokolásai is [pl. 30/1992. (V. 26.) számú és 96/2008. (VII. 3.) számú határozatok]. Jelen ügyben nem volt megállapítható a külvilág számára is érzékelhető, egyértelműen azonosítható, jól körülhatárolt közösség. Az afrikai emberekre történő általános utalás meghatározhatatlan személyösszességre vonatkozott, amely túlzottan széles körű, így nem volt alkalmas egy valós és érzékelhető közösség azonosítására. Eltérő megítélés alá eshetne, ha egy földrész lakosságának egy meghatározott, a személyiség lényegi vonásának számító, általánosan tapasztalható tulajdonsága alapján jól körülhatárolható csoportra vonatkozó véleménynyilvánítás hangzott volna el, egy kontinens lakói esetében azonban kétséges, hogy közös „csoportalkotó jelleg” egyáltalán létezik-e.

A fentiek értelmében a médiatartalommal kapcsolatban fel sem merülhetett az Smtv. 17. §-ának megsértése, de a Médiatanács indokoltan látta a kifogásolt médiatartalom rövid értékelését. Ennek során megállapította, hogy a kommentátor megtörtént és köztudomású esetek kapcsán tette a fentebb idézett kijelentéseket az afrikai emberek egyes élethelyzetekben tanúsított viselkedésére, reakcióira vonatkozóan, mondanivalóját azonban azonnal tompítva jelezte, hogy az „afrikai” jelzőt nem pejoratív értelemben kívánta használni. Mindemellett az általánosítás látszatának elkerülése érdekében azonnal jelezte azt is, hogy nem valamennyi afrikai emberről nyilvánított véleményt, hanem kizárólag az általa említett magatartást jellemzően tanúsítókról, ezzel is csökkentve a megjegyzések esetlegesen sértő, bántó jellegét.

Az idézett vélemények sértőek lehettek, illetve negatív kritikát tartalmaztak, de a vélemény- és sajtószabadság kiterjed a sértő, akár szélsőséges álláspontok közzétételének lehetőségére is. A gyűlöletbeszéd tárgykörébe nem tartozik a bírálat, a helytelenítés, a kifogásolás, ahogyan a szélsőséges, adott esetben felháborító, sőt a sértő nyilatkozat sem, de ugyanígy nincs lehetőség a véleménynyilvánítás korlátozására egyéni ízlés vagy sérelemérzet alapján.

A műsorszámokban elhangzottak – függetlenül a sértett „közösség” hiányától – nem voltak alkalmasak egy adott közösség elleni ellenséges érzelmek felkeltésére, esetleg a kritizált személyek kirekesztésére, ezért a Médiatanács az ügyben nem indított eljárást, amely döntéséről tájékoztatta a bejelentőket.

A Médiatanács 1272/2013. (VII. 24.) számú döntése

A www.hetivalasz.hu internetes sajtótermékben 2013. március 21-én, „*Orbánék szcientológus bázist számolnak fel*” címmel megjelent írással kapcsolatban a gyűlöletkeltés tilalmának megsértését vélelmező beadvány érkezett a hatósághoz. A kifogásolt cikk a következőket tartalmazta:

„A Kormány hamarosan visszavesz egy egymilliárd forint értékű Balaton-parti szállót a Műegyetemtől – derül ki a csütörtökön utcára kerülő Heti Válaszból. A hotelre az adóhivatal nyomozói is lecsaptak, ám valószínűleg nem sejtik, hogy egy szcientológus vállalkozói bázist készülnek felszámolni.

Az Orbán kabinet várhatóan a jövő szerdai kormányülésen olimpiai központtá nyilvánítja a Hotel Uni nevű, 47 szobás balatonfüredi szállodát a hozzá tartozó 85 hajóállásos kikötővel, parkolóval és stranddal együtt. Borítékolni lehet, hogy a döntést sokan igyekeznek majd a felsőoktatási autonómia megsértéseként értelmezni, mivel a vízparttól a 71-es útig (a tó »sztrádájáig«) érő, tavaly az öbölátúszásnak is rajthelyet nyújtó ingatlancsoport ma a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemhez (BME) tartozik. Nem tulajdonosi, csak vagyongazdálkodási értelemben; a hotel az államé, ám a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási (MNV) Zrt. és elődei anno a Műegyetemre hagyományozták a területtel való bizniszelés – bérbeadás, értékesítés – jogát.

A kormány készülő rendelete ennek vetne véget: értesítéseink szerint az olimpiai központtá nyilvánítással az MNV visszaveszi a 2009-ben több mint egymilliárd forint értékűre becsült Uni-komplexumot. Ez esetben van aranyfedezet az állam »agressziója« mögött: az MNV már 2011 végén átvilágította a BME vagyongazdálkodási tevékenységét, és dörgedelmes jelentést tett az asztalra – pontosabban az asztalfiókba, hiszen a felelősség megállapítása, illetve a büntetőaktusok mind ez ideig elmaradtak.

A birtokunkban lévő MNV-dokumentum rezüméje egyértelmű: a Műegyetem a Hotel Unival kapcsolatban olyan súlyú jogsértéseket követett el, hogy az állam nem tehet mást, mint újra saját vagyongazdálkodásába vonja a gebinbe kiadott szállót. Történt ugyanis, hogy a BME szenátusa 2009-ben húsz évre jóváhagyta az Uni bérbeadását. Mindez akár a felelősségteljes ingatlangazdálkodás netovábbja is lehetne, de mivel az alábbi konstrukció mögött nem volt háttérszámítás vagy egyéb írásos emlék, inkább »irányított ésszerűtlenségről« érdemes beszélni. A lényeg: az egyetem úgy döntött, hogy a bérbeadásból származó bevételnek a húszéves futamidő alatt el kell érni a teljes értékesítés esetére számított minimálár kétharmadát, és az összeg 70 százalékának az első három évben be kell folynia (az elvárt 70 százalék 94 százalékát már a bérleti szerződés aláírását követő harminc napon belül le kellett volna szurkolni).

Számszerűsítve: a BME olyan örült magánzót keresett, aki a lepukkanófélben lévő – viszont elhelyezkedését tekintve átlomadtottsággal rendelkező – Hotel Uni bérleti jogáért cserébe hajlandó 360 millió forintos gyorssegélyt folyósítani, melyet 2031-ig évi 10-20 millióval meg is fejel.

Efféle palira vehető lény/vállalkozás nem akadt, ezért az első, nyilvános pályázat kudarcba fulladt, majd jött két zárt körű forduló, melyen az egyetlen óvatos érdeklődő, a jelenleg Navis Port néven futó kft. pénzügyi lehetőségeihez szabták a feltételeket. Az (...) eljárás győztesének végül az azonnali 360 millió helyett csak nettó 16 milliót kellett letennie egy esztendő alatt, majd a további években bő

26-26 milliót. Ha az eredeti kiírás ilyen keretek között indul, a Műegyetem alighanem olyan árversenyt generált volna, hogy a Navis Port Kft. legfeljebb egy lett volna a több tucatnyi licitelő között.

A Navis Port szerencsecég főalakja nem akarja: (...) 2007-ig egy Lamicoop nevű vállalkozást irányított, és e minőségében San Benedetto ásványvizekkel, illetve a spanyol Faustino borház termékeivel kereskedett. A Heti Válasz nemzetbiztonsági megfontolásból már 2008-ban közzétette a szcientológus vállalkozások nemzetközi szervezetének (WISE) hazai tagnyilvántartását, de a Műegyetemen a jelek szerint senki nem akart körültekintő lenni. Márpedig a világ titkosszolgálati többnyire kiemelt feladatuknak tartják, hogy ne engedjék a bizniszvezetők, például a szcientológia »híveit« államközelbe, mondván, ők különösen hajlamosak a bünszervezetben való részvételre, csalásra, a magánélet megsértésére. (A szcientológiát Görögországban már betiltották, Franciaországban nemcsak a vezetőket és a pénztárnokokat, hanem a teljes egyházat jogerős ítéletben mondták ki csalónak, a belga ügyészség ugyancsak vádemelésig jutott, Magyarországon pedig a Fidesz-kormány – egyház helyett – immár vallási egyesületként tekint a szcientológusokra.) Lapunk próbálta kérdőre vonni (...), miként kötődik a szcientológiához, ám ő kikérte magának, hogy »a vallási meggyőződéséről« faggassuk. Időközben az adóhivatal is lecsapott a Hotel Uni üzemeltetőjére. »A NAV Közép-dunántúli Regionális Bűnügyi Igazgatósága nyomozást folytat költségvetési csalás gyanúja miatt. Az ügyben két pénzügyi nyomozó tartott házkutatást az említett helyszínen. Mivel a nyomozás nemrég indult, többet egyelőre nem tudunk megosztani a nyilvánossággal« – írta megkeresésünkre az adóhivatal. A szcientológus száakkal átszőtt teljes Hotel Uni-krimi, illetve a balatonfüredi szálló további hasznosításának forgatókönyve a március 21-i Heti Válaszban olvasható. Lapunk – digitális formában – a Digitalstandon keresztül is megvásárolható.”

A Médiatanács megállapította, hogy a vizsgált médiatartalomban egy kétes körülmények között megkötöttnek ítélt bérleti szerződéssel kapcsolatban, az új bérlő cég vezetője kapcsán került szóba a szcientológiai egyház. Emellett említette meg a cikk, hogy a titkosszolgálatok világszerte kiemelt figyelmet fordítanak a szcientológiai egyházra, továbbá egyes államokban betiltották a működésüket, vagy bírósági ítéletben csalónak mondták ki vezetőiket. A médiatartalom nem fogalmazott meg olyan véleményt, amely alkalmas lehetett volna arra, hogy az olvasókban az érintett vallási közösséggel szemben szélsőséges ellenérzést (gyűlöletet) keltsen.

A szcientológusokat érintő állítások a közéleti vita, a demokratikus nyilvánosság kialakulásához járultak hozzá, mivel az említett egyház (vallási közösség) világszerte tapasztalt megítélése kapcsán hoztak fel példákat, konkrét eseteket.

Jóllehet, az adott közösségre nézve minősülhettek sértőnek, negatív színezetűnek a cikkben megjelent információk, de egy vallási közösséggel szemben megfogalmazott kritikai hangvételű megnyilvánulás, bírálat közzététele a véleményszabadság keretei között nem korlátozható. Sőt, az ilyen vélemények is a közvélemény tájékoztatásához járulnak hozzá, ugyanis a közönségnek joga van a vitás és – egyesek számára – érzékeny közéleti kérdésekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférésre. A vitára okot adó témákkal kapcsolatos véleményformálás közvélemény elől történő elzárása vagy korlátozása a szólás- és sajtószabadság sérelmét jelentené.

Mindezekre tekintettel a Médiatanács nem indított eljárást a médiatartalom-szolgáltatóval szemben, amely döntéséről tájékoztatta a bejelentőt.

A Médiatanács 1680/2013. (XI. 27.) számú döntése

A Magyar Mező- és Erdőgazdasági Érdekképviseleti Szövetség főtítkára az M1 televíziócsatornán 2013. október 24-én sugárzott „Fábry show” című műsorszámban elhangzott alábbi dialógus miatt fordult a hatósághoz:

Fábry Sándor: „Nahát, kérem szépen, a most következő... ugye ez erjesztett lótej, erjesztett lótej...?”

Hidvégi Üstös Pál: „Egy hónapja áll ebben az üvegben...”

Fábry Sándor: „Erőltetjük ezt a kancatejet? A méneknak nincs tejük, igaz, hogy mondjuk azt is, hogy tehéntej, ami egy hülyeség, mert bikatej nincs. Ez egy kazah termék?”

Hidvégi Üstös Pál: „Kazah termék, igen... és még nem járt le.”

Fábry Sándor: „Felrázzuk egy kicsit, nem? Jó, felrázzuk, erjesztett lótej, kumisz, amelyet eleink is ittak. Tehát tulajdonképpen a lovas-nomád népeknél ez az ital megtalálható.”

Hidvégi Üstös Pál: „Megkínálsz?”

Fábry Sándor: „Micsoda állat, paraszt vagyok! De úgy gondoltam, hogy elveszed. Kitöltöttem, hát most nem tudom, miért arcos-

kodsz, még meg sem jöttél, és már égetsz, én teljesen kulturáltan, teljesen kulturáltan kitöltöttem, és gondoltam, na, egészségünkre!”

Hidvégi Üstös Pál: „Egészségünkre!”

A bejelentő előadta, hogy napjainkban egyre gyakrabban találkozni a „paraszt” szó nyílt, pejoratív értelmű használatával a magyar írott és elektronikus sajtóban. A közbeszéd elfogadott eleme lett, és míg pl. a melegek, a nemzeti, etnikai és vallási kisebbségek bármilyen sérelme a magyar médiában általános elítéléssel találkozik, a „parasztosítás”, mint a bunkóság szinonimája, nyíltan vállalható. A bejelentő szerint mindez rendkívül sértő a magyar parasztságra, és hátrányos következményekkel jár, valamint ellentétes az Smtv. 17. § (1) és (2) bekezdésével.

A hatóság a műsorszám hatósági ellenőrzése során megállapította, hogy nem merült fel a médiaigazgatásra vonatkozó szabály megsértése. A vonatkozó alkotmánybírói határozatok szerint gyűlöletkeltés nem valamely kedvezőtlen és sértő vélemény kinyilvánítása, hanem olyan megnyilatkozások, „*lázongó kifakadások értendők, amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlölet keletkezik, a társadalmi rend és béke megzavarására vezethet*”. Azaz, a gyűlöletkeltés megvalósulása nem „absztrakt” módon vizsgálendő; azáltal, hogy a törvény tiltja a szélsőségesen erős ellenszenv, azaz a gyűlölet másokban való felkeltését, annak a lehetőségét zárja ki, hogy az így módon megtámadott közösségek tényleges (fizikai, pszichés stb.) sérelmének veszélye előállhasson. Kirekesztő tartalmat pedig azon üzenet hordoz, amely egy adott közösség elszigeteltségét, a társadalom egyéb rétegeitől való idegenségét, különállóságát igyekszik elérni, vagy amellel érvel. Mindez megvalósulhat egy adott médiatartalom által annak eredményeképpen, hogy a célzott réteggel kapcsolatosan esetlegesen meglévő sztereotip gondolatok, vélemények felerősítésére válik alkalmassá, avagy erre irányul. A beadványban kifogásolt „*Micsoda állat, paraszt vagyok!*” kijelentéssel a műsorvezető feledékenységét, udvariányságát palástolta, nem kívánta megidézni a szó jelentésének egyéb rétegeit, ennél fogva a sérelmezett megnyilvánulás gyűlöletkeltő, kirekesztő tartalommal egyáltalán nem bírt, illetve nem volt alkalmas a parasztság kirekesztésére sem.

A fentiekre való tekintettel a Médiatanács nem indított eljárást a médiaszolgáltatóval szemben, amely döntéséről tájékoztatta a bejelentőt.

A gyűlöletbeszéd, valamint a kisebbségi csoportok sérelmes bemutatásának megjelenése kapcsán a médiahatóság egy-egy konkrét ügy vizsgálatán túlmutatva több alkalommal végzett hosszabb időszakokra kiterjedő, részletesebb vizsgálatot. Ilyen átfogó vizsgálatot készített 2009-ben az ORTT arról, hogy miként jelennek meg a romák a konfliktusokban a televíziós hírműsorokban. A vizsgálat egyik fő területe a Cozma-gyilkosságról szóló beszámoló elemzése volt. 2012-ben egy – a romák médiamegjelenését tekintve – az említett bűncselekményhez hasonló eset történt, amely Bándy-gyilkosság néven híresült el a médiában.

A Bándy-gyilkosság híradós reprezentációja

2012. július 7-ről 8-ra virradó éjjel Pécssett meggyilkolták Bándy Kata 25 éves rendőrségi pszichológust. Az elkövető romaként jelent meg a hazai nyilvánosság egy részében (elsősorban az online felületeken), így a romák médiamegjelenése szempontjából a gyilkosság és az ahhoz kapcsolódó történések hírműsorokban való bemutatása kiemelt jelentőséggel bírt. Az NMHH 2013-ban vizsgálta ez utóbbi bűncselekmény médiareprezentációját, és összehasonlította azt a Cozma-gyilkosság négy évvel korábbi ábrázolásával.⁽¹⁴⁾ A vizsgálat a romák médiaképével kapcsolatos kérdésekre keresett választ. A hatóság vizsgálta, hogy a fontosabb hazai televíziós médiaszolgáltatók mennyiben tartják be a médiaszabályozás, valamint szakmájuk alapvető elvárásait a kisebbségek megjelenítésénél, miként jelent meg hírműsoraikban ez a nagy társadalmi visszhangot kiváltó eset, valamint az események bemutatása mennyiben felelt meg a korrekt szerkesztői gyakorlatnak, a hazai és nemzetközi sajtóetikai kódexek ajánlásainak, illetve az információk feldolgozása és közvetítése, a műsorkészítői interpretációk milyen cigányképet közvetítettek a médiafogyasztóknak. A vizsgálat kitért arra is, hogy a hazai hírmédia főbb aktorainak sikerült-e változtatniuk a korábbi vizsgálataink által feltárt rossz gyakorlatokon, és felelősségteljesen közelítettek-e a romák médiaábrázolásához. A vizsgálat mintájába a Duna TV, az Echo TV, a Hír TV, a Magyar ATV, az M1, az RTL Klub és a TV2 a gyanúsított letartóztatását és ezzel egy időben roma voltának nyilvánosságra kerülését követő egy hetének (2012. július 16–22.) hírműsorai kerültek be (Duna TV 18.00, Echo TV 19.30, Hír TV 21.00, Magyar ATV 18.55, M1 19.30, RTL Klub 18.30, TV2 18.30).

A bűncselekmény rendkívül nagy teret kapott a médiában, azon belül a televíziók hírműsoraiban, amit a hírszelekció általános alapelvei természetes módon indokoltak. A hírtértnövelő tényezők közül az eseménynél a negativitás és a normasértés mellett a

⁽¹⁴⁾ Részletesen lásd: ORTT: *A magyarországi televíziós hírműsorok romaképe a konfliktusok tükrében.*
http://mediatanacs.hu/dokumentum/1856/magyarorszag_i_tvizios_hirmusorok_romakepe_20100421.pdf

különösen nagy érdeklődést érthetővé teszi az is, hogy az áldozat egyrészt fiatal lány, másrészt rendőrségi alkalmazott (konkrétan rendőrségi pszichológus) volt. Az esetről szóló információk vezető hírként kerültek a hírműsorokba. A bűncselekmény gyanúsítottja „cigány” elkövetőként jelent meg a nyilvánosság egy részében. A vizsgált híradók többsége több napon keresztül fontos hírként számolt be a gyilkosságról és az ahhoz kapcsolódó egyéb eseményekről. Ezen belül a két kereskedelmi televízió kiemelten találta az ügyet. A gyilkosság gyanúsítottját 2012. július 16-án fogták el, erről minden vizsgált híradó vezető helyen számolt be. Egyik hírműsor sem tett utalást a feltételezett elkövető etnikai hovatartozására. Ugyanakkor a tudósításokban bemutatott képek-

„A vizsgálat a romák médiaképével kapcsolatos több kérdésre is választ keresett. A hatóság vizsgálta, hogy a fontosabb hazai televíziós médiaszolgáltatók mennyiben tartják be a médiaszabályozás, valamint szakmájuk alapvető elvárásait a kisebbségek megjelenítéseinél.”

ből a közönség könnyen arra a következtetésre juthatott, hogy a gyanúsított roma. Fókuszcsoportos vizsgálatok kimutatták, hogy a romaként való azonosítást a külső testi jegyek, a név, a társadalmi státusra utaló jelek, a viselkedés együttesen határozzák meg. A „rasszjegyek”, a sötét bőr- és hajszín, valamint az agresszív bűncselekmény együttes megjelenése alapján a többségi „azonosító” jó eséllyel regisztrálhatta cigányként az elkövetőt.

A Bándy-gyilkosság a Duna TV hírműsoraiban

A médiaszolgáltató egy hét alatt összesen 962 másodpercben foglalkozott a gyilkossággal és a hozzá kapcsolódó fejleményekkel.

A Duna TV július 16-án, az elfogást követő első híradásában, az első helyen számolt be a történetekről. Elmondták, hogy egy 26 éves férfit gyanúsítanak, aki beismerő vallomást is tett. Targyszerűen számoltak be a gyanúsított (P. László) elfogásáról, etnikai hovatartozását nem említették. Elhangzott, hogy a feltételezett elkövető vallomása szerint az áldozatot nem ismerte, szexuális indítékból ölt, és egyedül követte el a bűncselekményt. Ezután megmutatták a házat, ahol a férfi néhány hete lakott (romos lakóépület, lepusztult környezet), majd megszólaltatták a barátnőjét (arca kikockázva), aki elmondta, nem gondolta volna, hogy képes ölni, vele sosem volt erőszakos. Miközben arról számoltak be, hogy a gyanúsított aktív volt a közösségi portálokon, egy táblát mutattak „Színesfém, vashulladék felvásárlás” felirattal, majd részben kikockázott fotókat. Végül összefoglalták az áldozat eltűnését és a nyomozás ismert részleteit, valamint a gyanúsított elfogását.

A július 17-ei műsorban a televízió már csak a híradó közepén számolt be az újabb fejleményekről. Elmondták, a gyanúsított beismerte a tettét, és védője szerint azért ölte meg a lányt, mert feldühödött azon, hogy visszautasította a szexuális közeledését. Korábban nem ismerte az áldozatot. A védő részletesen beszámolt a gyilkosságról. Megszólalt Kaplár Máttyás pszichológus, aki szerint a gyanúsított személyiségzavarral küzd, a visszautasítás agressziót válthat ki belőle. Elmondták, hogy a férfi vallomása szerint egyedül és drog hatása alatt követte el a bűncselekményt. A tudósítás alatt megmutatták a bűncselekmény helyszínét, valamint a gyanúsított kikockázott arcú fényképeit.

Július 18-án a Duna TV híradója a műsor közepén, sokadik hírként ismertette a gyilkossági ügy újabb részleteit, miszerint a bíróság 30 napra előzetes letartóztatásba helyezte a gyanúsítottat, aki kitar a korábbi vallomása mellett, majd részletesen beszámoltak a bíróság döntéséről, valamint arról, hogy aljas indokból elkövetett emberöléssel és kifosztással vádolják a férfit. Ezután a kirendelt védő szólalt meg, aki elmondta, hogy a gyanúsított fenntartja beismerő vallomását, és megbánta tettét.

Július 19-én röviden és csak a híradó nyolcadik percében foglalkoztak az ügygel. Összefoglalták a nyomozás részleteit, kiemelték a DNS-minta alapján történt azonosítást. Eközben több képet mutattak P. László Facebook-profiljából.

A július 20-ai adásban a nyolcadik percben számoltak be arról, hogy továbbra is keresi a rendőrség P. László lehetséges tettestársait, a férfi helyszíni kihallgatása is megtörtént, majd tudósítottak a Bándy Katáról történt megemlékezésekről. Elhangzott továbbá, hogy a rendőrség keresi a gyanúsított unokatestvérét, J. Olivért.

Július 21-én a rendőrség először tartott sajtótájékoztatót a nyomozás részleteiről. Ennek megfelelően a Duna TV első hírként tudósított az eseményről. Részletesen beszámoltak a rendőrségi sajtótájékoztatón elhangzottakról. Eszerint P. Lászlónak nem volt fegyvere, egyedül követte el tettét szexuális indítékból, és tagadja, hogy megerőszakolta volna a lányt, továbbá hogy a gyilkosság után kifosztotta az áldozatot, és a következő napokban úgy élt, mintha mi sem történt volna.

A Bándy-gyilkosság az Echo TV hírműsoraiban

Az Echo TV híradója a vizsgált időszakban 601 másodperc terjedelemben számolt be az ügyről.

A július 16-ai adásban csak a hatodik hír szólt a Bándy-ügyről, a híradó tizedik percében került műsorra, azaz több közéleti-politikai információ is megelőzte. A műsorban tárgyyszerűen számoltak be a gyanúsított, egy 26 éves férfi elfogásáról, etnikai hovatartozását nem említették. Eközben egy kikockázott képet mutattak róla. Összefoglalták a bűncselekmény részleteit, elhangzott, hogy a gyanúsított büntetett előéletű. Ezek után megmutatták a házat, ahol Pécssett lakott. Elhangzott, hogy először az unokatestvérénél lakott, majd a barátnőjéhez költözött. Az unokatestvér elmondta, hogy nem tudja, miből élt, de éjszakánként eljárt otthonról.

A július 17-ei műsorban több közéleti-politikai hír is megelőzte a gyilkosságról szóló tudósítást, amire a híradó hetedik percében került sor. Először elmondták, hogy részletes vallomást tett a Bándy Kata meggyilkolásával vádolt férfi, és a vallomás szerint egyedül és szexuális indítékból követte el a tettét, továbbá hogy a bűncselekmény időpontjában is börtönben kellett volna lennie.

Július 18-án az adás negyedik percében került programba a gyilkossággal kapcsolatos tudósítás. Elhangzott, hogy a bíróság harminc napra előzetes letartóztatásba helyezte Bándy Kata feltételezett gyilkosát, akit aljas indokból elkövetett emberöléssel vádolnak, majd hogy ügyvédje szerint P. László fenntartja vallomását, miszerint azért fojtotta meg a lányt, mert nem akart vele közöszlenni, valamint egyedül követte el tettét.

Július 19-én már csak a 12. percben tették közzé az ügyet. Röviden elmondták, hogy várhatóan poligráfos vizsgálat alá veti a gyanúsítottat a rendőrség, illetve hogy hamarosan egyéb írásos szakvélemények is készülnek a nyomozáshoz.

Július 20-án az Echo TV híradója már csak igen röviden, a műsor tizedik percében számolt be arról, hogy a bizonyítékok cáfolják P. Lászlót – aki azt állítja, egyedül hajtotta végre a tettét –, mivel a helyszínen egy másik DNS-mintát is találtak. Elhangzott, hogy a rendőrség továbbra is keresi a gyanúsított unokatestvérét, J. Olivért, akivel a gyanúsított a gyilkosság után is együtt volt.

A július 21-ei adásban – második hírként – részletesen beszámoltak az első, a gyilkosság részleteit ismertető rendőrségi sajtótájékoztatóról. Itt elhangzott, hogy P. László egyedül követte el tettét, valamint hogy a férfi beismerő vallomást tett, és poligráfos vizsgálatnak vetették alá, amely igazolta, hogy nem hazudik. Ezután összefoglalták a nyomozás részleteit, illetve beszámoltak a férfi elfogásáról.

A Bándy-gyilkosság a Hír TV hírműsoraiban

A Hír TV hírműsora a vizsgált héten 1441 másodpercet szentelt a témának.

A július 16-ai műsor az első helyen számolt be a történésekről. Először tárgyyszerűen ismertették a gyanúsított elfogását, teljes nevén (Péntek László) nevezték meg, etnikai hovatartozását nem említették. Elmondták, hogy többszörös visszaeső bűnöző, és kikockázott képeket mutattak róla. Bemutatták a házat, ahol lakott, majd egy férfi elmondta, hogy a gyanúsított antipatikus, nem megnyerő külsejű ember, illetve a gyanúsított barátnője is nyilatkozott, aki elmondása szerint nem gondolta volna, hogy a férfi képes lenne ölni. Ezután beszámoltak arról, hogy a férfi előélete nem egyértelmű, egyes információk szerint korábban erőszakos bűncselekményekért, mások szerint lopásért ítélték el. Majd elmondták, hogy a gyanúsított Kelebián él, a gyilkosság idején egy kifizetetlen szabálysértési bírság miatt börtönben kellett volna lennie. A tudósítás közben a család szegényes lakókörnyezetéről készült felvételeket mutattak. A következőkben a gyanúsított édesanyja nyilatkozott a híradónak, elmondása szerint kizártnak tartja, hogy a fia a tettes. Majd beszámoltak az elfogás részleteiről, valamint a kirendelt védő elmondta, hogy beismerő vallomást tett, az indíték pedig a szexuális közeledés elutasítása volt. Végül tudósítottak a nyomozás megismerhető részleteiről, illetve a városban uralkodó hangulatról.

Július 17-én, a híradó kilencedik percében, sokadik hírként foglalkoztak a gyilkossággal. Elmondták, hogy részletes beismerő vallomása szerint Péntek László ittasan, bedrogozva és egyedül követte el a bűncselekményt, meg akarta erőszakolni a lányt, de

ez nem sikerült neki. Megszólalt a férfi védője is, aki kifejtette, hogy több tisztázatlan kérdés van még az ügyben, védeence magára vállalta a cselekményt, amit kábítószer és ital hatása alatt követett el, megbánt és összetört a tette súlya alatt. Beszámoltak arról, hogy a férfi korábban több bűncselekményt követett el.

Július 18-án továbbra is első helyen tudósítottak az ügyről, először, hogy a bíróság harminc napra előzetes letartóztatásba helyezte Bándy Kata feltételezett gyilkosát, akit aljas indokból elkövetett emberöléssel vádolnak. Ezután összefoglalták az előző napokon elhangzottakat.

Július 19-én már a Hír TV is szűkszavúan és sokadik hírként, a híradó második felében foglalkozott az ügygel. Először a Bándy Katáról történt megemlékezésekről tudósítottak, majd elhangzott, hogy a gyanúsítottat a rendőrség poligráfos vizsgálatnak akarja alávetni, miután továbbra is feltételezik, hogy voltak tettestársai.

Július 20-án a híradó végén röviden beszámoltak az ügy újabb fejleményeiről, a helyszíni szemlééről és a hazugságvizsgálatról is. Elhangzott, hogy sajtóhírek szerint az áldozat holttestén a gyanúsított unokatestvérének, J. Olivérnek a DNS-mintáját is megtalálták. Utóbbi Facebook-profiljáról mutattak képeket.

A július 21-ei híradóban első hírként foglalkoztak részletesen az első, a gyilkosság részleteit ismertető rendőrségi sajtótájékoztatóról. Elhangzott, hogy P. László egyedül követte el a tettet, a gyanúsított a nemi erőszakra vonatkozó kérdésekre ellentmondásos nyilatkozatokat tett, és ebben a kérdésben igazságügyi szakértő tisztázza majd a helyzetet. Ezután összefoglalták a nyomozás részleteit, közben több képet mutattak a férfiről. Beszámoltak arról, hogy elfogása után részletes beismerő vallomást tett, amely szerint egyedül követte el a tettet. A hazugságvizsgálat megerősítette, hogy igazat mondott. Elmondták, hogy a férfi a gyilkosság napján kábítószerrel és alkohollal is fogyasztott, a gyilkosság után kifosztotta áldozatát, és elfogásáig élte tovább az életét, mintha mi sem történt volna.

A Bándy-gyilkosság a Magyar ATV hírműsoraiban

A médiaszolgáltató híradója a vizsgált időszakban 475 másodpercben számolt be az ügyről.

A július 16-ai híradóban a gyilkosságról szóló összefoglaló csak az ötödik hírként jelent meg, a híradó 10. percében. Tárgyszerűen számoltak be a gyanúsított, egy 26 éves férfi elfogásáról, etnikai hovatartozását nem említették. Megmutatták a házat, ahol Pécssett lakott, majd egy fiatal férfi mondta el, hogy a gyanúsított normálisan viselkedett, nem gondolták, hogy ilyenre képes. Elhangzott, hogy a férfi Kelebián él, majd megszólaltatták az édesanyját, aki szerint a fia nem volt agresszív, és nem tudja felfogni a történeteket. Később beszámoltak arról, hogy a férfi beismerte a gyilkosságot. Közben több kikockázott képet mutattak róla.

A július 17-ei, 18-ai és 19-ei műsorokban nem volt szó a gyilkosságról. Július 20-án a híradó végén beszámoltak arról, hogy az előző éjjel a rendőrség helyszíni meghallgatást tartott az ügygel kapcsolatban, valamint hogy egy további gyanúsítottat is keresnek, mivel két DNS-mintát találtak a helyszínen. Ismertették, hogy a tompai J. Olivért, valamint egy harmadik férfit is keresnek. Ezután Bándy Kata temetésének előkészítéséről, valamint a család ezzel kapcsolatos kéréséről (mindenki tekintsen el a részvétlen nyilváníástól, a sajtó pedig kerülje el a rendezvényt) számoltak be.

Július 21-én a Magyar ATV első hírként számolt be a gyilkosság részleteit ismertető rendőrségi sajtótájékoztatóról. Ezután helyszíni tudósítást láthattunk a Bándy Kata emlékére szervezett budapesti virrasztásról, amelyben elhangzott, a család kifejezett kérése, hogy a tragédiát senki ne használja fel uszításra vagy gyűlöletkeltésre.

A Bándy-gyilkosság az M1 hírműsoraiban

Az M1 hírműsora a vizsgált héten 1606 másodpercben foglalkozott a bűncselekménnyel, valamint a nyomozás fejleményeivel.

A július 16-ai híradóban első hírként számoltak be az ügyről. A híradás a gyilkosság tényyszerű ismertetésére szorítkozott, amelyben tudósítottak a gyanúsított elfogásáról, etnikai hovatartozását nem említették. Elmondták, hogy vallomása szerint az áldozatot nem ismerte, szexuális indítékból ölt, és egyedül követte el a bűncselekményt. Megmutatták a házat, ahol Pécssett lakott, majd megszólaltatták a barátnőjét (arca kikockázva), aki elmondta, nem gondolta volna, hogy a férfi képes ölni, vele sosem volt erőszakos. Elhangzott, hogy a gyanúsított már többször volt büntetve, és a gyilkosság idején is börtönben kellett volna lennie. Ezután P. László édesanyja nyilatkozott a híradónak, miszerint kizártnak tartja, hogy a fia ölt volna. Ismertették, hogy a gyanúsított korábban több bűncselekményt követett el (rablás, gépkocsifeltörések, betörések, lopások), és többször ült börtönben is. A tu-

dósítás alatt a család lepusztult lakókörnyezetéről készült felvételeket, valamint a gyanúsított Facebook-profiljáról átvett képeket mutattak.

A július 17-ei adásban a híradó közepén számoltak be a gyilkossággal kapcsolatos fejleményekről. Elmondták, hogy aljas indokból elkövetett emberöléssel és kifosztással gyanúsítják Bándy Kata gyilkosát, ezért tényleges életfogytiglant is kaphat, a férfi beismerte a tettet, védője szerint azért fojtotta meg a 25 éves nőt, mert az visszaautasította szexuális közeledését. A gyanúsítottat az áldozat körme alól nyert DNS-maradványok alapján azonosították, mivel szerepelt a rendőrségi nyilvántartásban, ugyanis már többször volt büntetve zsarolás és rablás miatt. Megszólalt Kaplár Mátyás pszichológus, aki szerint a gyanúsított személyiségzavarral küzd, a visszaautasítás agressziót válthat ki belőle. Ezután ismertették, hogy a férfi vallomása szerint egyedül és drog hatása alatt követte el a bűncselekményt.

A július 18-ai híradóban továbbra is az első helyen szerepelt az ügy. Bevezetesként elmondták, hogy aljas indokból elkövetett emberöléssel és kifosztással gyanúsítják Bándy Kata feltételezett gyilkosát, és a férfi előzetes letartóztatásba került. Elhangzott, hogy ügyvédje szerint most tudatosult benne, hogy mit követett el, és hogy megbánta tettet.

A július 19-ai adásban a nyolcadik percben számoltak be a gyilkossággal kapcsolatos további fejleményekről. Összefoglalták a nyomozás részleteit, kiemelték a DNS-minta alapján történt azonosítást. A tudósítás közben több képet mutattak P. László Facebook-profiljából.

Július 20-án a híradó vége felé, a 23. percben került adásba az ügy. Először arról számoltak be, hogy továbbra is keresi a rendőrség P. László lehetséges társait, majd tudósítottak a Bándy Katáról történt megemlékezésekről. Elmondták, hogy P. Lászlót hazugságvizsgálatnak vetették alá, illetve helyszíni kihallgatására is sor került, továbbá a rendőrség keresi a gyanúsított unokatestvérét, J. Olivért, akiről kikockázott arcképet is mutattak.

A július 21-ei híradó második hírként foglalkozott az első, a gyilkosság részleteit ismertető rendőrségi sajtótájékoztatóról, továbbá arról, hogy virrasztást tartanak Budapesten Bándy Kata emlékére. A helyszíni tudósító elmondta, hogy az elmúlt napokban az elkövető etnikai hovatartozása szított rasszista indulatokat. Az áldozat édesanyja szintén azt kérte a Facebookon, hogy senki semmilyen körülmények között ne használja uszításra, gyűlöletkeltésre, vagy éppen a halálbüntetés visszaállítására a gyilkosságot vagy Kata nevét. Végül – a sajtótájékoztató elhangzottak alapján – összefoglalták, amit az ügyről tudni lehetett, valamint megismélték a korábbi napokban sugárzott információkat.

A Bándy-gyilkosság az RTL Klub hírműsoraiban

A legnagyobb terjedelemben (összesen 1872 másodpercben) az RTL Klub tudósított az eseményekről.

Az RTL július 16-ai adásában első helyen számolt be a tragédiáról: *„Beismerő vallomást tett Bándy Kata gyilkosa.”* Elhangzott, hogy egy 26 éves férfiről van szó, majd beszámoltak a gyanúsított elfogásáról, közben az arca közepét kitarakva mutattak képet róla. Elmondták, hogy a büntetett előéletű, munkanélküli férfi három hete érkezett Kelebiáról Pécsre, a rokonainál, „csövezett” egy romos házban. Elhangzott, az édesanyja nem tudja elhinni, hogy a fia a gyilkos, valamint hogy a kirendelt védője szerint szexuális indítékból követte el a bűncselekményt. Etnikai hovatartozására nem történt utalás. Ezután többször részletezték a fentiek, összefoglalták a rendelkezésre álló információkat, és több (kikockázott) képet mutattak a gyanúsítottól. Elmondták, hogy a gyanúsított a gyilkosság után is aktív volt a Facebookon, továbbá a gyilkosság idején a férfinak egy szabálysértés miatt börtönben kellett volna lennie, illetve már korábban is követett el bűncselekményeket. Később beszámoltak a nyomozás részleteiről, majd közölték, hogy a férfi pécsi lakóhelyéről elköltözik a lakók, mert félnek a megtorlástól. Felvételeket mutattak a költözésről, illetve a lepusztult környezetről. A kiküldött tudósító elmondta, a házból már mindenki elköltözött, mivel azt hallották, hogy *„Budapestről egy szélsőséges nézeteket valló csoport indult el erre a helyre azért, hogy rajtuk álljanak bosszút azért, amit egy számukra igazán ismeretlen ember követett el.”*

A médiaszolgáltató július 17-én első hírként számolt be a nyomozásról. Először elmondták, hogy alkoholt és kábítószerrel fogyasztott Bándy Kata gyilkosa a bűncselekmény elkövetése előtt, majd beszámoltak arról, hogy részletes beismerő vallomást tett. Eszerint egyedül követte el a gyilkosságot, szexuális indítékból támadt, de nem erőszakolta meg az áldozatát. Ezután a férfi védője ismertette a gyilkosság részleteit. Majd elhangzott, hogy a férfinak a gyilkosság elkövetésekor szabálysértésért börtönben kellett volna lennie. Elmondták továbbá, hogy a gyanúsított vallomása szerint egyedül követte el a cselekményt. Ezt követően a híradó pécsi tudósítója számolt be a férfi védőjével folytatott beszélgetéséről. Elmondta, hogy P. László mára felfogta tettet, va-

lamint összefoglalta a gyilkosság részleteit. Beszámolt arról is, hogy a rendőrség további elkövetőket keres. Végül megemlítették, hogy az emberek Pécsen tömegesen veszik az önvédelmi eszközöket. A tudósítás alatt megmutatták a bűncselekmény helyszínét, valamint a gyanúsított kikockázott arcú fényképeit.

Az RTL Klub július 18-ai híradója is első hírként közölte az ügy fejleményeit. Először részletesen beszámoltak arról, hogy a bíróság harminc napra előzetes letartóztatásba helyezte Bándy Kata feltételezett gyilkosát aljas indokból elkövetett emberölés vádjával. Elhangzott, hogy a férfi a bíróságon csak annyit mondott: megbánta tettét. Megszólalt védője is, aki szerint P. László összetört, lelkileg összeomlott, és kitart korábbi vallomása mellett, miszerint egyedül követte el a gyilkosságot. Megszólaltatták Kovács Lajos nyugalmazott rendőr ezredest, aki elmondta: nagy valószínűséggel volt tettestársa. Újra beszámoltak arról, hogy a férfi pécsi lakóhelyén félnek az ottmaradt lakók, mivel „*az állítólagos gyilkos roma származása miatt attól tartanak, őket is sérelem éri csak azért, mert cigányok.*” Ez volt az első és egyetlen híradás, amelyben elhangzott a gyanúsított etnikai hovatartozása.

Július 19-én továbbra is első helyen, a legfontosabb hírként tálták a bűncselekménnyel kapcsolatos fejleményeket. Elsőként elmondták, hogy további gyanúsítottak lehetnek az ügyben, miután a feltételezett elkövető mellett két másik személyt is poligráfos vizsgálat alá vetettek, ugyanakkor P. László kitart amellett, hogy egyedül követte el a gyilkosságot. A következő tudósításban újra bemutatták a gyanúsított lakókörnyezetét, édesanyja megmutatta a rajzait, a börtönből írt leveleit. A szomszédok elmondták, hogy agresszív volt, féltek tőle. Majd egy pszichológus-szakértő nyilatkozott arról, hogy nagy valószínűséggel nem egyedül követte el a tettét.

Július 20-án az RTL Klubon több hír is megelőzte a gyilkossággal kapcsolatos beszámolót, amelyről hatodikként, a műsor 11. percében számoltak be. Először ismertették, hogy a rendőrség két DNS-mintát talált a helyszínen, és a gyilkossággal kapcsolatban keresik a gyanúsított unokatestvérét, J. Olivért, akiről kikockázott képeket mutattak, valamint szomszédai beszéltek a férfiről, aki elmondásuk szerint agresszív fiatalember. Majd P. László ügyvédje számolt be arról, hogy hazugságvizsgálatnak vetették alá a gyanúsítottat, illetve hogy a helyszíni kihallgatása is megtörtént.

Július 21-én az első helyen és részletesen számoltak be az első, a gyilkosság részleteit ismertető rendőrségi sajtótájékoztatóról (lásd a többi médiaszolgáltatónál).

A Bándy-gyilkosság a TV2 hírműsoraiban

A televízió híradójának vizsgált műsorszámokban 1536 másodpercet szenteltek a bűncselekménynek.

A feltételezett elkövető elfogása július 16-án első hírként jelent meg a híradóban. Beszámoltak a gyanúsított elfogásáról, közben az arca közepét kitarva mutattak képet róla. Etnikai hovatartozását nem említették. Megmutatták a házat, ahol lakott, majd megszólaltatták az unokatestvérét, aki szerint teljesen normálisan viselkedett, nem gondolta volna, hogy ilyenre képes. Majd elhangzott, hogy a gyanúsított rablás és lopás miatt volt már börtönben. Ezután két fiatal férfit mutattak (kikockázva), az egyik annyit mondott, hogy nekik nem beszélt az előéletéről. Később elhangzott, hogy P. László korábban hat évet ült börtönben, és a gyilkosság idején is ott kellett volna lennie. A TV2 által megkérdezett kriminálpszichológus szerint érzéketlen alkat, nem rázta meg a gyilkosság. Ezután szegényes lakókörnyezetéről készült felvételeket, valamint a gyanúsított Facebook-profiljáról átvett képeket mutattak, és elmondták, hogy a bűncselekmény után is chatelgetett. A tudósítás rengeteg irreleváns, hatáskeltő információt, bejátszást tartalmazott kevés érdemi értesüléssel.

A július 17-ei Tények az első helyen tudósított a bűncselekménnyel kapcsolatos fejleményekről. Először beszámoltak arról, hogy P. László korábban kedvezményrel szabadult, és a gyilkosság elkövetésekor is börtönben kellett volna lennie, eddig összesen hat évet volt fegyházban különböző bűncselekményekért, zsarolásért, lopásért. A tudósítás alatt megmutatták a bűncselekmény helyszínét, valamint a gyanúsított kikockázott arcú fényképeit. Ezután más hírek következtek, majd 18:36:10-kor visszatértek az ügyre. Ekkor elmondták, hogy a gyanúsított a gyilkosságot beismerte, majd a férfi védője részletesen beszámolt a gyilkosságról. Eszerint a férfi megfojtotta és kirabolta az áldozatot, másnap pedig eladta a mobiltelefonját. Elhangzott, hogy azért ölte meg a lányt, mert az visszautasította a szexuális közeledését, nem ismerte áldozatát, és nem tervezte a gyilkosságot, illetve drog hatása alatt követte el a bűncselekményt. Elmondták továbbá, hogy a gyilkosság után bujkált és külföldre akart szökni. Ezután beszámoltak arról, hogy a férfi pécsi lakóhelyéről elköltözik a lakók, mert félnek a megtorlástól. A maradék közül egy idősebb nő nyilatkozott, megfenyegették őket, hogy felgyújtják a házat. Részletesen bemutatták a férfi pécsi lakóhelyét.

A július 18-ai műsor szintén első hírként ismertette a bűncselekménnyel kapcsolatos újabb információkat. Részletesen beszámoltak arról, hogy a bíróság harminc napra előzetes letartóztatásba helyezte a férfit, akit aljas indokból elkövetett emberöléssel vádolnak. Újra összefoglalták az előző napokban elhangzott információkat a gyilkosságról. Végül Kovács Lajos nyugalmazott rendőr ezredes mondta el, hogy a gyilkosnak nagy valószínűséggel volt tettestársa.

Július 19-én továbbra is első hírként tállták az ügy fejleményeit. Először elmondták, a rendőrség nem hiszi, hogy P. László egyedül követte el a gyilkosságot, majd összeállítást közöltek a hazugságvizsgáló gép működéséről. Ezután egy addiktológus nyilatkozott a droghasználat agressziót fokozó hatásáról. Újra elmondták, hogy a gyanúsítottnak a bűncselekmény idején börtönben kellett volna lennie. Nyilatkozott Navracsics Tibor miniszter, aki szerint a jövőben hatékonyabban kell kikényszeríteni az elítéltek bevonulását a börtönökbe.

A Tények az összes hírműsor közül egyedülként még július 20-án is a legfontosabb közéleti eseményként, első helyen számolt be a gyilkossággal kapcsolatos újabb információkról. Először elmondták, hogy a rendőrség a gyilkossággal kapcsolatban keresi a gyanúsított unokatestvérét, J. Olivért, akiről kikockázott arcképeket is mutattak, valamint a szomszédai beszéltek róla. Utóbbiak elmondása szerint agresszív fiatalember volt, aki már nem él a környezetükben. Majd P. László ügyvédje beszámolt arról, hogy hazugságvizsgálatnak vetették alá a gyanúsítottat, valamint helyszíni kihallgatása is megtörtént.

A július 21-ei műsorban első hírként és aprólékosan számoltak be a gyilkosság részleteit ismertető rendőrségi sajtótájékoztatóról. A továbbiakban megismételték és összefoglalták a korábbi adásokban elhangzott információkat. A tudósítás közben a gyanúsított kikockázott képeit, valamint a gyilkosság helyszínéről és a gyanúsított lakókörnyezetéről készült felvételeket mutattak.

A július 22-ei adásban a vizsgált műsorok közül egyedülként, a híradó végén beszámoltak Bándy Kata temetésének időpontjáról.

Összegzés

A vizsgált hírműsorok cigányságról közvetített képe – szemben a 2009-es vizsgált (Cozma-gyilkosság) műsorokkal – viszonylag egységes volt. Ugyanakkor az egyes médiaszolgáltatók feldolgozási módszereit, illetve a téma fordított műsoridőt tekintve jelentős különbségek voltak. Legnagyobb terjedelemben az RTL Klub (1872 másodpercben) foglalkozott az üggyel, amit magyarázhat, hogy a kereskedelmi híradók általában előszeretettel közölnek híreket a bűncselekmények, balesetek, szenzációk kategóriájában. Ugyanakkor meglepő, hogy a vezető kereskedelmi tévétől alig lemaradva a közszolgálati televízió volt, amely a második legnagyobb terjedelemben szolgált a gyilkossággal kapcsolatos információkkal (1606 másodperc), és az egyébként a bulvárkategóriát erősen preferáló TV2 ennél kevesebbet (1536 másodpercet) foglalkozott az üggyel. Jelentős műsoridőt szentelt még az esemény bemutatásának a Hír TV (1441 másodperc) is, jóval kevesebbet a Duna TV (962 másodperc) és töredékét az Echo TV (601 másodperc), valamint a Magyar ATV (475 másodperc).

A gyilkosság, illetve a nyomozás televíziós reprezentációjának híradós feldolgozása egyik médiaszolgáltató esetében sem volt kifogásolható, azt mindegyik a szakmai normáknak megfelelően végezte. Az elkövető etnikai hovatartozása explicit módon egyetlen esetben került elő, nevezetesen az RTL Klub július 18-ai adásában, és ekkor is csak annak kapcsán, hogy a gyanúsított pécsi lakóhelyén félnek az ottmaradtak, mivel „*az állítólagos gyilkos roma származása miatt attól tartanak, őket is sérelem éri csak azért, mert cigányok.*” Ugyanakkor ebben az esetben sem hangsúlyozták a feltételezett elkövető roma származását.

Ezzel együtt a gyanúsítottól mutatott facebookos képekből és a lakókörnyezetét, valamint a családját és ismertségi körét bemutató anyagokból a médiafogyasztó jó eséllyel következtethetett arra, hogy a férfi roma. Mindezt a hírműsorok készítői csak akkor kerülhették volna el, ha ez utóbbiakat egyáltalán nem mutatják be, ami a gyakorlatban szinte megvalósíthatatlan, hiszen a szerkesztőségeknek a közönség érdeklődésének fenntartása érdekében a szikár hír mellett színesítő-kiegészítő anyagokkal is kell szolgálniuk. A közönség (valós vagy feltételezett) elvárásaihoz igazodva a hírszerkesztőknek olyan anyagokat kell prezentálniuk, amelyek jelentős hírértéknövelő tényezőket tartalmaznak. Ez esetben ilyenek voltak a gyanúsított társas kapcsolatainak és lakókörnyezetének bemutatását célzó bejátszások, amelyekkel minden híradóban találkozhatott a néző.

Amellett, hogy a gyilkossághoz, illetve a nyomozáshoz kapcsolódó, az események megértéséhez nem, vagy csak nagyon kis mértékben szükséges kiegészítő anyagok minden vizsgált hírműsorban megjelentek, jelentős különbségek voltak regisztrálhatók azok mértékében. Összefüggésben a teljes ügy ismertetésére fordított műsoridő nagyságával, a legtöbb ilyen kiegészítő

„információt” az RTL Klub, a TV2 és az M1 műsoraiban láthattak a nézők, míg a legkevésbé a Magyar ATV és az Echo TV élte ezek bemutatásával.

Az újságírói etikai és szakmai normák szerint a bűncselekmények ismertetésekor kerülendőnek tartott szenzációhajhász hírfeldolgozás, illetve szófordulatok használata szinte kizárólag a TV2 Tények című műsorában fordult elő. A 2009-es hírműsorkutatás eredményeivel összehasonlítva, minden egyes médiaszolgáltató a hatályos médiaszabályozásnak, valamint a szakmai-etikai normáknak megfelelően tudósított Bándy Kata meggyilkolásáról és az ahhoz kapcsolódó történésekről. A legfontosabb különbség, hogy míg a Cozma-gyilkosság médiareprezentációjában, ha nem is ugyanolyan mértékben, de minden médiaszolgáltatónál kifejezett hangsúlyt kapott az elkövetők cigány származása, sőt a kriminalitás káros és veszélyes etnicizálása is megvalósult, a Bándy-ügynél ezt a szerkesztőségek kerültkék. Elméletileg mind a pécsi, mind a veszprémi gyilkosság rendkívül alkalmas volt a cselekmények dramatizálására és azok érzelmi keretezésére, de míg Marian Cozma esetében a médiumok többsége kifejezetten élte ezzel a lehetőséggel, Bándy Kata tragédiájánál ezeket az eszközöket nem használták. A Marian Cozma meggyilkolásáról szóló beszámolóban általában problémát jelentett a bemutatott tartalmak emocionális keretezése, dramatizálása és a félelemkeltő videofelvételek folyamatos ismétlése, ami gátolhatta a nézők racionális hírfeldolgozását, s így a befogadókól jó eséllyel (cigányellenes) előítéleten alapuló, automatikus reakciót válthatott ki. A Bándy-ügyben a szerkesztőségek az említett módszerekkel nem éltek. Szintén jelentős különbségként mutatható ki, hogy míg a Cozma-ügyben nem elsősorban a bűncselekményről, illetve a konkrét gyanúsítottokról, hanem „a cigányokról” folyt a diskurzus, addig a pécsi gyilkosságnál ilyenről nem volt szó.

Amellett, hogy a 2012-es gyilkosságnál a szerkesztőségek felelősségteljesebben dolgozták fel a történeteket, fontos megemlíteni azt is, hogy ekkor a közszolgálati és a kereskedelmi műsorok feldolgozási módja között nem voltak markáns különbségek. Ezzel szemben a Cozma-gyilkosság bemutatásánál a különböző médiumok reprezentációi között nagy eltérések voltak, a két közszolgálati televízióban tapasztaltakkal szemben a kereskedelmi médiumok kevésbé felelősségteljesen dolgozták fel a gyilkosságot és az ahhoz kapcsolódó reakciókat, történéseket. Ugyanakkor a 2009-ben készült vizsgálat esetében a kifejezetten problémás hírműsorok között is jelentős megközelítésbeli különbségeket észleltünk.

Összességében elmondható, hogy míg a Cozma-gyilkosság híradós feldolgozása általában nem felelt meg az újságírói szakmai-etikai normáknak, addig a Bándy-ügy bemutatása alapvetően teljesítette ezeket a követelményeket. A korábbi kutatásnál a hatóság megállapította, hogy a híradók által közvetített negatív és sztereotip romakép, illetve a többségi társadalomban élő cigányellenes előítéleteket visszaigazoló hírfeldolgozás mögött nem konceptuális megfontolások voltak, sokkal inkább a kisebbségi tematika érzékenységének felszínes ismerete, az azzal kapcsolatos általános bizonytalanság. A Bándy-ügy híradós feldolgozását tekintve kimondható, hogy a hírszerkesztőségek a korábbiaknál jóval érzékenyebben és értőbb módon, valamint visszafogottabban és a szenzációhajhász feldolgozást kerülve nyúltak a témához. Ez minőségi változást jelent a korábban tapasztaltakhoz képest. Mindez elvezetett ahhoz az eredményhez, hogy a pécsi gyilkosság médiareprezentációi mindvégig kerültkék a gyanúsított etnikai identifikálását és a bűnözés etnicizálását, aminek eredményeképpen a hírműsorok nem adtak alapot az egyéb médiafelületeken (tipikusan az interneten) megjelenő „cigánybűnözés-diskurzus” kialakulásához.

2 Emberi méltóság

Az Alaptörvény II. cikke értelmében „az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg”. Az Smtv. 14. § (1) bekezdése szerint „a médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiatartalmakban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot”.

A Médiatanács – az Alkotmánybíróság 46/2007. (VI. 27.) számú határozatában is megerősített értelmezés szerint – az emberi méltóság megsértése esetén eljárást indíthat. Az Alkotmánybíróság 165/2011. (XII. 20.) számú határozata 2012. május 31-ei hatállyal megsemmisítette az Smtv. azon rendelkezését, melynek alapján az emberi méltóság tiszteletben tartását a Médiatanács a sajtótermékekben is vizsgálhatta, így a hatályos szabály szerint a rendelkezés kötelezettjei a médiaszolgáltatók. Szintén az Alkotmánybíróság döntését követő jogszabály-módosítás eredménye, hogy a kötelezettség teljesülése kizárólag a közönséghez eljuttatott médiatartalomban vizsgálható, a műsorkészítés folyamatára az ellenőrzés nem terjedhet ki.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. A méltóság az emberi léttel eleve együtt járó minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre nézve egyenlő. Az egyenlő méltósághoz való jog az élethez való joggal egységben azt biztosítja, hogy ne lehessen emberi életek értéke között jogilag különbséget tenni. Az emberi méltósága és az élete mindenkinek érthetetlen, függetlenül fizikai és szellemi fejlettségétől, állapotától, illetve attól, hogy emberi lehetőségeiből mennyit valósított meg.

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

A 8/1990. (IV. 23.) számú AB határozat rögzítette, hogy az emberi méltósághoz való jog az általános személyiségi jog egyik megnyilvánulása, mely e funkciójából eredően további nevesített jogokat is magában foglal, így például az önazonossághoz, az önrendelkezéshez való jogot, az általános cselekvési szabadságot és a magánszféra védelméhez való jogot is. Ugyanezen határozatában fejtette ki az Alkotmánybíróság, hogy az alapjellegből az is következik, hogy az emberi méltóság „olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható”.

A Médiatanács az Smtv. 14. § (1) bekezdés megsértésének vizsgálata során nem egyéni jogsérelemről dönt, hanem annak megállapítására jogosult, hogy a médiaszolgáltató az emberi méltóság tiszteletben tartásával tevékenykedik-e. A vélemény- és sajtószabadság korlátjaként megjelenő, médiatartalmakat érintő törvényi rendelkezések alkalmazása során nem az egyént védi, hanem azt hivatott biztosítani, hogy a média működése az alkotmányos keretek között maradjon. Ez vezethető le a 46/2007. (VI. 27.) számú AB határozatból, és ebből következik, hogy a közigazgatási eljárás alanya nem a sérelmet szenvedett személy, hanem a jogsértést elkövető médiaszolgáltató. Mindebből ugyanakkor nem következik, hogy az emberi méltósághoz való jog sérelme ne valósulhatna meg egy adott műsorszám elkészítésével és közzétételével konkrét személy(ek)e)t érintő sérelem nyomán.

A Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.171/2011/4. számú ítéletében rögzítette, hogy a médiahatóság „a műsorszolgáltató alkotmányos alapjogok tiszteletben tartó magatartását az egyes műsorszámok egyedi vizsgálatával ellenőrzi. Ezen belül akár egy képkocka, akár egy mondat is megalapozhatja a jogsértést, hiszen ha az adott képpel, mondattal megsérti akár csak egy személy emberi jogát is, akkor nem az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik. Szó sincs tehát arról, hogy a műsorszolgáltató csak egy tendenciózusan megvalósuló sérelem esetén lenne elmarasztalható, vagyis a jogsértés csak akkor lenne megállapítható, ha a műsorszolgáltató általában a műsoraival, azok témáival, az azokban megjelenített álláspontokkal sérthetné az emberi jogokat”.

A Médiatanács abban az esetben állapíthatja meg az emberi méltóság alapvető értékének megsértését, ha a sérelem eléri a közérdekű igényérvényesítés, a demokratikus nyilvánosság veszélyeztetésének küszöbét. A Médiatanács 2013-ban egyetlen határozatában állapította meg az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértését egy 2012 novemberében elkövetett jogsértés miatt.

A Médiatanács 169/2013. (I. 30.) számú határozata

Az MTM-SBS Televízió Zrt. által üzemeltett TV2 csatornán 2012. november 7-én sugárzott Mokka című magazinműsornak a közönséget véleménynyilvánításra buzdító, a műsorszám folyamán többször ismertetett „napi kérdése” a következőképpen hangzott: „*Őn szerint mi lehetett Szita Bence meggyilkolásának indítéka? Mokka1 – féltékenység, Mokka2 – elmezavar, Mokka3 – pénz.*” A műsorvezető a fentiekhez hozzáfűzte: „*A feltételezések szerint bérgyilkosság történt, arról lehetett olvasni a sajtóban, hogy a mostohaanyja kétszázezer forintot fizetett azért a hajléktalan férfiaknak, hogy eltegyék Bencét láb alól, ahogyan ő fogalmazott. A választott szavazatának kódját a 06-30-30-30-300-as alapdíjas SMS-számra várjuk. A véleményüket pedig írják meg a 17630-as számra, folytatjuk a Mokkát.*”

A nyeremények bemutatására az adás végén került sor: „*Ha szavaznak, nyerhetnek, mutatom a nyereményeket.*” A napi nyeremény egy páros belépő volt a Game On videojáték-kiállításra a WAM Design Centerbe, a heti nyertesek két főre szóló hajdúszoboszlói wellnesshétvégét kaptak. A Médiatanács döntésében megállapította, hogy a műsor készítői a szenzációhajhász, közlészértő és megbotránkoztató nyereményjátékkal figyelmen kívül hagyták a hozzátartozók érzéseit, és mindezt egy kifejezetten nyereségorientált műsorrészletben tették, azaz anyagi haszonszerzésre használták egy család tragédiáját. A nyereményjáték nélkülözött minden empátiát, egyben negligálta az emberi méltóságot.

Az ügyben – a korábbiaktól ugyan eltérő módon – megjelent az emberi méltóságot sértő „üzenet”, hiszen egy emberi tragédiát a médiaszolgáltató minden empátia nélkül egy nyereményszavazás apropójává tett. Egy brutális gyermekgyilkosság ily módon ürüggyé vált egy játékra, amelyen kiállításbelépőt, illetve üdülési szolgáltatást lehetett nyerni, ami megdöbbentő kontrasztja volt a műsorszám témájául szolgáló bűncselekménynek. Ezáltal a médiaszolgáltató degradálta az emberi élet és vele együtt az emberi méltóság értékét, csorbította a tragédia jelentőségét és az elkövetett bűncselekmény kirívó súlyosságát.

A médiaszolgáltató a műsorában közzétett nyereményjátékkal egy gyermek, illetve családja tragédiáját anyagi érdekeinek szem előtt tartásával – kizárólag üzleti célokra –, szenzációhajhász módon használta fel. Ez a médiaszolgáltatói magatartás önmagában alkalmas arra, hogy az emberi élet és – az ezzel elválaszthatatlan egységet képező – emberi méltóság sérthetetlen és feltétlen tiszteletet érdemlő értéként való elismerését kérdőjelezze meg. A tragédia ilyen körülmények között történt megjelenítése a közönséget szintén minden empátiát és az emberi méltóság tiszteletét elutasító magatartásra ösztönözte, ami ugyancsak indokoltá tette a hatósági fellépést. A Médiatanács az Smtv. 14. § (1) bekezdésében foglaltak megsértése miatt 12,5 millió forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót, amely a határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte.

A Médiatek a 169/2013. (I. 30.) számú határozatában megállapította továbbá, hogy a médiaszolgáltató megsértette az Smtv. 14. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést is, amely értelmében tilos a megalázott, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatása. A vizsgált műsorral kapcsolatban a Médiatek úgy vélte, hogy a meggyilkolt fiú édesanyját olyan állapotában ábrázolta a médiaszolgáltató, amelyben aligha lehetett képes felelős döntést hozni médiabeli szereplésével vagy annak elutasításával kapcsolatban. A Médiatek ennek következtében az Smtv. 14. § (2) bekezdésének megsértése miatt 500 ezer forint bírságot szabott ki.

A Médiatek a fenti határozatában megállapította azt is, hogy a médiaszolgáltató megsértette a műsorszámok korhatári kategóriába sorolására vonatkozó törvényi rendelkezéseket is, ugyanis a műsorszámot a III. kategória helyett a IV. kategóriába kellett volna sorolni, ezért 10 millió forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Médiatek határozatát megváltoztatta, miszerint a médiaszolgáltató nem sértette meg a kiszolgáltatott és megalázó helyzetben lévő személyek öncélú és sérelmes bemutatásának tilalmára, illetve a kiskorúak védelmére vonatkozó törvényi előírást, és az ezen jogsértések miatt megállapított szankciót törölte. Az első fokon eljáró bíróság rámutatott arra, hogy a kegyeleti jog megsértése nem zárja ki, hogy a hatóság vizsgálja az Smtv. 14. § (1) bekezdésében foglalt megsértését, mivel a kegyeleti jog polgári jogi igény, az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértése pedig a hatóságnak közigazgatási jogszabályokból eredő kötelessége. A hatóság ebből kifolyólag nem személyhez fűződő jogok védelme, hanem a médiaszolgáltatás miatt elkövetett jogsértés miatt lép fel. A hatósági fellépés indokát az adta, hogy jelen esetben nemcsak az áldozat kegyeleti jogának sérelme valósult meg, hanem a műsor által a kiskorúak, valamint a kiskorú áldozatok családtagjainak emberi méltóságához való jogának sérelme is.

Az Smtv. 14. § (2) bekezdésének megsértése kapcsán a bíróság megállapította, hogy az áldozat édesanyja sem megalázott, sem kiszolgáltatott helyzetben nem volt a riport során, tekintettel arra, hogy az interjú bemutatásához szükséges hozzájárulást megadta a riportot megelőzően. Az Smtv. 14. § (2) bekezdésében foglalt védelem azokra a személyekre terjed ki, akiket úgy mutatnak be, hogy megalázott és kiszolgáltatott helyzetük okán a bemutatásba beleegyezni nem tudtak. A gyászoló személy bizonyos körülmények között lehet kiszolgáltatott helyzetben, de a bíróság álláspontja szerint az a tény, hogy az édesanya gyászat nem leplezve, zokogva szólalt meg a riportban, a gyászbéli állapotából természetesen fakad, azonban önmagában a helyzete nem volt sem megalázó, sem kiszolgáltatott.

A bíróság megállapította, hogy nem tartozik a hatóság hatáskörébe, hogy a riport szereplőjének beleegyező nyilatkozatát értékelje, illetve hogy megállapítsa, ha az nem alkalmas joghatás kiváltására.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az Smtv. 14. § (1) bekezdése kapcsán a törvényszék megállapította, hogy a bemutatott nyereségjáték nemcsak ízléstelen, de súlyosan jogsértő is volt, ahogy azt a hatóság is megállapította. A felperes cinikus érvelése semmibe veszi az emberi méltóságot, és tagadja azt a követelményt, amely az emberiség egyik közös értékének, az emberi méltóságnak a mindenkori tiszteletére vonatkozik, ezért elfogadhatatlan. Nem arról volt szó, hogy a brutális gyilkosság áldozatává vált kislány és családtagjai emberi méltóságát sértette magatartásával a médiaszolgáltató, hanem valamennyi ember méltóságán esett csorba, amikor a műsor az embert tárggyá degradálta.

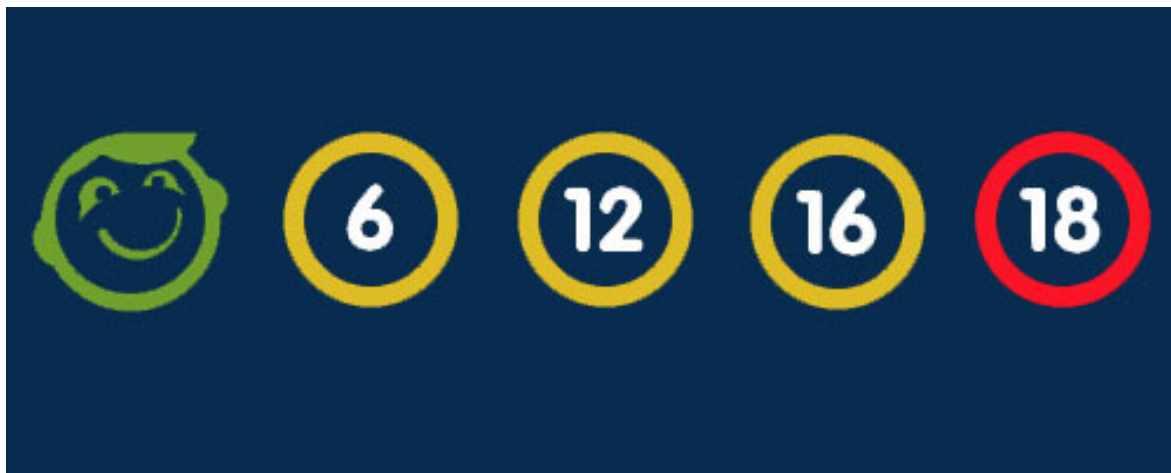
Az Smtv. 14. § (2) bekezdése tekintetében a másodfokú bíróság megállapította, hogy az Smtv., de más médiaszolgáltatóval összefüggő törvény sem zárja ki a jogsértés hatóság általi megállapítását abban az esetben, ha az érintett fél a bemutatáshoz hozzájárult, de abban az esetben sem, ha személyiségi jogainak megsértése miatt polgári jogi igény érvényesítésére van lehetősége. A kamera elé állított, kislány halálát sirató édesanya bemutatása egyesekben a szenzációhajhász sajtót láttatta, amely mások fájdalomának bemutatására épít, hiszen hírtékű információt nem tudott nyújtani. Ugyanakkor a riportból az is kitűnt, hogy az anya tisztában volt helyzetével, tudatosan vállalta a megnyilatkozást, egyfajta megkönnyebbülést hozhatott számára, hogy fájdalmát megoszthatta a nagyközönséggel, ezért nem volt indokolt megfosztani őt a megszólalástól.

3 Kiskorúak védelme

A Médiatanács – akárcsak a korábbi években – 2013-ban is különös figyelemmel kísérte a kiskorúak védelmét érintő törvényi rendelkezések betartását. Az ellenőrzések négy fő típusba sorolhatók:

- 1) az állampolgári bejelentések alapján elrendelt vizsgálatokra,
- 2) a nem megfelelő korhatár-besorolással rendelkező filmalkotások és előzetesek szűrésére,
- 3) a célvizsgálatokra és
- 4) az előzetes klasszifikációra.

A vizsgálatok esetenként kiegészültek a média- és hírközlési biztoshoz érkezett panaszokkal. A Médiatanács – az Mttv. 10. § (7) bekezdésével kapcsolatos, alább részletezett jogsértéseket ide nem számolva – összesen 24 esetben állapított meg jogsértést a gyermekek és kiskorúak védelmét célzó szabályokkal kapcsolatban. A műsorszámokat 7 esetben „tizenhét éven aluliak számára nem ajánlott”, 10 esetben „tizenhét éven aluliak számára nem ajánlott”, 4 esetben „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” és 3 esetben „hat éven aluliak számára nem ajánlott” kategóriába kellett volna besorolni.

	Médiaszolgáltató, műsorszám	Sugárzási időpont	Döntés	A megsértett jogszabályhely(ek)	Jogkövetkezmény
1.	Chello Zrt. (Film Mánia); D-TOX	2012. VII. 18.	22/2013. (I. 9.)	<p>– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, természetes ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhét év aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 200 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 120 000 Ft bírság
2.	MTM-SBS Televízió Zrt.; Mokka; Tények	2012. XI. 7.	169/2013. (I. 30.)	<p>– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat év aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat év aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 10 000 000 bírság
				<p>– Smtv. 14. § (1): A médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiateartalomban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 12 500 000 Ft bírság
				<p>– Smtv. 14. § (2): Tilos a megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatása.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 500 000 Ft bírság
3.	JU-ROP Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	2012. IX. 3–9.	177/2013. (I. 30.)	<p>– Hatósági határozat megsértése</p> <p>– Mttv. 66. § (4) g): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: heti műsoridejének több mint kétharmadában köteles a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszámokat szolgáltatni, amibe beleszámít a szolgált közösségnek szóló hírműsorszám, politikai tájékoztató műsorszám, kulturális műsorszám és az egyéb, nem elsősorban az adott közösségnek szóló hasonló tartalom is.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 20 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 9. § (1): A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a hírműsorszám, a politikai tájékoztató műsorszám, a sportműsorszám, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével – valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)–(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 52 000 Ft bírság
4.	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.; Zúros kamaszok	2012. VIII. 19.	346/2013. (II. 27.)	<p>– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat év aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme</p>	Mttv. 187. § (3) b) 50 000 Ft bírság

				az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.	
				– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.	Mttv. 187. § (3) b) 10 000 Ft bírság
5.	Origo Zrt.; A tiniszelídítő – Betépve; Ozone GPS	2012. IX. 5., 12., 15.	347/2013. (II. 27.)	– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 187. § (3) b) 50 000 Ft bírság
				– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.	Mttv. 187. § (3) b) 50 000 Ft bírság
				– Mttv. 10. § (2) b): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorszám közzétételének kezdetekor közölni kell annak minősítését.	Mttv. 186. § (1) felhívás
6.	Pax Televízió Műsorszolgáltató Zrt.; Emlékkő legyen – A miskolci zsidóság; Majd megvirrad; Vigasztaljátok népemet	2012. IX. 19., 22.	348/2013. (II. 27.)	– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 187. § (3) b) 25 000 Ft bírság
				– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 187. § (3) b) 25 000 Ft bírság
				– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 187. § (3) b) 25 000 Ft bírság
7.	Sanoma-Digital Média Közép-Európai Kommunikációs Zrt.; Nulladik óra	2012. VIII. 11.	395/2013. (III. 6.)	– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 187. § (3) b) 100 000 Ft bírság
				– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.	
				– Mttv. 10. § (1) f):	Mttv. 187. § (3) b) 100 000 Ft bírság
8.	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.; Camelot – Hazatérés	2013. I. 8.	435/2013. (III. 13.)	– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 187. § (3) b) 100 000 Ft bírság
				– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.	Mttv. 187. § (3) b) 10 000 Ft bírság

között tehető közzé.					
9.	Chello Zrt. (Film Mánia); A harc szelleme	2012. X. 3.	476/2013. (III. 20.)	<p>– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, természetes ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 300 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 80 000 Ft bírság
10.	Sanoma-Digital Média Közép-Európai Kommunikációs Zrt.; Sötét anyag	2012. X. 3.	538/2013. (III. 27.)	<p>– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 150 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 480 000 Ft bírság
11.	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.; Genova	2012. XI. 3.	618/2013. (IV. 10.)	<p>– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 200 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 260 000 Ft bírság
12.	Chello Zrt. (Film Mánia); Holló 3	2012. XI. 22.	626/2013. (IV. 10.)	<p>– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, természetes ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategó-</p>	Mttv. 187. § (3) b) 500 000 Ft bírság

				riába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 5 óra között tehető közzé.	
				– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.	Mttv. 187. § (3) b) 300 000 Ft bírság
13.	MTM-SBS Televízió Zrt.; Kedvenc kommandó	2012. XI. 10–11.	673/2013. (IV. 17.)	– Mttv. 10. § (1) a): Lineáris médiaszolgáltatásban a II. kategóriába sorolt műsorszám hat éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető.	Mttv. 186. § (1) felhívás
14.	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.; Szima Szörény, a szupereb	2012. XI. 10–11.	677/2013. (IV. 17.)	– Mttv. 9. § (3): Azt a műsorszámot, amely hat éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: hat éven aluliak számára nem ajánlott.	Mttv. 186. § (1) felhívás
15.	Chello Zrt. (Film Mánia); Ong Bak	2012. XI. 5.	706/2013. (IV. 25.)	– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, naturális ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhét éven aluliak számára nem ajánlott. Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 5 óra között tehető közzé.	Mttv. 187. § (3) b) 500 000 Ft bírság
				– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.	Mttv. 187. § (3) b) 120 000 Ft bírság
16.	Helyi Média-szolgáltató Kft.	2013. I. 1–7.	925/2013. (V. 29.)	– Hatósági határozat megsértése – Mttv. 9. § (3): Azt a műsorszámot, amely hat éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: hat éven aluliak számára nem ajánlott. – Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott. – Mttv. 10. § (1) a): Lineáris médiaszolgáltatásban a II. kategóriába sorolt műsorszám hat éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető. – Mttv. 10. § (1) b): Lineáris médiaszolgáltatásban a III. kategóriába sorolt műsorszám tizenkét éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető. – Smtv. 20. § (3): A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.	Mttv. 186. § (1) felhívás
17.	DSTV Média Kft.	2013. I. 12–18.	1004/2013. (VI. 12.)	– Hatósági határozat megsértése	Mttv. 187. § (3) b) 10 000 Ft bírság
				– Mttv. 9. § (1): A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a hírműsorszám, a politikai tájékoztató műsorszám, a	Mttv. 187. § (3) b) 10 000 Ft bírság

				<p>sportműsorszám, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével – valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.</p> <p>– Mttv. 9. (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.</p>	
				<p>– Mttv. 33. § (1) a): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás esetében az optikai vagy akusztikus módon történő, figyelemfelhívás.</p>	Mttv. 186. § (1) felhívás
18.	Origo Zrt.; Rejtélyes történetek	2013. III. 23., 25.	1158/2013. (VII. 10.)	<p>– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 120 000 Ft bírság
19.	MTM-SBS Televízió Zrt.; Kedvenc Kommandó; Andersen, a mesemondó	2013. II. 16–17.	1260/2013. (VII. 24.)	<p>– Mttv. 10. § (1) a): Lineáris médiaszolgáltatásban a II. kategóriába sorolt műsorszám hat éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető.</p>	Mttv. 186. § (1) felhívás
20.	Chello Zrt. (Film Mánia); Ong Bak2 –A bosszú	2013. III. 1.	1339/2013. (VIII. 28.)	<p>– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, naturális ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 800 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 140 000 Ft bírság
21.	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.; Barátom, Knerne – Lillebror és a színes harisnyák	2013. V. 4.	1496/2013. (X. 9.)	<p>– Mttv. 9. § (3): Azt a műsorszámot, amely hat éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: hat éven aluliak számára nem ajánlott.</p>	Mttv. 186. § (1) felhívás
22.	Chello Zrt. (Film Mánia); Fegyverek	2013. V. 9.	1497/2013. (X. 9.)	<p>– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, naturális ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 1 200 000 Ft bírság
23.	JU-ROP Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	2013. VI. 26. – VII. 2.	1518/2013. (X. 16.)	<p>– Hatósági határozat megsértése</p>	Mttv. 187. § (3) b) 30 000 Ft bírság

				<p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 5 óra között tehető közzé.</p>	Mttv. 187. § (3) b) 28 000 Ft bírság
				<p>– Mttv. 32. § (3): Választási kampányidőszakban a választási eljárásról szóló törvény szabályai szerint lehet politikai reklámot médiaszolgáltatásban közzétenni. Választási kampányidőszakon kívül politikai reklám kizárólag már elrendelt népszavazással összefüggésben közzölhető. A politikai reklám tartalmáért a médiaszolgáltató nem felel. Ha a politikai reklám közzétételére irányuló igény megfelel a választási eljárásról szóló törvényben foglaltaknak, úgy mérlegelés nélkül köteles közzétenni azt.</p>	Mttv. 186. § (1) felhívás
24.	LP Média Kft.	2013. V. 27. – VI. 2.	1760/2013. (XII. 11.)	<p>– Hatósági határozat megsértése</p> <p>– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (2) b): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorszám közzétételének kezdetekor közölni kell annak minőségét.</p> <p>– Mttv.31. § (1): A termékmegjelenítést tartalmazó műsorszámoknak meg kell felelniük az alábbi követelményeknek:</p> <p>a) tartalmuk – és lineáris médiaszolgáltatás esetén annak műsorrendje – nem befolyásolható oly módon, hogy az hatással legyen a médiaszolgáltató felelősségére és szerkesztői függetlenségére,</p> <p>b) nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérlésére, illetve szolgáltatás igénybevételére,</p> <p>c) nem adhatnak a műsor tartalmából egyébként nem következő, indokolatlan hangsúlyt a megjelenített terméknek.</p> <p>– Mttv. 31. § (2): A nézőket és hallgatókat egyértelműen tájékoztatni kell a termékmegjelenítés tényéről. A termékmegjelenítést tartalmazó műsorszám elején és végén, valamint a műsorszámot megszakító reklámokat követően a műsorszám folytatásakor a termékmegjelenítésre – optikai vagy akusztikus módon – fel kell hívni a figyelmet.</p> <p>– Mttv. 32. § (2) a): A politikai reklámnak, a közérdekű közleménynek és a társadalmi célú reklámnak – e jellegét tekintve – azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lennie. A más médiatartalmaktól való megkülönböztetés módja a lineáris médiaszolgáltatásban</p> <p>audiovizuális médiaszolgáltatás esetében optikai és akusztikus módon történő figyelemfelhívás.</p> <p>–Mttv. 33. § (1) a): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás esetében az optikai vagy akusztikus módon történő figyelemfelhívás.</p> <p>–Smtv. 20. § (9): A médiaszolgáltatásban közzétett, támogatott médiatartalom nem ösztönözhet, és nem hívhat fel a támogató vagy az általa meghatározott harmadik személy termékének beszerzésére vagy szolgáltatásának igénybevételére, illetve az attól való tartózkodásra.</p>	Mttv. 186. § (1) felhívás

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A KISKORÚAK VÉDELME T CÉLZÓ SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE MIATT 2013-BAN

1. táblázat

3.1. Bejelentésre indított eljárások

Általános tendenciaként fogalmazható meg, hogy az előző évekhez hasonlóan 2013-ban is csupán csekély számú állampolgári bejelentést kellett kivizsgálnia a hatóságnak, ami részben a médiaszolgáltatók normakövető magatartásának, részben pedig a hatékony hatósági ellenőrzéseknek volt köszönhető. A kiskorúak védelmével kapcsolatos bejelentések eredményeként összesen öt televízióban sugárzott műsorszám (Mephisto, Gyilkosság online, Drága besúgott barátaim, Indiana Jones és a végzet temploma, Éjjel-nappal Budapest) kapcsán indult hatósági eljárás. A fentiekén túlmenően további tizenegy panasz esetén nem volt valószínűsíthető törvénysértés, ezért ezekben az esetekben hatósági eljárás megindítására nem került sor.

A 2013 februárjában, „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” műsorszámként sugárzott Drága besúgott barátaim című műsorszámot a Magyar Televízió Nonprofit Zrt. M1 csatornája a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából mutatta be. Az alkotás a rendszerváltás előtti élet napjainkban tetten érhető, társas kapcsolatokat érintő hatásaival foglalkozott. A film a dráma eszközeivel illusztrálta a besúgó és besúgott lét érzelmi vonatkozásait, amellyel azokat az embereket kívánta megszólítani, akik maguk is részesei voltak az akkori politikai eseményeknek, illetve vannak emlékeik erről az időről. A fentiek miatt a

műsorszám a tizenkét éven aluli korosztály számára kevéssé volt érthető. A filmnek nem volt célja a történelmi tények tisztázása, alapvetőnek vett bizonyos háttértudást (például mit jelentett tartóztatni lenni), illetve a témaválasztásnak megfelelően a filmet nyomasztó, feszült hangulat uralta. A műsorszám témája, az abban ábrázolt öngyilkosság, illetve a trágár nyelvhasználat együttesen meghaladta a 12–16 éves korosztály számára még elfogadható tartalmakat. A Médiatanács álláspontja szerint a műsorszám nem a kamaszok számára készült, és a nyomasztó alaphangulat és annak fel nem oldása tovább erősítette a bemutatott problémás elemeket. A Médiatanács megállapította, hogy az Mttv. 9. § (5) bekezdése alapján a műsorszámot a IV., azaz „tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott” korhatári kategóriába kellett volna sorolni, ezért a nem megfelelő korhatári kategorizálás és a nem megfelelő időben történő közzététel miatt 300 ezer forint, a műsorszám előzeteseinek nem megfelelő időben történő közzététele miatt 575 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót.

A Duna Televízió Nonprofit Zrt. Duna TV csatornáján 2013 februárjában sugárzott „Mephisto”, az MTM-SBS Televízió Zrt. TV2 csatornáján 2013 januárjában közzétett „Indiana Jones és a végzet temploma”, valamint a Magyar RTL Televízió Zrt. RTL Klub csatornáján 2013 márciusában adásba szerkesztett „Éjjel-nappal Budapest” című műsorszám két epizódja kapcsán a Médiatanács ugyancsak megállapította, hogy a médiaszolgáltatók által a III., azaz „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” korhatári kategóriába sorolt műsorszámok az azokban szereplő tartalmak (szexualitást tartalmazó, erőszakos és félelemkeltő jelenetek) miatt magasabb, „tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott”, IV. korhatári kategóriába tartoznak. A jogsértések miatt a Médiatanács

az MTM-SBS Televízió Zrt.-vel szemben (a helytelen korhatári kategorizálás és a közzététel időpontja miatt 2,5 millió forint, illetve a műsorelőzetesek közzétételének időpontja miatt 810 ezer forint), valamint a Magyar RTL Televízió Zrt.-vel szemben (a helytelen korhatári kategorizálás és a közzététel időpontja miatt 12 millió forint, illetve a műsorelőzetesek közzétételének időpontja miatt 2,375 millió forint) bírságot szabott ki, míg a Duna Televízió Nonprofit Zrt.-vel szemben az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezményt alkalmazta.

Az RTL Klub csatornán sugárzott „Gyilkosság online” című műsorszámot a médiaszolgáltató a IV., azaz „tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott” korhatári kategóriába sorolta. A műsorszám központi témája egy sorozatgyilkos, aki édesapja öngyilkosságát követően különös bosszút talál ki az általa felelősnek tartott személyeknek, illetve a műsorszám elején egy macskát is kivégez. A műsorszámot a speciális, előre kitervelt kínzási és gyilkossági módszerek részletes és elnyújtott bemutatása teszi különösen aggályossá a védendő korosztály számára. A gyilkosságok és azok elkövetési módjai még a felnőtt, kellő médiatapasztalattal rendelkező néző számára is megrázóak lehetnek. A fizikai kínzás vagy testcsonkítás részletes ábrázolása, a sérülések sokkolóan nyílt, különösen naturalisztikus megjelenítése a IV. korhatár-kategóriában nem javasolt. Kerülendő az előre kitervelt, bestiális módon végrehajtott erőszakos cselekedetek bemutatása, illetve az olyan szadisztikus jeleneteké, amelyekben az erőszak elkövetése vagy az áldozat szenvedése kapcsán érzett öröm hangsúlyozódik. A védendő korosztály szempontjából károsak lehetnek azok a műsorszámok, amelyekben dicsőítik az erőszakot, elfogadható, esetleg kívánatos magatartásként állítják be azt. A filmben megjelenő erőszakos cselekményekre való tekintettel a Médiatechnika megállapította, hogy a műsorszámot magasabb, az Mttv. 9. § (6) bekezdése szerinti „tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott”, V. kategóriába kellett volna sorolni, ezért a nem megfelelő korhatári kategorizálás és a nem megfelelő időben történő közzététel miatt 700 ezer forint, a műsorszám előzeteseinek nem megfelelő időben történő közzététele miatt 400 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót.

Az RTL Klub csatorna 2013 februárjában új sorozatot indított „Éjjel-nappal Budapest” címmel. A műfaja szerint pseudo-doku-soap sorozat egyaránt merít a reality, az áldokumentumfilm és a forgatókönyv szerint játszódó alkotások jellegzetességeiből. Az amatőr szereplők az előre megírt cselekmény alapján játszanak, egyedül a párbeszédet improvizáltak, a történet kimenetele a tervezettek szerint alakul. A hatóság folyamatosan ellenőrizte a sorozat epizódjait, és megállapította, hogy két, 2013 márciusában közzétett epizód korhatári besorolása nem volt megfelelő, ugyanis a „tizenkét éven aluliaknak nem ajánlottként” közzétett műsorszámokban destruktív és káros magatartásmintákat mutattak be, valamint gyakoriak voltak a szexualitásra utaló szavak és jelenetek. Ezek a jelenetek különösen azért voltak aggályosak, mert a károsnak vélt tartalmak központi szereplője kiskorú volt. A megjelenített tinédzserkarakter labilis, problematikus személyisége, az ellenszenves felnőttminta, a droghasználat, továbbá a szexualitás verbálisan kifejezett túlzott megjelenítése és a trágár kifejezések előfordulása befolyásolhatta a tizenkét-tizenhat éves korosztály személyiségfejlődését. A fenti tartalmak miatt a Médiatechnika megállapította, hogy a két érintett műsorszámot magasabb, az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti „tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott”, IV. kategóriába kellett volna besorolni, ezért a nem megfelelő korhatári kategorizálás és a nem megfelelő időben történő közzététel miatt 12 millió forint, a műsorszám előzeteseinek nem megfelelő időben történő közzététele miatt 2,275 millió forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót.

3.2. Filmadatbázison alapuló vizsgálatok

Az Mttv. 9. § normáinak betartását a hatóság 2008 óta rendszeresen figyeli, az esetlegesen helytelen klasszifikációval rendelkező filmalkotásokat pedig szűri. A normasértő filmalkotások száma 2013-ban is csökkenő tendenciát mutatott. A számítógépes szűrés a médiaszolgáltatók által beküldött jegyzőkönyvek és a Médiatechnika honlapján keresztül elérhető filmadatbázis⁽¹⁵⁾ összevetése alapján zajlik, amely képes céltzottan kiválasztani a problematikus műsorszámokat. A számítógépes alkalmazás havonta hasonlítja össze a médiaszolgáltatók jegyzőkönyveiben foglalt korhatár-besorolásokat a filmadatbázisban jegyzett klasszifikációs kategóriákkal. Ha a szoftver a filmcím alapján egyezést talál, úgy a konkrét alkotásra megadott korhatárok átlagát (FSK, MPAA, BBFC, Nemzeti Filmiroda) és a médiaszolgáltató által jelölt kategóriát összeveti, majd azokat az eseteket, ahol szignifikáns differenciát észlel, listázza. A jegyzőkönyv és a műsorszám felvételének összehasonlítását követően ellenőrzik a műsorszámokat. Ha olyan műsorszám akad fenn a rostán, amellyel szemben már született elmarasztaló határozat, és a médiaszolgáltató nem támadta meg bíróság előtt a döntést, vagy jogerős bírósági határozat áll a rendelkezésre, akkor az adott programról, a regisztrált vélelmezett törvénysértésről „automatikusan”, a találati listától függetlenül vizsgálati jelentés készül.

⁽¹⁵⁾ Az NMHH filmadatbázisának elsődleges célja, hogy érdemi információkkal – hazai és nemzetközi precedensek felvonultatásával – segítse a médiaszolgáltatók klasszifikációs tevékenységét. Az adatbázis magjának a Magyarországon 1982 óta bemutatott mozifilmek számítanak, az említett filmkincset folyamatosan frissítjük az újonnan bemutatott filmalkotásokkal, valamint egyéb DVD-megjelenésekkel (a platformon már televíziós sorozatok is megjelenhetnek). Az adattár alapját a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, illetve 2004-től a Filmiroda által megállapított korhatár-kategóriák képezik, amelyeket kiegészítettünk az amerikai (Motion Picture Association of America), az angol (British Board of Film Classification) és a német (Freiwillige Selbstkontrolle der Filmwirtschaft) filmklasszifikációért felelős szervezet korhatári ajánlásaival.

E módszer alapján összesen 11 esetben folytatott le hatósági eljárást a Médiatanács. A problémás filmalkotások többségét – a jogsértő műsorszámoknak több mint a felét – a korábbi évekhez hasonlóan 2013-ban is a Film Mánia vetítette le. Emellett a hatóság több ízben regisztrált törvénysértéseket a Magyar Televízió és a Story4 TV csatornán is. A műsorszámokat eggyel magasabb, 6 esetben „tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott”, 4 esetben „tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott” és 1 esetben „hat éven aluliak számára nem ajánlott” kategóriába kellett volna besorolni. Az elemzett műsorszámok zsánerüket tekintve túlnyomórészt akciófilmek voltak, de volt köztük filmdráma és vígjáték is.

„E módszer alapján összesen 11 esetben folytatott le hatósági eljárást a Médiatanács. A problémás filmalkotások többségét – a jogsértő műsorszámoknak több mint a felét – a korábbi évekhez hasonlóan 2013-ban is a Film Mánia vetítette le.”

A legtöbb problémát felvető tartalmi kategória az akciófilmek esetében előforduló, kifejezetten durva és közvetlenül ábrázolt erőszak volt. A bemutatott műsorszámok közül kiemelendők azok a különös hidegvérrel és bestiális módon végrehajtott erőszakos cselekedetek, amelyek esetében hangsúlyos volt a szadisztikus jelenetek és az erőszak elkövetése vagy az áldozat szenvedése kapcsán érzett öröm (pl. D-Tox, Gyilkosság online). Hasonlóan kifogásolhatóak voltak azok a műsorszámok, amelyekben hosszasan elnyújtott harcjeleneteket mutattak be. Az intenzívebb hatás érdekében a brutális elemeket lassításokkal, közeli képekkel emelték ki. Az egymás ellen vívott küzdelmek során az ütéseket, a csonttöréseket és vágásokat rendkívül élethűen ábrázolták (pl. A harc szelleme, Ong Bak 3.). Más esetekben a hatóság a brutális jelenetek számát és a műsorszámokban felfedezhető kettős értékrendet kifogásolta (pl. Holló 3, Fenegyerek). A jogsértő műsorszámokban a megjelenő témák feldolgozási módja nem volt megfelelő, a kényes kérdésköröket nem kezelték kellő érzékenységgel, központi témaként szerepelt bennük az erőszak, vagy halmozottan tartalmaztak félelemkeltő jeleneteket, így azok alkalmasak lehettek a gyermekek biztonságérzetének megzavarására, szellemi és erkölcsi fejlődésük károsítására. A brutális, különösen kegyetlen erőszak és a naturalisztikus ábrázolásmód miatt egyes műsorszámok csak „tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott” műsorszámként lehetnek volna közzétehetőek.

Számos bírósági ítélet kimondta, hogy a médiaszolgáltatónak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyára az ellentmondásos elképzelések, a frusztráció, a bizonytalanság és a tapasztalatlanság jellemző. Felkészületlenek még a szexualitás közvetlen vagy nyers megjelenésének hatására kialakuló feszültségekre, és nem minden esetben képesek azt megfelelően értelmezni vagy kezelni. Emellett a serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése is jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. Ezért kerülendő a III. kategóriába sorolni az olyan műsorszámokat, amelyek a nemi szerepeket illetően negatív kliséket terjesztenek, torz magatartásmintákat közvetítenek. Mindezek mellett problematikus a kábítószer-használat bemutatása a fiataloknak is ajánlott műsorszámokban (pl. Zűrös kamaszok, Nulladik óra). Nem elfogadható többek között, ha nem említik anegatív konzekvenciákat – például a büntetőjogi, a társadalmi és az emberi következményeket vagy az egészségre ártalmas hatásokat –, vagy ha az antiszociális magatartást kívánatosnak, társadalmilag elfogadottnak mutatják be, vagy túlzó részletességgel ábrázolják, ami útmutató jellegű lehet, esetleg utánzásra ösztönözhet. Fontos az is, hogy megemlítsék a konfliktusokra és a devianciákra vonatkozó megoldási módokat is. A fenti tartalmi elemek kritikátlan bemutatása indokoltá tette egyes filmalkotások IV. korhatár-kategóriába történő átsorolását, mivel a tizenkét-tizenhat év közötti korosztály gondolkodása még nem elég érett a látottak és a megélt élmények helyes értelmezéséhez.

3.3. *A gyermeksváv-célvizsgálat eredményei és a hat éven aluliaknak nem ajánlott korhatári kategória alkalmazása*

A hétvégi kora reggeli műsorsávok kiemelt figyelmet igényelnek, mivel ebben az időszakban, az ún. gyermeksvávban a védendő korosztály (nekik szóló műsorszámokat sugárzó időpontról lévén szó) lazább szülői kontroll alatt, esetenként szülői felügyelet nélkül néz televíziót. A hétvégi gyermekműsorok kontrolljának fontosságát támasztotta alá a hatóság kutatása is, amely a szülői

attitűdöket és a gyermekek televíziózási szokásait vizsgálta. A kapott értékek alapján elmondható, hogy az egyedül tévő gyermekek aránya hétvégénként a legmagasabb, így a szóban forgó műsorsáv kiemelt pozíciója továbbra is legitimnek bizonyult. A korábbi évek eredményei és az Mttv. rendelkezéseit kiegészítő klasszifikációs ajánlás által biztosított támpontok fokozatosan fejtették ki pozitív hatásukat, amelynek következtében a 2013-as célvizsgálatok nem tártak fel normasértést.

3.4. A „6-os karika” és a gyermekbarát piktogram

Az Mttv. nem írja elő a kifejezetten gyermekeknek szóló műsorszámok „gyermekbarát piktogrammal” való megkülönböztetését, a klasszifikációs ajánlás csak javasolja, hogy az I. kategóriás műsorszámok közül azokat, amelyek kifejezetten az óvodás korú gyermekeknek (6 éven aluliaknak) készültek, a médiaszolgáltatók a fent említett piktogrammal jelöljék. A gyermekműsorok rendszeres hatósági kontrollja alapján megállapítható, hogy a kifejezetten gyermekműsorokat is sugárzó médiaszolgáltatók közül kizárólag a TV2 alkalmazta a megkülönböztető jelzést gyermekműsorainak közzétételekor. A 2011. július 21-én életbe lépett klasszifikációs ajánlásnak megfelelően a TV2 2011. július 30-ától rendszeresen – a vizsgált időszakban is – alkalmazza a gyermekbarát programot jelző piktogramot⁽¹⁶⁾. Ezzel a gyakorlattal a TV2 élen járt a gyermekműsorokat is sugárzó médiaszolgáltatók között.

Az RTL Klub a gyermekműsorok sugárzásakor továbbra sem használta a gyermekbarát műsorokat azonosító jelzést. A 2013-as vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a TV2 az RTL Klub műsorstruktúrájához hasonló összeállítással jelentkezett, azonban a kora reggeli időszávban látható Chuggington című animációs sorozat esetében továbbra is alkalmazta a gyermekbarát piktogramot. A vizsgált országos médiaszolgáltatók esetében a hatóság nem tapasztalt változást és előrelépést a gyermekbarát műsorok promotálásának, a műsorkínálatból való kiemelésének kérdésében. Megjegyzendő, hogy a közszolgálati médiaszolgáltatást folytató M2 nem alkalmazta a gyermekbarát piktogramot.

3.5. Előzetes klasszifikáció

A Médiatanács kiskorúak védelmével kapcsolatos tevékenységéhez kapcsolódik az előzetes műsorszám-klasszifikáció. Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított 15 napon belül – a Médiatanács a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz. 2013-ban a Médiatanács 9 műsorszámmal kapcsolatban hozott előzetesen döntést, az alábbiak szerint:

⁽¹⁶⁾ A Médiatanács 1037/2011. (VII. 19.) számú határozata értelmében véglegesített klasszifikációs ajánlásban olvasható: az I. kategóriás műsorszámok közül azokat, amelyek kifejezetten az óvodás korú gyerekeknek (6 éven aluliaknak) készültek, a médiaszolgáltató egy újonnan bevezetett, ún. „gyermekbarát” piktogrammal jelölheti. Ezen keresztül nemcsak a műsorszám megértéséhez szükséges alsó korhatár jelölésére nyílik lehetőség, hanem egy adott műsorszám bizonyos korosztály részére kifejezetten ajánlott is lehet. Ezzel a médiaszolgáltató jelentős többletinformációhoz juttathatja a szülőket, nevelőket a kisebbek számára megfelelő műsorok kiválasztásában.

Döntés száma	Kérelmező	Műsorszám címe	Korhatári besorolás	
1.	516/2013. (III. 27.)	Hír TV Zrt.	The Soviet Story	IV.
2.	583/2013. (IV. 4.)	M-RTL Zrt.	Avatar	III.
3.	921/2013. (V. 29.)	Chello Zrt.	Bosszú El pasoban	III.
4.	1520/2013. (X. 16.)	Chello Zrt.	Darkman	V.
5.		Chello Zrt.	Grindhouse	V.
6.		Chello Zrt.	Egy kincskereső Mexikóban	III.
7.	1642/2013. (XI. 19.)	Chello Zrt.	Titokzatos terv	IV.
8.		Chello Zrt.	Dzsungelháború	IV.
9.		Chello Zrt.	Ip Man: A végső harc	IV.

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK ELŐZETES MŰSORSZÁM-KLASSZIFIKÁCIÓVAL KAPCSOLATBAN 2013-BAN

2. táblázat

3.6. Az Mttv. 10. § (7) bekezdésének ellenőrzése

A korábbi médiaszabályozáshoz képest új jogi norma az Mttv. 10. § (7) bekezdésében rögzített előírás, mely kimondja, hogy a médiaszolgáltató műsorát közlő sajtótermékben, illetve a médiaszolgáltató internetes honlapján, képűségében és teletextjében szereplő tájékoztatásban valamennyi műsorszám korhatári minősítését jól látható módon fel kell tüntetni. A Médiatanács – a klasszifikációs ajánlásban foglalt elvi szempontok megvalósulásának vizsgálatával egyidejűleg – az előző évhez hasonlóan 2013 során is folyamatosan vizsgálta az Mttv. vonatkozó passzusának megtartását. Az átfogó ellenőrzés az írott és elektronikus sajtótermékek rendkívül széles palettáját érintette. A Médiatanács a 2013-ban elkövetett jogsértések miatt 20 jogkövetkezményt megállapító határozatot hozott a jogsértő médiumokkal szemben, az alábbiak szerint:

Döntés	Médiatartalom-szolgáltató	Jogkövetkezmény	
1.	64/2013. (I. 16.)	Népszava Lapkiadó Kft.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
2.	65/2013. (I. 16.)	Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
3.	66/2013. (I. 16.)	Kurens Press Media Kft.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
4.	166/2013. (I. 30.)	Lapcom Kft.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
5.	167/2013. (I. 30.)	Nógrádi Média Kft.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
6.	259/2013. (II. 13.)	ATV Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
7.	260/2013. (II. 13.)	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
8.	261/2013. (II. 13.)	Pax Televízió Műsorszolgáltató Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
9.	262/2013. (II. 13.)	Chello Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
10.	707/2013. (IV. 25.)	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
11.	708/2013. (IV. 25.)	Origo Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
12.	709/2013. (IV. 25.)	Pax Televízió Műsorszolgáltató Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
13.	710/2013. (IV. 25.)	Chello Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
14.	1120/2013. (VII. 3.)	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
15.	1121/2013. (VII. 3.)	Pax Televízió Műsorszolgáltató Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
16.	1122/2013. (VII. 3.)	Echo Hungária Televízió Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
17.	1490/2013. (X. 9.)	Magyar Televízió Nonprofit Zrt.	Mttv. 187. § (3) b) bírság
18.	1491/2013. (X. 9.)	Echo Hungária Televízió Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
19.	1492/2013. (X. 9.)	LP Média Kft.	Mttv. 186. § (1) – felhívás
20.	1493/2013. (X. 9.)	Origo Zrt.	Mttv. 186. § (1) – felhívás

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A MŰSORÚJSÁGOKBAN FELTÜNTETENDŐ KORHATÁRI MINŐSÍTÉSEK KAPCSÁN 2013-BAN

3. táblázat

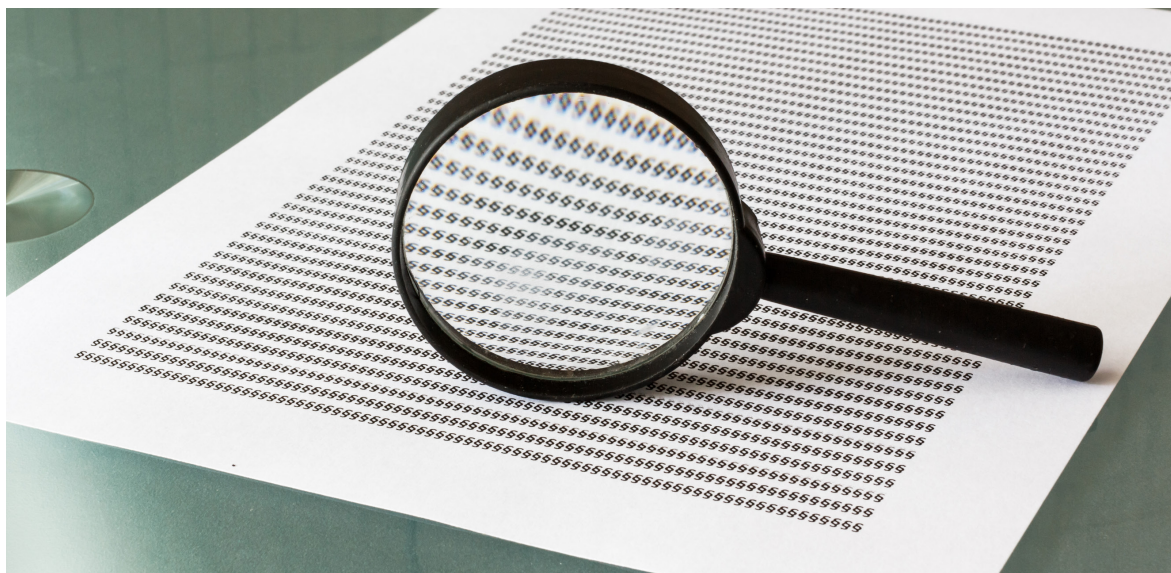
3.7. *A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések*

Sajátos esetet képez a külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések kezelése. E médiaszolgáltatók tevékenységét az Mttv. – egy szűk, speciális kivételtől eltekintve – nem szabályozza, illetve ezeket a szolgáltatókat a klasszifikációs ajánlás nem orientálja. A külföldön bejegyzett, ám magyar nyelven és Magyarországra sugárzó médiaszolgáltatásokra tehát nem terjed ki az Mttv. hatálya, így a csatornával kapcsolatban felmerülő problémákat a hatóság érdemben nem vizsgálhatja. Az ilyen tartalmakkal kapcsolatos beadványokat a Médiatanács ugyanakkor a külföldi szabályozó hatóságokkal megkötött együttműködési megállapodások alapján továbbítja a joghatósággal rendelkező társhatóság felé.

2013-ban a Médiatanács a fentiek alapján a román (az Alien vs. Predator, a Nyolcadik utas a halál, a Ragadozó és az Azonosság című műsorszámok a Film+ csatornán) és a cseh (Miley Cyrus Wrecking Ball című videoklipje és a Kínos című műsorszám a Viva TV műsorán) társhatóságot tájékoztatta a gyermekek és kiskorúak védelmét szolgáló szabályok esetleges megsértését kifogásoló állampolgári bejelentésekről. A román médiahatóság az Alien vs. Predator és a Nyolcadik utas a halál című műsorszámokkal kapcsolatban eljárta, és 10 ezer lejes (660 ezer forintnak megfelelő összegű) bírságot szabott ki a médiaszolgáltatóval szemben. A többi esetben a társhatóságok nem tártak fel jogsértést, illetve egyes ügyek kapcsán az eljárás jelen beszámoló lezárásának időpontjában még folyamatban van.

4 A tájékoztatás kiegyensúlyozottságának helyzete

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”. Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)–(2) bekezdése együttesen határozza meg. Az Smtv. 13. § alapján „a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatók kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk

közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait a törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg”. Az Mttv. 12. § (2) bekezdése szerint „a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani”.

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg. A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk. A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag

„Az Smtv. a »demokratikus közvélemény biztosítása érdekében« írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét, így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre.”

a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, a közösség számára össze kell gyűjtenie és be kell mutatnia az adott témában megfogalmazott releváns álláspontokat.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, a híreket közzétevő, illetve a tájékoztató műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem hogy a tájékoztatást, a hírt közzétették-e. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához.

Az Smtv. a demokratikus közvélemény biztosítása érdekében írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét, így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. Ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A kiegyensúlyozottság követelményének sérelmét a hatóság kizárólag kérelemre vizsgálhatja: a JBE-médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatók vonatkozásában a hivatal jár el. Ha a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye a kérelemmel érintett műsorszámon számon kérhető, vagyis azzal kapcsolatban a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége fennáll, az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a hatóság a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltérő-e a közzétett álláspontokhoz képest, és
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

A hiányolt vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatás vonatkozásában

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot meg kell jelenítenie, valamennyi szembenálló nézet bemutatására ugyanis nem minden esetben van lehetőség. A szabályozás célja arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat. A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartal-
mak vonatkozásában csupán a konkrét ügghöz, a tárgyalt témához szervesen kapcsolódó véleménnyel, különösen annak lényegi mondanivalójával kapcsolatban merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője egyéb, a tárgyalt témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat. Tehát mindenképp a tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges a döntéshez, ugyanis csak ennek alapján vizsgálható, hogy a kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősülnek-e. Azaz ha egy álláspont a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság vizsgálata szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

A hiányolt vélemény eltérő tartalma a közzétett véleményhez képest

Ha egyértelműen megállapító, hogy a kérelmező által hiányolt vélemény releváns a közzétett tájékoztatásban, a hatóság azt a kérdést vizsgálja, hogy a hiányolt álláspont, vélemény az adott tájékoztatásban ismertetett nézetektől érdemben eltérő volt-e.

Nem határozható meg absztrakt módon, hogy hány, a témában álláspontját közlétevé félnek és hány eltérő véleménynek kell teret adni a műsorszámban. Ha több szervezet, társadalmi csoport, politikai párt is ugyanazon, vagy nagyban hasonló állásponton van egy adott ügyben, azok között érdemi különbségek nem fedezhetők fel, abban az esetben elég csak az egyik ilyen szervezet vagy csoport álláspontját közzétenni. A törvényi szabályozás a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények megfogalmazóit.

A vonatkozó médiaigazgatási szabályozás alapján a médiaszolgáltató a kiegyensúlyozott tájékoztatás körében nem köteles egy adott ügygel kapcsolatban valamennyi létező álláspontot felderíteni, a médiaszolgáltatónak nem kötelezettsége, hogy minden egyes nyilvánosságra hozott véleményt, azok képviselőivel együtt megjelenítsen. A médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges, a fentiek szerint az adott hír vonatkozásában releváns és egymástól eltérő véleményeket kell bemutatnia, vagy legalább utalni arra, hogy léteznek ilyen, eltérő nézetek.

A hiányolt vélemény nyilvánosságra kerülésének időpontja

A médiaszolgáltatónak értelemszerűen csak a szerkesztéskor már ismert adatok tekintetében kell eleget tennie a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.

A hatóság konkrét, egyedi hatósági ügyekben egyedileg bírálja el, hogy a kifogásolt műsorszám szerkesztésekor ismert lehet-e a kérelmező által hiányolt vélemény, illetve megfelelő idő állt-e rendelkezésére ahhoz, hogy azt a vizsgált műsorszámba beszerkesszék.

Ha a panasz által hiányolt álláspont a fenti három feltétel bármelyikének nem felel meg, akkor nem állapítható meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése. Jogsértés megállapítására tehát csak az említett három feltétel együttes teljesülése esetén van mód, azonban ilyenkor is vizsgálni szükséges, hogy a kifogásolt műsorszámokban egyedi jelleggel, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok valamelyikében megvalósult-e a tájékoztatás.

4.1. *A kiegyensúlyozottsági kérelmek alakulása 2013-ban*

A hatóság (a hivatal, illetve a Médiatanács) 2013-ban 34 esetben járt el kiegyensúlyozottsági kérelemmel kapcsolatos ügyekben. Ezen ügyek közül 2 eset a tárgyévet megelőző évben sugárzott műsorszámmal volt kapcsolatos, további 2 eset eldöntésére pedig a tárgyévet követő év januárjában került sor.

A Médiatanács 2013-ban 29 ügyben járt el; ebből egy alkalommal másodfokú hatóságként hozott döntést. A 29 hatósági ügyben 4 a kérelemnek helyt adó, 4 a kérelemnek részben helyt adó és azt részben elutasító, 18 a kérelmet elutasító, illetve 2 az eljárást megszüntető döntés, valamint 1 a hivatal elsőfokú, a kérelemnek helyt adó döntését helybenhagyó médiatanácsi határozat született.

A hivatal 2013-ban 6 kiegyensúlyozottsági ügyben járt el, amely ügyekben 3 a kérelemnek helyt adó, 1 a kérelmet elutasító és 2 az eljárást megszüntető döntést hozott.

2013 során elbírált vagy benyújtott 34 kérelem döntő többségét, 29-et – az előző évekhez hasonlóan – a Jobbik Magyarországért Mozgalom terjesztette elő, illetve a kérelmek többsége, 4 kivétellel ez évben is az MTM-SBS Televízió Zrt. (15 eset), a Magyar RTL Televízió Zrt. (11 eset), illetve az ATV Zrt. (4 eset) által sugárzott műsorszámokkal kapcsolatban érkezett.

A közmédia műsorait mindösszesen 2 esetben kifogásolták: a Magyar Rádió Nonprofit Zrt.-vel szemben előterjesztett kérelmet a Médiatanács érdemben elutasította, a Magyar Televízió Nonprofit Zrt. műsorát érintő kérelem nyomán indult hatósági eljárást pedig megszüntette.

4.2. *Példák a Médiatanács kiegyensúlyozott tájékoztatás kapcsán kialakított gyakorlatából*

Az alábbiakban a főbb döntéstípusok, így a kérelemnek részben helyt adó és azt részben elutasító, a kérelmet elutasító és a kérelemnek helyt adó határozatok közül egy-egy példa bemutatása olvasható.

A 168/2013. (I. 30.) számú határozat

A Jobbik Magyarországért Mozgalom az MTM-SBS Televízió Zrt. médiaszolgáltató TV2 nevű csatornáján 2012. december 12-én 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott *Tények*, és 21 óra 55 perces kezdettel sugárzott *Tények este* című műsorszámmal szemben kezdeményezett hatósági eljárást a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése miatt. A kérelmező szerint a sérelmezett műsorszámoknak a kormány felsőoktatás átalakításával kapcsolatos lépéseivel foglalkozó, „Tovább tiltakoznak a diákok” című hírblokkjaiban a médiaszolgáltató nem mutatta be a Jobbik – a médiaszolgáltató részére eljuttatott – álláspontját. A 2012. december 12-én 18 óra 30 perces kezdettel közreadott *Tények* című műsorszám érintett hírblokkjával összefüggésben a Médiatanács megállapította, hogy a médiaszolgáltató a kormány felsőoktatás átalakításával kapcsolatos lépései elleni demonstrációkról tudósító hírosszeállítás megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét a következők miatt. A kérdéses műsorszám bár elsősorban az aznapi demonstrációk budapesti és vidéki helyszínein történetekről, illetve az élő műsor alatti aktuális eseményekről számolt be, abban megszólalt a kormányzóvivő, illetve az MSZP elnöke is. Utóbbi kifejtette, hogy az MSZP nem ért egyet a tandíjjal, és kormányra kerülése esetén minden első évfolyamos ingyenesen kezdheti meg tanulmányait. Vagyis a diákok és a kormányzat álláspontja mellett az egyik ellenzéki párt, az MSZP képviselője személyesen is megszólalt a párt oktatáspolitikai álláspontjával kapcsolatban.

A tájékoztatás tárgya tehát nem csupán a diáktüntetések és az arra adott kormányzati reakciók voltak, mivel más, a témához kapcsolódó vélemény is megjelent: a sérelmezett beszámoló tárgya általában véve a felsőoktatási reform volt.

A Jobbik álláspontját tartalmazó nyilatkozat szerint a Jobbik szolidaritást vállal a hallgatókkal, és támogatja őket. A Jobbik a tervezett intézkedéseket kritizálva kifejtette, hogy azok a kormányzat arroganciáját mutatják, és nem csupán a hallgatóknak, de az egész országnak ártanak, valamint hogy a Fidesz aktívan ösztönzi a fiatalokat az ország elhagyására. A Jobbik elnöke felszólította a miniszterelnököt, hogy mutassa be a Fidesz választási programját. A Jobbik szerint az oktatásért felelős államtitkárnak le kell mondania. Végezetül kifejtette, hogy az MSZP is hiteltelen, és „csak a hallgatók vérért szívja”.

Az ellenzéki pártok véleménye közül tehát kizárólag az MSZP álláspontját jelenítették meg, noha a kérelmező által képviselt Jobbik maga is önálló, releváns állásponttal rendelkezett az ügyben, ezért a sérelmezett műsorszám nem volt kiegyensúlyozott. A kérelmező a 2012. december 12-én 21 óra 55 perces kezdettel sugárzott *Tények este* című műsorszámot is kifogásolta kérelmében. Ezzel kapcsolatban a Médiatanács megállapította, hogy a médiaszolgáltató a jelzett időpontban, illetve a jelzett napon nem sugározta a kérelemben megjelölt *Tények este* című műsorszámot, vagyis a kérelem e műsorszám vonatkozásában alaptalan.

A fentiek alapján a Médiatanácsa kérelemnek részben helyt adott, illetve azt részben elutasította. A határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult eljárásban a Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság a 3.K.30.646/2013/6. számú ítéletével a Médiatanács határozatát hatályon kívül helyezte. Az elsőfokú bíróság szerint a kifogásolt műsorrészlet lényegében és érdemében magával a diáktüntetéssel foglalkozott, nem volt témája közvetlenül a műsornak a diáktüntetések kiváltó kormányzati intézkedések ismeretése vagy elemzése. A Jobbik hiányolt álláspontja nem a diáktüntetésekre vonatkozott, hanem az azokat kiváltó kormányzati intézkedéseket bírálta. A Jobbik álláspontja ugyanakkor egyezett a diákokéval, ez az egyezés a képsorok alapján a tüntetéseken egyértelműen beazonosíthatóvá vált, így a Jobbik kifejtett álláspontja egyrészt csak áttételesen és közvetve kapcsolódott a műsorszám alapját képező hírekhez, másrészt nem volt a hírműsorban megjelenített állásponttól releváns módon eltérő. A bíróság szerint a Médiatanács nem vizsgálta meg, hogy a Jobbik álláspontját más alkalommal megjelenítették-e, továbbá azt sem, hogy a Jobbik álláspontja aznap pontosan mikor került nyilvánosságra, vagyis volt-e reális lehetősége a médiaszolgáltatónak azt megismerni és közzétenni.

A Kúria a Kfv.II.37.371/2013/8. számú ítéletével a Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és a médiaszolgáltató keresetét elutasította. A Kúria szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben téves, részben iratellenes, ezért a tévesen megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság téves jogkövetkeztetést vont le. A Kúria egyetértett a Médiatanács megállapításaival, miszerint a kifogásolt hírblokknak nemcsak a diáktüntetés volt a témája, hanem a tüntetésre okot adó ösztöndíjrendszer és az ezzel kapcsolatos követelések kérdése. Mivel az eljárás tárgyát képező hírblokkban megszólalt a kormányzóvivő, illetve az ellenzéki párt elnöke, a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét az szolgálta volna, ha a Jobbiknak e témához kapcsolódó releváns álláspontját is közlik a műsorszámban.

Az 1256/2013. (VII. 24.) számú határozat

A Jobbik Magyarországért Mozgalom a Magyar RTL Zrt. médiaszolgáltató „RTL Klub” megnevezésű csatornáján 2013. május 26-án, 27-én és 28-án 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámával szemben kezdeményezett hatósági eljárást a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése miatt. A kérelmező szerint a sérelmezett műsorszámok reklámadó bevezetésével kapcsolatos hírblokkjaiban a médiaszolgáltató nem mutatta be a Jobbik álláspontját, noha Novák Előd, a Jobbik országgyűlési képviselője közleményt adott ki az említett kérdésben, így a médiaszolgáltató azt a hatást keltette, mintha a Jobbiknak nem lenne álláspontja az ügyben.

A 2013. május 26-ai *Híradó* című műsorszámmal összefüggésben a Médiatanács megállapította, hogy a kérelmező nem tett eleget a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén lefolytatandó hatósági eljárás speciális eljárási szabályainak, ezért hiánypótlásra hívta fel a kérelmezőt. Tekintettel arra, hogy a kérelmező a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak nem tett eleget, és nyilatkozattételének elmaradása megakadályozta a tényállás tisztázását, a Médiatanács az eljárást e műsorszám kapcsán megszüntette.

A 2013. május 27-én és 28-án adásba szerkesztett műsorszámok, illetve az azokkal összefüggésben benyújtott kérelmek kapcsán egyesített eljárásában a Médiatanács a következőket állapította meg.

A 2013. május 27-én 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott *Híradó* című műsorban bemutatták, hogy a reklámadó bevezetésével kapcsolatos döntés elfogadásának milyen lehetséges következményei lehetnek a médiavállalkozásokra nézve (vállalkozások ellehetetlenülése, munkahelyek megszűnése). A műsorszámban megszólaltatott politikai és civil szervezetek is a lehetséges következményeket, így a sajtószabadság kérdését, a médiában dolgozók munkahelyeinek elvesztését elemezték. A műsorszámban a kormány részéről elhangzott, hogy mindössze tervezetről van szó, így a részletek még nem ismertek. A médiaszolgáltató riportere a nézettségi és különböző pénzügyi adatok tükrében részletesen elemezte, hogy a tervezett adó milyen hatást gyakorolna a médiapiacra.

A 2013. május 28-án 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott *Híradó* a döntéstervezet és a Magyarországgal szemben fennálló túlzottdeficit-eljárással kapcsolatos uniós lépések lehetséges összefüggéseit taglalta. A médiaszolgáltató bemutatta, hogy a költségvetésben milyen súllyal jelenne meg a tervezett médiaadó, majd egy adószakértő előadta, hogy a médiaadó bevezetése nyomán befolyó közterhek a költségvetés más bevételeit (így a társasági adót) csökkentenék. A műsorszám lezárásaként a Párbeszéd Magyarországért politikusa a médiapiac lehetséges átalakulásáról, így a TV2 esetleges felvásárlásáról beszélt.

A két kifogásolt műsorszám tehát a tervezett intézkedés lehetséges gazdasági, költségvetési és médiapiaci következményeit, várható hatásait mutatta be, valamint az uniós eljárás – a műsorszám sugárzásának időpontjában valószínűsíthető – megszüntetése és a tervezett döntés esetleges elfogadása közti vélelmezett összefüggésekre igyekezett rávilágítani. A műsornak tehát nem a tervezet nyilvánosságra hozatala, illetve az azzal kapcsolatos reakciók, vélemények – az azt támogató, illetve elutasító álláspontok – ismertetése volt a témája, hanem tényleges bevezetése esetén várható hatásai.

A Médiatanács megállapította, hogy a Jobbik magával a tervezettel kapcsolatos véleményének adott hangot, miszerint üdvözlő az új adónem bevezetésére vonatkozó javaslatot, vagyis az a döntéstervezet támogatásáról, helyesléséről szól, illetve arról, hogy az ellenzéki párt már korábban tett ilyen irányú javaslatot, míg az eljárás tárgyát képező két műsorszám a tervezet esetleges elfogadásának lehetséges következményeit elemezte.

A Jobbik álláspontját tartalmazó sajtóközlemény – a törvényjavaslat és a két országos kereskedelmi televíziócsatorna reakciójának ismertetésén túl – üdvözölte a tervezett döntést, és kifejtette, hogy a párt már korábban is élt hasonló javaslattal. A sajtóközlemény egyik sarkalatos pontja éppen ez a körülmény, nevezetesen, hogy az ellenzéki párt már korábban szorgalmazta a médiaadó bevezetését, de ezt a javaslatot akkor nem támogatta a kormánypárt.

A kérelmező által hiányolt álláspont a fentiekből következően az érintett műsorszámokban szereplő tájékoztatásokhoz közvetlenül nem kapcsolódott, hiszen az nem a reklámadó várható következményeivel, a költségvetésre, a médiapiacra – és közvetett módon a közönségre – gyakorolt lehetséges hatásaival foglalkozott, hanem mindössze az azzal kapcsolatos üdvözlésének adott hangot, egyúttal kritikai észrevételként megfogalmazta, hogy korábban a Jobbik is élt hasonló javaslattal, amelyet akkor nem támogatott a kormány. Ennek fényében megállapítható, hogy a két, érintett műsorszám témája eltért a Jobbik sajtóközleményében

foglaltaktól, vagyis a Jobbik döntést üdvözlő és a kormányt késlekedése miatt elítélő nyilatkozatában foglaltak nem kapcsolódtak szervezeten a 2013. május 27-i és 28-i *Híradó* című műsorszámokhoz a témájához.

Ha a médiaszolgáltató a politikai pártok mellett a piaci szereplők és egyéb szakértők megszólaltatásával a bevezetni tervezett reklámadó lehetséges hatásairól kívánja tájékoztatni a közönséget, abban az esetben nem tekinthető jelen eljárás szempontjából relevánsnak az a vélemény, amely mindössze egy korábbi stádiummal, nevezetesen magával a javaslattal, annak „megszületésével”, esetleges bevezetésével foglalkozik.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének figyelembevételével vizsgálva a műsorszámokban megjelent tájékoztatók témáját, illetve ez utóbbit összevetve a kérelmező sajtóközleményében foglaltakkal megállapítható, hogy a Jobbik-sajtóközlemény tartalma alapján nem kapcsolódott közvetlenül a tájékoztatásokban elhangzottakhoz, azaz nem tekinthető ebből a szempontból relevánsnak. A fentiek alapján a Médiatechnika megállapította, hogy a médiaszolgáltató az említett hírműsorokban nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét azáltal, hogy nem számolt be a kérelmező által csatolt közleményben foglaltakról.

A Médiatechnika fenti határozatával szemben a kérelmező jogorvoslati kérelemmel nem élt, a döntés jogerős.

Az 1758/2013. (XII. 11.) számú határozat

A Jobbik Magyarországért Mozgalom az MTM-SBS Televízió Zrt. TV2 állandó megnevezésű médiaszolgáltatásában 2013. október 23-án 18 órától sugárzott *Tények* című műsorszámával kapcsolatban kezdeményezett eljárást a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése miatt.

A kérelmező szerint a médiaszolgáltató megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség alapvető követelményeit, amikor a kifogásolt műsorszámokban nem tájékoztatta a nézőket a Jobbik 2013. október 23-ai rendezvényéről.

A Médiatechnika az eljárás során megállapította, hogy bizonyos, szűk körű esetekben relevánsnak minősülhet egy adott álláspont akkor is, ha a média által közzétett tájékoztatás nem közvetlenül valamely konkrét, a közéletben, a társadalomban „vitatott” kérdésre vonatkozik. Ilyen például, ha a műsorszám beszámol a parlamenti pártok nemzeti ünnepeken szervezett rendezvényeiről. Ebben az esetben a beszámoló tárgyai nem valamely konkrét, vitatott kérdésszerű szóló vélemények, hanem pusztán a rendezvényen elhangzottak, azaz nem közvetlenül egymással szembeálló, de egymástól eltérő nézetek bemutatása. Ilyenkor ugyanis, ha egy párt rendezvényét a híradásban nem említik, miközben a többiét igen, a médiaszolgáltató eljárása sértheti a kiegyensúlyozott tájékoztatás szabályát. A médiaszolgáltató közérdeklődésre számot tartó eseménynek tartotta a rendezvényekről történő beszámolót, az egyes rendezvényeken pedig eltérő vélemények jelentek meg, így a médiaszolgáltatónak be kellett volna számolnia a Jobbik gyűléséről, az ott elhangzó véleményekről.

A médiaszolgáltató három összeállításban foglalkozott a 2013. október 23-ai rendezvényekkel. Az első, az *„Orbán: készülődjetelek!”* című hír a Bem térről a Hősök tere felé tartó békemenetről számolt be, ennek kapcsán megszólalt Bayer Zsolt újságíró, majd Orbán Viktor Hősök terén tartott beszédéből idéztek több részletet.

A második, *„Gyurcsány: összefogást”* című összeállítás a baloldali ellenzéki pártok közös október 23-ai rendezvényéről tudósított. A bejátszásban megszólalt Bajnai Gordon (Együtt 2014), Gyurcsány Ferenc (Demokratikus Koalíció), Mesterházy Attila (MSZP), illetve a narrátor idézte az SZDSZ két volt elnökének (Kuncze Gábor és Fodor Gábor) megnyilvánulását is.

A harmadik, *„Étel is osztottak”* című hírosszeállításban pedig az Új köztemető 301-es parcellájában tartott megemlékezésről számoltak be, amelyen részt vett az LMP és a Magyar Liberális Párt is. Előbbi képviselőjében megszólalt a riportban Schiffer András, a párt elnöke, utóbbi esetében pedig Mécs Imre kapott szót. Az összeállításban tudósítottak még arról, hogy a szociáldemokraták ételosztással ünnepelték október 23-át Budapesten a Blaha Lujza téren, ennek kapcsán Schmuck Andor szólalt meg.

A médiaszolgáltató tehát a 2013. október 23-ai rendezvényekről több híregységben is tudósított. Beszámolt a kormány rendezvényéről, illetve az ellenzéki pártok megemlékezéséről is. Így a hírosszeállításokban a kormánypárt mellett helyet kaptak a baloldali ellenzéki pártok/mozgalmak, továbbá tudósítottak az LMP, a Magyar Liberális Párt és a szociáldemokraták ünnepségéről is. Az előbbieken alapján kijelenthető, hogy a médiaszolgáltató az október 23-ai megemlékezéseket – szerkesztői szabadságával élve – közérdeklődésre számot tartó eseménynek tekintette, amelynek keretében a miniszterelnöknek, illetve a felsorolt ellenzéki pártok vezetőinek az ünnepi rendezvényeken elhangzott főbb gondolatait ismertette, ugyanakkor a Jobbik rendezvényéről egyáltalán nem tudósított.

A Médiatanács megállapította, hogy mivel a médiaszolgáltató úgy döntött, hogy a 2013. október 23-ai eseményeket közérdek-lődésre számot tartó eseménynek minősíti, úgy – tekintettel arra, hogy a kormány mellett a felsorolt ellenzéki pártok, mozgalmak ünnepegeről beszámolt – nem hagyhatta volna figyelmen kívül a Jobbik mint parlamenti párt rendezvényét sem.

A Médiatanács a kifejtettek alapján megállapította, hogy a kérelmező joggal kifogásolta a Jobbik október 23-ai ünnepi rendezvényéről szóló tájékoztatás elmaradását, hiszen a parlamenti, az ellenzéki pártok és az egyéb pártok/mozgalmak rendezvényeiről szóló tájékoztatáshoz képest nem valósult meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye. Ennek kapcsán fontos kiemelni ugyanakkor, hogy jelen ügy esetében sem értelmezhető a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye a médiában való megjelenés alanyi jogaként, azaz a média szabadon hozhat szerkesztői döntést az általa közérdekűnek gondolt témák közzététele felől, így akár jogszerűen negligálhatja a vizsgált tartalomban szereplő rendezvényeket is. Ha azonban tájékoztatást nyújt az ünnepi megemlékezésekről, és egyes pártok rendezvényeiről beszámolót tesz közzé, úgy másokéről is meg kell ezt tennie (figyelemmel az azok kapcsán esetlegesen megjelenő eltérő nézetekre).

A Médiatanács a fent kifejtettekre való tekintettel megállapította, hogy a médiaszolgáltató megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, azaz a kérelem alapos volt.

A döntéssel szemben a médiaszolgáltató jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, a bírósági felülvizsgálat még folyamatban van.

Az 58/2014. (I. 21.) számú határozat

A Jobbik Magyarországért Mozgalom az MTM-SBS Televízió Zrt. TV2 állandó megnevezésű médiaszolgáltatója által 2013. december 2-án 18 órától sugárzott *Tények* című műsorszámnak a „Megismétlik a választást Fóton” című hírblokkjával összefüggésben kezdeményezett kiegyensúlyozottsági eljárást, mivel abban nem szerepelt a Jobbik álláspontja. A Médiatanács a híradásban elhangzottak és a kérelemhez csatolt, a Jobbik álláspontját tartalmazó MTI-tudósítás tartalmi vizsgálata alapján az alábbi megállapításokat tette.

„A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását, így annak eldöntése, hogy mely témákat érint egy-egy beszámoló, kizárólag a szerkesztő, illetve a mindenkori médiaszolgáltató kompetenciájába tartozik.”

Az eljárás tárgyát képező műsorszám érintett hírblokkjában elhangzott, hogy a bíróság döntése alapján meg kell ismételni a fóti időközi választásokat, mivel választási csalás (kampánycsendsértés) történt. Az ügyészséghez két feljelentés érkezett. Az egyik ügy, amelyben a feljelentést a választási bizottság, illetőleg a Jobbik tette, a választók szervezett utaztatásával függ össze. A másik ügy, amelyben a feljelentést egy magánszemély tette, az ún. láncszavazással kapcsolatos. A választáson a baloldali közös jelöltje nyert, aki nem kívánt nyilatkozni a műsorban. Az MSZP szerint az ellenzéki összefogás tudomásul veszi a bíróság ítéletét, és újraindítja jelöltjét. A Fidesz megdöbbenőnek tartotta, ami a baloldalon történik. A kérelmező által csatolt MTI-tudósítás szerint a Jobbik elképesztőnek és elszomorítósnak tartja, hogy az MSZP jelöltje újra indulhat. A Jobbik szerint a bajai és a fóti időközi választások „lezüllesztették” a választások tisztaságába vetett hitet, ezért sokkal szigorúbb büntetésekre van szükség. Az ellenzéki párt felhívta a figyelmet arra, hogy az Országgyűlés a bíróság döntését követő első ülésen fog szavazni a szavazók csoportos szállítását lehetővé tevő törvénymódosításról, vagyis a kormánypártok törvényessé teszik az MSZP jogsértő gyakorlatát. A műsorszám elhangzottak és a kérelmező által előterjesztett, a Jobbik álláspontját tartalmazó MTI-tudósítás összevetése alapján a Médiatanács megállapította, hogy az ellenzéki párt véleményét ismertető sajtóközleményben kifejtett azon észrevételek, amelyek magára a választási csalásra és a bírósági döntésre vonatkoznak, relevánsak. A Jobbik azon észrevételei azonban, amelyek a döntés távolabbi következményeit, így a választások tisztaságába vetett hitet, a jogsértéssel szemben esetlegesen alkalmazandó súlyosabb következményeket, valamint a kormánypártok által előterjesztett, a választási szabályokat érintő törvénymódosítás-tervezetet illetik, az ügyben nem relevánsak.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását, így annak eldöntése, hogy mely témákat érint egy-egy beszámoló, kizárólag a szerkesztő, illetve a mindenkori médiaszolgáltató kompetenciájába

tartozik. A riportban a médiaszolgáltató a választásról és az azzal összefüggésben megvalósult jogsértésről, valamint a kormány- és ellenzéki pártok reakcióiról számolt be. A médiaszolgáltató szerkesztői szabadsága körében úgy határozott, hogy az esemény távolabbi összefüggéseivel – így mindenekelőtt a választási morál alakulásával, a választási csalások szankcióit szabályozó jogszabályok vagy a választási törvény esetleges módosításaival – nem kíván a műsorszámban foglalkozni.

A fentiek alapján a Médiatanács megállapította, hogy jelen ügyben csupán a beszámoló egyes, a híradásban elhangzott témához szervesen kapcsolódó észrevételei minősülnek relevánsnak, míg más, az érintett beszámoló tartalmával szorosan össze nem függő észrevételek jelen eljárásban nem relevánsak. A Médiatanács megállapította továbbá, hogy a médiaszolgáltatónak a Jobbik által megjeleníteni kívánt, a kérelmező által csatolt véleményt nem kellett ismertetnie, a tájékoztatás enélkül nem vált kiegyensúlyozatlanná. A vizsgált összeállítás a Jobbik álláspontjának bemutatása nélkül is megfelelt a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének. A Jobbiknak az ügyben a fentiek alapján relevánsnak minősülő mondanivalója (elképesztő és elszomorító, ami a választáson történt; valószínűleg nagymértékű volt a csalás; a Jobbik politikusai már a voksolás napján panaszt tettek) a bemutatott álláspontoktól lényegében nem különbözött. A műsorszámban elhangzott, hogy a választás napján történeteket a bíróság jogsértőnek ítélte, vagyis csalás történt.

A műsorszámban bemutatták azt az álláspontot is, mely szerint megdöbbentő, ami az ügyben a baloldalon történik. A kérdéses riportban arról is tájékoztatott a médiaszolgáltató, hogy a Jobbik politikusai jelezték a vélelmezett jogsértést az illetékes hatóságok felé.

A Jobbik által megfogalmazott észrevételek és javaslatok olyan részletkérdések voltak, amelyek a bemutatott álláspontokkal megegyeztek, vagy azoktól lényegüket tekintve nem tértek el.

A Médiatanács a fentiekkel kapcsolatban rögzítette, hogy a témához kapcsolódó releváns álláspontok lényegének kiemelése azért fontos, mert a vélemények képviselői eltérő megfogalmazással, némileg más-más szemszögből fejtik ki nézeteiket, ugyanakkor azokat összevetve, lényegük ettől még nem feltétlenül különbözik. Mint ahogy a leírtak szerint ez utóbbi jelen esetben is megállapítható. A Médiatanács a kifejtettek alapján megállapította, hogy a kérelmező által hiányolt álláspont egyes elemei ugyan relevánsak voltak a közzétett tájékoztatás vonatkozásában, ugyanakkor a megjelenített véleményektől nem tértek el, azaz a médiaszolgáltató a híradás során jogszerűen járt el, ezért a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértéséhez szükséges további konjunktív feltételek meglétének vizsgálatát mellőzte és a kérelmet elutasította. A Médiatanács fenti határozatával szemben a kérelmező jogorvoslati kérelemmel nem élt, a döntés jogerős.

5 A hír- és a politikai magazinműsorok tájékoztatási gyakorlata

A hír- és politikai magazinműsorok a műsorfolyamon belül jól elkülöníthető csoportot alkotnak. Alapfunkciójuk, hogy az emberek számára folyamatosan biztosítsák mind a világ, mind Magyarország társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális életének történéseiben való eligazodáshoz szükséges információkat. Elvárás velük szemben, hogy bemutassák és megítélhetővé tegyék a legfontosabb eseményeket, a társadalom számára lényeges ügyeket, problémákat és az ezekkel kapcsolatos különféle álláspontokat. A hír- és tájékoztató műsorokkal (híradók, hírek, politikai, gazdasági, kulturális magazinműsorok, riportok stb.) szemben támasztott követelmények a műsorfolyam egészében elfoglalt helyhez, a műsor tényközlő jellegéhez, a műsor által megvalósított szelekcióhoz és végül a program formai jegyeihez köthetők.⁽¹⁷⁾ Köztudott, hogy a hír- és magazinműsorok nemcsak egyszerűen megjelenítik a tényeket, hanem előzetesen különféle szempontok alapján szelektálnak is az információk között. Azaz nem minden eseményből lesz hír, a közszereplők, közügyek nem mindegyike kap lehetőséget a médián keresztül megjelenésre. E téren a közönség részéről követelményként fogalmazható meg, hogy a műsorok ne lényegtelen és érdektelen témákkal foglalkozzanak, hanem olyan történéseket, véleményeket és olyan szereplőket tárjanak a közönség elé, amelyek fontosak, közérdeklődésre tartanak számot. Szintén általános elvárás, hogy ha a műsorokbanegy konkrét témában vagy egy bizonyos területen többféle nézet és vélemény létezik, azokat súlyuknak megfelelően jelenítsék meg.

⁽¹⁷⁾ Terestyéni Tamás: A közszolgálatosság követelményeinek értelmezése, különös tekintettel a médiatörvény előírásaira, Jel-kép 1998.

2013-as vizsgálataiban az NMHH elsősorban arra kereste a választ, hogy az aktuális műsorokban milyen arányok, milyen médiahasználat jellemezte a hazai politikai életet, mely ügyekre és témákra fókuszáltak a szerkesztők, illetve mindezek bemutatása hogyan történt. A fejezet első része a hírműsorok tájékoztatási gyakorlatát mutatja be, a második rész a fontosabb politikai magazinnűsorok működéséről ad képet.

A média ügyeiben döntéseket hozók és a közönség is azt várja el az elemzőktől, hogy tárják föl, hogy az adott évben a politikai csoportokat hogyan szerepeltették az elektronikus médiumokban. Az e célból végzett analízisek során az elemzők megszámlálják a híradókban és az egyéb politikai tájékoztató műsorokban az egyes politikai pártokat képviselő szereplők különféle megjelenéseinek gyakoriságát (a szereplők verbális – műsorvezetői – említéseinek számát, vizuális megjelenéseinek gyakoriságát, hosszát, saját hangon történő megjelenéseinek gyakoriságát, illetve azok időtartamát, a vizuális megjelenítés mikéntjét stb.), és az eset-számokból kialakított statisztikával jellemzik a vizsgált műsorokat. Az ilyen jellegű tartalom-elemzések objektivitását a biztosítja, hogy a műsorokban olyan elemek gyakoriságát számolják, amelyek azonosítása nem szubjektív megítélésen, hanem egyszerű, előzetes definíciók alapján, mintegy automatikusan történik. Ez a kvantitatív jellegű elemzés tehát a megjelenések egyéb körülményeitől függetlenül történik, vagyis nem azt veszi figyelembe, hogy pozitív, negatív vagy semleges színben jelentek meg, szó-láltak meg a politikai szereplők, hanem csak a megjelenésük gyakoriságát, számát. A műsorok vizsgálata tehát olyan statisztikát eredményez, amely a műsorok tartalmát mennyiségileg jellemzi.

5.1. A hírműsorok tájékoztatási gyakorlata

A havonta, pannelszerűen ismétlődő kvantitatív tartalom-elemzések 2013-ban az M1 esti, a Duna TV, a Magyar ATV, az Echo TV, az RTL Klub esti híradóira, a TV2 *Tények* című műsorára, valamint a Kossuth rádió 180 perc című hírműsorának január és március között 6 órától 7 óráig, áprilistól 7 órától 8 óráig terjedő részére, a *Déli és Esti Krónikára*, a Class FM hírosszefoglalóra, illetve a Hír TV *Híradó 21* című műsorára terjedtek ki.

2013-ban 1733 óranyi híryanagot dolgoztak fel, ami több mint 69 ezer műsoregység és közel 121 ezer hazai szereplő regisztrálását, illetve elemzését jelentette. A vizsgálat kizárólag azokat a megjelenéseket vette figyelembe, amikor a műsorok ismertették a szereplők álláspontját, cselekedeteit, illetve amikor élőszóban nyilatkoztak. A Nielsen Közönségmérés Kft. adatai⁽¹⁸⁾ szerint az országos terjesztésű televíziós csatornák főműsoridőben sugárzott hírműsorait havi átlagban a négy évnél idősebb lakosság maximum hatoda követte figyelemmel. 2013-ban – az ATV *Híradójának* minimális emelkedésétől eltekintve (1,5% vs. 1,7%) – az összes médiaszolgáltató hírműsorának nézettsége csökkent (**4. táblázat**). Az RTL Klub *Híradója* átvette a vezető szerepet annak ellenére is, hogy a megelőző évhez képest fél százalékkal csökkent a nézettségi indexe (11,4% vs. 10,9%), igaz, a TV2 ennél nagyságrendekkel nagyobb visszaesést könyvelhetett el (12,3% vs. 10,5%). A legkisebb nézői indexszel ebben az évben is az Echo TV hírműsora (0,1%) rendelkezett.

Műsor címe	Súlyozott nézettség a teljes lakosság körében (AMR)		Közönségarány (SHR)	A műsor egy nézőjére jutó nézett idő százalékos aránya (ATS)
	%	fő	%	%
RTL Klub Híradó (18 ³⁰)	10,9	1 004 301	27,0	66,4
TV2 Tények (18 ³⁰)	10,5	963 177	26,7	60,8
M1 Híradó (19 ³⁰)	5,2	479 927	11,3	54,6
Duna TV Híradó (18 ⁰⁰)	1,0	89 780	2,7	52,2
Magyar ATV Híradó (19 ³⁰)	1,7	152 911	3,9	57,9
Echo TV Híradó (19 ³⁰)	0,1	10 628	0,2	23,7

A HÍRMŰSOROK NÉZETTSÉGE 2013-BAN

4. táblázat

⁽¹⁸⁾A Hír TV nézettségét méri a Nielsen Közönségmérés Kft., azonban az adatok – a médiaszolgáltató kérésére – nem publikusak.

A híryanag vizsgálata során az elemzés a következő fontosabb alapkategóriákat különböztette meg:

- hírek: a tájékoztatási folyamatnak azok a formálisan is elkülönülő elemei, amelyek a téma, a szereplők, illetve a helyszín szempontjából zárt egységet alkotnak;
- események: azok a történések, amelyek a világban végbemennek, amelyeket a média hírként prezentál;
- szereplők: azok a személyek vagy intézmények, akik/amelyek az események előidézőiként és aktív résztvevőiként tűnnek fel a híregységekben;
- témák: azok az ügyek, amelyek körül az események forognak, és amelyekkel kapcsolatban a szereplők a véleményüket ismertetik.

A hírműsorok feldolgozása során megvizsgálták, hogy a műsorokban hírként prezentált események milyen színterekhez és társadalmi intézményekhez kötődtek; a különböző típusú eseményekre a híregységek számát és hosszát tekintve milyen mértékű figyelem irányult; mely intézmények, illetve mely intézményeket reprezentáló személyek jelentek meg mint az események generálói; milyen mértékű médiafigyelem irányult rájuk; milyen témák, milyen publikus ügyek szerepeltek a híradók napirendjén.

Hasonlóan az előző évekhez, 2013-ban is elsősorban hazai vonatkozású történéseket (82%) tártak a nézők és hallgatók elé a televíziós, illetve rádiós hírműsorok – azaz vagy a szereplőjük volt magyar állampolgár, vagy az esemény helyszíne volt hazánk. Tisztán külföldi vonatkozású eseményekkel (külföldi helyszín és külföldi szereplő) a hírek hatoda (16%), míg a határon túli magyarokkal a műsoregységek 2 százaléka foglalkozott.

Bár a részletes elemzés csakis azokra a tudósításokra terjedt ki, amelyeknek volt valamilyen magyar vonatkozásuk, a médiumok hírvilágának teljesebb feltérképezése céljából a vizsgálat tárgya volt az is, hogy a hírekben mely országokra, illetve geopolitikai régiókra irányult a figyelem (5. táblázat). A hatóság 2010 óta országonként rögzíti az Európán kívül történt eseményeket is, így azok az államok, amelyek számottevő eredményt értek el, külön szerepeltek a táblázatban, míg a többiekét összevont kategóriákban tüntették fel.

A magyarországi történések prezentációja az előző évhez képest jelentős növekedést könyvelhetett el (71,5% vs. 75,9%). Az emelkedés legfőbb indoka az volt, hogy a Duna TV *Híradójának* szerkesztési elvei megváltoztak, 2012-höz képest a hazai hírek számottevő térnyerését tapasztaltuk a hírműsoraiban (47,0% vs. 64,4%). A megváltozott arányok ellenére is ez a csatorna szentelte a legnagyobb teret a külföldi történéseknek. A hazai kötődésűnek számító összefoglalók a M1 esti *Híradójának* adásaiban jelentek meg a leghangsúlyosabban (82,8%).

A külföldi tudósítások közül az USA-ban és Kanadában történt események kapták a legnagyobb figyelmet annak ellenére is, hogy 2012-höz képest közel 1 százalékkal csökkent a részesedésük (3,7% vs. 3,0%). Észak-Amerika szerepeltetésében jelentős különbség volt tapasztalható az egyes hírműsorok között. A kereskedelmi csatornák és a közszolgálati adók televíziós hírműsorai a bűncselekményekről, balesetekről, szenzációkról tudósító hírekre helyezték a hangsúlyt, míg a Kossuth rádió *Krónikái* és a közéleti médiaszolgáltatók⁽¹⁹⁾ a világ vezető hatalmának külpolitikáját részesítették előnyben. A Romániából származó hírek elvesz-

„Az Smtv. 19. §-a egy további bekezdéssel egészült ki. Eszerint a médiatartalomban tilos kiskorú személy olyan bemutatása, amely életkorának megfelelő lelki vagy fizikai fejlődését nagymértékben veszélyezteti.”

tették vezető helyüket (3,8% vs. 2,7%). A szomszédos országok közül ebben az évben is – Románia mellett – Szlovákiát övezte még kiemelt érdeklődés (0,9%). A környező országok leggyakrabban a Duna TV *Híradójában* szerepeltek, amely – a többi adóval szemben – kiemelten foglalkozott a szomszédos országokban élő magyar kisebbségek helyzetével. A külföldi hírek közel fele a politika és a gazdaság eseményeiről tudósított (44%), 35 százaléka külföldi tragédiákról, háborúkról, terrortámadásokról adott hírt, a kultúra kérdéseinek megoszlása 13, míg a bulvárhíreknek az aránya 8 százalékot ért el. A határon túli magyarok helyzetét főként a közszolgálati adók tűzték a napirendjükre, közülük is kiemelkedett a Duna TV *Híradója* – külpolitikai összefoglalóinak 57 százalékat szentelte a kérdéskörnek, ami 2 százalékos csökkenést jelent az előző évhez képest (59% vs. 57%). A kereskedelmi televíziós csatornák hírműsoraiban a bulvár és a külföldi bűncselekmények, katasztrófák prezentációja volt meghatározó. A *Téreny*ek külföldi tudósításainak közel 69 százaléka ezekhez kapcsolódott, de az RTL Klub is igen magas részesedést juttatott az ebbe a típusba sorolható tudósításoknak (53%). 2013-ban a külföldi hírek 58 százaléka szólt Európáról, ez az előző évhez képest (63%) 5 százalékos visszaesést jelentett.

⁽¹⁹⁾ 2009 januárjától az eddig kereskedelmi csatornaként kezelt médiaszolgáltatókat két csoportra osztotta az elemzés. Az egyik csoportba a klasszikus értelemben vett profitorientált médiaszolgáltatókat sorolta (RTL Klub, TV2 és Class FM), míg a másik kategóriába azokat a műsorokat csoportosította, amelyek híradásaik nagy részét a politikai élet bemutatásának szentelik, őket közéleti csatornáknak nevezte el (ATV, Hír TV, Echo TV).

A geopolitikai kategóriákat vizsgálva megállapítható, hogy Magyarország után az Európában történt eseményekkel lehetett találkozni a legtöbbször (15%). Az észak-amerikai régió a harmadik helyre került (3,0%). Az ázsiai helyszínek (2,1%) megelőzték a Közel-Kelet országait (1,5%), amihez nagyban hozzájárult Észak-Korea agresszív külpolitikája, ami egy háború lehetőségét is felvetette a térségben. 2012-höz képest az afrikai országok részesedése jelentősen megemelkedett (0,7% vs. 1,2%), mivel az Egyiptomban fellángoló erőszak és a kormány megbuktatása miatt újból nagyobb médiafigyelem irányult rájuk. Az NMHH tapasztalatai szerint azok a helyszínek, országok szerepelhetnek gyakrabban a hírműsorokban, amelyek vagy a világ egyik politikai gócpontjának számítanak, vagy ahol valamilyen jelentős természeti katasztrófa, tragédia történt az elmúlt évben. Ez a szerkesztési gyakorlat főként az ún. harmadik világ országaira volt jellemző. Szíria és Egyiptom esetében például a heves politikai folyamatokról, terrorcselekményekről szóló tudósítások domináltak.

Az elemzés a továbbiakban csak a magyarországi vonatkozású hírekre összpontosít. A hazai események földrajzi kötődésének megállapításánál alapelv, hogy csak azokat a helyszíneket (egy vagy több helyszín) regisztrálják, amelyeket a híradások konkrétan megneveztek, azokat viszont nem, amelyeknél ugyan a helyszín nyilvánvaló volt – például az Országgyűlés esetében Budapest –, de külön nem említették. Hasonlóképpen nem regisztrálják a helyszín vonatkozásában azokat a híregységeket, amelyek nem informáltak a színterről, és az nem is volt kikövetkeztethető a szövegből. A tudósítások kevesebb mint felénél (41%) nem hangzott el tényszerű helymeghatározás, és a hírek 8 százalékában a helyszín Magyarországon kívülre esett.

A vizsgált hírek 19 százalékában jelölték meg explicit módon Budapestet az esemény színtereként, ami 1 százalékos csökkenést jelent az előző évhez képest (20% vs. 19%). A megyeszékhelyek (9%), a vidéki városok (9%) és a községek (7%) közel azonos arányban szerepeltek. Az adatok a híryanag erős Budapest-centrikusságát tükrözik, amit azonban aligha lenne indokolt a hírszerkesztők rovására írni, hiszen tény, hogy az ország életében meghatározó szerepet játszó intézmények túlnyomó többségének a főváros ad otthont, és rendszerint itt játszódik a kétségtelenül fontosnak minősíthető országos események zöme. A főváros mellett a

	M1 esti Híradó	Duna TV Híradó	180 perc	Déli Krónika	Esti Krónika	Tények
Magyarország	82,8	64,4	80,1	74,6	79,6	80,9
USA, Kanada	1,8	1,2	2,0	2,0	0,9	4,4
Egyéb uniós országok	3,2	3,6	3,1	3,0	3,1	1,5
Románia	1,3	13,8	1,7	3,3	2,9	0,2
Olaszország	1,3	1,0	1,5	2,3	1,9	1,0
Egyéb ázsiai országok	1,0	0,8	1,2	1,1	0,8	1,9
Nagy-Britannia	0,6	0,4	1,1	1,3	0,8	1,4
Szlovákia	0,5	4,1	0,8	1,2	1,4	0,1
Belgium, Brüsszel, EU-központ	0,8	0,9	0,7	2,0	1,5	0,3
Oroszország	0,6	0,5	0,6	0,8	0,7	0,9
Ukrajna	0,5	2,0	0,4	1,5	1,2	0,3
Németország	0,5	0,4	1,0	0,9	0,7	0,4
Egyéb közép- és dél-amerikai országok	0,4	0,3	0,6	0,5	0,3	1,4
Egyéb közel-keleti országok	0,3	0,3	0,7	0,9	0,5	0,4
Franciaország	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5
Egyéb európai országok	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,5
Szerbia	0,5	3,6	0,5	1,1	0,8	0,1
Szíria	0,4	0,3	0,7	0,7	0,3	0,3
Egyiptom	0,5	0,3	0,5	0,7	0,5	0,4
Kína	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,4
Egyéb afrikai országok	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4
Spanyolország	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4
Ausztrália, Óceánia	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1	0,6
Meghatározatlan	0,2	0,1	0,8	0,0	0,1	0,2
Egyéb (Antarktisz, világűr)	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2

A HÍREK GEOPOLITIKAI HELYSZÍNE (N=69 089)

5. táblázat

	RTL Klub Híradó	Class FM Hírek	ATV Híradó	Híradó 21	Echo TV Híradó	Összesen
Magyarország	73,9	75,0	70,4	74,3	74,9	75,9
USA, Kanada	6,4	3,9	3,4	3,0	1,8	3,0
Egyéb uniós országok	2,4	2,9	3,1	4,0	3,2	2,9
Románia	0,6	0,6	0,7	1,7	5,9	2,7
Olaszország	1,6	2,3	2,0	2,1	1,9	1,7
Egyéb ázsiai országok	2,2	2,3	2,6	1,9	1,0	1,6
Nagy-Britannia	1,6	2,0	1,8	0,9	0,5	1,1
Szlovákia	0,1	0,3	0,2	0,4	1,2	0,9
Belgium, Brüsszel, EU-központ	0,4	0,4	0,7	0,8	1,8	0,9
Oroszország	1,1	1,1	1,4	1,0	0,6	0,8
Ukrajna	0,3	0,5	0,4	0,6	0,8	0,8
Németország	0,8	0,7	1,4	0,8	0,8	0,8
Egyéb közép- és dél-amerikai országok	1,5	0,7	0,9	0,7	0,4	0,7
Egyéb közel-keleti országok	0,5	0,5	2,5	1,4	0,7	0,7
Franciaország	0,8	1,2	1,1	1,0	0,5	0,7
Egyéb európai országok	0,8	1,0	1,1	0,9	0,3	0,7
Szerbia	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5	0,7
Szíria	0,4	0,8	1,5	1,0	1,0	0,6
Egyiptom	0,5	0,7	1,2	0,9	0,8	0,6
Kína	1,2	0,7	0,8	0,4	0,3	0,6
Egyéb afrikai országok	0,8	0,9	1,1	0,8	0,4	0,6
Spanyolország	0,7	0,5	0,6	0,6	0,4	0,4
Ausztrália, Óceánia	0,7	0,3	0,3	0,1	0,1	0,3
Meghatározatlan	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2
Egyéb (Antarktisz, világűr)	0,4	0,3	0,4	0,1	0,0	0,2

A HÍREK GEOPOLITIKAI HELYSZÍNE (N=69 089) (folytatás)

5. táblázat

Baranya, Pest és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében történt eseményekkel foglalkoztak kiemelten a csatornák (1. ábra). A főváros a belpolitikai konfliktusok miatt jelenhetett meg hangsúlyosan.

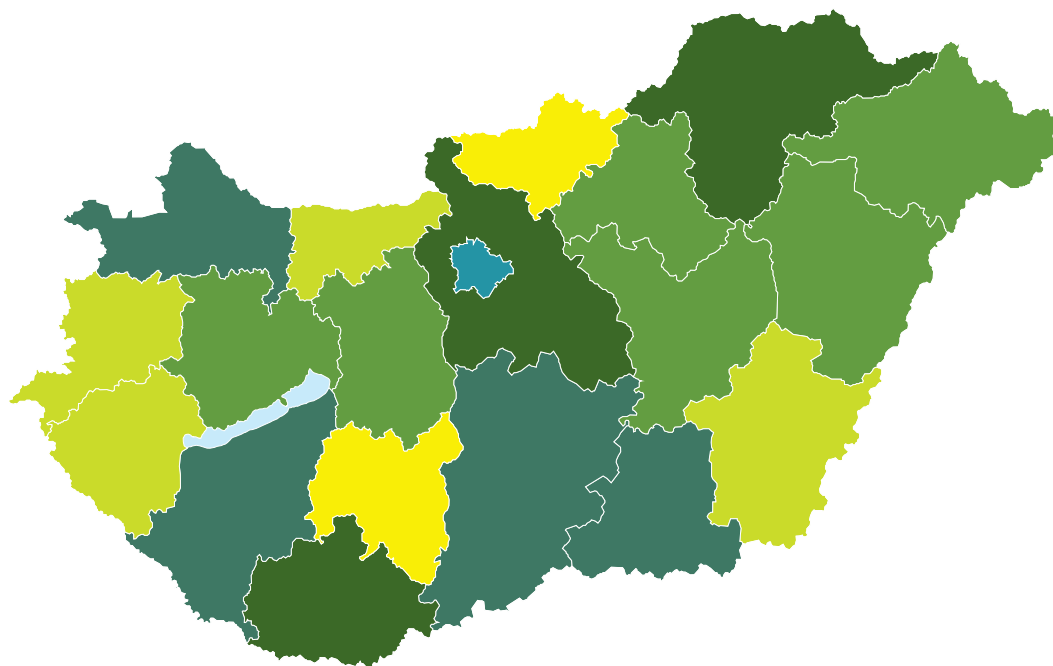
A hírműsorok közül 2013-ban az ATV és az Echo TV *Híradóját* jellemezte a legerőteljesebb Budapest-központúság. Ettől a tendenciától a TV2 hírműsora és az *Esti Krónika* tért el leginkább, ahol a fővárosi események bemutatása csak 25 százaléka rugott (6. táblázat). A *Tények* foglalkozott a legtöbbször a vidéki Magyarország – városok, községek – életével, leginkább valamely bűncselekmény, baleset kapcsán. Hosszú évek óta jellemző tendencia, hogy a városok, községek nagy valószínűséggel csak negatív esemény kapcsán kapnak nagyobb nyilvánosságot. 2013-ban a politikai élet aktivizálódása is tetten érhető volt a földrajzi megoszlásban, így például kiemelt médiaérdeklődés volt a Baján zajló időközi önkormányzati választással kapcsolatban.

A következőkben azokat a nagyobb témacsoportokat tekintjük át, amelyek körül a híregységekben prezentált események forogtak, és amelyek a híryanagban történő megjelenésükön keresztül mint fontos közügyek definiálódtak a nyilvánosságban (7. táblázat). (Az összegek nem adnak ki 100 százalékot, mivel egy híradás több témát is tárgyalhatott, a híregységek számát a témák gyakoriságához viszonyította a hatóság.) Az adatfelvétel során használt több száz téma – a könnyebb értelmezhetőség kedvéért – kilenc nagyobb témacsoportként jelenik meg.

2013 híregységeinek témaorientációját vizsgálva megállapítható, hogy elsősorban a belpolitika állt a médiumok érdeklődésének homlokterében (49%), amit a katasztrófák és a bűncselekmények követtek a sorban (26%).⁽²⁰⁾ Előbbi kérdéskör részesedése a megelőző évhez képest 10 százalékkal emelkedett (39% vs. 49%), ezen belül leginkább a kormány gazdaságpolitikai intézkedései voltak napirenden. A többi témakör részesedése vagy változatlan maradt, vagy csak minimális mértékben csökkent.

2013-ban az ATV *Híradójában* (77%) és a 180 percben (72%) haladta meg a belpolitika témaköre a 70 százalékos részesedést, de a többi közéleti csatorna esetében is igen sok esetben fordult elő a kérdéskör. A közszolgálati csatornák közül egyedül a *Déli Krónika* produkált 50 százaléknál alacsonyabb arányt (49%). Legkevésbé a *Tényekben* éreztették hatásukat a politikai szféra történései

⁽²⁰⁾ A bűnügyi témájú hírek arányáról és az Mtv. vonatkozó előírásainak teljesítéséről a XI. fejezet 1. pontja tartalmaz részletes információkat.

A magyarországi események helyszíneinek megoszlása a vizsgált hírműsorokban

1. ábra

Esetszám: 1-300 301-600 601-800 801-1000 1001-3000 1001-3000

Forrás: NMHH-gyorsjelentések

(15%), valamint a Class FM híreiben (17%) sem érte el a témakör részesedése a 20 százalékot. Az RTL Klub *Híradójában* viszont a témakör erőteljes előretörése volt tapasztalható (17% vs. 28%). A katasztrófák, bűncselekmények prezentálásának 2013-ban is elsősorban a kereskedelmi televíziók tulajdonították hírértéket, amelyek az RTL Klub, a TV2 hírműsorainak tudósításaiiban és a Class FM beszámolóiban fordultak elő a legnagyobb számban, közülük is leginkább a *Tényekben* (56%). A közszolgálati műsorok közül egyedül az *M1 esti Híradójában* közelítette meg a kérdéskör részesedése a 20 százalékot (19%). A botrányok 2013-ban is az ATV *Híradójában* (13%) fordultak elő a legnagyobb számban. A témakörön belül a vállalatok, vállalkozások problémás ügyei

	Budapest	Megye- székhely	Vidéki város	Község	Egyéb terület
M1 esti Híradó	32	11	14	12	16
Duna TV Híradó	28	8	10	7	13
180 perc	31	11	15	10	13
Déli Krónika	37	16	14	12	9
Esti Krónika	25	18	15	12	13
Tények (TV2)	25	21	20	18	11
RTL Klub Híradó	39	17	14	11	13
Class FM Hírek	30	13	14	14	18
ATV Híradó	47	10	12	8	7
Híradó 21 (Hír TV)	33	15	17	12	11
Echo TV Híradó	46	9	13	8	4
Összesen	33	15	15	12	12

A MAGYAR VONATKOZÁSÚ HÍREK FÖLDRAJZI KÖTÖDÉSE (%)

6. táblázat

	M1 esti Híradó	Duna TV Híradó	180 perc	Déli Krónika	Esti Krónika	Tények
Külpolitika	9	18	14	11	12	2
Gazdaság	11	11	15	17	16	8
Belpolitika	55	63	72	49	65	15
Botrányok	5	3	4	3	3	6
Szociális szféra	8	7	7	7	8	6
Önkormányzatok	1	1	2	3	3	1
Kultúra	14	15	12	12	11	9
Katasztrófa, baleset, bűncselekmény	19	13	11	17	15	56
Egyéb	4	2	2	2	1	7

	RTL Klub Híradó	Class FM Hírek	ATV Híradó	Híradó 21	Echo TV Híradó	Összesen
Külpolitika	2	4	9	11	15	9
Gazdaság	8	11	9	8	16	12
Belpolitika	28	17	77	60	69	49
Botrányok	6	4	13	11	5	6
Szociális szféra	11	9	8	7	7	8
Önkormányzatok	1	1	2	2	3	2
Kultúra	13	9	9	8	10	11
Katasztrófa, baleset, bűncselekmény	39	43	12	25	8	26
Egyéb	8	10	2	1	1	4

A MŰSORREGYSÉGEKBE TÁRGYALT FŐBB TÉMACSOPORTOK (%)

7. táblázat

szerepeltek a leggyakrabban, amit a bajai videofelvétel ügye követett. 2013-ban is az önkormányzatok munkájának szentelték a legkisebb figyelmet a hírműsorok (2%). A külpolitikai kérdéskör a Duna TV Híradójában (18%) szerepelt a leghangsúlyosabban. A legnagyobb érdeklődés a Magyarország ellen zajló uniós eljárásokat övezte.

A következőkben a hírműsorok tájékoztatási gyakorlatát mutatjuk be a politikusok szereplési arányainak szemszögéből. Ennek keretében – nemzetközi példákat követve – elsősorban a parlamenti dimenzióban értelmezhető politikusok – azaz a kormányta-

A parlamenti politikusok és az „egyéb” szereplők megjelenésének aránya a hírműsorokban

2. ábra

■ kormányzat
 ■ parlamenti ellenzék
 ■ „egyéb” szereplők

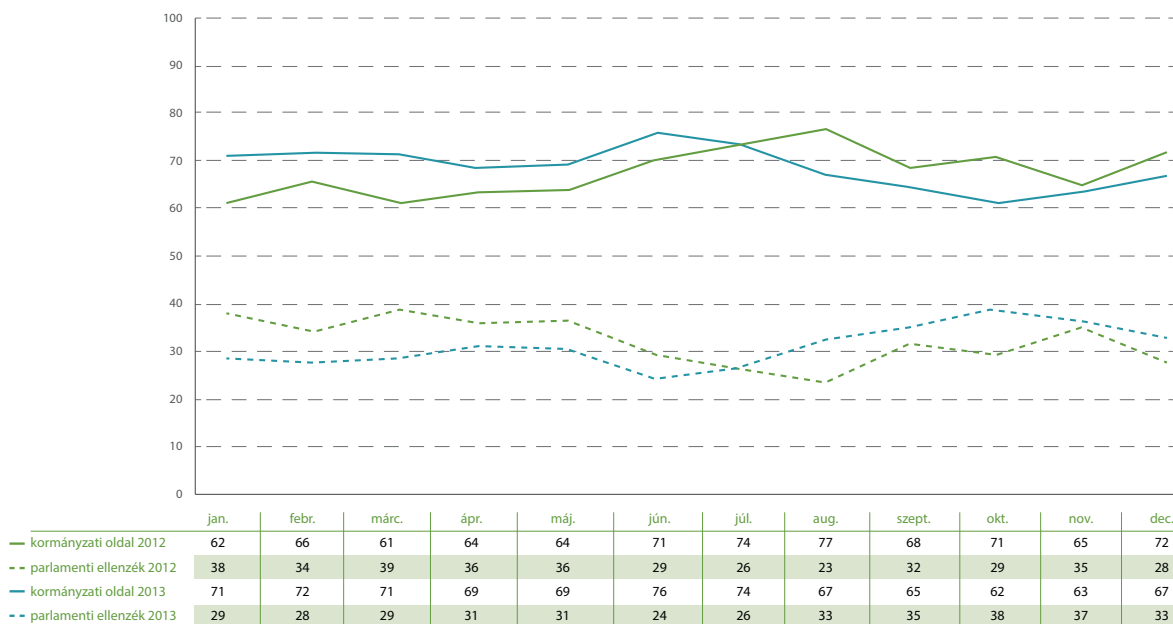
gok, a koalícióhoz, illetve a parlamenti ellenzékhez tartozók – szerepléseit vizsgáltuk. A feldolgozás során kizárólag azokat a megjelenéseket vettük figyelembe, amikor a műsorok ismertették a szereplők álláspontját, cselekedeteit, illetve amikor a politikusok előszóban nyilatkoztak (a hatóság eltekintett azokról a megjelenésektől, amikor a kommunikátorok csak neveket említettek).

A hatóság a politikusok médiaszereplését elsőként az ún. összes szereplési lehetőség megoszlása alapján közelítette meg. A szemben álló politikai erők előfordulási gyakoriságában mutatkozó különbségek azt jelzik, hogy az elektronikus médiumok mekkora publicitást biztosítottak az eltérő vélemények kifejtésére. 2013-ban a parlamenti patkó résztvevői jóval nagyobb teret kaptak a megjelenésre, mint a megelőző évben (21%, illetve 26%). A parlamenti politikusok aránya októberben elérte a 30 százaléket (**2. ábra**). A belpolitikai élet prominensei az *Esti Krónikában* (38%) fordultak elő a legnagyobb arányban, míg a közszolgálati és a közéleti csatornák hírműsoraiban a megjelenések több mint 30 százalékát tudhatták magukénak. A *Tényekben* (7%) a hatalmi szféra részesedése éves szinten nem érte el a 10 százalékot sem, de az RTL Klub *Híradóiban* is csak éppen hogy meghaladta az említett szintet (11%).

A politikusok szerepléseit két aspektusból is vizsgálta a hatóság. Az erőviszonyok áttekintését segítő ábrákban csak a kormánytagok és a parlamenti képviselők szerepléseit tüntette föl havi bontásban. A táblázatok esetében a parlamenti képviselők média-szereplése mellett a kormánytagok és a politikai pártkötődéssel rendelkező közéleti szereplők eredményét is megjelenítette. A kabinet pártok által delegált, de párttagsággal nem rendelkező tagjainak szereplési adatait a táblákban a kormány alá sorolta.

A kormányzati oldal médiaszereplésében 2012-höz képest kettőszázalékos emelkedés volt tapasztalható (67% vs. 69%) (**3. ábra**). Júliusig 70 százalék körül vagy a fölött alakult a részesedésük, majd az év második felében stabilan ez alatt maradt.

A parlamenti politikusok mellett érdemes szemügyre venni az összes, köztudomásúan politikai kötődéssel bíró szereplő megjelenését is (**8. táblázat**). Ebből a szempontból nézve a kormányoldal a szereplések kb. kétharmadát tudhatta magáénak (63,6%), közülük is a Fidesz megjelenései számítottak meghatározónak (51,0%). Az ellenzéki oldalról leggyakrabban a szocialisták prominenseivel találkozhattak a nézők, akiket az Együtt-PM pártszövetség követett a sorban. A legkisebb teret az LMP politikusai kapták a megjelenésre. Széles körben elfogadott az az álláspont, amely a szóbeli nyilatkozatot a narrátor általi megjelenítésnél értékesebb szereplési formának tekinti. Ennek érdekében folyamatosan regisztráltuk a politikusok által adott nyilatkozatokat egyfelől a megszólalók csoportjának politikai összetétele, másfelől időtartamának megoszlása szempontjából. A felmérésekben állandóan alkalmazott mutató a politikai erők képviselői által adott nyilatkozatok összes idejének megoszlása (**4. ábra**).

A kormányzati oldal és ellenzék médiahasználata a hírműsorokban 2012-ben és 2013-ban (a szereplések százalékában)

3. ábra

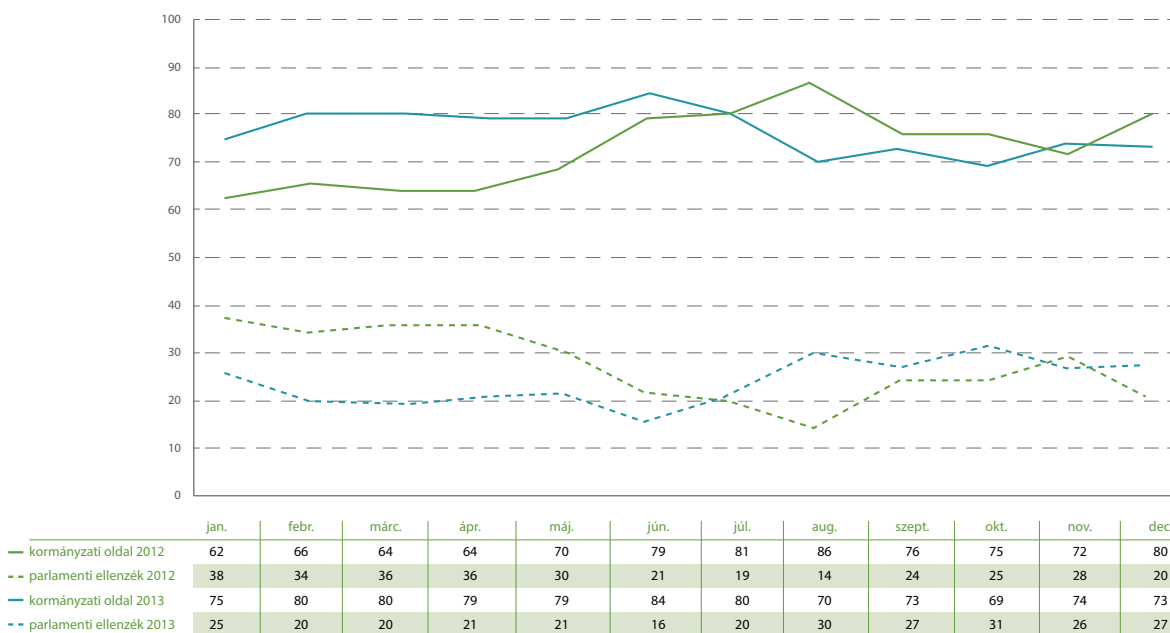
	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	Együtt-PM
M1 esti Híradó	5,6	49,8	6,1	16,0	7,2	3,6	4,9	6,9
Duna TV Híradó	5,4	56,0	7,1	14,9	6,5	2,8	3,1	4,3
180 perc	8,9	46,7	5,8	16,6	6,4	3,9	5,1	6,7
Déli Krónika	8,3	55,5	7,0	14,4	3,7	2,1	3,6	5,3
Esti Krónika	7,2	52,9	6,5	14,9	7,3	4,1	2,9	4,1
Tények (TV2)	7,4	57,8	3,3	19,9	1,4	1,5	3,1	5,6
RTL Klub Híradó	10,4	47,2	4,1	18,4	4,7	4,4	2,8	8,0
Class FM Hírek	15,2	49,6	4,2	12,7	5,1	4,9	4,2	4,2
ATV Híradó	4,6	42,5	3,7	21,6	3,3	5,9	6,2	12,1
Híradó 21 (Hír TV)	6,4	45,8	4,6	18,3	6,3	3,0	6,6	9,0
Echo TV Híradó	6,2	60,5	7,5	10,4	6,4	2,7	2,2	3,9
Összesen	6,9	51,0	5,7	16,2	5,7	3,5	4,3	6,6

A PÁRTKÖTŐDÉSSSEL NEM RENDELKEZŐ KORMÁNYTAGOK ÉS A PARLAMENTBEN KÉPVISELLEL RENDELKEZŐ PÁRTOK TAGJAINAK MÉDIAHASZNÁLATA A HÍRMŰSOROKBAN (A SZEREPLÉSEK SZÁZALÉKÁBAN)

8. táblázat

2013-ban a parlamenti politikusok összes beszédidejének 76 százaléka a kormányoldal prominenseihez kötődött, ami 2012-höz képest 3 százalékos emelkedést jelent (73%). Az elmúlt év négy hónapjában 80 százalékos vagy a feletti arányt érték el a kormánypártok parlamenti képviselői, mindössze októberben nem érte el részesedésük a 70 százalékot.

Ha az összes pártkötődéssel rendelkező szereplő megjelenéseit tekintjük, árnyaltabb kép rajzolódik ki (9. táblázat). 2013-ban meghatározóvá váltak olyan politikusok (pl. Bajnai Gordon, aki bekerült az első húsz leghosszabban nyilatkozó politikus közé), akik nem tagjai a mostani Országgyűlésnek, így az előbbi kimutatásban nem szerepeltek. Négy hírműsor esetében 70 százalék alatt maradt a kormányon lévő erőknek biztosított műsoridő. A megelőző évhez képest számottevően csak a *Déli Krónikában* (65,9% vs. 76,2%) és az *Esti Krónikában* (65,3% vs. 73,3%) nőtt a kormányoldal részesedése. A legnagyobb teret a Class FM biztosít

A kormányzati oldal és ellenzék médiahasználata a hírműsorokban 2012-ben és 2013-ban (a beszédidő százalékában)

4. ábra

totta a kormányzati oldalnak (88,0%), a Fidesz szereplése az Echo TV hírműsorában érte el a legmagasabb arányt (67,7%). A műsorok többségében az ellenzék térnyerése volt megfigyelhető. Az ATV hírműsorában például nagyobb teret kaptak a véleményük kifejtésére, mint kormánypárti társaik (51,9% vs. 48,1). A szocialistákra szintén az előbbi műsorban irányult a legnagyobb figyelem (23,3%), igaz, az RTL Klub hírműsora is alig maradt el ettől (21,9%). A Jobbik prominenseinek részesedése az *Esti Krónikában* volt a legmagasabb (7,3%). Az LMP-ből kivált politikusok és a Bajnai Gordon által létrehozott pártszövetség jelentős médiafigyelmet tudott kiváltani, és a Jobbikkal közel azonos teret kapott véleményének kifejtésére (4,2% vs. 4,3%). Az Együtt-PM prominensei az *ATV Híradójában* a beszédidő több mint 10 százaléka felett rendelkeztek (13,2%).

	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	Együtt-PM
M1 esti Híradó	5,1	58,6	6,0	13,1	6,0	2,3	4,5	4,4
Duna TV Híradó	4,5	67,1	7,2	9,8	4,8	1,6	2,7	2,3
180 perc	12,3	57,5	8,6	8,8	3,5	4,0	3,9	1,5
Déli Krónika	6,5	62,8	6,9	11,8	3,6	1,6	3,4	3,4
Esti Krónika	4,8	62,5	6,0	12,6	7,3	3,1	2,1	1,7
Tények (TV2)	6,5	61,0	3,3	19,5	0,7	1,3	2,3	5,3
RTL Klub Híradó	5,6	50,3	4,8	21,9	2,9	3,8	2,1	8,6
Class FM Hírek	15,8	63,6	8,6	3,8	0,6	0,5	1,5	5,6
ATV Híradó	2,6	42,4	3,0	23,3	2,1	5,7	7,5	13,2
Híradó 21 (Hír TV)	5,3	56,2	5,1	14,5	4,9	2,1	5,4	6,7
Echo TV Híradó	5,3	67,7	7,7	8,0	5,3	1,8	1,4	2,7
Összesen	7,0	58,7	6,5	12,5	4,3	2,9	3,8	4,2

A KORMÁNY ÉS A PARLAMENTBEN KÉPVISELLEL RENDELKEZŐ PÁRTOK TAGJAINAK MÉDIAHASZNÁLATA A HÍRMŰSOROKBAN (A BESZÉDIDŐ SZÁZALÉKÁBAN)

9. táblázat

5.2. A politikai magazinműsorok tájékoztatási gyakorlata

Magazinműsoroknak tekinthetők azok a háttérműsorok, amelyek a közérdeklődésre számot tartó hazai és külföldi eseményekkel foglalkoznak, amelyek az aktuális politikai, társadalmi, gazdasági stb. kérdésekben vitára, beszélgetésre és kommentárra adnak lehetőséget. Míg a hírműsorok az események, történések, problémák rövid, tényszerű bemutatására törekednek, addig a magazinműsorokban több idő jut az eltérő nézetek, vélemények és azok mögöttes tartalmának bemutatására. A vizsgálati mintába a következő műsorok tartoztak: *Este, Ma reggel* (M1); *Ütköző* (Kossuth Rádió), *Mokka* (TV2); *Egyenes beszéd* (Magyar ATV), *Közbeszéd* (Duna Televízió) és *Rájátszás – májustól Magyarország élőben* – (Hír TV).

Az NMHH 2013-ban a magazinműsorok körében 1116 órányi műsorszámot, több mint 7500 műsoregységet elemzett. Az országos sugárzású televíziócsatornák magazinműsorai közül az *Egyenes beszéd* rendelkezett a legnagyobb nézőszámmal és közönségarányal, nézettsége az előző évhez képest minimálisan csökkent (2,6% vs. 2,5%). A kétszáz ezres nézőszámot ezen kívül egyik műsor sem tudta meghaladni (**10. táblázat**). A *Mokka* közönségméréte jelentős mértékben mérséklődött a vizsgált időszakban (2,4% vs. 1,9%).⁽²¹⁾

Műsor címe	Súlyozott nézettség a teljes lakosság körében (AMR)		Közönségarány (SHR)		A műsor egy nézőjére jutó nézett idő százalékos aránya (ATS)
	%	fő	%	%	
M1 Este	1,5	136 287	4	42,4	
M1 Ma reggel	1,6	148 219	17,5	23,4	
Duna TV Közbeszéd	0,3	30 238	0,8	33,2	
TV2 Mokka	1,9	173 182	19,2	25,2	
Magyar ATV Egyenes beszéd	2,5	231 077	5,3	45,8	

A MAGAZINMŰSOROK NÉZETTSÉGE

10. táblázat

⁽²¹⁾A Hír TV nézettségét is méri a Nielsen Közönségmérés Kft., az adatok azonban – a médiaszolgáltató kérésére – nem publikusak.

A felmérés kitért arra is, hogy a politikai magazinműsorokban az események milyen színterekhez és társadalmi intézményekhez kötődtek; a különböző eseményekre, szereplőkre milyen mértékű médiafigyelem irányult; és hogy milyen témák jelentek meg a műsorokban. Az ebben a fejezetben használt kategóriák, meghatározások megegyeznek a hírműsorokról készült elemzés definícióival, így a két adatfelvétel eredményei akár egymással is összevethetők. A televíziós és rádiós politikai háttérműsorok szinte csak hazai vonatkozású történéseket tártak a nézők/hallgatók elé (96,2%). Tisztán külpolitikai témákkal a *Közbeszéd* foglalkozott a legnagyobb arányban (5,7%), de a határon túli magyarok helyzetét is ugyanebben a műsorban taglalták a leggyakrabban (18,9%). Részletes elemzés csak a magyar vonatkozású műsoregységekről készült, ám rögzítették a külföldi eseményekkel foglalkozó tudósítások helyszíneit is, így képet lehet kapni arról, hogy elsősorban mely országok, illetve mely régiók kerültek a televíziói és rádiók figyelmének középpontjába (**11. táblázat**). Tavaly is Románia fordult elő a leggyakrabban a magazinműsorokban mint külföldi helyszín, jelentőségét a legnagyobb lélekszámú határon túli magyar népességnek köszönheti, részesedése az előző évhez képest változatlan maradt (3,4% vs. 3,4%). A szomszédos országok közül a vizsgált periódusban még Szlovákia (0,9%) kapott kiemelt figyelmet. Az európai kontinensen kívüli országok közül az USA-ban, a Kanadában, a Szíriában és az Egyiptomban történetekkel foglalkoztak a leggyakrabban a háttérműsorokban (1,1-0,5-0,3%).

	Százalék
Magyarország	86,0
Románia	3,4
Belgium, Brüsszel, EU-központ	1,5
Egyéb uniós országok	1,2
USA, Kanada	1,1
Szlovákia	0,9
Olaszország	0,8
Egyéb ázsiai országok	0,7
Nagy-Britannia	0,6
Ukrajna	0,5
Szíria	0,5
Franciaország	0,4
Oroszország	0,4
Egyiptom	0,3
Szerbia	0,3
Egyéb közel-keleti országok	0,3
Ciprus	0,3
Egyéb európai országok	0,3
Egyéb közép- és dél-amerikai országok	0,2
Egyéb afrikai országok	0,2

A MŰSOREGYSÉGEK GEOPOLITIKAI SZÓRÓDÁSA

11. táblázat

A magazinműsorok műsoregységeinek 56 százalékában nem jelölték meg a magyarországi vonatkozású események helyszínét, ami meredek csökkenést jelent az előző vizsgálathoz képest (61%). A legtöbbször szereplő régió Budapest volt (18%) (**12. táblázat**). A külföldi helyszínekről szóló műsoregységek aránya visszaesett (15% vs. 11%), miközben a magyarországi városok részesedése megháromszorozódott (2% vs. 6%).

	Ma reggel	Este	Közbeszéd	Ütköző	Mokka	Egyenes beszéd	Rájátszás/ Magyarország élőben	Összesen
Budapest	17	15	10	36	13	16	27	18
Megyeszékhely	4	5	3	0	4	3	2	3
Vidéki város	7	5	4	3	7	6	4	6
Község	2	2	2	1	3	3	2	2
Egyéb terület	4	7	4	1	5	1	3	4
Nem magyar	9	14	31	3	8	5	13	11

A MŰSOREGYSÉGEK FÖLDRAJZI KÖTÖDÉSE (%)

12. táblázat

A műsoregységekben tárgyalt főbb témacsoportok közül kiemelkedett a belpolitika (95%), amelyet a külpolitika (18%) és a szociális szféra (12%) követett (13. táblázat). (Az összegek nem adják ki a 100 százalékot, mivel egy műsoregység több témát is tárgyalhatott, a híregységek számát az NMHH a témák gyakoriságához viszonyította. A magazinműsorok témáinak rögzítésénél a hatóság ugyanazokat a változtatásokat léptette életbe, mint a hírműsorok esetében.) A belpolitika magas prezentációja a műsorok jellegéből adódott – a hírműsorokhoz hasonlóan –, itt is a kormány gazdaságpolitikája volt a leggyakrabban előforduló téma. Az előző évhez képest jelentősen emelkedett a katasztrófák, balesetek és bűncselekmények részesedése (5% vs. 11%). A kérdéskörön belül az árvizeknek szentelték a legnagyobb figyelmet, ami a június elején lezajlott dunai áradásnak és az ennek elhárítása során megvalósult kormányzati intézkedéseknek volt a következménye. 2012-höz képest a leglátványosabb zuhanást a belpolitika esetében regisztrálták (109% vs. 95%), de a külpolitika (24% vs. 18%) és a szociális szféra (15% vs. 12%) is jelentős visszaesést könyvelhetett el. A többi témakör részesedése csak minimális mértékben változott.

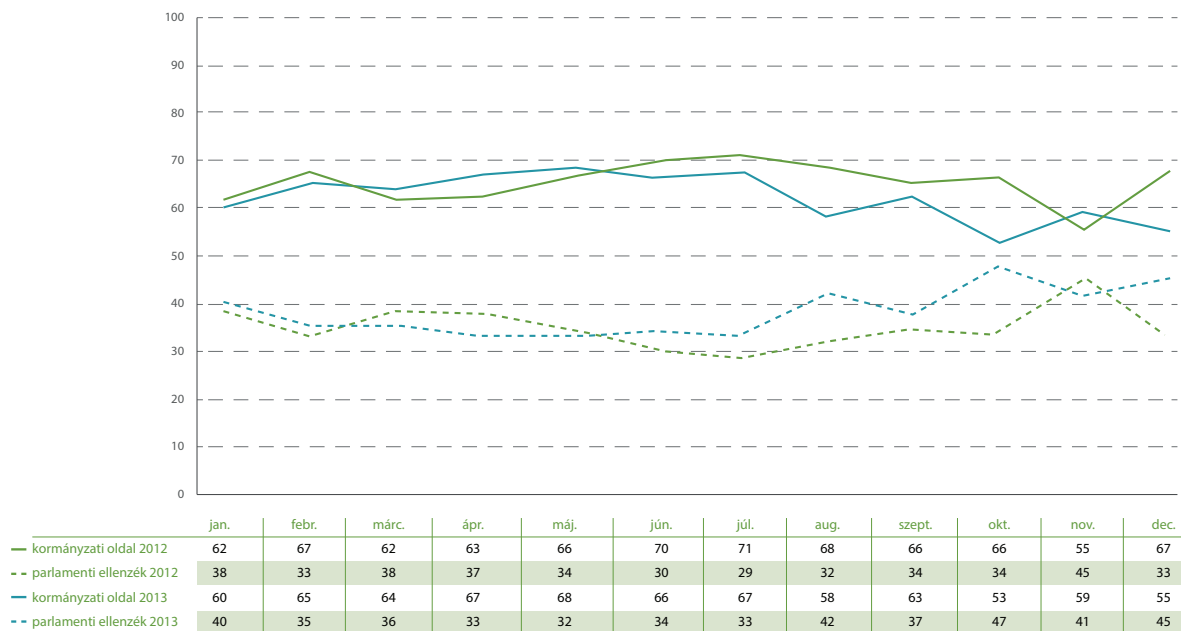
Téma	Átlag
Belpolitika	95
Külpolitika	18
Szociális szféra	12
Gazdaság	12
Katasztrófa, baleset, bűncselekmény	11
Botrányok	10
Kultúra	10
Önkormányzatok	3
Egyéb	1

A MŰSOREGYSÉGEKBE TÁRGYALT FŐBB TÉMACSOPORTOK (SZÁZALÉKBAN)

13. táblázat

A politikusok szerepléseit ugyanazokból az aspektusokból elemezte az NMHH, mint a hírműsorok esetében. Az erőviszonyok áttekintését elősegítő ábrákban csak a kormánytagok és a parlamenti képviselők szerepléseit ábrázolta havi bontásban. A táblázatok esetében a parlamenti képviselők médiamegjelenése mellett megjelenítették a kormánytagok és a politikai pártkötődéssel rendelkező közéleti szereplők eredményeit is. Az NMHH elsőként az összes szereplés szempontjából elemezte az előfordulásait, vagyis a feldolgozás során kizárólag azokat a megjelenéseket vette figyelembe, amikor a műsorok ismertették a szereplők álláspontját, cselekedeteit, illetve amikor élőszóban nyilatkoztak.

A kormányzati oldal médiamegjelenésében 2012-höz képest 3 százalékos csökkenés tapasztalható (65% vs. 62%) (5. ábra). A megelőző esztendő adataival szemben ezúttal egyik hónapban sem érte el a részesedésük a 70 százalékot. A kormányoldalnak októberben szentelték a legkisebb teret a háttérműsorok (53%). A parlament tagjai és az összes pártkötődéssel rendelkező politikus szerepeltetési aránya között számottevő volt a különbség, az ellenzék részesedése meghaladta a 40 százalékot (38%, ill. 41%) (14. táblázat). A Fidesz prominenseire irányult a legnagyobb figyelem (43,9%), akiket a szocialisták követtek (19,4%). Az MSZP után az Együtt-PM következett a sorban (7,9%). A KDNP és a DK politikusi közel azonos arányban (5,8-5,7%) jelenhettek meg a háttérműsorokban. A Jobbik és az LMP öt százalék alatt szerepelt (4,5-4,0%).

A kormányzati oldal és ellenzék médiahasználata a magazinműsorokban 2012-ben és 2013-ban (a szereplések százalékában)

5. ábra

	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	Együtt-PM
Ma reggel	8,8	43,7	6,8	20,2	7,0	3,1	4,7	5,6
Este	7,7	47,1	6,4	15,3	5,4	5,9	5,4	6,7
Közbeszéd	10,3	50,3	10,7	15,8	4,2	1,8	4,6	2,4
Parlamenti Útköző	14,6	42,5	5,6	19,4	6,4	6,0	2,1	3,5
Mokka	9,6	45,3	5,7	22,7	1,3	1,4	6,1	8,0
Egyenes beszéd	6,4	41,9	3,5	20,4	1,7	4,9	8,2	13,0
Rájátszás/ Magyarország élőben	11,0	42,1	5,5	19,3	5,2	3,9	5,1	8,0
Összesen	8,9	43,9	5,8	19,4	4,5	4,0	5,7	7,9

A KORMÁNY ÉS A PARLAMENTBEN KÉPVISELLEL RENDELKEZŐ PÁRTOK TAGJAINAK MÉDIAHASZNÁLATA A MAGAZINMŰSOROKBAN (A SZEREPLÉSEK SZÁZALÉKÁBAN)

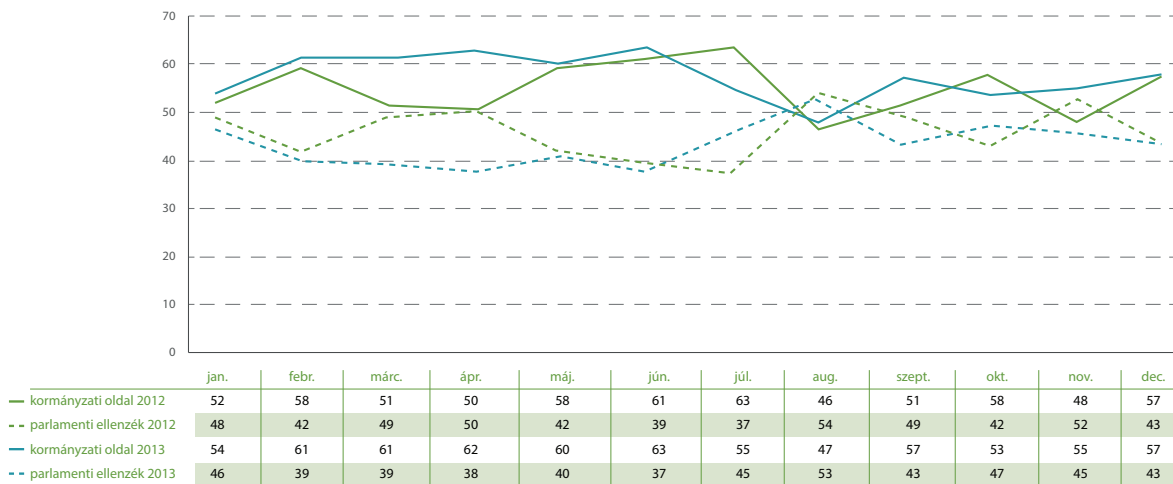
14. táblázat

A magazinműsorok esetében a politikusok élőszóbeli szereplései nagyobb jelentőséggel bírnak, mint a hírműsoroknál. A háttérműsorok többségében ugyanis a politikai felek hosszabb lélegzetű interjúk során fejthetik ki a véleményüket, míg a hírszűzfoglalóknál sok esetben csak egy-egy rövid idézet vagy bejátszás útján jelenhetnek meg a hazai politikum reprezentánsai. Az összes szereplés szempontja ezért a magazinműsorok esetében torzíthat, mivel sok esetben oly módon beszéltek egy politikai csoport tevékenységéről, hogy az érintett fél részéről nem hívtak meg senkit, vagy ugyan felkérték, de annak képviselője nem kívánt részt venni a műsorban (6. ábra).

2013-ban a kormány és az opposzió szóbeli megnyilatkozásaiban mért különbségek kismértékben emelkedtek az előző év adataihoz képest (55%-45% vs. 57%-43%). A parlamenti ellenzék beszédideje augusztusban meghaladta a kormányoldalét.

Az egyes műsorok között jelentős eltérések láthatók a pártok megjelenítése tekintetében (15. táblázat). A programok többségében – a *Ma reggel* (48,1% vs. 38,0%), az *Este* (33,5% vs. 30,3%) és az *Útköző* (46,3% vs. 42,9%) kivételével – az ellenzék térnyerése volt megfigyelhető, súlyuk növekedése a Hír TV háttérműsorában volt a legszembetűnőbb (9,2% vs. 27,1%). Az *Egyenes beszéd* adásaiban az ellenzék a programidő közel 90 százalékát birtokolhatta (87,6%). Az *Egyenes beszéd* és a *Mokka* nem jelenítette meg a Jobbik tagjait (0,3%). A Demokratikus Koalíció az *Útköző*ben nem kapott lehetőséget a megszólalásra. A közelmúltban alakult

Együtt-PM rögtön a második leghosszabban nyilatkozó politikai alakulattá vált (8,5%), ami egyértelműen az ATV szerkesztési gyakorlatának volt köszönhető (23,3%). A Jobbik, az LMP és a DK közel azonos arányban jelenhetett meg a műsorokban (5,2-5,2-5,1%).

A kormányzati oldal és ellenzék médiahasználata a magazinműsorokban 2012-ben és 2013-ban (a beszédidő százalékában)

6. ábra

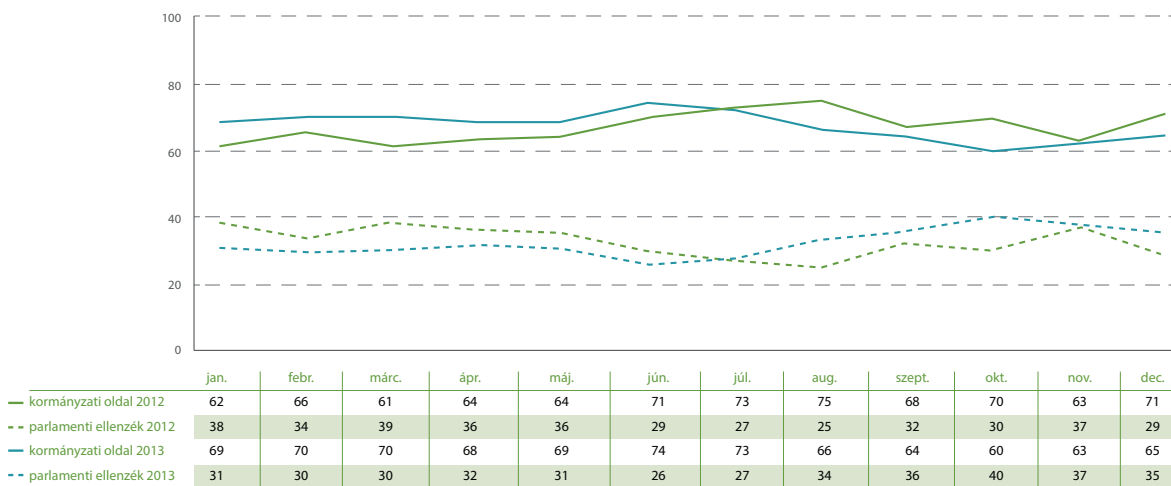
	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	Együtt-PM
Ma reggel	8,2	44,6	9,2	18,3	10,1	3,4	2,5	3,6
Este	11,1	48,5	10,0	11,0	5,6	7,7	2,8	3,2
Közbeszéd	12,0	46,2	16,5	11,9	5,1	2,1	4,0	2,1
Parlamenti Ütköző	2,0	43,9	11,1	27,1	8,7	4,5	*	2,6
Mokka	3,8	49,1	10,5	26,7	0,3	0,3	4,1	5,2
Egyenes beszéd	0,9	10,0	1,5	39,6	*	9,4	15,3	23,3
Rájátszás/ Magyarország élőben	8,1	55,4	9,4	11,5	5,7	4,0	0,5	5,4
Összesen	6,0	39,3	8,2	22,5	5,2	5,2	5,1	8,5

A KORMÁNY ÉS A PARLAMENTBEN KÉPVISELLEL RENDELKEZŐ PÁRTOK TAGJAINAK MÉDIAHASZNÁLATA A MAGAZINMŰSOROKBAN (A BESZÉDIDŐ SZÁZALÉKÁBAN)

15. táblázat

5.3. Összefoglalás

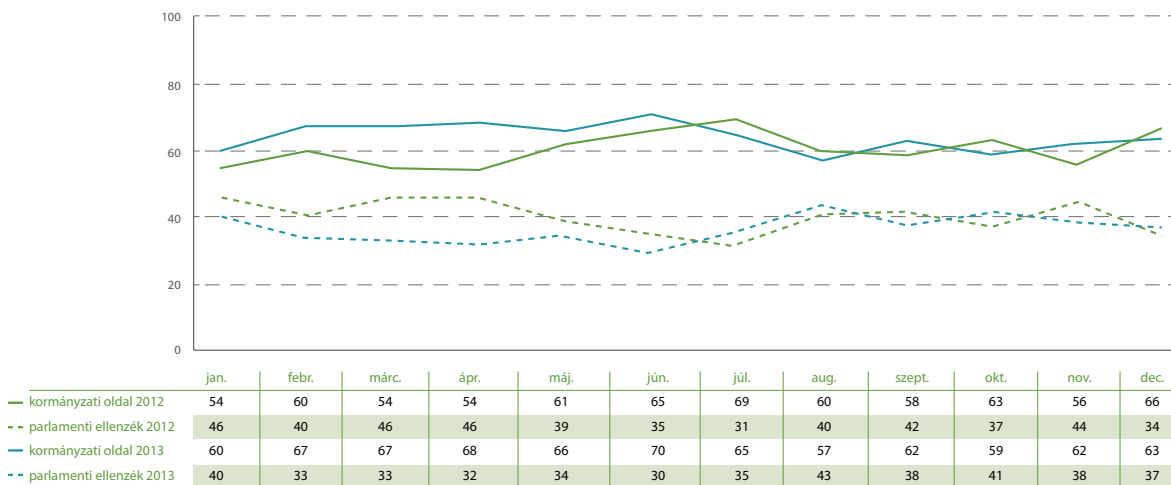
2013-ban a kormányzati oldal médiamegjelenése a hír- és politikai magazinműsorokban az előző év adataihoz képest változatlan maradt (67% vs. 67%) (7. ábra), előfordulása csak a nyári hónapokban haladta meg számottevően a 70 százalékot.

A kormányzati oldal és ellenzék médiahasználata a hír- és magazinműsorokban 2012-ben és 2013-ban (a szereplések százalékában)

7. ábra

2013-ban – 2012-höz képest – a kormányzat és az ellenzék beszédideje közötti különbség nőtt (60-40% vs. 64-36%) (8. ábra). A kormányzati oldal számára biztosított műsoridő egyedül júniusban érte el a 70 százalékot.

A kormányzati oldal és ellenzék médiahasználata a hír- és magazinműsorokban 2012-ben és 2013-ban (a beszédidő százalékában)

8. ábra

6 A Médiatanács kereskedelmi közleményekre vonatkozó gyakorlata

6.1. A műsorszámok támogatása

A Médiatanács 2013-ban 8 határozatában állapította meg a támogatási szabályok megsértését. A támogatók körét szabályozó rendelkezés 4 esetben sérült: audiovizuális médiaszolgáltatást vagy műsorgyártást végző cégek jelentek meg audiovizuális műsorszámok támogatójaként.

Határozat száma	Médiaszolgáltatás	Jogsértés	Jogkövetkezmény
126/2013. (I. 23.)	M1	Smtv. 20. § (8)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
584/2013. (IV. 4.)	M1	Smtv. 20. § (8)*	Mttv. 187. § (3) b) 40 000 Ft
1557/2013. (X. 30.)	Meteo TV	Smtv. 20. § (8)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1759/2013. (XII. 11.)	Meteo TV	Smtv. 20. § (8)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A TÁMOGATÁSI SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE MIATT 2013-BAN

16. táblázat

A támogatott műsorszám tartalmára vonatkozó szabály megsértését szintén 4 alkalommal állapította meg a Médiatanács. A szabályozás ugyanis kizárja, hogy a támogatói üzenet reklámjellegű legyen: a támogatás szolgálja a médiatartalom elkészítését és nem fordítva. A szabály célja, hogy a műsorszámok ne marketingcélből készüljenek, hanem legfőképpen azért, mert valamilyen társadalmi, kulturális igényt elégítenek ki. A jogsértések megállapítására azért került sor, mert a szponzorként megjelölt cégek terméke az általuk támogatott programban hangsúlyosan, vásárlásra ösztönző módon jelent meg.

Határozat száma	Médiaszolgáltatás	Jogsértés	Jogkövetkezmény
172/2013. (I. 30.)	TV2	Smtv. 20. § (9)**	Mttv. 187. § (3) b) 560 000 Ft
256/2013. (II. 13.)	TV2	Smtv. 20. § (9)**	Mttv. 187. § (3) b) 800 000 Ft
1007/2013. (VI. 12.)	RTL Klub	Smtv. 20. § (9)**	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1786/2013. (XII. 18.)	Duna TV	Smtv. 20. § (9)**	Mttv. 186. § (1) – felhívás

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A TÁMOGATOTT MŰSORSZÁMOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE MIATT 2013-BAN

17. táblázat

6.2. A termék megjelenítés

A legtöbb jogértelmezési kérdést felvető és jogalkalmazói feladatot jelentő új hirdetési forma a termék megjelenítés, melynek Mttv.-beli keretszabályait a Médiatanács a piaci szereplők szakmai álláspontját is figyelembe véve értelmezte, és a szabályoknak való megfelelés szempontjait a jogalkalmazás egységesítését célzó ajánlásban tette közzé. A termék megjelenítés gyakorlatát feltérképező vizsgálatokból kiderült, hogy a médiaszolgáltatók e hirdetési típusa a saját gyártású fikciós sorozataik és klasszikus szórakoztató műsorszámok mellett leginkább a tematikus szolgáltató magazinokban alkalmazzák. A Médiatanács 2013-ban ki-

*A rendelkezés tartalma: „A médiatartalom támogatóját a közzététellel egyidejűleg, illetve azt közvetlenül megelőzően vagy azt követően meg kell nevezni. Audiovizuális médiaszolgáltatás vagy annak műsorszámát más audiovizuális médiaszolgáltatást végző, illetve audiovizuális műsorszámok vagy filmalkotások készítésével foglalkozó vállalkozás által nem támogatható.”

**A rendelkezés tartalma: „A médiaszolgáltatásban közzétett, támogatott médiatartalom nem ösztönözhet, és nem hívhat fel a támogató vagy az általa meghatározott harmadik személy termékének beszerzésére vagy szolgáltatásának igénybevételére, illetve az attól való tartózkodásra.”

zárólag ez utóbbi műfajban előforduló termékmegjelenítésekkel kapcsolatban állapított meg 8 esetben jogsértést, a terméket a középpontba helyező, azt a reklámokra jellemző módon promotáló vagy reklámriportszerű bemutatások miatt.

A termékmegjelenítés szabályainak megsértését megállapító médiatanácsi határozatok:

Határozat száma	Médiaszolgáltatás	Jogsértés	Jogkövetkezmény
127/2013. (I. 23.)	Radio Studio	Mttv. 31. § (1) b)** és 31. § (2)****	Mttv. 186. § (1) – felhívás
172/2013. (I. 30.)	TV2	Mttv. 31. § (1) b)** és 31. § (1) c)***	Mttv. 187. § (3) b) 1 120 000 Ft 840 000 Ft
256/2013. (II. 13.)	TV2	Mttv. 31. § (1) b)** és 31. § (1) c)***	Mttv. 187. § (3) b) 700 000 Ft 420 000 Ft
627/2013. (IV. 17.)	RTL Klub	Mttv. 31. § (1) b)**	Mttv. 187. § (3) b) 300 000 Ft
1519/2013. (X. 16.)	TV2	Mttv. 31. § (1) c)***	Mttv. 187. § (3) b) 750 000 Ft
1606/2013. (XI. 12.)	TV2	Mttv. 31. § (1) b)**	Mttv. 187. § (3) b) 140 000 Ft
1760/2013. (XII. 11.)	hatoscsatorna	Mttv. 31. § (1) b)** és 31. § (2)****	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1786/2013. (XII. 18.)	Duna TV	Mttv. 31. § (1) b)**	Mttv. 186. § (1) – felhívás

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A TERMÉKMEGJELENÍTÉS SZABÁLYAINAK MEGSÉRTÉSE MIATT 2013-BAN

18. táblázat

A mediaszolgáltatók több esetben kezdeményezték a határozatok bírósági felülvizsgálatát. Tekintettel arra, hogy ezeknek az eljárásoknak a zöme folyamatban van, a termékmegjelenítés szabályainak egységes bírói értelmezése jelenleg még nem áll a hatóság rendelkezésére.

6.3. A klasszikus reklámok elválasztása a szerkesztett tartalomtól

A Médiatanács 2013-ban tizenhat határozatában állapította meg a reklámok közzétételére vonatkozó szabály megsértését. A szabály tartalma, hogy a kereskedelmi reklámoknak könnyen felismerhetőeknek, más műsorszámoktól megkülönböztethetőeknek kell lenniük, ennek érdekében a klasszikus reklámspotokat optikai vagy akusztikus módon el kell választani a szerkesztett tartalomtól vagy a környezetükben sugárzott más jellegű közleményektől. Az elválasztási doktrína célja, hogy a fogyasztó mindig teljes mértékben tisztában legyen azzal, hogy milyen tartalmat lát, hall. Az említett döntések azért születtek, mert az érintett mediaszolgáltatók a reklámblokkok végén nem sugároztak a nyitó főcímmel azonos záró főcímet, hanem az utolsó spotot közvetlenül követte egy más jellegű tartalom, és ez – a Médiatanács megállapításai szerint – megteveszthette a közönséget a sugárzott médiatartalmak természetét illetően.

** A rendelkezés tartalma: „A termékmegjelenítést tartalmazó műsorszámok (...) nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérletére, illetve szolgáltatás igénybevételére.”

*** A rendelkezés tartalma: „A termékmegjelenítést tartalmazó műsorszámok (...) nem adhatnak a műsor tartalmából egyébként nem következő, indokolatlan hangsúlyt a megjelenített terméknek.”

**** A rendelkezés tartalma: „A nézőket és hallgatókat egyértelműen tájékoztatni kell a termékmegjelenítés tényéről. A termékmegjelenítést tartalmazó műsorszám elején és végén, valamint a műsorszámot megszakító reklámokat követően a műsorszám folytatásakor a termékmegjelenítésre – optikai vagy akusztikus módon – fel kell hívni a figyelmet.”

Határozat száma	Médiaszolgáltatás	Jogsértés	Jogkövetkezmény
25/2013. (I. 9.)	Hír TV	Mttv. 33. § (1) b)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
26/2013. (I. 9.)	Duna TV	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
73/2013. (I. 16.)	Duna TV	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 187. § (3) b) 30 000 Ft
74/2013. (I. 16.)	M1, M2	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 187. § (3) b) 56 000 Ft
125/2013. (I. 23.)	Duna TV	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 187. § (3) b) 34 000 Ft
126/2013. (I. 23.)	M1, M2	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 187. § (3) b) 40 000 Ft
515/2013. (III. 27.)	Duna TV	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 187. § (3) b) 45 000 Ft
584/2013. (IV. 4.)	M1, M2	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 187. § (3) b) 69 000 Ft
614/2013. (IV. 10.)	Kerepes Rádió	Mttv. 33. § (1) c)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
924/2013. (V. 29.)	Echo TV	Mttv. 33. § (1)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1004/2013. (VI. 12.)	Dunaújvárosi Televízió	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1006/2013. (VI. 12.)	Óbuda TV1	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1155/2013. (VII. 10.)	Molnár TV	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1343/2013. (VIII. 28.)	Vértés TV	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás
1606/2013. (XI. 12.)	TV2	Mttv. 33. § (1) c)*	Mttv. 187. § (3) b) 180 000 Ft
1760/2013. (XII. 11.)	hatoscsatorna	Mttv. 33. § (1) a)*	Mttv. 186. § (1) – felhívás

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A REKLÁMOK KÖZZÉTÉTELÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE MIATT 2013-BAN

19. táblázat

6.4. A burkolt kereskedelmi közlemény

A kereskedelmi és a szerkesztett tartalom elválasztásának, a reklámok azonosításának, jelölésének elvét fejezi ki a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó szabály is. Az említett doktrínából következik, hogy a jellegének egyértelmű megjelölése nélkül, a szerkesztett tartalomban közzétett kereskedelmi üzenet – kivéve a jogszerű termék megjelenítéseket – burkolt kereskedelmi közleménynek minősül. Az Mttv. fogalom meghatározása szerint a burkolt kereskedelmi közlemény olyan kereskedelmi közlemény, amelynek közzététele természetét tekintve megtéveszti a közönséget, illetve a kereskedelmi közlemény céljait szolgáló közlemény burkolt reklámnak minősülhet abban az esetben is, ha nem ellenszolgáltatás fejében teszik közzé. A Médiatanács értelmezése szerint az a kereskedelmi közlemény megtévesztő, amelynek valódi természetét a közönség nem tudja felismerni, azaz kereskedelmi jellege nincs „kimondva”, nyíltan megjelölve.

A Médiatanács 2013-ban 4 határozatában állapította meg az Smtv. 20. § (3) bekezdésének megsértését támogatói üzenetekkel kapcsolatban. A bíróság által megerősített jogértelmezés szerint ugyanis a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének szabályát sérti, ha a támogató megnevezésekor reklámjellegű tájékoztatás is megjelenik, olyan többletinformáció, amely nem a népszerűsítést szolgálja, hanem az értékesítést segíti elő. A Médiatanács 17 esetben állapította meg a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének „klasszikus” esetét, a szerkesztett tartalomban megjelenő reklámüzenetet. A vásárlást elősegítő vagy arra felhívó információk kizárólag magazinműsorokban, érdekességek vagy újdonságok bemutatásakor jelentek meg.

* A vonatkozó paragrafus(1)-es szakaszának tartalma: A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámoknak meg kell felelniük az alábbi követelményeknek:

a) tartalmuk – és lineáris médiaszolgáltatás esetén annak műsorrendje – nem befolyásolható oly módon, hogy az hatással legyen a médiaszolgáltató felelősségére és szerkesztői függetlenségére,
b) nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérlésére, illetve szolgáltatás igénybevételére,
c) nem adhatnak a műsor tartalmából egyébként nem következő, indokolatlan hangsúlyt a megjelenített terméknek.

A burkolt kereskedelmi közlemény közzététele tárgyában született médiatanácsi döntések 2013-ban:

Határozat száma	Médiaszolgáltatás	Jogsértés	Jogkövetkezmény
23/2013. (I. 9.)	Baranya Televízió	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
162/2013. (I. 30.)	hatoscsatorna	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 120 000 Ft
264/2013. (II. 13.)	Campus Rádió Nyíregyháza	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
307/2013. (II. 20.)	TV Paprika	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
308/2013. (II. 20.)	Erzsébetvárosi TV	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
614/2013. (IV. 10.)	Kerepes Rádió	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
624/2013. (IV. 10.)	TV Paprika	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
672/2013. (IV. 17.)	TV2	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 200 000 Ft
763/2013. (IV. 30.)	TV2	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 250 000 Ft
925/2013. (V. 29.)	Buda Környéki Televízió	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
973/2013. (VI. 5.)	Inforádió	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 440 000 Ft
1005/2013. (VI. 12.)	Szilas TV	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
1044/2013. (VI. 19.)	TV2	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 300 000 Ft
1128/2013. (VII. 3.)	TV2	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 250 000 Ft
1195/2013. (VII. 17.)	Keszthelyi TV	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
1259/2013. (VII. 24.)	TV2	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 350 000 Ft
1392/2013. (IX. 11.)	TV2	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 187. § (3) b) 400 000 Ft
1453/2013. (IX. 25.)	Szentes TV	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
1513/2013. (X. 16.)	Plusz Rádió	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
1516/2013. (X. 16.)	Európa Rádió	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)
1681/2013. (XI. 27.)	RádióM	Smv. 20. § (3)*	Mttv. 186. § (1)

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK BURKOLT REKLÁM MIATT 2013-BAN

20. táblázat

6.5. A reklámok hangereje

A reklámhangerőt szabályozó törvényi rendelkezés beiktatását a közönség igényei és a nemzetközi gyakorlat segítette elő. A szabály értelmében a lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint az ezek közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos vagy a néző és hallgató által érzékelt hangereje nem lehet nagyobb, mint a környező műsorszámoké [Mttv. 33. § (4) bekezdés]. A Médiatanács az International Telecommunication Union ajánlását vette figyelembe, amikor az átlagos hangerő maximumértékét 3 dB-ben határozta meg.

A Médiatanács 2013-ban 14 határozatában állapította meg a szabály megsértését; valamennyi határozat az országos aaudiovizuális médiaszolgáltatókkal szemben született. A reklámok hangerejének mérésére alkalmazott módszert és az e tárgyban hozott határozatokat tartalmazó táblázatot a XI. fejezet 5. pontja ismerteti.

* A rendelkezés tartalma: „A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.”

6.6. A reklámidő

A reklámok óránkénti maximum-időtartamát meghatározó szabály érvényesülését a hivatal felügyeli. Az Mttv. értelmében a lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklámok időtartama nem haladhatja meg az óránkénti 12 percet, közszolgálati médiaszolgáltatásban óránként 8 perc, míg közösségi médiaszolgáltatásban óránként 6 perc reklám sugározható, de ebbe nem számít bele többek között a támogatói üzenet, a termék megjelenítés vagy a társadalmi célú reklám.

A rendszeres ellenőrzések során feltárt reklámidő-túllépések miatt 2013-ban a hivatal összesen nyolc alkalommal; három országos televízióval, két országos rádióval és egy helyi közösségi médiaszolgáltatóval szemben hozott határozatot. A hivatal határozataival szemben a médiaszolgáltatók nem fellebbeztek.

Határozat száma	Médiaszolgáltatás	Jogsértés	Jogkövetkezmény
MN/778/2013.	TV Paprika	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 23 500 Ft
MN/781/2013.	Story 4	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 20 000 Ft
MN/8116/2013.	Story 4	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 150 000 Ft
MN/9024/2013.	Dunaújvárosi TV	Mttv. 36. § (1)**	Mttv. 187. § (3) b) 30 000 Ft
MN/15341/2013.	Story 4	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 30 000 Ft
MN/23391/2013.	ATV	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 38 970 Ft
MN/25325/2013.	Class FM	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 80 000 Ft
MN/31903/2013.	Class FM	Mttv. 35. § (1)*	Mttv. 187. § (3) b) 120 000 Ft

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK REKLÁMIDŐ-TÚLLÉPÉS MIATT 2013-BAN

21. táblázat

A kereskedelmi közlemények szabályainak megsértését megállapító médiatanácsi és hivatali döntések 2013. évi statisztikája:

	Országos televízió	Országos rádió	Helyi, körzeti rádió	Helyi, körzeti televízió
Támogatási szabály	5		3	
Termékmegjelenítés	6		1	1
Reklámok jelölése	9		5	1
Reklámok hangereje	14			
Burkolt kereskedelmi közlemény közzététele	8		8	5
Reklámok időtartama	5	2	1	

MÉDIATANÁCSI ÉS HIVATALI DÖNTÉSEK KERESKEDELMI KÖZLEMÉNYEK MEGSÉRTÉSE MIATT 2013-BAN

22. táblázat

* A rendelkezés tartalma: „A lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklámok időtartama egyetlen, egész órától egész óráig tartó időszakon belül sem haladhatja meg a tizenkét percet, beleértve az osztott képernyős reklámot, a virtuális reklámot, valamint – a (2) bekezdés e) pontban foglalt kivétel mellett – a más médiaszolgáltatás műsorszámainak népszerűsítését.”

** A rendelkezés tartalma: „A közszolgálati médiaszolgáltató lineáris médiaszolgáltatásában közzétett reklám és televíziós vásárlás időtartama egyetlen egész órától egész óráig tartó időszakon belül sem haladhatja meg a nyolc percet, míg a közösségi médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás időtartama egyetlen egész órától egész óráig tartó időszakon belül sem haladhatja meg a hat percet.”

III. fejezet

A MÉDIASZOLGÁLTATÓK ÉS MŰSORTERJESZTŐK TULAJDONI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA

A Médiatanács több mint 160 médiaszolgáltató 200 médiaszolgáltatási jogosultságra vonatkozó hatósági szerződését kezeli. A médiaszolgáltatóknak működésük ideje alatt meg kell felelniük az Mttv. összeférhetlenségi szabályainak, amit a Médiatanács folyamatosan vizsgál. A médiaszolgáltatók mind az Mttv., mind a hatósági szerződésük alapján kötelesek bejelenteni, ha adataikban és különösen a tulajdonosi szerkezetükben változás következik be.

1 Földfelszíni országos médiaszolgáltatók tulajdonosi szerkezete

1.1. Földfelszíni országos kereskedelmi televíziók

1.1.1. A Magyar RTL Televízió Zrt. (RTL Klub) tulajdonosi helyzete

A Médiatanács jogelődje, az ORTT 1997. július 9-én kötött műsor-szolgáltatási szerződést földfelszíni országos televíziós médiaszolgáltatásra a Magyar RTL Televízió Zrt.-vel. A médiaszolgáltató jogosultságát az ORTT 2005-ben 2012. július 9-ig megújította az 1490/2005. (VII. 20.) számú döntésével. A felek hatósági szerződéssé alakították a médiaszolgáltató műsor-szolgáltatási szerződését a Médiatanács 1992/2011. (XII. 20.) számú döntése alapján.

A hatósági szerződés 2012. július 9-én lejárt. A Magyar RTL Televízió Zrt. 2013. október 31-ig a Médiatanács 1207/2012. (VII. 5.) számú döntése szerint megkötött ideiglenes hatósági szerződés alapján működött. A hivatal 2013. október 31-én a Magyar RTL Televízió Zrt.-t mint bejelentés alapján működő médiaszolgáltatót nyilvántartásba vette a BJ/53309-6/2013 számú határozatával. A médiaszolgáltató a 2013. január 18-án érkezett beadványában bejelentette, hogy a Magyar RTL Televízió Zrt. részvényesei, azaz az RTL Group Central and Eastern Europe GmbH. és a KOS Beteiligungs- und Verwaltungsgesellschaft mbH. 2013. január 11-én elhatározták egyesülésüket oly módon, hogy a KOS Beteiligungs- und Verwaltungsgesellschaft mbH. beolvad az RTL Group Central and Eastern Europe GmbH.-ba. A médiaszolgáltató 2013. február 1-jén bejelentette, hogy 2013. január 23-ával a KOS Beteiligungs- und Verwaltungsgesellschaft mbH. beolvadt az RTL Group Central and Eastern Europe GmbH.-ba. A beolvadás folytán a Magyar RTL Televízió Zrt. egyedüli részvényese, kizárólagos tulajdonosa az RTL Group Central and Eastern Europe GmbH. (címe: Picassoplatz 1., 50679 Köln, Németország, cégjegyzékszáma: DE 814430737, „RTL CEE”) lett.

1.1.2. Az MTM-SBS Televízió Zrt. (TV2) tulajdonosi helyzete

Az ORTT 1997. július 9-én kötött műsor-szolgáltatási szerződést földfelszíni országos televíziós médiaszolgáltatásra az MTM-SBS Televízió Zrt.-vel. A médiaszolgáltató jogosultságát az ORTT 2005-ben 2012. július 9-ig megújította az 1490/2005. (VII. 20.) számú döntésével. A felek hatósági szerződéssé alakították a médiaszolgáltató műsor-szolgáltatási szerződését a Médiatanács 1807/2011. (XII. 7.) számú döntése alapján. A jogosultság 2012. július 9-én lejárt. A médiaszolgáltató 2013. október 31-ig ideiglenes médiaszolgáltatást folytatott a Médiatanács 1209/2012. (VII. 5.) számú döntése szerint. A hivatal 2013. október 31-én az MTM-SBS Televízió Zrt.-t mint bejelentés alapján működő médiaszolgáltatót nyilvántartásba vette a BJ/51863-3/2013 számú határozatával.

A médiaszolgáltató a 2013. június 27-én érkezett, majd 2013. július 8-án kiegészített beadványában bejelentette és igazolta, hogy az MTM-TV2 Befektetési Kft. és a Danube Broadcasting B.V. tulajdonosi szerkezetében, azaz a médiaszolgáltató közvetett tulajdonosi körében változások történtek. A médiaszolgáltatóban 16 százalékos tulajdoni arányt megtestesítő üzletrésszel rendelkező MTM-TV2 Befektetési Kft. 99,99 százalékos üzletrészét 2013. június 19-én megszerezte a Scandinavian Broadcasting System (Jersey). A fentiek mellett a médiaszolgáltatóban 2,49 százalékos tulajdoni arányt megtestesítő üzletrésszel rendelkező Danube Broadcasting B.V. üzletrészét a P7S1 Broadcasting Europe B.V. szerezte meg. A médiaszolgáltató közvetlen tulajdonosi körében változás nem történt, az MTM-SBS Televízió Zrt. részvényesei:

- P7S1 Broadcasting Europe B.V. (Radarweg 60, 1043 NT Amsterdam)
- részvényei össznévértéke 133 728 800 forint,
- tulajdoni aránya 81,51 százalék,
- szavazati aránya 49 százalék;

- MTM-TV2 Befektetési Kft. (1145 Budapest, Róna u. 174.)
 - részvényei össznévértéke 26 252 800 forint,
 - tulajdoni aránya 16 százalék,
 - szavazati aránya 27,61 százalék;
- Danube Broadcasting B.V. (Fred. Roeskestraat 123, 1076 EE Amsterdam)
 - részvényei össznévértéke 4 088 000 forint,
 - tulajdoni aránya 2,49 százalék,
 - szavazati aránya 23,40 százalék.

1.2. *Földfelszíni országos kereskedelmi rádiók*

1.2.1. *Az ADVENIO Műsorszolgáltató Zrt. (Class FM) tulajdonosi helyzete*

Az ORTT 2009. november 4-én műsor-szolgáltatási szerződést kötött az ADVENIO Műsorszolgáltató Zrt.-vel országos kereskedelmi rádiós médiaszolgáltatásra, amelyet a Médiatanács az Mttv. 207.§-a alapján hatósági szerződéssé alakított át. A médiaszolgáltató a 2013. július 22-én benyújtott beadványában bejelentette, hogy a tulajdonosi szerkezetében változás történt: dr. Nyerges Zsolt a médiaszolgáltatóban fennálló 74 százalékos tulajdonosi részesedést megtestesítő részvényeinek egy részét 2013. július 17-én átruházta dr. Simicska Lajos és a PRO-AURUM Zrt. részére. A médiaszolgáltató közvetlen tulajdonosai 2013. július 17-től:

- dr. Simicska Lajos: 48 százalékos tulajdonosi arány,
- Lánchíd Kereskedőház Kft.: 26 százalékos tulajdoni arány,
- PRO-AURUM Zrt.: 20 százalékos tulajdoni arány,
- dr. Nyerges Zsolt: 6 százalékos tulajdoni arány.

2 Földfelszíni helyi és körzeti médiaszolgáltatók tulajdonosi szerkezete

A helyi és körzeti földfelszíni médiaszolgáltatók működési formája döntően korlátolt felelősségű társaság, egy részük – főként körzeti médiaszolgáltatók – zártkörűen működő részvénytársaság. A gazdasági társaságként létrejött médiaszolgáltatóknak jellemzően több tulajdonosuk van, csak néhány médiaszolgáltató van egyetlen kézben. Különösen a közösségi médiaszolgáltatóknál fordul elő gyakrabban társadalmi szervezeti és alapítványi működési forma. Csak néhány esetben van tulajdoni részesedés külföldi cégnek, és ezek száma egyre kevesebb. A helyi televíziók többsége részben vagy egészben a helyi önkormányzat tulajdonában van.

A médiaszolgáltatók bejelentése alapján 2013-ban 21 – gazdasági társaságként működő – helyi, illetve körzeti médiaszolgáltatónak változott a tulajdonosi szerkezete, amelyek közül két médiaszolgáltató tulajdonosi szerkezetében kétszer is történt változás. E változások a legtöbb esetben a médiaszolgáltatók tulajdonosi körének teljes megváltozását jelentették. Kisebb rész-

ben csak az egyik tulajdonos személyében történt változás: vagy új tag belépésével, vagy oly módon, hogy valamely tulajdonos megszerezte a tulajdonostársa részesedését. A médiaszolgáltatók tulajdonosi szerkezete nyolc esetben azért változott, mert egy természetes személy tag egy másik természetes személynek adta el a tulajdoni részesedését, 4 esetben gazdasági társaság tag adta el a tulajdoni részesedését egy másik gazdasági társaságnak, és 5 esetben természetes személy vette meg egy gazdasági társaságnak a médiaszolgáltatóban fennálló tulajdoni részesedését, 4 esetben pedig természetes személy tag helyett gazdasági társaság szerzett tulajdoni részesedést. Két médiaszolgáltatónál az egyházi jogi személy tulajdonos személye változott. 2013-ban két esetben történt olyan változás, amikor egy rádiós médiaszolgáltatósi jogosultsággal rendelkező gazdasági társaság egy másik médiaszolgáltatósi jogosultsággal rendelkező gazdasági társaság tulajdonosa lett.

IV. fejezet

A FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ RÁDIÓS ÉS AUDIOVIZUÁLIS MÉDIASZOLGÁLTATÁSI JOGOSULTSÁGOK 2013-BAN

1 A 2013. évi rádiós pályáztatási tevékenység összefoglalása

A Médiatanács a földfelszíni rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatásával kapcsolatos feladatait hatósági hatáskörében látja el az Mttv. 182. § h) pontja alapján, a pályázati eljárásokban a Ket. szabályait az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel alkalmazza. A Médiatanács 2013-as rádiós pályáztatási tevékenysége három körbe sorolható: a helyi és körzeti rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatásával, a kisközösségi médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatásával és a 2014-es pályáztatás előkészítésével kapcsolatos feladatokra.

1.1. Helyi és körzeti médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatása

A Médiatanács a helyi és körzeti rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatásával kapcsolatos feladatai:

1) Döntéshozatal azon médiaszolgáltatási lehetőségekről, amelyek hasznosítására a Médiatanács még 2012-ben közzétette a pályázati felhívást, a pályázati eljárások eredményéről szóló döntés azonban 2013-ban született

A Médiatanács 2012-ben 39 médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására fogadott el pályázati felhívásokat (időrendi sorrendben: Kapuvár 94,5 MHz, Békéscsaba 104,0 MHz, Gödöllő 93,6 MHz, Nagykőrös 93,6 MHz, Budapest 95,8 MHz, Budapest 88,1 MHz, Budapest 98,0 MHz, Pécs 90,6 MHz, Győr 96,4 MHz, Eger 91,8 MHz, Kiskőrös 91,7 MHz, Miskolc 95,1 MHz, Hatvan 94,0 MHz, Sátoraljaújhely 90,6 MHz, Kaposvár 91,2 MHz, Pécs 94,6 MHz, Vác 87,9 MHz, Székesfehérvár 99,2 MHz, Szentgotthárd 106,6 MHz–Felsőözlönök 97,7 MHz, Komló 99,4 MHz, Gyöngyös 102,2 MHz, Tiszafüred 88,7 MHz, Szeged 100,2 MHz, Komárom 90,5 MHz, Debrecen 90,0 MHz, Tamási 101,9 MHz, Kecskemét 97,7 MHz, Miskolc 90,4 MHz, Kiskunhalas 92,9 MHz, Keszthely 99,4 MHz, Dunaújváros 93,1 MHz, Törökszentmiklós 96,4 MHz, Tatabánya 107,0 MHz, Esztergom 92,5 MHz, Gödöllő 93,6 MHz, Miskolc 96,3 MHz, Vác 87,9 MHz, Debrecen 92,3 MHz, Debrecen 95,0 MHz). A 39 pályázati eljárásból 2012-ben 20 pályázati eljárás zárult le: Kapuvár 94,5 MHz, Békéscsaba 104,0 MHz, Gödöllő 93,6 MHz, Nagykőrös 93,6 MHz, Budapest 95,8 MHz, Budapest 88,1 MHz, Budapest 98,0 MHz, Eger 91,8 MHz, Kiskőrös 91,7 MHz, Miskolc 95,1 MHz, Hatvan 94,0 MHz, Sátoraljaújhely 90,6 MHz, Kaposvár 91,2 MHz, Vác 87,9 MHz, Székesfehérvár 99,2 MHz, Szentgotthárd 106,6 MHz, Felsőözlönök 97,7 MHz, Komló 99,4 MHz, Tiszafüred 88,7 MHz, Tamási 101,9 MHz, Kiskunhalas 92,9 MHz. (Tekintettel arra, hogy a Gödöllő 93,6 MHz, a Tamási 101,9 MHz és a Kiskunhalas 92,9 MHz médiaszolgáltatási lehetőségek hasznosítására megindított pályázati eljárások eredménytelenül zárultak, a Vác 87,9 MHz médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására megindított pályázati eljárást pedig a Médiatanács megszüntette, ezen médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására a testület 2013-ban ismét pályázati felhívást tett közzé.)

A 2012-ben megindított 39 pályázati eljárásból 19 eljárás lezárására 2013-ban került sor az alábbiak szerint:

Médiaszolgáltatási lehetőség	Pályázati felhívás megjelenése	A pályázati ajánlatok benyújtásának napja	A Médiatanács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
Pécs 90,6 MHz	2012. május 17.	2012. június 26.	200/2013. (II. 6.) nyertes a Mambó Rádió Kft.
Győr 96,4 MHz	2012. május 17.	2012. június 26.	149/2013. (I. 30.) nyertes a Füleky Rádió Kft.
Pécs 94,6 MHz	2012. június 21.	2012. július 23.	146/2013. (I. 30.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.
Gyöngyös 102,2 MHz	2012. július 19.	2012. augusztus 23.	147/2013. (I. 30.) eredménytelen az eljárás
Szeged 100,2 MHz	2012. július 26.	2012. szeptember 24.	331/2013. (II. 27.) eredménytelen az eljárás
Komárom 90,5 MHz	2012. augusztus 30.	2012. október 1.	379/2013. (III. 6.) nyertes a Turul Média Kft.
Debrecen 90,0 MHz	2012. szeptember 12.	2012. október 12.	369/2013. (III. 6.) nyertes a Friss Rádió Kft.
Kecskemét 97,7 MHz	2012. szeptember 14.	2012. október 24.	402/2013. (III. 13.) eredménytelen az eljárás
Miskolc 90,4 MHz	2012. szeptember 14.	2012. október 24.	333/2013. (II. 28.) nyertes az Európa Rádió Kft.
Keszthely 99,4 MHz	2012. szeptember 20.	2012. október 24.	103/2013. (I. 23.) nyertes a Helikon Rádió Kft.

Dunaújváros 93,1 MHz	2012. szeptember 20.	2012. október 24.	1228/2013. (VII. 24.) eredménytelen az eljárás
Törökszentmiklós 96,4 MHz	2012. október 31.	2012. november 30.	378/2013. (III. 6.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Alapítvány
Tatabánya 107,0 MHz	2012. november 8.	2012. december 13.	491/2013. (III. 27.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.
Esztergom 92,5 MHz	2012. november 8.	2012. december 13.	150/2013. (I. 30.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Gödöllő 93,6 MHz	2012. november 20.	2012. december 20.	493/2013. (III. 27.) nyertes a Sport FM Rádió Kft.
Miskolc 96,3 MHz	2012. december 1.	2013. január 10.	697/2013. (IV. 25.) nyertes az M-Lite Kft.
Vác 87,9 MHz	2012. december 11.	2013. január 10.	193/2013. (II. 6.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Debrecen 92,3 MHz	2012. december 21.	2013. január 22.	550/2013. (IV. 4.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Debrecen 95,0 MHz	2012. december 21.	2013. január 22.	991/2013. (IV. 12.) nyertes a Debrecen Városi Televízió Kft.

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A 2012-BEN INDÍTOTT ÉS 2013-BAN LEZÁRT RÁDIÓS PÁLYÁZTATÁSOKRÓL

23. táblázat

2) A 2013-ban végleg lejáró médiaszolgáltatási lehetőségek ismételt hasznosítására irányuló pályázati felhívások elfogadása és azok pályázati eljárásainak lebonyolítása

2013-ban 11 médiaszolgáltatási jogosultságra vonatkozó szerződés járt le véglegesen a megújítás lehetősége nélkül. A Médianács e 11 médiaszolgáltatási lehetőség közül 7 médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására még 2012-ben megindította a pályázati eljárást. (Ezek a médiaszolgáltatási lehetőségek a következők: Debrecen 90,0 MHz, Tamási 101,9 MHz, Kecskemét 97,7 MHz, Miskolc 90,4 MHz, Kiskunhalas 92,9 MHz, Keszthely 99,4 MHz, Dunaújváros MHz. A pályázati eljárásokra vonatkozó információkat a korábbi táblázatok tartalmazzák.) A fennmaradó 4 médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására a Médianács 2013-ban fogadott el pályázati felhívást, és indította ezzel el a pályázati eljárásokat, amelyek az alábbi eredménnyel zárultak:

Médiaszolgáltatási lehetőség	Pályázati felhívás megjelenése	A pályázati ajánlatok benyújtásának napja	A Médianács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
Tamási 101,9 MHz	2013. február 27.	2013. március 29.	1063/2013. (VI. 26.) nyertes a Tamási Rádió Kft.
Debrecen 106,0 MHz	2013. április 2.	2013. május 7.	1511/2013. (X. 16.) eljárás megszüntetése
Záhony 90,4 MHz	2013. április 2.	2013. május 7.	961/2013. (VI. 5.) eljárás megszüntetése
Mezőkövesd 102,1 MHz	2013. április 12.	2013. május 14.	1214/2013. (VII. 24.) nyertes az Európa Rádió Kft.

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A 2013-BAN VÉGLEG LEJÁRÓ RÁDIÓS JOGOSULTSÁGOK KÖZÜL A 2013-BAN INDÍTOTT PÁLYÁZTATÁSOKRÓL

24. táblázat

⁽²²⁾ A Sport FM Rádió Kft. a határidő meghosszabbítására megkötött hatósági szerződésmódosítás ellenére sem kezdte meg a médiaszolgáltatást, a felek 2013. szeptember 11-vel közös megegyezéssel megszüntették a hatósági szerződést a Médianács 1389/2013. (IX.11.) számú döntése alapján.

3) A 2014-ben végleg lejáró médiaszolgáltatási lehetőségek ismételt hasznosítására irányuló pályázati felhívások elfogadása és azok pályázati eljárásainak lebonyolítása

A Médiatanács 2013-as pályázati tevékenységének egyik alapvető feladata volt, hogy előkészítse a 2014-ben végleg lejáró médiaszolgáltatási lehetőségek hasznosítását célzó pályázati eljárásokat. A Médiatanács e médiaszolgáltatási lehetőségek közül 2013-ban 10 médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására fogadott el pályázati felhívást. E pályázati eljárások közül 2013-ban valamennyi lezárult.

Médiaszolgáltatási lehetőség	Pályázati felhívás megjelenése	A pályázati ajánlatok benyújtásának napja	A Médiatanács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
Kistelek 107,0 MHz	2013. március 29.	2013. május 3.	1172/2013. (VII. 17.) nyertes a Kisbíró Kft.
Csongrád 87,6 MHz	2013. március 29.	2013. május 3.	1061/2013. (VI. 26.) nyertes a Gong Rádió Kft.
Gyömrő 97,2 MHz	2013. március 29.	2013. május 3.	988/2013. (VI. 12.) eredménytelen az eljárás
Mohács 93,8 MHz	2013. április 19.	2013. május 21.	1170/2013. (VII. 17.) nyertes a Mambó Rádió Kft.
Mosonmagyaróvár 100,7 MHz	2013. április 19.	2013. május 21.	1383/2013. (IX. 11.) eredménytelen az eljárás
Siklós 88,6 MHz	2013. április 19.	2013. május 21.	1294/2013. (VIII. 28.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.
Barcs 102,7 MHz	2013. április 26.	2013. május 28.	1029/2013. (VI. 19.) eljárás megszüntetése
Érd 101,3 MHz	2013. május 24.	2013. június 25.	1426/2013. (IX. 25.) nyertes az Érdi Városi Televízió és Kulturális Nonprofit Kft.
Szombathely 97,1 MHz	2013. május 24.	2013. június 25.	1430/2013. (IX. 25.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.
Gyömrő 97,2 MHz	2013. augusztus 29.	2013. szeptember 30.	1546/2013. (X. 30.) nyertes a Gong Rádió Kft.

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK A 2014-BEN VÉGLEG LEJÁRÓ RÁDIÓS JOGOSULTSÁGOK PÁLYÁZTATÁSÁRÓL 2013-BAN

25. táblázat

4) Egyéb pályázati eljárások eredményei

A Médiatanács az említettekén túl 2013-ban számos további pályázati felhívás elfogadásáról döntött. E pályázati felhívásokkal megindított pályázati eljárások időrendi sorrendben:

Médiaszolgáltatási lehetőség	Pályázati felhívás megjelenése	A pályázati ajánlatok benyújtásának napja	A Médiatanács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
Veszprém 94,6 MHz	2013. január 25.	2013. február 26.	492/2013. (III. 27.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Zalaegerszeg 92,9 MHz	2013. január 25.	2013. február 26.	863/2013. (V. 22.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Eger 100,7 MHz	2013. február 1.	2013. március 5.	1144/2013. (VII. 10.) nyertes a Kultúr-Média Kft.
Encs 95,4 MHz	2013. február 22.	2013. március 26.	790/2013. (V. 8.) nyertes a Magyar Katolikus Alapítvány

Makó 96,8 MHz	2013. február 22.	2013. március 26.	1112/2013. (VII. 3.) nyertes a Kisbíró Kft.
Kiskunhalas 92,9 MHz	2013. február 27.	2013. március 29.	1169/2013. (VII. 17.) nyertes a Halas Rádió Nonprofit Kft.
Kaposvár 102,6 MHz	2013. március 29.	2013. május 3.	1062/2013. (VI. 26.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Dunaföldvár 104,1 MHz	2013. április 2.	2013. május 7.	1226/2013. (VII. 24.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Kalocsa 94,5 MHz	2013. április 2.	2013. május 7.	1230/2013. (VII. 24.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Sárbogárd 96,6 MHz	2013. április 2.	2013. május 7.	1231/2013. (VII. 24.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Mór 89,0 MHz	2013. április 2.	2013. május 7.	992/2013. (VI. 12.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Sátoraljaújhely 100,0 MHz	2013. április 19.	2013. május 21.	1313/2013. (VII. 28.) nyertes az Európa Rádió Kft.
Tapolca 101,8 MHz	2013. április 26.	2013. május 28.	1171/2013. (VII. 17.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Gyöngyös 102,2 MHz	2013. április 26.	2013. május 28.	1316/2013. (VII. 28.) nyertes a Magyar Katolikus Alapítvány
Kaposvár 97,5 MHz	2013. május 10.	2013. június 11.	1314/2013. (VII. 28.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.
Kiskőrös 97,0 MHz	2013. május 10.	2013. június 11.	1168/2013. (VII. 17.) nyertes a Kunság Média Kft.
Cegléd 88,3 MHz	2013. május 24.	2013. június 25.	1428/2013. (IX. 25.) nyertes a Mária Rádió Frekvencia Kft.
Pécs 101,2 MHz	2013. május 31.	2013. július 5.	1429/2013. (IX. 25.) nyertes a Magyar Katolikus Rádió Zrt.
Szeged 100,2 MHz	2013. május 31.	2013. július 5.	1757/2013. (XII. 11.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.
Szigetvár 98,9 MHz	2013. július 24.	2013. augusztus 23.	1545/2013. (X. 30.) nyertes a Lánchíd Rádió Kft.

MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK AZ EGYÉB RÁDIÓS JOGOSULTSÁGOKRÓL 2013-BAN

26. táblázat

1.2. Kisközösségi médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatása

1.2.1. A 2012-ben indult pályázati eljárás a kisközösségi helyi rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek elvi hasznosítására

A Médiatanács 2012. július 19-én a honlapján és hirdetményi úton pályázati felhívást tett közzé a kisközösségi helyi rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek elvi hasznosítására az 1308/2012. (VII. 18.) számú határozata szerint, az Mttv. 182. § h) pontjában foglalt hatáskörében eljárva az Mttv. 52. § (1) bekezdése alapján és az Mttv. 48. § (8) bekezdésében a kisközösségi rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatásával kapcsolatban meghatározott elvekkel összhangban. A beadási határnapon, 2012. augusztus 30-án 21 pályázó nyújtott be pályázati ajánlatot. A Médiatanács a pályázók pályázati ajánlatainak vizsgálata során 15 pályázó pályázati ajánlatának alaki és 2 pályázó ajánlatának tartalmi érvénytelenségét állapította meg.

A Médiatanács a 373/2013. (III. 6.) számú határozatában megállapította, hogy a pályázati eljárás eredményes. A Médiatanács szintén ebben a határozatában megállapította 4 pályázó nyertességét, melyekkel a frekvenciaterv kidolgozása és elfogadása után médiaszolgáltatási jogosultságokra kötött hatósági szerződést:

A Médiatanács a 373/2013. (III. 6.) számú határozatában a pályázók mediaszolgáltatásának közösségi mediaszolgáltatásként történő elismeréséről is döntött.

	Nyertes pályázó neve	Megpályázott vételkörzet	Médiaszolgáltatási jogosultság
1.	Media Universalis Alapítvány	Budapest Astoria 1 km-es vételkörzete V. VII. VIII. kerületek belső találkozási területe	Budapest 97,0 MHz
2.	Mátra Média Kulturális Egyesület	Gyöngyös belváros	Gyöngyös 92,4 MHz
3.	Lánczos Kornél Gimnázium	Székesfehérvár-Vízváros	Székesfehérvár 97,5 MHz
4.	Kogyilla Zsolt	Berettyóújfalu (Belvárosi településrész)	Berettyóújfalu 97,9 MHz

A KISKÖZÖSSÉGI HELYI RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÁSI LEHETŐSÉGEK ELVI HASZNOSÍTÁSÁRA 2012-BAN KIÍRT PÁLYÁZAT 2013-BAN MEGÁLLAPÍTOTT NYERTESEI

27. táblázat

1.2.2. A 2013-ban indult pályázati eljárás a kisközösségi helyi rádiós mediaszolgáltatási lehetőségek elvi hasznosítására

Tekintettel arra, hogy a megszűnt vagy közeli lejáratú szerződéssel rendelkező kisközösségi mediaszolgáltatók jelentős része és számos egyéb reménybeli pályázó jelezte érdeklődését a hatóság felé egy újabb kisközösségi pályázati eljárás iránt, a Médiatanács úgy döntött, hogy ismét pályázati eljárást ír ki a kisközösségi mediaszolgáltatási lehetőségek hasznosítására.

A Médiatanács 2013. április 10-én tette közzé honlapján és hirdetményi úton a pályázati felhívást a kisközösségi helyi rádiós mediaszolgáltatási lehetőségek elvi hasznosítására a 452/2013. (III. 20.) számú döntése szerint az Mttv. 52. § (1) bekezdése alapján, a kisközösségi rádiós mediaszolgáltatási lehetőségek pályáztatásával kapcsolatban meghatározott elvekkel összhangban. A beadási határnapon, 2013. május 30-án 18 pályázó nyújtott be pályázati ajánlatot. A Médiatanács a pályázók pályázati ajánlatainak alaki vizsgálata után 7 pályázót pályázati nyilvántartásba vett, továbbá megállapította, hogy 11 pályázó pályázati ajánlata alakilag érvénytelen, ezért ezen pályázók pályázati nyilvántartásba vételét az Mttv. 58. (2) bekezdése, illetve a pályázati felhívás 1.9.7.3. pontja szerint megtagadta. A pályázók nem éltek jogorvoslással a médiatanács döntései ellen, így ügyféli minőségük az eljárásban megszűnt. A nyilvántartásba vett pályázók pályázati ajánlatának tartalmi vizsgálatára és a pályázati eljárás eredményének megállapítására 2013 negyedik negyedévében került sor. A Médiatanács az 1751/2013. (XII. 11.) számú határozatában megállapította, hogy a pályázati eljárás eredményes. A Médiatanács a határozatában 2 pályázó tartalmi érvénytelenségét és az alábbi 5 pályázó nyertességét is megállapította a pályázati ajánlatukban megjelölt vételkörzetben.

A Médiatanács a hatósági szerződéskötés érdekében hivatalból hatósági eljárást indított az Mttv. 63. § (1) bekezdése alapján, és egyúttal közölte a nyertesekkel az 1751/2013. (XII. 11.) számú határozatának tartalmát. A frekvenciatervben megjelölt mediaszolgáltatási lehetőségek hatósági szerződéseinek megkötésére 2014-ben kerül sor a frekvenciatervek kidolgozása és elfogadása után.

	Nyertes pályázó neve	Megpályázott vételkörzet
1.	Alba Regia Műsorszolgáltató Kft.	Székesfehérvár-Belváros
2.	Összefogás Kisvárdáért Egyesület	Kisvárdai város belső területe
3.	Actor Informatika és Nyomda Kft.	Mezőtúr-Belváros
4.	Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	Szombathely -Óperint
5.	Rádió Horizont Kft.	Törökszentmiklós-Petőfi lakótelep

A KISKÖZÖSSÉGI HELYI RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÁSI LEHETŐSÉGEK ELVI HASZNOSÍTÁSÁRA 2013-BAN KIÍRT PÁLYÁZAT NYERTESEI 2013-BAN

28. táblázat

1.3. *A Médiatanács 2014. évi pályáztatási tevékenységének előkészítése*

A Médiatanács 2013 végén négy, 2014-ben végleg lejáró rádiós médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására irányuló pályázati eljárás előkészítését indította el: felkérte a hivatalt a Mosonmagyaróvár 100,7 MHz, a Tiszaújváros 89,6 MHz, a Barcs 102,7 MHz, valamint a Dunaújváros 102,9 MHz médiaszolgáltatási lehetőségek frekvenciatervének kidolgozására.

Ezeket a pályázati eljárásokat várhatóan 2014-ben zárják le.

2 A földfelszíni audiovizuális médiaszolgáltatók digitális átállása

A földfelszíni terjesztésű audiovizuális médiaszolgáltatások digitális átállásának határidejét a Dtv. 38. § (1) bekezdése határozza meg. Eszerint az országos vételkörzetű médiaszolgáltatások esetén a határidő 2014. december 31., míg a körzeti és helyi vételkörzetű médiaszolgáltatások esetében 2017. december 31. 2013-ban a digitális átállás a földfelszíni audiovizuális médiaszolgáltatások valamennyi csoportját – így a közszolgálati, az országos kereskedelmi, valamint a körzeti és helyi médiaszolgáltatásokat is – érintette valamilyen formában.

2.1. *Az országos földfelszíni közszolgálati audiovizuális médiaszolgáltatások digitális átállása*

A hatóság 2013-ban kidolgozta az országos audiovizuális médiaszolgáltatók analóg adóira vonatkozó lekapcsolási ütemtervet.

A hatóság ütemterve szerint a Magyar Televízió Zrt. M1 médiaszolgáltatásának szórására használt analóg adók lekapcsolása két szakaszban történt. Az első ütemben meghatározott adókon az M1 sugárzását 2013. július 31-ig, míg a második ütemhez tartozó médiaszolgáltatási lehetőségeken 2013. október 31-ig kellett megszüntetni, az ezekre vonatkozó rádióengedélyeket e napokkal a hatóság visszavonta. Így a Magyar Televízió Nonprofit Zrt. analóg, földfelszíni műsorszórása 2013. október 31-ig megszűnt. Tekintettel arra, hogy a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatási szerződéssel nem rendelkeznek, az általuk használt médiaszolgáltatási lehetőségek rendszerét a Médiatanács határozza meg az Mttv. 98. §-a alapján, így a digitális átállás kapcsán bekövetkezett változásokat a Médiatanács rögzítette a közszolgálati médiaszolgáltatások rendszerének az Mttv. 98. § (8) bekezdése szerinti éves felülvizsgálata során. Eszerint az M1 médiaszolgáltatást jelenleg országos digitális földfelszíni, műholdas és internetalapú platformon terjesztik.

2.2. *Az országos földfelszíni kereskedelmi audiovizuális médiaszolgáltatások digitális átállása*

A Médiatanács 2012. július 9-én az Mttv. 65. § (11) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződést kötött a Magyar RTL Zrt.-vel és az MTM-SBS Televízió Zrt.-vel. Az ideiglenes hatósági szerződések szerint a jogosultságok a digitális átállás megvalósításának napjáig, illetve az ideiglenes hatósági szerződések feltételeitől függően legkésőbb 2014. december 31. 24 óráig szóltak.

Az országos földfelszíni terjesztésű audiovizuális médiaszolgáltatók ideiglenes hatósági szerződése rögzítette, hogy a digitális átállás ütemtervének végrehajtása érdekében a hatóság más médiaszolgáltatási lehetőség kijelölése nélkül is visszavonhatja a

médiaszolgáltatási jogosultságot képező egyes analóg audiovizuális mediaszolgáltatási lehetőségre vonatkozó rádióengedélyt. A hatóságnak erre az esetre írásbeli tájékoztatási kötelezettsége állt fenn a mediaszolgáltatókkal szemben. Eszerint a mediaszolgáltatókat 90 nappal megelőzően kellett értesítenie a rádióengedély visszavonásának napjáról. A Médiatanács ennek megfelelően 2013. április 10-én írásban értesítette mindkét mediaszolgáltatót az analóg lekapcsolás ütemezéséről.

Az analóg adók lekapcsolása a két országos földfelszíni kereskedelmi televíziónál is két szakaszban történt. Az első ütemben meghatározott adókon az országos kereskedelmi audiovizuális mediaszolgáltatók RTL Klub és TV2 mediaszolgáltatásának sugárzását 2013. július 31-ig kellett megszüntetni, míg a második ütemhez tartozó mediaszolgáltatási lehetőségeken 2013. október 31-ig, a hatóság az ezekre vonatkozó rádióengedélyeket e napokkal visszavonta. Az analóg lekapcsolás időpontjára és a szerződések hivatkozott pontjaira tekintettel Magyar RTL Zrt. és az MTM-SBS Televízió Zrt. hatósági szerződésen alapuló analóg, földfelszíni audiovizuális mediaszolgáltatási jogosultsága 2013. október 31-ig megszűnt. Mindkét mediaszolgáltató az ideiglenes hatósági szerződésében kötelezettséget vállalt arra, hogy a szerződés szerinti mediaszolgáltatását „a digitális átállást követően az Mttv. 42. §-a szerinti bejelentés alapján működő mediaszolgáltatásként tovább folytatja, és az e jogosultság megszerzéséhez szükséges bejelentést a Mediaszolgáltatási Jogosultságot képező utolsó analóg mediaszolgáltatási lehetőségre vonatkozó rádióengedély visszavonását megelőzően legalább 45 nappal, de legkésőbb 2014. november 15. napjáig a Hatósághoz benyújtja”. Mind a Magyar RTL Zrt., mind az MTM-SBS Televízió Zrt. mediaszolgáltató 2013. november 1-jétől bejelentés alapján folytatja a mediaszolgáltatását.

2.3. *A helyi földfelszíni audiovizuális mediaszolgáltatások digitális átállása*

A 2013. évi CXXI. törvény 2013. július 6-tal módosította a Dtv. 38. § (1) bekezdését, mely szerint a helyi és körzeti vételkörzetű, földfelszíni műsorszórás útján terjesztett audiovizuális mediaszolgáltatásoknak legkésőbb 2017. december 31-éig kell átállniuk digitális műsorszórásra.

A Dtv. szintén módosított 43/A. § (1) és (2) bekezdése szerint az állami tulajdonban lévő, korlátos erőforrásokat igénybe vevő, analóg műsorszórással terjesztett helyi és körzeti audiovizuális médiaszolgáltatás médiaszolgáltatója jogosult a médiaszolgáltatását továbbra is analóg földfelszíni műsorterjesztés útján nyújtani a médiaszolgáltatási jogosultságának időtartama alatt, de legkésőbb a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni műsorterjesztés digitális átállásának 38. § (1) bekezdésében meghatározott időpontjáig a Médiatekhez benyújtott bejelentése alapján, vagy a legkésőbb 2016. december 31-éig benyújtott kérelmére a hatóság a műsorterjesztéshez a médiaszolgáltatási szerződésben meghatározott analóg frekvencia kiváltása érdekében digitális műsorterjesztési célú frekvenciahasználati jogosultságot biztosít.

2013-ban a működő 38 helyi analóg terjesztésű televízió közül 37 audiovizuális médiaszolgáltatás médiaszolgáltatója élt a digitális átállás adta lehetőséggel, és szerzett jogosultságot helyi DVB-T műsorszóró adóállomás üzemeltetésére a hatóság által kiállított rádióengedélyek alapján. Mindezekre tekintettel a Médiatek módosította az érintett 37 médiaszolgáltatásra vonatkozó hatósági szerződést, amelyben rögzítették, hogy a szolgáltató a műsorokat DVB-T technológiával terjeszti. A 37 médiaszolgáltatás közül 27-nek változott meg a csatornaszáma, illetve 5 médiaszolgáltatásnak kismértékben módosult a vételkörzete a digitális átállás következtében.

3 Ideiglenes hatósági szerződések

3.1. *Ideiglenes hatósági szerződések kötése helyi audiovizuális médiaszolgáltatókkal*

A Médiatek az Mttv. 65. § (10) bekezdése alapján, amennyiben az audiovizuális médiaszolgáltatási jogosultság 2010. január 1. és a Dtv. 38. § (1) bekezdésében rögzített céldátum között úgy jár le, hogy az Mttv. 48. § (5) bekezdése alapján nem újítható meg, a médiaszolgáltató kérelmére – a jogszabályban az audiovizuális médiaszolgáltatók műsorterjesztése digitális átállásának céldátumára megjelölt határidőig – a médiaszolgáltatási jogosultságra ideiglenes hatósági szerződést köthet. A 38 földfelszíni terjesztésű helyi televízió közül 34 az Mttv. 65. § (10) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződés alapján működik. Az ideiglenes hatósági szerződések 2014. december 31-ig érvényesek.

A fent leírtak mellett 2013-ban 2 médiaszolgáltatónak járt le az eredeti, 10 éves médiaszolgáltatási jogosultsága, amely az Mttv. 48. § (5) bekezdése alapján nem volt megújítható. A Médiatek ezért a 2 érintett helyi földfelszíni audiovizuális médiaszolgáltatóval ideiglenes hatósági szerződést kötött a Dtv. 38. § (1) bekezdésében meghatározott időpontig az Mttv. 65. § (10) bekezdése alapján.

3.2. *Lejárt jogosultságú hatvannapos ideiglenes hatósági szerződések kötése pályáztatás alatt álló helyi és körzeti rádiós médiaszolgáltatási lehetőségekre*

Az Mttv. 65. § (11) bekezdése alapján, ha a lineáris rádiós médiaszolgáltatási jogosultság úgy jár le, hogy a Médiatek egy alkalommal már megújította, és a médiaszolgáltatási lehetőség pályáztatása már megindult, a Médiatek a korábban jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatóval, annak kérelmére, legfeljebb hatvannapos időtartamra – több alkalommal is – ideiglenes

hatósági szerződést köthet. E bekezdés alapján ideiglenes hatósági szerződést kizárólag a pályázati eljárás – illetve a pályázati eljárás érdemében hozott határozattal vagy a pályázati eljárást megszüntető végzéssel szemben esetlegesen indított bírósági felülvizsgálati eljárás jogerős – lezárásáig lehet kötni. Az ideiglenes hatósági szerződés legkésőbb a pályázati eljárás nyertesével való hatósági szerződés megkötésének napján megszűnik.

„A Médiatanács 2013-ban tizenhárom médiaszolgáltatói jogosultságra (...) kötött összesen 26 alkalommal 60 napos ideiglenes hatósági szerződést.”

A Médiatanács 2013-ban tizenhárom médiaszolgáltatói jogosultságra (közöttük három olyan, még 2012-ben lejárt médiaszolgáltatói jogosultságra, amelyek pályáztatása 2012-ben megindult, azonban csak 2013-ban zárult le) kötött összesen 26 alkalommal 60 napos ideiglenes hatósági szerződést. 2013 végén – a folyamatban lévő pályázati eljárások lezárásának eredményeképpen – már csupán egy médiaszolgáltatás működött 60 napos ideiglenes hatósági szerződés alapján.

4 Médiaszolgáltatói szerződésmódosítások

A Médiatanács az előző évhez hasonlóan 2013-ban is számos esetben módosította a helyi és körzeti földfelszíni médiaszolgáltatók hatósági szerződéseit. A legtöbb szerződésmódosítás az elmúlt évekhez hasonlóan a műsortervet érintette.

4.1. Vételkörzet-bővítéssel kapcsolatos szerződésmódosítások

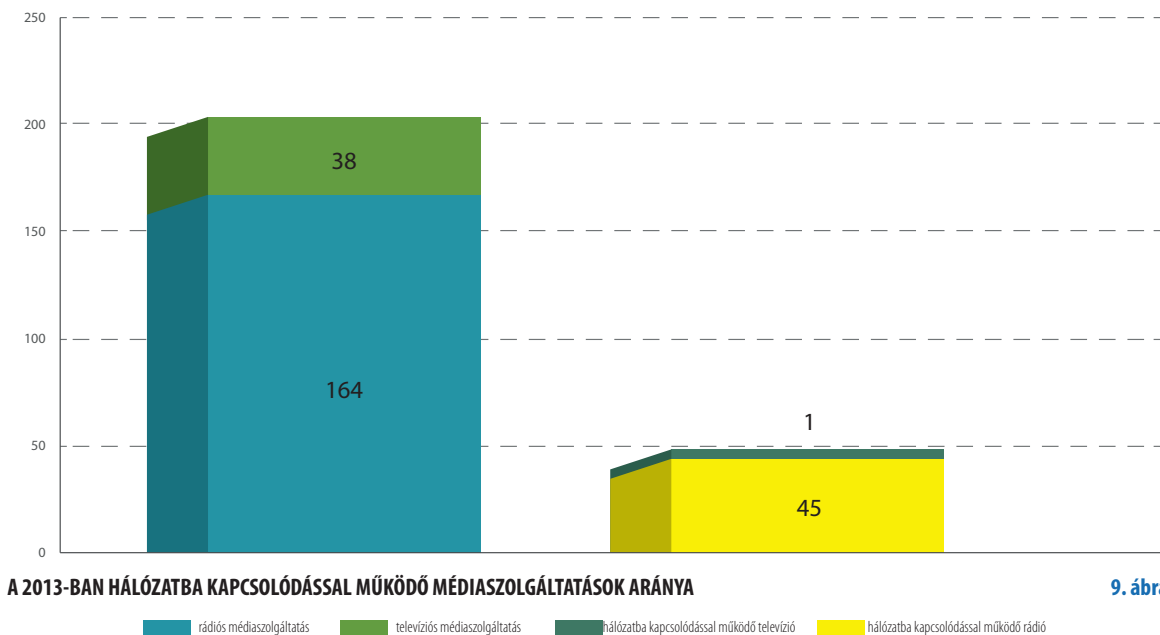
A Médiatanács 2013-ban 2012-höz képest jóval nagyobb arányban, 15 alkalommal döntött vételkörzet-bővítéssel kapcsolatos szerződésmódosításról. A szerződésmódosításokra valamennyi esetben az eredményes pályázati eljárást követő szerződéskötési (szerződésmódosítási) eljárásban került sor, miután a Médiatanács olyan pályázók vételkörzet-bővítésre benyújtott pályázati ajánlatainak nyertességét állapította meg, amelyek már médiaszolgáltatóként működtek. (Az adott pályázati felhívások szabályai szerint ugyanis ilyen esetben a nyertes pályázókkal nem új hatósági szerződés megkötésére, hanem a korábbi hatósági szerződések módosítására kerül sor, a vételkörzet-bővítés törvényi előírásainak megfelelően.)

4.2. Hálózatba kapcsolódással kapcsolatos szerződésmódosítások

A Médiatanács 2013-ban 18 médiaszolgáltató 22 médiaszolgáltatására vonatkozóan döntött hálózatba kapcsolódással kapcsolatos szerződésmódosításról. Ebből 10 alkalommal a szerződésmódosításra az eredményes pályázati eljárást követő szerződéskötési eljárásban került sor, tekintettel arra, hogy a Médiatanács olyan pályázó hálózatba kapcsolódásra irányuló pályázati ajánlatát állapította meg a nyertesnek, amely már rendelkezett médiaszolgáltatói jogosultsággal. További 8 alkalommal (12 médiaszolgáltatói jogosultságnál) a pályázati eljárás kivül, az Mttv. 64. § szerinti kérelemre indult engedélyezési eljárás után módosult a hatósági szerződés. A Médiatanács 5 alkalommal utasította el az Mttv. 64. § szerinti hálózatba kapcsolódás engedélyezésére irányuló kérelmeket, mivel a kérelem nem felelt meg maradéktalanul az Mttv. hálózatba kapcsolódásra vonatkozó rendelkezésének. A Médiatanács 2013-ban 27 alkalommal döntött a hálózatba kapcsolódás megszüntetéséről az érintett médiaszolgáltatók

kérelme alapján, vagy a hálózatos, vagy hálózatba kapcsolódó jogosultság megszűnése miatt indult eljárásban. Az említettek közül 24 esetben helyi televíziós médiaszolgáltató hatósági szerződését módosította a Médiatanács a Hálózatos Televíziók Zrt. médiaszolgáltatásának 2013. január 10-ei megszűnése miatt.

A következő diagram a 2013-ban hálózatba kapcsolódással működő médiaszolgáltatások arányát szemlélteti.

4.3. A médiaszolgáltatás állandó megnevezésének módosításával kapcsolatos szerződésmódosítások

A médiaszolgáltatók kérelme alapján 10 alkalommal került sor a médiaszolgáltatás állandó megnevezésének módosításával kapcsolatos szerződésmódosításra.

4.4. A médiaszolgáltatás megkezdésének halasztásával kapcsolatos szerződésmódosítások

A pályázati eljárások nyerteseivel való szerződéskötés után 2013-ban összesen 10 médiaszolgáltató jelezte, hogy nem tudja megkezdni a médiaszolgáltatási tevékenységet a pályázati felhívás előírásai és a hatósági szerződésben foglalt 120 napon belül technikai okok miatt, ezért kérelmezte a hatósági szerződés módosítását.

A Médiatanács a kérelmekben foglalt indokok alapján minden esetben hozzájárult a médiaszolgáltatás megkezdésének – legfeljebb néhány hónapos – halasztásához, és a felek erre tekintettel egységes szerkezetben módosították a hatósági szerződéseket.

4.5. A szerződést biztosító mellékkötelezettséget érintő szerződésmódosítások

Összesen 4 alkalommal került sor a hatósági szerződések szerződést biztosító mellékkötelezettségeinek módosítására. A médiaszolgáltatók kérelmére a felek mindegyik esetben bankgaranciáról óvadékra tértek át a szerződés biztosítékaként.

4.6. A műsorterv módosítása

A Médiatek 2013-ban a helyi vagy körzeti médiaszolgáltatók kérelmére összesen 12 esetben módosította a hatósági szerződések a műsorterv és műsorterv vonatkozásában. A műsorterv-módosítási kérelmek túlnyomó részben az egyes műsorszám típusok arányát érintő hatósági szerződésmódosítások voltak, illetve bizonyos esetekben a hálózatos médiaszolgáltató jogosultságának megszűnését követően a hálózatba kapcsolódás megszűnése miatt volt szükség a hatósági szerződés módosítására a 24 órás saját műsoridőre vonatkozó műsorterv tekintetében.

5 Megszűnt médiaszolgáltatások

A Médiatek 2013-ban 8 médiaszolgáltató médiaszolgáltatási jogosultságra vonatkozó hatósági szerződését szüntette meg közös megegyezéssel a médiaszolgáltató kérelme alapján.

Médiaszolgáltató	Jogosultság	A Médiatek döntésének száma
Moiré Kulturális Egyesület	Pécs 97,1 MHz	111/2013. (I. 23.)
Kaldenekker Sándor egyéni vállalkozó	Kerekegyháza 89,9 MHz	581/2013. (IV. 4.)
Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft.	Derecske 94,7 MHz	597/2013. (IV. 10.)
Mohács Bóly Térsége Kommunikációs Egyesület	Mohács 1485 kHz	879/2013. (V. 22.)
Halics Attila	Berettyóújfalú 88,0 MHz	880/2013. (V. 22.)
Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület	Veresegyház 107,3 MHz	1035/2013. (VI. 19.)
Rádió Szombathely Kft.	Szombathely 97,1 MHz	1193/2013. (VII. 17.)
SPORT FM Rádió Kft.	Gödöllő 93,6 MHz	1389/2013. (IX. 11.)

KÖZÖS MEGEGYEZÉSSEL MEGSZÜNT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉSEK ADATAI 2013-BAN

29. táblázat

A Médiatek a fentiek mellett 11 médiaszolgáltató 11 médiaszolgáltatásra vonatkozó szerződését mondta fel azonnali hatállyal.

Médiaszolgáltató	Jogosultság	A Médiatanács határozatának száma	A döntés indoka	Döntés bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték-e
Lokomotív Rádió Kft.	Debrecen 93,5 MHz	93/2013. (I. 23.)	médiaszolgáltatói díjfizetési kötelezettség megszegése	igen (A bíróság a Médiatanács döntését jogerősen helybenhagyta, a döntés ellen a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás van folyamatban.)
Gyöngyösi Médiákért Alapítvány	Gyöngyös 88,9 MHz	94/2013. (I. 23.)	médiaszolgáltatói díjfizetési kötelezettség megszegése	igen (A bíróság a Médiatanács döntését jogerősen helybenhagyta, a döntés ellen a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás van folyamatban.)
Partner Rádió Kft.	Kecskemét 97,7 MHz	95/2013. (I. 23.)	médiaszolgáltatói kötelezettség megszegése	igen (A bíróság a Médiatanács döntését jogerősen helybenhagyta, döntés ellen a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás van folyamatban.)
Rádió Média Távközlés Kft.	Törökbálint 97,6 MHz + Százhalombatta + Zsámbék 88,4 MHz	793/2013. (V. 8.)	médiaszolgáltatói díjfizetési kötelezettség megszegése	igen (A bíróság a Médiatanács döntését jogerősen helybenhagyta.)
Média Mohács Kft.	Mohács 93,8 MHz	1547/2013. (X. 30.)	óvadéknyújtási kötelezettség megszegése	nem
Tenkes Rádió Bt.	Siklós 88,6 MHz	1749/2013. (XII. 11.)	médiaszolgáltatói díjfizetési kötelezettség megszegése	nem
Popkom Kft.	Szolnok 90,4 MHz	1750/2013. (XII. 11.)	óvadéknyújtási kötelezettség megszegése	nem
Muzikland Kft.	Székesfehérvár 88,9 MHz kisközösségi	1618/2013. (XI. 19.)	médiaszolgáltatását több mint 14 napig szüneteltette	nem
Fülek Rádió Kft.	Győr 96,4 MHz	1748/2013. (XII. 11.)	médiaszolgáltatás megkezdésére vonatkozó kötelezettség megszegése	nem
Hangszóró Közösségi Rádiós Amatőr Műsorkészítő Kulturális Egyesület	Füzesabony 89,6 MHz kisközösségi	1187/2013. (VII. 17.)	médiaszolgáltatását több mint 14 napig szüneteltette	nem
Gordon Lajos	Csobánka 93,5 MHz kisközösségi	1186/2013. (VII. 17.)	médiaszolgáltatását több mint 14 napig szüneteltette	nem

A MÉDIATANÁCS ÁLTAL AZONNALI HATÁLYAL FELMONDOTT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉSEK ADATAI 2013-BAN

30. táblázat

V. fejezet

A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÁLTAL HASZNÁLT MÉDIA- SZOLGÁLTATÁSI LEHETŐSÉGEK FELÜLVIZSGÁLATA

A közszolgálati médiaszolgáltatások rendszerét a Médianács határozza meg – az MTVA vezérigazgatójával történő konzultációt követően – a gazdaságosság, a következő évi költségvetési tervezés és a közszolgálati célok érvényesülésének szempontjai alapján. A Médianács 2013-ban az 1655/2013. (XI. 27.) számú döntésével vizsgálta felül és rögzítette a közszolgálati médiaszolgáltatások által használt médiaszolgáltatási lehetőségeket. A felülvizsgálat lényegesebb elemei a következők voltak. A Médianács a felülvizsgálat során törölte a közszolgálati médiaszolgáltatási lehetőségek jegyzékéből az M1 médiaszolgáltatás által korábban használt földfelszíni analóg médiaszolgáltatási lehetőségeket, mivel a digitális átállás 2013. december 31-én lezárult. A döntés rögzítette a Magyar Televízió Nonprofit Zrt. új médiaszolgáltatásait: a 2013. december 20-tól földfelszíni digitális, vezetékes, műholdas és internetalapú terjesztési platformokon indított M3 állandó megnevezésű, előfizetési díj ellenében hozzáférhető médiaszolgáltatását, valamint az új technológiai szabvány, az UHD, más néven 4K bemutatására szolgáló M4K kísérleti csatorna létrejöttét.

A felülvizsgálat alapján megszűnt ugyanakkor a médiaszolgáltató M3D, illetve Anno kísérleti jellegű médiaszolgáltatása és a digitális átállással kapcsolatos tájékoztatásra létrehozott MTVA Info információs csatorna is. A döntés rögzítette, hogy a Duna Te-

levízió Nonprofit Zrt. Duna World állandó megnevezésű médiaszolgáltatása a közbeszerzési eljárás alapján mely új műholdakon érhető el. A felülvizsgálat lényeges eleme volt, hogy a Médiatanács úgy döntött, hogy a korábban a Neo FM által használt országos kereskedelmi rádiós adóhálózat frekvenciáit 2014. január 2-től a Magyar Rádió Nonprofit Zrt. Kossuth rádió, illetve Dankó Pista Rádió médiaszolgáltatásai használhatják a döntésben meghatározottak szerint.

Az így kialakított rendszer miatt több hallgatói visszajelzés érkezett az NMHH-hoz Ózd és Salgótarján településekről, melyek szerint e városok bizonyos területein a Kossuth rádió nem megfelelő minőségben hallható. Az NMHH a bejelentések alapján helyszíni műszaki ellenőrzéseket végzett az érintett településeken, és megállapította, hogy a hallgatói panaszok megalapozottak.

A Médiatanács ennek megfelelően módosította a Kossuth rádió vételkörzetét: a 80/2014. (I. 28.) számú döntésével – a MTVA vezérigazgatójával történő konzultációt követően, valamint műszaki, gazdasági, gazdaságossági és médiapolitikai szempontok vizsgálata után – az Mttv. 98. § (7) bekezdése alapján egységes szerkezetben módosította az 1655/2013. (XI. 27.) számú döntését oly módon, hogy a Magyar Rádió Zrt. Kossuth rádió közszolgálati rádiós médiaszolgáltatás műsora az Ózd 90,3 MHz és a Salgótarján 107,4 MHz médiaszolgáltatási lehetőségeken is hallgatható az 1655/2013. (XI. 27.) számú döntésben meghatározottakon túl.

VI. fejezet

A MÉDIASZOLGÁLTATÁSI PIAC GAZDASÁGI HELYZETE, PÉNZÜGYI FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA

1 A közszolgálati médiaszolgáltatók gazdasági helyzetének, pénzügyi feltételeinek alakulása

- A** Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) elkülönített vagyonkezelő és pénzalap.
- Az MTVA feladatai:
- a közszolgálati célú műsorszámok gyártása;
 - a közszolgálati médiaszolgáltatás;
 - a Közszolgálati Közalapítvány működtetése;
 - a közszolgálati médiaszolgáltatók támogatása;

- a közszolgálati média és ingatlanvagyon gondos kezelése és gyarapítása;
- pályázatok útján támogatások nyújtása;
- az említett feladatok elvégzéséhez szükséges egyéb tevékenységek.

A feladatok elvégzéséhez szükséges források részben a központi költségvetésből, részben az MTVA saját bevételeiből állnak rendelkezésre. Az MTVA 2013-as költségvetését az NMHH költségvetésének részeként az Országgyűlés a 2012. évi CXCV. törvénnyel fogadta el. A költségvetést az év során – a változó környezeti feltételeknek megfelelően – több alkalommal módosították.

A közszolgálati médiaszolgáltatók fenntartásához szükséges forrást az MTVA havi rendszerességgel utalja át.

Bevételek	Millió forint
Költségvetési bevételek	76 357,49
Kereskedelmi, vagyongazdálkodási és egyéb bevételek	5 861,24
Pénzmaradvány felhasználás, hitelfelvétel	5 650,80
Összes bevétel	87 869,49

Kiadások	Millió forint
Továbbutalások	7 045,30
Céltámogatások	5 492,62
Adósságszolgálat	8 359,00
MTVA médiaszolgáltatás-támogatási és vagyonkezelési tevékenységének kiadásai, egyéb forrásfelhasználások	67 176,48
Egyéb kiadások	390,50
Összes kiadás	88 463,90

AZ MTVA 2013-AS KÖLTSÉGVETÉSE

31. táblázat

A 2013. évi eredeti előirányzat

A közszolgálati médiaszolgáltatók finanszírozása	Millió forint
Magyar Televízió Zrt.	570
Duna Televízió Zrt.	570
Magyar Rádió Zrt.	570
Összes kiadás	1 710

A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÓK FINANSZÍROZÁSA 2013-BAN

32. táblázat

Ezenfelül az MTVA az előre nem látható, illetve a korábbi évekből áthúzódó kiadásokra összesen 643 millió forint céltámogatást nyújtott a közszolgálati médiaszolgáltatóknak. Az MTVA a közszolgálati médiaszolgáltatók részére a működésükhöz szükséges forrásokat továbbutalja közvetítői szerepben, a működéshez szükséges tárgyi feltételeket saját eszközeiből biztosítja. A közszolgálati médiaszolgáltatás integrációja során létrejött modellnek megfelelően az MTVA készíti el vagy szerzi be a közszolgálati médiatartalmakat a médiaszolgáltatók megrendelése alapján. Ennek valamennyi költsége, a tárgyi és személyi feltételek megteremtése az MTVA-t terheli. 2012-ben az MTVA tulajdonába került az addig bérleményként használt székház. A vásárláshoz felvett hitel kamat- és törlesztésére 8,4 milliárd forintot fordított az MTVA 2013-ban. A kiadások legnagyobb része a médiaszolgáltatás-támogatáshoz és vagyonkezeléshez kapcsolódik. Ilyenek a műsorgyártási, műsorterjesztési, személyi jellegű, ingatlanfenntartáshoz és működéshez kapcsolódó kiadások, valamint a beruházások. Ez az összeg nyújt fedezetet a közszolgálati médiaszolgáltatók és a hírügynökség munkájára. 2013-ban megtörtént a digitális átállás, emiatt a műsorterjesztési költségek 2014-től jelentősen csökkennek, miközben a műsorterjesztés magasabb technikai színvonalú.

2

A rádiós és audiovizuális hirdetési piac alakulása

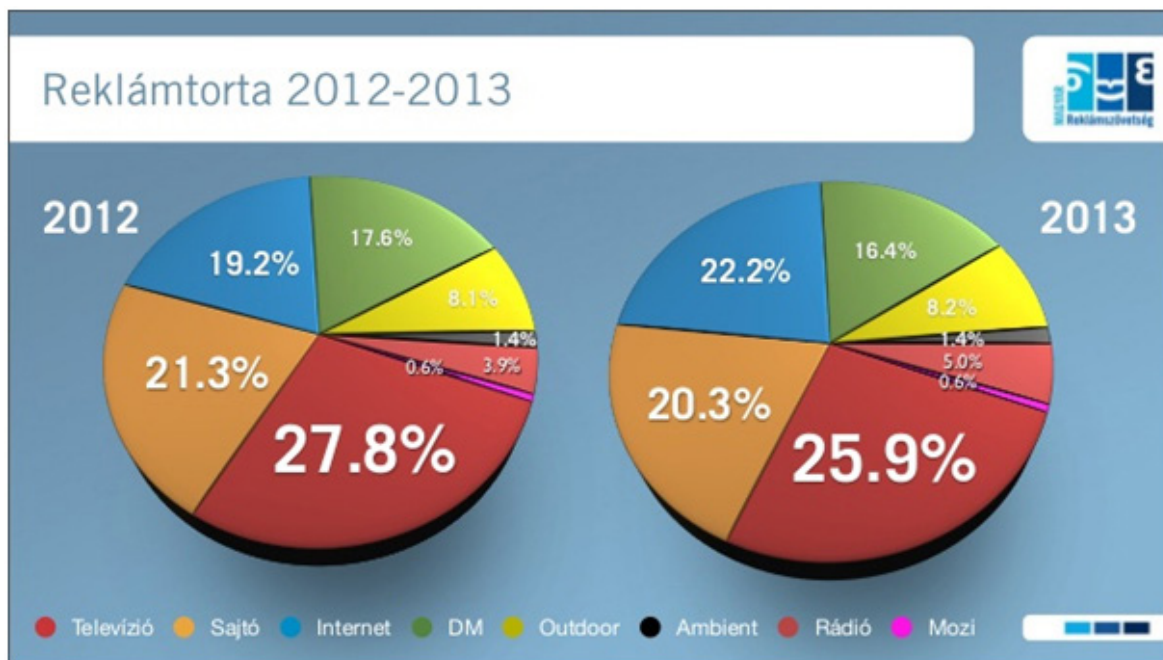
A médiaszolgáltató-szektorban a szereplők bevételeinek legnagyobb része a hirdetési piacról származik. A médiaszolgáltatók legfőbb bevételi forrása a spotreklámbevételeken túl a szponzoráció és esetenként a vállalatokkal kötött kommunikációs szerződések.

A Médiatanács a reklámpiac általános tendenciáinak megismeréséhez hagyományosan a Magyar Reklámszövetség (MRSZ) elemzésének adatait használja elsődleges forrásként. Az MRSZ 2011-től a korábbi gyakorlattal ellentétben nem nettó, hanem net-net, vagyis az ügynökségi jutalékot nem tartalmazó összegek figyelembevételével határozza meg az adatokat.

Az utóbbi években megfigyelhető reklámpiaci átrendeződés 2013-ban is folytatódott – mind a világméretű trendek magyar hatásai, mind pedig a magyar sajátosságok éreztették a hatásukat. Az MRSZ adatai szerint 2013-ban a teljes reklámpiac 175,4 milliárd forintot tett ki, amely 2012-höz képest 0,6 százalékos bővülést jelent, ugyanakkor az egyes szektorok részesedésében jelentős változások is bekövetkeztek.

A teljes reklámtortából változatlanul a televíziós szektoré a legnagyobb szelet, bár részesedése csökkenést mutat a korábbi adatokhoz képest. 2013 legszembetűnőbb változása, hogy az internetes hirdetési piac most először megelőzte a nyomtatott sajtót. A rádiós szektor részesedése 5 százalékos, ugyanakkor éppen a rádiók érték el 2013-ban a legnagyobb növekedést. E szegmens bevételnövekedése 2012-höz képest 29 százalékos, ezáltal a rádiók részesedése a teljes reklámpiacból 3,9 százalékról 5 százalékra növekedett. Ez a folyamat mindenképpen a rádiós piac stabilizálódására utal.

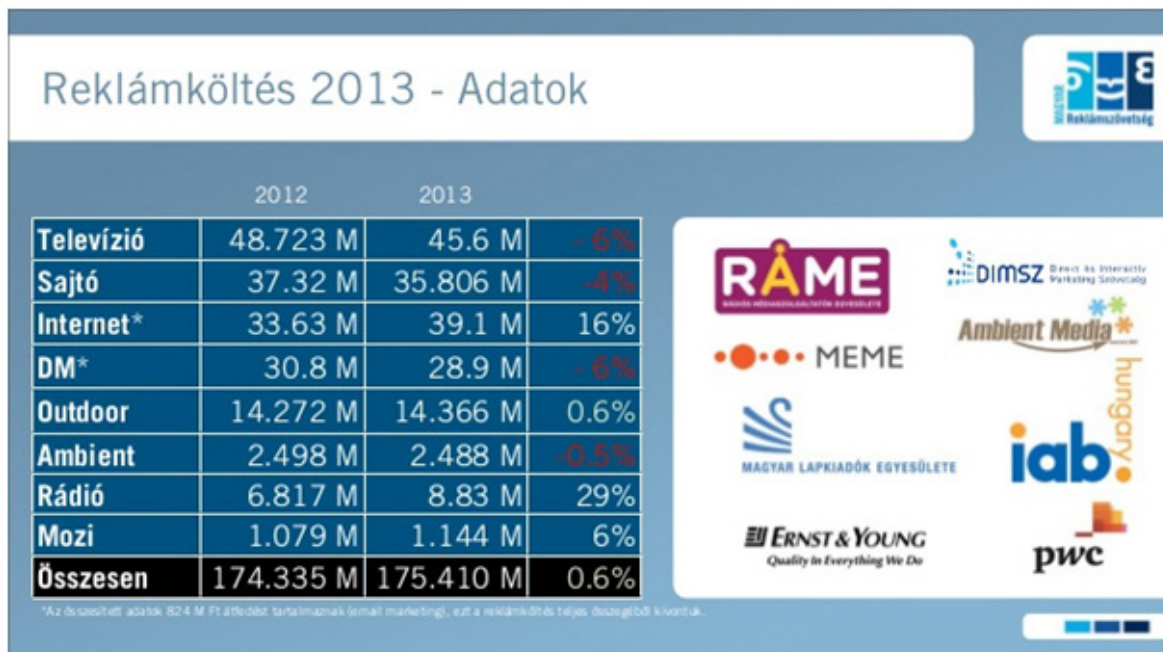
A következő ábra a reklámpiac egyes szegmenseinek részesedését mutatja a 2012-ben és 2013-ban az MRSZ felméréséből kapott adatok alapján.

A REKLÁMPIACI SZEKTOROK RÉZSEDESE A REKLÁMTORTÁBÓL 2012-BEN ÉS 2013-BAN

10. ábra

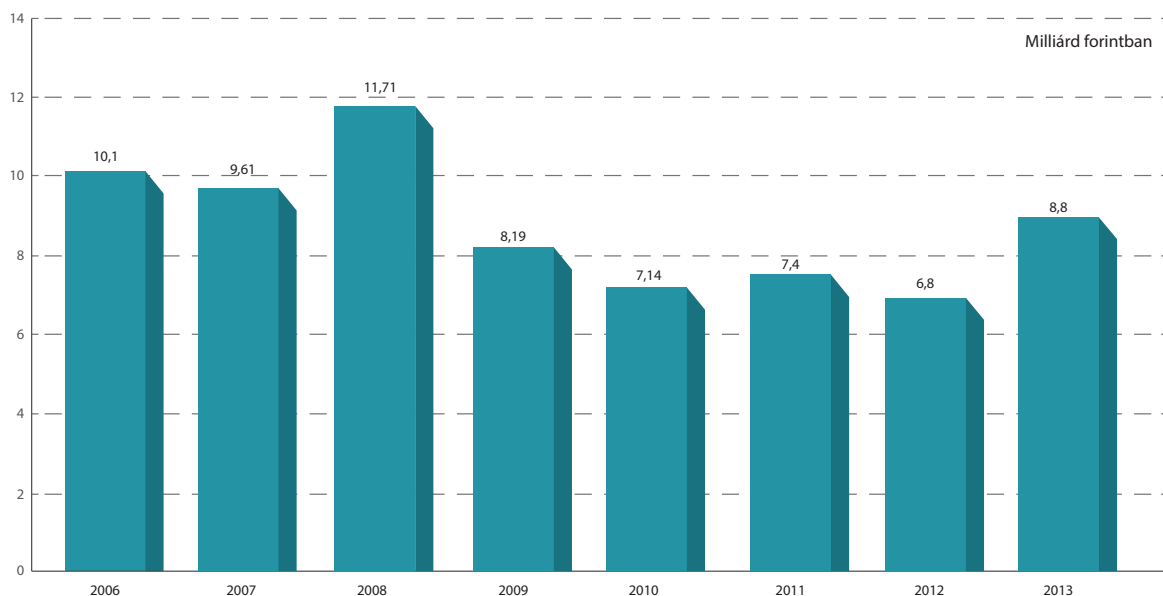
A százalékosan bemutatott változásoknak megfelelően a rádiós és a televíziós szektor reklámpiaci teljesítményét vizsgálva látható, hogy a médiaszolgáltatók kumulált bevételei jelentősek. A következő táblázat az egyes reklámpiaci szektorok bevételi összegét mutatja, összevetve a 2012-es és a 2013-as teljesítményeket.

A REKLÁMPIACI SZÉKTOROK BEVÉTELEI 2012-BEN ÉS 2013-BAN

11. ábra

A Médianács – a rádiós reklámpiacon tapasztalt trendfordulót érzékelve – hosszabb időtávon is áttekintette a rádiók összesített reklámbevételének alakulását. A következő diagram ezt mutatja be. Az adatok elemzésénél figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra, hogy az MRSZ csak 2011-től végzi net-net alapon a számításokat, így az ezt megelőző évekkkel való összehasonlítás bizonyos mértékű torzítást rejt magában.

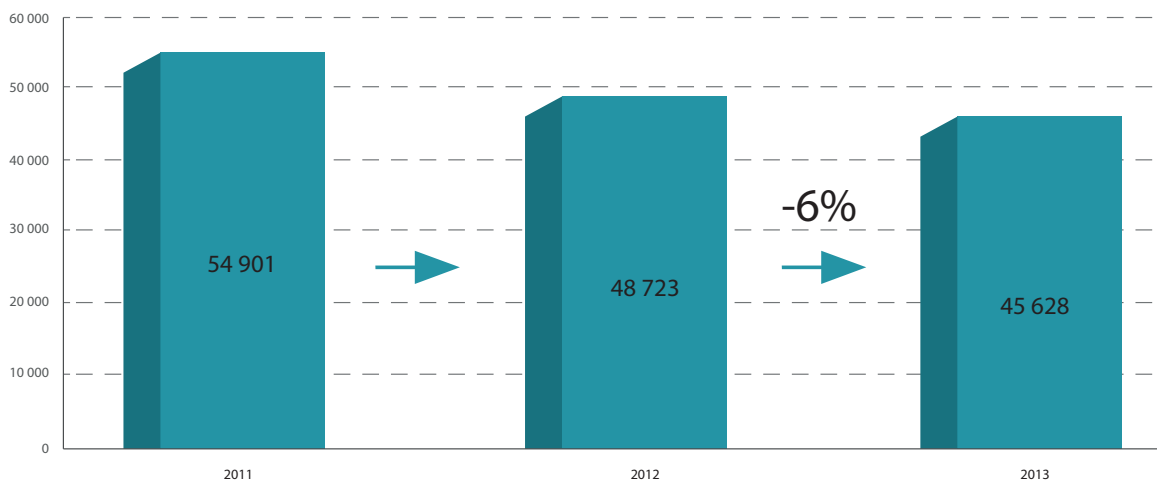

A RÁDIÓK ÖSSZESÍTETT REKLÁMBEVÉTELEI 2006 ÉS 2013 KÖZÖTT

12. ábra

Az Ernst & Young Tanácsadó Kft. és a Magyar Elektronikus Médiaszolgáltatók Egyesülete (MEME) 2013-ra vonatkozó közös éves jelentésének legfontosabb megállapítása, hogy tovább csökkentek a televíziós reklámbevételek Magyarországon. A visszaesés a 2012-es adatokhoz képest 6 százalékos volt. Ugyanakkor a bevételcsökkenés üteme jelentősen lassult, ugyanis 2012-ben még 11 százalékos visszaesést mértek a megelőző évhez képest. Az összes televíziós reklámbevétel így 45,6 milliárd forint volt 2013-ban.

A következő ábra szemlélteti a televíziós reklámbevételek volumenét és változását 2013-ban, illetve az azt megelőző két évben.

TELEVÍZIÓS REKLÁMBEVÉTELEK ÖSSZEGE AZ ELMÚLT ÉVEKBEN (MILLIÓ FORINTBAN)

13. ábra

Fontos megjegyezni, hogy a televíziós szektoron belül eltérő irányú és mértékű változások jellemzik a vezetékes, illetve a földfelszíni (frekvenciás) terjesztésű médiaszolgáltatókat. A kábeltelvízióknál 2013-ban 4 százalékkal nőtt a reklámbevétel a 2012-es eredményekhez képest, ezzel szemben a földfelszíni televíziók esetében 10 százalékos visszaesés mutatkozott. A vezetékes terjesztésű televíziós médiaszolgáltatók részesedési aránya a televíziók összes reklámbevételéből 31 százalék volt 2013-ban.

A Médiatanács megrendelésére a Strategopolis Stratégiai Elemző és Kommunikációs Tanácsadó Kft. a Századvég Alapítvány kutatási adatainak felhasználásával átfogó elemzést készített a magyar rádiós piac helyzetéről a 2008 és 2012 közötti időszakban. Ennek alapján a Médiatanács a reklámköltségi, illetve reklámbevételi adatok mellett más aspektusból is képet alkothatott a magyar reklámpiac helyzetéről. A kutatás az egyes reklámhordozók (médiaeszközök) piaci szerepét egyebek mellett a fogyasztók oldaláról is vizsgálta. Ennek keretében bemutatta a napi rendszerességgel médiát fogyasztók megoszlását az egyes médiaszégmensek között 2011-ben és 2012-ben.

3 Helyi és körzeti földfelszíni terjesztésű média- szolgáltatók helyzete az éves beszámolók alapján

A Médiatanács a médiaszolgáltatók helyzetéről egyebek mellett a médiaszolgáltatók éves beszámolója alapján alkot képet. A beszámolási kötelezettséget a hatósági szerződések írják elő, és azt minden évben május 30-ig kell teljesíteniük a médiaszolgáltatóknak a megelőző évre, a Médiatanács által évente meghatározott tartalom szerint. A Médiatanács 2013. február 27-én tette közzé a 2012-re vonatkozó beszámolók formai és tartalmi követelményeit, amelyekről az érintett médiaszolgáltatókat levélben is értesítette.

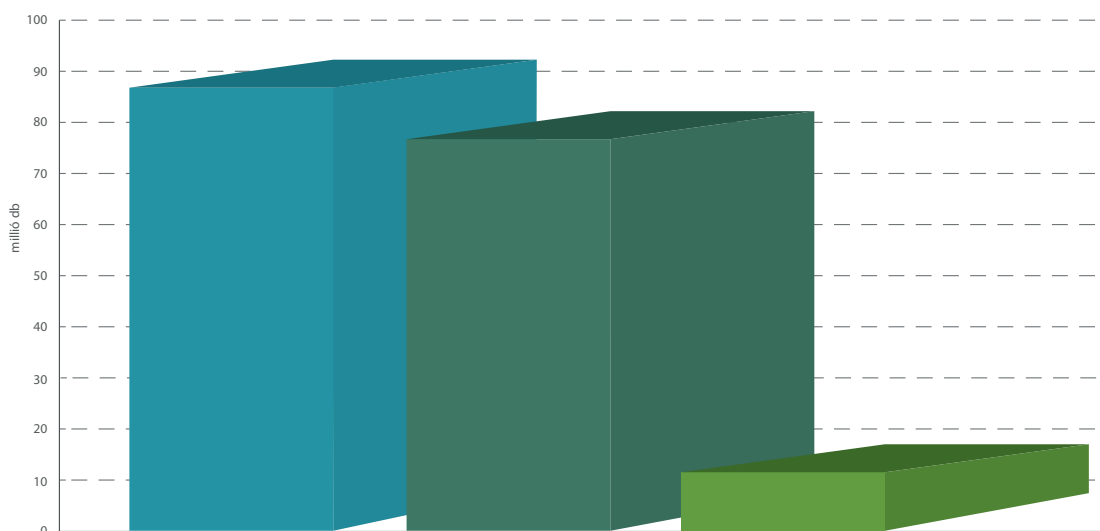
Az adatszolgáltatásra vonatkozó törvényi előírások, illetve szerződéses kötelezettség alapján a 2013. május 30-ai határidőig összesen 216 médiaszolgáltatói jogosultságon kellett a médiaszolgáltatóknak eleget tenniük beszámolási kötelezettségnek. Ezek közül 181 (ebből 26 kisközösségi) beszámoló érkezett a Médiatanácshoz, tehát a médiaszolgáltatók jogosultságaik 84 százalékában teljesítették beszámolási kötelezettségüket. A beérkezett beszámolók közül 143 rádiós (helyi, körzeti, kisközösségi), 38 (helyi) televíziós médiaszolgáltatói jogosultságra vonatkozik.

	Teljesítette kötelezettségét (2012. évi beszámoló)	Nem teljesítette kötelezettségét (2012. évi beszámoló)	Összesen
Helyi rádió	97	20	117
Helyi televízió	38	1	39
Körzeti rádió	20	1	21
Kisközösségi	26	13	39
Összesen	181	35	216

**A HELYI ÉS KÖRZETI FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ MÉDIASZÁLLTATÓK
2012-ES BESZÁMOLÓINAK SZÁMA MÉDIASZÁLLTATÓI CSOPORTONKÉNT**

33. táblázat

A beszámolók a pénzügyi eredmények tükrében:

**A HELYI ÉS KÖRZETI FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ MÉDIASZÁLLTATÓK SZÁMA
EREDMÉNYESÉG SZERINT 2012-BEN AZ ÉVES BESZÁMOLÓIK ALAPJÁN**

■ Nyereség ■ Veszteség ■ Nullszaldó

14. ábra

A médiaszolgáltatóknak a 2012-es beszámolóban kategóriák szerinti bontásban és összességükben is fel kellett tüntetniük a bevételeket és a kiadásokat. A beérkezett adatok alapján a médiaszolgáltatók 88 médiaszolgáltatói jogosultságon (48,62%) fejezték be nyereséggel az évet, 15 médiaszolgáltatói jogosultságon (8,29%) a bevételek éppen fedezték a kiadásokat, és 78 médiaszolgáltatói jogosultságon (43,09%) a médiaszolgáltató veszteséggel zárta az évet. Az alábbi diagram a médiaszolgáltatói jogosultságok tavalyi év szerinti összesített eredményét ábrázolja.

Összehasonlításképpen, 2011-ben a médiaszolgáltatások 44,28 százaléka nyereséget, 49,25 százaléka pedig veszteséget realizált, 7,84 százaléka nullszaldós volt. 2012-ben tehát trendforduló következett be a beszámolót beküldő médiaszolgáltatók eredményességében. Míg a korábbi években a beszámolót küldő médiaszolgáltatók között több volt a veszteséges, mint a nyereséges, 2012-ben hosszú idő után először több volt a nyereséget mutató, mint a veszteséges médiaszolgáltató. Az egyes médiaszolgáltatói csoportok szerinti bontásban a következők szerint alakultak ezek az arányok.

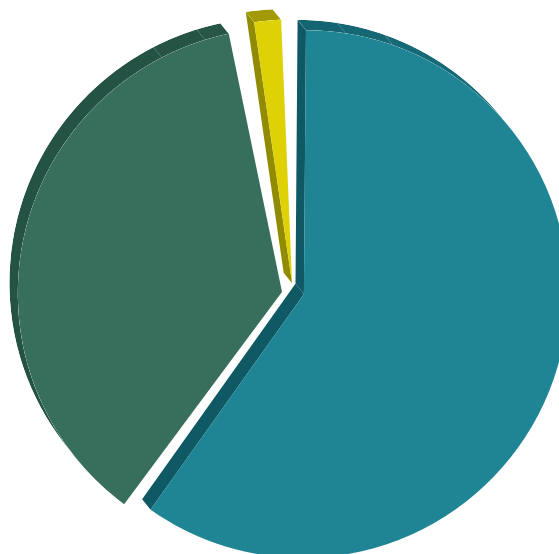
	Nyereséges	Veszteséges	Nullszaldós
Helyi rádió	52,58%	39,18%	8,25%
Helyi televízió	36,84%	55,26%	7,89%
Körzeti rádió	70,00%	30,00%	0,00%
Kisközösségi rádió	34,62%	50,00%	15,38%

A HELYI ÉS KÖRZETI FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ MÉDIASZOLGÁLTATÓK EREDMÉNYESSÉGE MÉDIASZOLGÁLTATÓI CSOPORTONKÉNT 2012-BEN AZ ÉVES BESZÁMOLÓIK ALAPJÁN

34. táblázat

A beszámolók elemzése médiaszolgáltatói típusok alapján:

A médiaszolgáltatások típusai szerinti megoszlás 2012-ben az alábbiak szerint alakult: 112 kereskedelmi médiaszolgáltatás, 68 közösségi médiaszolgáltatás és 1 közműsor-szolgáltatás⁽²³⁾.

A HELYI ÉS KÖRZETI FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ MÉDIASZOLGÁLTATÓK MEGOSZLÁSA MÉDIASZOLGÁLTATÓI TÍPUSONKÉNT 2012-BEN AZ ÉVES BESZÁMOLÓIK ALAPJÁN

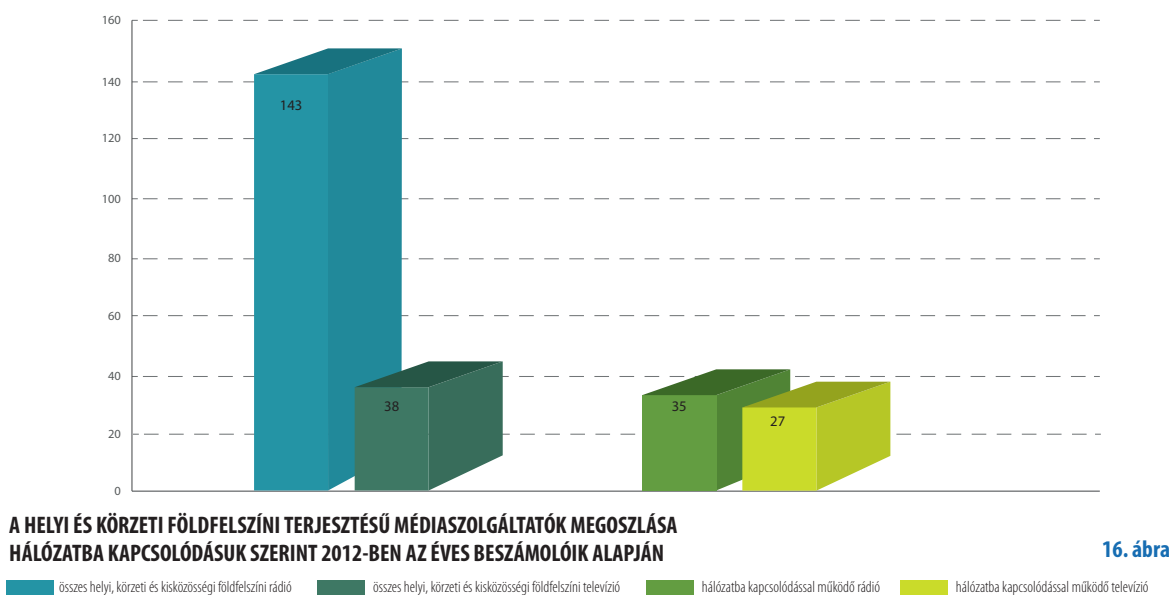
15. ábra

■ Kereskedelmi ■ Közösségi ■ Közműsor-szolgáltatás

⁽²³⁾ A közműsor-szolgáltatások és a nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatók közösségi médiaszolgáltatásként való elismeréséről a Médiatanács jellemzően 2011 második felében hozta meg a döntéseket. Néhány médiaszolgáltatásnál az eljárást csak 2012-ben zárták le, de ezek a médiaszolgáltatások is 2012 jelentős részében – elismerésük esetén – már közösségi médiaszolgáltatásként működtek. A közösségi médiaszolgáltatásként való elismerést megtagadó médiatanácsi határozattal szemben egyes médiaszolgáltatók bírósági felülvizsgálatot kértek. Ezek közül egy médiaszolgáltató esetén 2012-ben még nem zárult le a bírósági eljárás, így a médiaszolgáltató a közműsor-szolgáltatói státuszát rögzítő műsor-szolgáltatási szerződés alapján működött 2012-ben.

A beszámolók értékelése hálózatba kapcsolódás mentén

A beszámolók szerint 2012-ben 62 médiaszolgáltatás működött a hálózatba kapcsolódás lehetőségét kihasználva. A hálózatba szerveződést tehát a médiaszolgáltatások 34,25 százalékánál használták ki. A beszámolók alapján kimutatható, hogy a rádiós és televíziós médiaszolgáltatások közül a rádiók 24,48 százaléka, a televíziók 71,05 százaléka működött hálózatba kapcsolódással. A rádióknál ez az arány 29,91 százalék, ha nem tekintjük a kisközösségi médiaszolgáltatásokat, melyeknek hatósági szerződésük szerint nincs lehetőségük hálózatba kapcsolódással való működésre. A televíziók közül 2012-ben mindössze 11, azaz e médiaszolgáltatások 28,95 százaléka sugárzott egész műsoridejében saját műsort. A hálózatba kapcsolódó televíziók jelentős része a Hálózatos Televíziók Zrt. bejelentés alapján működő médiaszolgáltatásának műsorát vette át annak megszűnéséig, azaz 2013. január 10-ig. Ezt követően valamennyi érintett televízió önálló, saját műsoridejű műsorterv alapján működik, amit az ennek megfelelően módosított hatósági szerződésük is rögzít. A következő diagram a 2012-ben hálózatba kapcsolódással működő médiaszolgáltatások arányát szemlélteti.

A beszámolási kötelezettségüket nem teljesítő médiaszolgáltatókkal szembeni eljárások

A Médiatanács összesen 15 médiaszolgáltatóval szemben indított hatósági eljárást a 2012-es beszámolási kötelezettség nem megfelelő teljesítése miatt. A Médiatanács 11 médiaszolgáltatónál megállapította a jogsértés tényét, és figyelmeztetés mellett felhívta a médiaszolgáltatókat a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra az Mttv. 186. § (1) bekezdése alapján, 4 médiaszolgáltatóra pedig bírságot szabott ki az Mttv. 187. § (3) bekezdés bb) pontja alapján.

4 A Médiatanács intézkedései díjtartozások ügyében

A Médiatanács folyamatosan ellenőrzi, hogy a hatósági szerződés alapján működő médiaszolgáltatók a médiaszolgáltatási díjra vonatkozó fizetési kötelezettségüket, illetve a szerződést biztosító mellékkötelezettségüket (óvadék, illetve bankgarancia nyújtására) teljesítik-e.

A Médiatanács az elmúlt években szigorúan fellépett azokkal a médiaszolgáltatókkal szemben, amelyek az óvadék- vagy bankgarancia-nyújtási kötelezettségüknek hosszabb időn keresztül nem tettek eleget, vagy díjfizetési kötelezettségüket nem teljesítették, és jelentős összegű tartozást halmoztak fel a Médiatanáccsal szemben. A Médiatanács a médiaszolgáltatási díjak elmaradása, illetve hiányos óvadék- vagy a bankgaranciák miatt 2013-ban összesen 27 eljárást indított.

Médiaszolgáltató (jogosultság)	Hatósági eljárás tárgya	Hatósági eljárást lezáró döntés száma	Hatósági eljárást lezáró döntés
Gyöngyösi Médiakért Alapítvány (Gyöngyös 88,9 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	94/2013. (I. 23.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Gyöngyösi Médiakért Alapítvány (Gyöngyös 88,9 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	folyamatban	
Partner Rádió Kft. (Kecskemét 97,7 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	95/2013. (I. 23.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Partner Rádió Kft. (Kecskemét 97,7 MHz)	bankgarancia-nyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	folyamatban	
Lokomotív Rádió Kft. (Debrecen 93,5 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	93/2013. (I. 23.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Lokomotív Rádió Kft. (Debrecen 93,5 MHz)	bankgarancia-nyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	folyamatban	
Kelet Rádió Kft. (Debrecen 95,6 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	341/2013. (II. 27.)	a korábban felmondott hatósági szerződés alapján fennálló médiaszolgáltatási díjtartozás összegének megállapítása
Somogyi Média Kft. „f. a.” (Kaposvár 91,2 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	342/2013. (II. 27.)	a korábban felmondott szerződés alapján fennálló médiaszolgáltatási díjtartozás összegének megállapítása
Trade Partners Kft. (Szentendre 91,1 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	393/2013. (III. 6.)	a korábban felmondott hatósági szerződés alapján fennálló médiaszolgáltatási díjtartozás összegének megállapítása
Marilyn B. Wodlinger (Zalaegerszeg 92,9 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	468/2013. (III. 20.)	a korábban felmondott hatósági szerződés alapján fennálló médiaszolgáltatási díjtartozás összegének megállapítása
Nonstop Rádió Miskolc Kft. „f. a.” (Miskolc 103,0 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	469/2013. (III. 20.)	a korábban felmondott hatósági szerződés alapján fennálló médiaszolgáltatási díjtartozás összegének megállapítása
Rádió-Aktív Zrt. (Sátorlajújhely 100,0 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	508/2013. (III. 27.)	eljárás megszüntetése, tekintettel arra, hogy a médiaszolgáltató kötelezettségének eleget tett
Média 2004 Kft. „f. a.” (Debrecen 106,0 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	668/2013. (IV. 17.)	a korábban felmondott szerződés alapján fennálló médiaszolgáltatási díjtartozás összegének megállapítása
Rádió Média Távközlés Kft. „f. a.” (Törökbálint 97,6 MHz + Százhalombatta+Zsámbék 88,4 MHz)	médiaszolgáltatásidő-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	793/2013. (V. 8.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása

BMC Rádió Kft. (Győr 103,1 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	52/2014. (I. 28.)	az óvadék teljesítésének megállapítása
BMC Rádió Kft. (Győr 103,1 MHz)	médiaszolgáltatásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	folyamatban	
Bakád Kft. (Dombóvár 98,7 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	1188/2013. (VII. 17.)	az óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének megállapítása
Bakád Kft. (Dombóvár 98,7 MHz)	médiaszolgáltatásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	206/2014. (III. 6.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Média Mohács Kft. (Mohács 93,8 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	1547/2013. (X. 30.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Rádió Eger Kft. „f. a.” (Eger 101,3 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	1475/2013. (X. 2.)	az óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének megállapítása
Rádió Eger Kft. „f. a.” (Eger 101,3 MHz)	médiaszolgáltatásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	78/2014. (I. 28.)	a díjtartozás teljesítésének megállapítása
Tenkes Rádió Bt. (Siklós 88,6 MHz)	díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	1749/2013. (XII. 11.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Popkom Kft. (Szolnok 90,4 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	1750/2013. (XII. 11.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Fülek Rádió Kft. (Tihany 98,9 MHz)	óvadéknyújtási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	4/2014. (I. 7.)	hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása
Bakád Kft. (Letenye 94,8 MHz)	médiaszolgáltatásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	119/2014. (II. 4.)	a korábban felmondott szerződés alapján fennálló díjtartozás összegének megállapítása
Bakád Kft. (Marcali 88,0 MHz)	médiaszolgáltatásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	120/2014. (II. 4.)	a korábban felmondott szerződés alapján fennálló díjtartozás összegének megállapítása
Radofeszt Produkció Kft. „f. a.” (Szigetvár 98,9 MHz)	médiaszolgáltatásdíj-fizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	137/2014. (II. 11.)	a korábban felmondott szerződés alapján fennálló díjtartozás összegének megállapítása

A MÉDIATANÁCS INTÉZKEDÉSEI DÍJTARTOZÁSOK ÜGYÉBEN 2013-BAN

35. táblázat

5 Díjcsökkentési, részletfizetési kérelmek ügyében hozott hatósági döntések

2013-ban 11 médiaszolgáltató 15 médiaszolgáltatási jogosultságra kért fizetési kedvezményt (részletfizetést vagy fizetési haladékot) a Médiatanáctól.

A médiaszolgáltatók átmeneti likviditási nehézségei esetén a Médiatanács részletfizetés engedélyezésével nyújt segítséget hivatalból vagy kérelemre a Ket. 74. § (1)–(2) bekezdése alapján.

Részletfizetésnél a Médiatanács – kérelem esetén a kérelemben foglalt indokok mellett – minden esetben megvizsgálja az adott médiaszolgáltató tartozásának összegét, fennállásának időtartamát, valamint azt, hogy a médiaszolgáltató korábban részesült-e részletfizetési kedvezményben, és ha igen, azt hogyan teljesítette. A testület ellenőrzi azt is, hogy a médiaszolgáltatót díjtartozás miatt szankcionálta-e már a médiahatóság, valamint hogy rendelkezik-e óvadékkal, illetve bankgaranciával.

A Médianács az alábbi döntéseket hozta a kérelmekről:

Médiaszolgáltató (jogosultság)	Hatósági eljárás tárgya	Hatósági eljárást lezáró döntés száma	Hatósági eljárást lezáró döntés
Hét domb Kft. (Kaposvár 102,6 MHz, Zalaegerszeg 88,9 MHz)	megszűnt médiaszolgáltató fizetési haladék iránti kérelme	303/2013. (II. 20.)	kérelm elutasítása
BMC Rádió Kft. (Győr 103,1 MHz)	részletfizetési kérelem	105/2013. (I. 23.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
BMC Rádió Kft. (Győr 103,1 MHz)	részletfizetési kérelem	1711/2013. (XII. 3.)	kérelm elutasítása
Pentafon-Penta Kft. (Dunaújváros 102,9 MHz)	részletfizetési kérelem	278/2013. (II. 20.)	részletekben történő teljesítés engedélyezése
Pentafon-Penta Kft. (Dunaújváros 102,9 MHz)	részletfizetési kérelem	703/2013. (IV. 25.)	részletekben történő teljesítés engedélyezése
Pentafon-Penta Kft. (Dunaújváros 102,9 MHz)	részletfizetési kérelem	1166/2013. (VII. 17.)	részletekben történő teljesítés engedélyezése
Prodo Voice Zrt. (Budapest 89,5 MHz)	részletfizetési kérelem	514/2013. (III. 27.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Prodo Voice Zrt. (Budapest 89,5 MHz)	részletfizetési kérelem	913/2013. (V. 29.)	részletekben történő teljesítés engedélyezése
Prodo Voice Zrt. (Budapest 89,5 MHz)	fizetési haladék iránti kérelem	1288/2013. (VIII. 28.)	fizetési haladék helyett részletekben történő teljesítés megállapítása
Rádió Eger Kft. „f. a.” (Eger 101,3 MHz)	részletfizetési kérelem	1452/2013. (IX. 25.)	kérelm elutasítása
Vasi Friss Rádió Kft. (Szombathely 97,7 MHz)	részletfizetési kérelem	1153/2013. (VII. 10.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Rádió Szombathely Kft. (Szombathely 97,1 MHz)	tartozás elengedése iránti kérelem	1353/2013. (IX. 4.)	kérelm elutasítása
QPS Kft. (Kazincbarcika 88,8 MHz)	tartozás elengedése iránti kérelem	1152/2013. (VII. 10.)	kérelm elutasítása
QPS Kft. (Kazincbarcika 88,8 MHz)	részletfizetési kérelem	1287/2013. (VIII. 28.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Life Essence Kft. (Tihany 105,7 MHz)	részletfizetési kérelem	79/2014. (I. 28.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Alisca Network Kft. (Szekszárd 91,1 MHz)	részletfizetési kérelem	35/2014. (I. 14.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Alisca Network Kft. (Dunaföldvár 106,5 MHz)	részletfizetési kérelem	36/2014. (I. 14.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Alisca Network Kft. (Paks 107,5 MHz)	részletfizetési kérelem	37/2014. (I. 14.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Alisca Network Kft. (Baja 94,3 MHz)	részletfizetési kérelem	38/2014. (I. 14.)	részletekben történő teljesítés megállapítása
Rádió Helló Kft. (Heves 93,7 MHz)	fizetési haladék iránti és részletfizetési kérelem	136/2014. (II. 11.)	kérelm elutasítása és részletekben történő teljesítés megállapítása

MÉDIATANÁCSI DÖNTÉSEK A DÍJCSÖKKENTÉSI, RÉSZLETFIZETÉSI KÉRELMEKRŐL 2013-BAN

36. táblázat

A Médianács tizenöt esetben engedélyezett, illetve állapított meg részletekben történő teljesítést a médiaszolgáltatói díj-tartozás, esetenként a késedelmikamat-tartozás rendezésére. A részletfizetési kedvezmények három-hat havi részletfizetést rögzítettek. A Médianács emellett hét döntésével elutasította médiaszolgáltatók fizetési kedvezmény iránti kérelmét. Egy korábbi médiaszolgáltató a hatósági szerződésai felmondása után fennmaradt díjtartozása miatt kért fizetési haladékot, amelyet a Médianács a médiaszolgáltató korábbi szerződésszegő magatartása miatt elutasított. A Médianács elutasította annak a

két médiaszolgáltatónak a kérelmét is, amelyek tartozásuk elengedését kérték, mivel a díjfizetési kötelezettség olyan törvényi kötelezettség, amely teljesítése alól a médiaszolgáltatók nem mentesíthetők. A Médiatanács elutasította továbbá annak a két médiaszolgáltatónak a részletfizetési kérelmét is, amelyek nem teljesítették a számukra korábban engedélyezett részletfizetést, a Médiatanács ugyanakkor két médiaszolgáltatónak a kért fizetési haladék helyett részletfizetést engedélyezett.

A Médiatanácshoz két médiaszolgáltató fordult díjszökkentési kérelemmel. A Médiatanács a korábbi évekhez hasonlóan mindkét kérelmet elutasította, mivel a Médiatanács egyedi díjszökkentési kérelmeknek nem ad helyt.

6 Törvényi kvótakötelezettségek teljesítésének ellenőrzése, mentesítési eljárások lefolytatása

6.1. *A kvótakötelezettségek teljesítésének ellenőrzése a 2013. évben*

A Médiatanács a korábbi évekhez hasonlóan 2013-ban is vizsgálta az Mttv. 20–22. §-a szerinti műsorkvóta-kötelezettségek előző évi teljesítését a médiaszolgáltatók havonta teljesített adatszolgáltatása alapján. A Médiatanács 2013-ban négy médiaszolgáltatóval – a Parlament TV Zrt.-vel, a Hír TV Zrt.-vel, az ECHO Hungária TV Zrt.-vel, és a Sanoma Digital Media Zrt.-vel – szemben indított hatósági eljárást a 2012-es kvótakötelezettségek megsértésének valószínűsítése miatt.

A Médiatanács rendhagyó módon – a Sanoma Digital Media Zrt.-vel a mentesítési megállapodása kapcsán folytatott elhúzódó tárgyalások okán – a Sanoma Digital Media Zrt. kvótakötelezettségeinek 2011. évi teljesítése vonatkozásában csak 2013-ban indította meg a hatósági eljárást. A Médiatanács az 1747/2013. (XII. 11.) számú határozatában a Sanoma Digital Media Zrt.-vel szemben az Mttv. 20. §-ában foglalt műsorkvóta-kötelezettségek teljesítésének vizsgálatára hivatalból lefolytatott eljárásban megállapította, hogy a médiaszolgáltató a 2011. évben az európai és a magyar gyártású, valamint az európai és magyar független gyártású művek arányára vonatkozó kvótakötelezettséget megsértette, minek következtében a médiaszolgáltatót 900 ezer forint bírsággal sújtotta. A médiaszolgáltató a Médiatanács döntése ellen felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be, a bírságot 2014. január 7. napján a Médiatanács számlájára megfizette. A Médiatanács a Sanoma Digital Media Zrt.-vel szemben a 2012-es kvótakötelezettség megsértése miatt is indított hatósági eljárást. A Médiatanács az 53/2014. (I. 21.) számú határozatával a médiaszolgáltatóra 1,1 millió forint bírságot szabott ki az Mttv. 20. §-ában foglalt műsorkvóta-kötelezettségek teljesítésének vizsgálatára hivatalból lefolytatott eljárásban, amelyben megállapította, hogy a médiaszolgáltató 2012-ben médiaszolgáltatásai összesített műsoridejének átlagában megsértette az európai művek, továbbá a médiaszolgáltatótól független műsorkészítővel készített vagy független műsorkészítőtől öt évnél nem régebben készült műként beszerzett európai és magyar művek arányára előírt kvótakötelezettséget. A médiaszolgáltató nem nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a Médiatanács döntése ellen, a bírságot 2014. február 6-án a Médiatanács számlájára megfizette.

A Médiatanács az 1034/2013. (VI. 19.) számú határozatával – az Mttv. 186. § (1) bekezdése alapján – felhívta az Echo Hungária TV Zrt.-t, hogy a jövőben tartózkodjon az Mttv. műsorkvóta-kötelezettségek teljesítésére vonatkozó 20. §-ának megsértésétől. A testület a hivatalból lefolytatott eljárásban ugyanis megállapította, hogy a médiaszolgáltató ECHO TV médiaszolgáltatása 2012-ben megsértette az Mttv. 20. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt, a tőle független műsorkészítővel készített vagy független műsorkészítőtől öt évnél nem régebben készült műként beszerzett európai művek arányára vonatkozó kvótakötelezettségét.

Az alábbi két esetben az eljárás megszüntetésére került sor. A Médiatanács az 1001/2013. (VI. 12.) számú végzésében megállapította, hogy a Parlament TV Zrt. az Mttv. 20. § (1) bekezdésében meghatározott műsorkvóta-kötelezettségeit 2012-ben teljesítette, ezért a vele szemben a tárgyban indíthatósági eljárást megszüntette. A Médiatanács az 1034/2013. (VI. 19.) számú végzésében szintén azt állapította meg, hogy a Hír TV Zrt. az Mttv. 20. § (1) bekezdésében meghatározott műsorkvóta-kötelezettségeit 2012-ben teljesítette, ezért a vele szemben a tárgyban megindított hatósági eljárást is megszüntette.

6.2. A mentesítési eljárások lefolytatása

Az Mttv. 20-22. §-a az AVMS irányelvben foglaltaknak megfelelően rendelkezik az európai művek bemutatására vonatkozó kötelezettségekről, kiegészítve azt a magyar művekre vonatkozó szabályokkal. Az Mttv. a korábbi szabályozáshoz képest lényegesen szélesebb műsorkvóta-kötelezettségeket ír elő a médiaszolgáltatók számára, valamint a kvóta teljesítésére köteles médiaszolgáltatók körét is kiterjesztette. Ennek következtében a helyi vételkörzetű kereskedelmi audiovizuális és a helyi vételkörzetű kereskedelmi rádiós médiaszolgáltatók kivül valamennyi médiaszolgáltató – ideértve a közösségi médiaszolgáltatókat is – meghatározott műsorkvóta teljesítésére köteles. Az Mttv.-ben meghatározott arányokat a médiaszolgáltató – erre irányuló, a Médiatanácshoz intézett kérelme esetén – a Médiatanáccsal kötött hatósági szerződésben rendezett módon, fokozatosan is elérheti. A Médiatanács 2013-ban az alábbi döntéseket hozta műsorkvóta-kötelezettségek alóli mentesítésekről:

- 253/2013. (II. 13.) számú döntés: az RTL Kábeltelevízió Kft. kérelmére a Muzsika TV állandó megnevezésű médiaszolgáltatásra vonatkozó, a Médiatanács 1677/2012. (IX. 19.) számú döntésével elfogadott mentesítési megállapodás módosításáról;
- 1039/2013. (VI. 19.) számú döntés: a Sanoma Digital Media Zrt. 4-es csatorna állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2013–2015-re szóló mentesítéséről;
- 1040/2013. (VI. 19.) számú döntés: a Sanoma Digital Media Zrt. STORY 5 állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2013–2015-re szóló mentesítéséről;
- 1254/2013. (VII. 24.) számú döntés: a Magyar Telekom Nyrt. Moziaréna állandó megnevezésű lekérhető médiaszolgáltatásának 2013–2015-re szóló mentesítéséről;
- 1255/2013. (VII. 24.) számú döntés: a Magyar Telekom Nyrt. Videotéka állandó megnevezésű lekérhető médiaszolgáltatásának 2013–2015-re szóló mentesítéséről;
- 1781/2013. (XII. 18.) számú döntés: a Chello Central Europe Zrt. Spektrum TV állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2014–2016-ra szóló mentesítéséről;
- 1782/2013. (XII. 18.) számú döntés: a Chello Central Europe Zrt. Spektrum Home állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2014–2016-ra szóló mentesítéséről;
- 1783/2013. (XII. 18.) számú döntés: a Chello Central Europe Zrt. TV Paprika állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2014–2016-ra szóló mentesítéséről;
- 1784/2013. (XII. 18.) számú döntés: a Chello Central Europe Zrt. Film Mánia állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2014–2016-ra szóló mentesítéséről.

A fent említetteken kívül további három médiaszolgáltató nyújtott be mentesítési kérelmet 2013-ban, valamint a Chello Central Europe Zrt. a Spektrum TV médiaszolgáltatása tekintetében módosítást kért. Ezen ügyek elbírálása még folyamatban van.

Korábban, illetve az aktuális évben kötött hatósági szerződés alapján összességében tehát az alábbi 14 médiaszolgáltatás rendelkezett hatósági szerződésben rögzített mentesítéssel 2013-ban az Mttv.-ben meghatározott valamely kvótakötelezettség(ek) teljesítése tekintetében:

- Chello Central Europe Zrt. – Filmmúzeum, TV Paprika, Spektrum Home, Spektrum TV médiaszolgáltatás;
- Invitel Távközlési Zrt. – InviTV Videotéka lekérhető médiaszolgáltatás;
- Magyar Telekom Nyrt. – Moziaréna, Videotéka lekérhető médiaszolgáltatás;
- Magyar Televízió Nonprofit Zrt. – M1, M2 médiaszolgáltatás;
- Origo Zrt. – Life Network, Ozone Network médiaszolgáltatás;
- Parlament TV Zrt. – Parlament TV médiaszolgáltatás;
- RTL Kábeltelevízió Kft. – Muzsika TV médiaszolgáltatás;
- Sanoma Digital Media Zrt. – 4-es csatorna, STORY 5 médiaszolgáltatás;
- Springer Krisztina – Kerepes Rádió kisközösségi rádiós médiaszolgáltatás.

7

A JBE-médiaszolgáltatók azonosítása

A JBE-médiaszolgáltatókat a Médiatanács azonosítja az Mttv. 69. § (3) bekezdésében meghatározott közönségarány-mérésnek megfelelően, és ez alapján határozatában meghatározza a JBE-médiaszolgáltatókat terhelő kötelezettségeket az Mttv. 182. § m) pontja szerint. A Médiatanács a JBE-médiaszolgáltatók meghatározására irányuló eljárását minden év szeptember 30-ig lefolytatja az Mttv. 70. § (11) bekezdése szerint. A Médiatanács a médiapiaci koncentráció fokának megítélése szempontjából jelentős (a továbbiakban: releváns) piaci tényeket és körülményeket – különösen a mediaszolgáltató előző naptári évi átlagos közönségarányát – az Mttv. 70. § (2)–(6) bekezdéseiben foglalt eltérésekkel, a Ket. szerinti hatósági ellenőrzési eljárásban vizsgálja az Mttv. 70. § (1) bekezdésének megfelelően. A Médiatanács a mediaszolgáltatókat végzéssel adatszolgáltatásra kötelezheti a hatósági ellenőrzési eljárásban a releváns tények és körülmények tisztázása érdekében az Mttv. 70. § (2) bekezdése alapján.

A Médiatanács a fent leírtakra tekintettel 2013 június–júliusában az alábbi mediaszolgáltatókkal szemben indított hatósági ellenőrzési eljárást az Mttv. 70. § (1)–(2) bekezdése alapján:

- 1) Magyar RTL Televízió Zrt;
- 2) MTM-SBS Televízió Zrt;
- 3) Magyar Rádió Nonprofit Zrt;
- 4) ADVENIO Műsorszolgáltató Zrt.

Az Mttv. 70. § (5) bekezdése szerint, ha a Médiatanács a hatósági ellenőrzés alapján megállapítja, hogy fennáll olyan körülmény, amely a médiapiaci koncentráció megelőzésére, illetve a JBE-médiaszolgáltatók meghatározására irányuló eljárás lefolytatására okot ad, akkor a Ket. vonatkozó rendelkezéseitől eltérően kizárólag az eljárás végzésben történő megindításáról dönt.

A fent leírtakra tekintettel a Médiatanács a Magyar Rádió Nonprofit Zrt.-vel szemben a JBE-médiaszolgáltatók meghatározására irányuló eljárást indított az 1315/2013. (VIII. 28.) számú végzésével az Mttv. 70. § (5) bekezdése alapján. A Médiatanács a zrt.-t JBE-médiaszolgáltatóként azonosította az Mttv. 70. § (12) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve 2013-ban az 1423/2013. (IX. 25.) számú határozatával, és egyúttal meghatározta a Magyar Rádió Nonprofit Zrt.-t mint JBE-médiaszolgáltatót az Mttv. alapján terhelő kötelezettségeket az Mttv. 70. § (8) bekezdése alapján.

Az Mttv. 70. § (5) bekezdése szerint, ha a hatósági ellenőrzés alapján a Médiatanács azt állapítja meg, hogy a korábban azonosított JBE-szolgáltatók köre nem változott, akkor az eljárás megindítását mellőzi. Így a Médiatanács 2013-ban megállapította, hogy a korábban jelentős befolyásoló erővel rendelkező mediaszolgáltatóként azonosított MTM-SBS Televízió Zrt., Magyar RTL Televízió Zrt., ADVENIO Műsorszolgáltató Zrt. e minősége nem változott, erre tekintettel a Médiatanács a hatósági eljárás megindítását a nevezett mediaszolgáltatókkal szemben mellőzte az 1432/2013. (IX. 25.), az 1433/2013. (IX. 25.), valamint az 1434/2013. (IX. 25.) számú döntéseiben az Mttv. 70. § (6) bekezdése szerint elfogadott jegyzőkönyveivel.

A MÉDIATANÁCS TEVÉKENYSÉGE 2013-BAN

1 A Médiatanács döntései 2013-ban

- 2** 013-ban a Médiatanács 1794 sorszámozott döntést hozott, egy döntés adminisztrációs hiba (elszámozás) miatt érvénytelen volt. A médiatanácsi döntések az alábbi nagyobb kategóriákba sorolhatók:
- médiaszolgáltatói jogosultsággal kapcsolatban (szerződés, átminősítés stb.): 914 döntés;
 - médiafelügyelettel kapcsolatban: 378 döntés;
 - eljárás másodfokú hatóságként a hivatal által hozott hatósági döntésekkel szemben benyújtott fellebbezések elbírálása kapcsán: 20 döntés;
 - jogvita eljárások kapcsán: 87 döntés (médiaszolgáltatás-továbbítás, illetve közösségi mediaszolgáltatás tárgyában);
 - az alappal kapcsolatban: 274 döntés, melyek többek között pályázati felhívások kibocsátását, a pályázatok érvényességi és teljességi vizsgálatát, a pályázati eljárásban kedvezményezetté nyilvánítottak szerződösszegéseit, a pályázatokot értékelő bírálóbizottságok megválasztását, valamint az alap negyedéves támogatási tevékenységéről szóló be-
számolókat érintették;

– egyéb, a fenti kategóriákba nem tartozó döntés: 120 db.

A médiaszolgáltatási jogosultsággal kapcsolatos határozatok az alábbi tárgykörök szerint oszthatók fel:

- JBE-azonosítás miatt: 15 db;
- hatósági szerződéskötés miatt: 94 db;
- határozat hatósági szerződésmódosítás miatt: 237 db;
- szerződés felmondása, megszüntetése miatt: 21 db;
- átminősítés miatt, illetve közösségi médiaszolgáltatássá elismerés miatt: 42 db;
- döntés átminősítés elutasításával, átminősítési eljárás megszüntetése miatt: 9 db;
- pályázati nyilvántartásba vétel miatt: 72 db;
- pályázati nyilvántartásba vétel megtagadása, visszavonása és alakilag érvénytelen pályázatok miatt: 39 db;
- médiaszolgáltatási díj megállapítása, módosítása, felülvizsgálata, részletfizetés, díjcsökkentési kérelem, díjfizetés felszólítása, bankgarancia és óvadék miatt: 57 db;
- ideiglenes hatósági szerződés miatt: 40 db;
- műsorkvóták miatt: 19 db;
- egyéb döntések miatt (beszámolási kötelezettség, tájékoztatási kötelezettség, határozatok visszavonása, frekvencia-terv, eljárások felfüggesztése, pályázati hiánypótlás, pályázatok eredménye, felvilágosításkérés, kézbesítési vélelem, pályázati felhívások szövegének elfogadása, véglegesítése): 387 db.

A döntések nagyobb csoportjánál a fentebbi bekezdésben jelzett számadat (914) és a döntéseket tartalom szerint részletező összesített számadat (1032) közötti eltérés oka az, hogy a Médiatanács egy határozatában több, egymástól eltérő tárgykörben is hozott döntést. A Médiatanács 378 médiafelügyeleti döntést hozott az alábbi hat főbb kategória szerint:

- hatósági eljárásban jogkövetkezményt tartalmazó határozat: 158 db, melyek 215 külön rendelkezést és egyben külön jogkövetkezményt tartalmaztak. Ennek oka, hogy egy határozaton belül több jogsértést is megállapíthatott a Médiatanács;
- állampolgári bejelentésekkel kapcsolatban: 31 döntés;
- kiegyensúlyozottsági ügyben: elsőfokon 26 döntés, ebből 8 esetben helyt adott a kiegyensúlyozottsági kérelemnek (négyyszer teljes mértékben, négyyszer részben). (Két esetben 2013-ban indult az eljárás, de döntés 2014-ben született, ezen határozatok nem szerepelnek a 2013-as adatok között);
- kérelmek kapcsán: 15 döntés, ezek közül 5 döntés műsorszám kategóriába sorolásáról, 10 döntés egyéb kérelem kapcsán;
- a Médiatanács hatósági eljárást hivatalból 129 esetben indított, 24 esetben pedig úgy döntött, hogy nem indít eljárást, ebben szerepelnek a bejelentés alapján hivatalból indult, és nem indított eljárások is;
- egyéb határozat: 23 döntés, amelyek egyik nagy kategóriába sem sorolhatók.

A médiafelügyelet hat fő kategóriájának döntésszámai 378 döntésszám helyett 406-ot eredményeznek, aminek indoka, hogy hivatalból elrendelt, illetve el nem rendelt eljárások és a jogkövetkezményt tartalmazó döntések kategória tartalmazza az állampolgári bejelentésekkel kapcsolatban született döntések kategóriaadatait is, ennek okán a kategóriák között részleges átfedések vannak.

Jogszályhely megsértése (ahol több jogszályhely került felsorolásra, ott a határozat rendelkező részének bekezdése(i) több jogsértést együttesen állapítottak meg)	A megsértett jogszályhely(ek) tartalma	Esetszám
Hatósági határozat megsértése		8
Hatósági határozat megsértése és Mttv. 9. § (3), (4), Mttv. 10. § (1) a), b), Smtv. 20. § (3)	<p>– Mttv. 9. § (3): Azt a műsorszámot, amely hat éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: hat éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) a): Lineáris médiaszolgáltatásban a II. kategóriába sorolt műsorszám hat éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) b): Lineáris médiaszolgáltatásban a III. kategóriába sorolt műsorszám tizenkét éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető.</p> <p>– Smtv. 20. § (3): A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.</p>	1
Hatósági határozat megsértése és Mttv. 9. § (4), Mttv. 10. § (2) b), Mttv. 31. § (1), Mttv. 31. § (2), Mttv. 32. § (2) a), 33. § (1) a), Smtv. 20. § (9)	<p>– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (2) b): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorszám közzétételének kezdetekor közölni kell annak minősítését.</p> <p>– Mttv. 31. § (1): A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámoknak meg kell felelniük az alábbi követelményeknek: tartalmuk – és lineáris médiaszolgáltatás esetén annak műsorrendje – nem befolyásolható oly módon, hogy az hatással legyen a médiaszolgáltató felelősségére és szerkesztői függetlenségére, nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérlésére, illetve szolgáltatás igénybevételére, nem adhatnak a műsor tartalmából egyébként nem következő, indokolatlan hangsúlyt a megjelenített terméknek.</p> <p>– Mttv. 31. § (2): A nézőket és hallgatókat egyértelműen tájékoztatni kell a termék megjelenítés tényéről. A termék megjelenítést tartalmazó műsorszám elején és végén, valamint a műsorszámot megszakító reklámokat követően a műsorszám folytatásakor a termék megjelenítésre – optikai vagy akusztikus módon – fel kell hívni a figyelmet.</p> <p>– Mttv. 32. § (2) a): A politikai reklám, a közérdekű közlemény és a társadalmi célú reklám más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja lineáris médiaszolgáltatásban audiovizuális médiaszolgáltatás esetében optikai és akusztikus módon történő figyelemfelhívás.</p> <p>– 33. § (1) a): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás esetében az optikai vagy akusztikus módon történő figyelemfelhívás.</p> <p>– Smtv. 20. § (9): A médiaszolgáltatásban közzétett, támogatott médiatartalom ösztönözhet és nem hívhat fel a támogató vagy az általa meghatározott harmadik személy termékének beszerzésére vagy szolgáltatásának igénybevételére, illetve az attól való tartózkodásra.</p>	1
Hatósági határozat megsértése és Mttv. 33. § (1) a)	Mttv. 33. § (1) a): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás esetében az optikai vagy akusztikus módon történő figyelemfelhívás.	1
Hatósági határozat megsértése és Mttv. 66. § (4) f)	Mttv. 66. § (4) f): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: legalább hetente négyórányi műsoridőben az adott naptári évben általa készített, szerkesztett és első ízben bemutatott (nem ismételt) műsorszámot tesz közzé.	2

Hatósági határozat megsértése és Mttv. 66. § (4) f), g)	<p>– Mttv. 66. § (4) f): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: legalább hetente négyórányi műsoridőben az adott naptári évben általa készített, szerkesztett és első ízben bemutatott (nem ismételt) műsorszámot tesz közzé.</p> <p>– Mttv. 66. § (4) g): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: heti műsoridejének több mint kétharmadában köteles a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszámokat szolgáltatni, amibe beleszámít a szolgált közösségnek szóló hírműsorszám, politikai tájékoztató műsorszám, kulturális műsorszám és az egyéb, nem elsősorban az adott közösségnek szóló hasonló tartalom is.</p>	2
Hatósági határozat megsértése és Mttv. 66. § (4) g)	Mttv. 66. § (4) g): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: heti műsoridejének több mint kétharmadában köteles a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszámokat szolgáltatni, amibe beleszámít a szolgált közösségnek szóló hírműsorszám, politikai tájékoztató műsorszám, kulturális műsorszám és az egyéb, nem elsősorban az adott közösségnek szóló hasonló tartalom is.	6
Hatósági határozat megsértése és Smtv. 20. § (3)	Smtv. 20. § (3): A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.	1
Mttv. 9. § (1) és (4)	<p>– Mttv. 9. § (1): A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a hírműsorszám, a politikai tájékoztató műsorszám, a sportműsorszám, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével – valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)–(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.</p> <p>– Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.</p>	1
Mttv. 9. § (1) és 10. § (1) c)	<p>Mttv. 9. § (1): A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a hírműsorszám, a politikai tájékoztató műsorszám, a sportműsorszám, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével – valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)–(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé.</p>	1
Mttv. 9. § (3)	Mttv. 9. § (3): Azt a műsorszámot, amely hat éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: hat éven aluliak számára nem ajánlott.	4
Mttv. 9. § (4)	Mttv. 9. § (4): Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.	3
Mttv. 9. § (5)	Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualításra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.	3
Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c)	<p>– Mttv. 9. § (5): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualításra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.</p> <p>– Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé.</p>	8
Mttv. 9. § (6) és Mttv. 10. § (1) d)	– Mttv. 9. § (6): Azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen, naturális ábrázolása, az V. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkilenc éven aluliak számára nem ajánlott.	7

	– Mttv. 10. § (1) d): Lineáris médiaszolgáltatásban az V. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 22 óra és 05 óra között tehető közzé.	
Mttv. 10. § (1) a)	Mttv. 10. § (1) a): Lineáris médiaszolgáltatásban a II. kategóriába sorolt műsorszám hat éven aluliaknak szánt műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető.	2
Mttv. 10. § (1) c)	Mttv. 10. § (1) c): Lineáris médiaszolgáltatásban a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé.	4
Mttv. 10. § (1) f)	Mttv. 10. § (1) f): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye.	13
Mttv. 10. § (2) b)	Mttv. 10. § (2) b): Lineáris médiaszolgáltatásban a műsorszám közzétételének kezdetekor közölni kell annak minősítését.	1
Mttv. 10. § (7)	Mttv. 10. § (7): A médiaszolgáltató műsorát közlő sajtótermékben, illetve a médiaszolgáltató internetes honlapján, képújságában és teletextjében – ha rendelkezik ezek valamelyikével – szereplő tájékoztatásban valamennyi műsorszám 9. § szerinti minősítését jól látható módon fel kell tüntetni.	20
Mttv. 12. § (3) és (4)	– Mttv. 12. § (3): A médiaszolgáltató hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársai bármely médiaszolgáltató által közzétett műsorszámokban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot – kivéve a hírmagyarázatot – nem fűzhetnek. – Mttv. 12. § (4): A műsorszámokban közzétett hírekhez fűzött véleményt, értékelő magyarázatot e minőségének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hírektől megkülönböztetve kell közzétenni.	1
Mttv. 12. § és Smtv. 13. §	– Mttv. 12. § (1) A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. (2) A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani. (3) A médiaszolgáltató hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársai bármely médiaszolgáltató által közzétett műsorszámokban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot – kivéve a hírmagyarázatot – nem fűzhetnek. (4) A műsorszámokban közzétett hírekhez fűzött véleményt, értékelő magyarázatot e minőségének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hírektől megkülönböztetve kell közzétenni. – Smtv. 13. §: A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.	8
Mttv. 31. § (1) b)	– Mttv. 31. § (1) b): A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámok nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérlésére, illetve szolgáltatás igénybevétele.	4
Mttv. 31. § (1) b) és Mttv. 31. § (2)	– Mttv. 31. § (1) b): A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámok nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérlésére, illetve szolgáltatás igénybevétele. – Mttv. 31. § (2): A nézőket és hallgatókat egyértelműen tájékoztatni kell a termék megjelenítés tényéről. A termék megjelenítést tartalmazó műsorszám elején és végén, valamint a műsorszámot megszakító reklámokat követően a műsorszám folytatásakor a termék megjelenítésre – optikai vagy akusztikus módon – fel kell hívni a figyelmet.	1
Mttv. 31. § (1) b) és Smtv. 20. § (9)	– Mttv. 31. § (1) b): A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámok nem hívhatnak fel közvetlenül áru megvásárlására vagy bérlésére, illetve szolgáltatás igénybevétele. – Smtv. 20. § (9): A médiaszolgáltatásban közzétett, támogatott médiatartalom nem ösztönöz	1

	het, és nem hívhat fel a támogató vagy az általa meghatározott harmadik személy termékének beszerzésére vagy szolgáltatásának igénybevételére, illetve az attól való tartózkodásra.	
Mttv. 31. § (1) c)	Mttv. 31. § (1) c): A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámok nem adhatnak a műsor tartalmából egyébként nem következő, indokolatlan hangsúlyt a megjelenített terméknek.	3
Mttv. 32. § (2) a)	Mttv. 32. § (2) a): A politikai reklám, a közérdekű közlemény és a társadalmi célú reklám más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja a lineáris médiaszolgáltatásban audiovizuális médiaszolgáltatás esetében optikai és akusztikus módon történő figyelemfelhívás.	7
Mttv. 32. § (3)	Mttv. 32. § (3): Választási kampányidőszakban a választási eljárásról szóló törvény szabályai szerint lehet politikai reklámot médiaszolgáltatásban közzétenni. Választási kampányidőszakon kívül politikai reklám kizárólag már elrendelt népszavazással összefüggésben közzölhető. A politikai reklám tartalmáért a médiaszolgáltató nem felel. Amennyiben a politikai reklám közzétételére irányuló igény megfelel a választási eljárásról szóló törvényben foglaltaknak, úgy mérlegelés nélkül köteles közzétenni azt.	3
Mttv. 32. § (4)	Mttv. 32. § (4): Politikai reklám, közérdekű közlemény és társadalmi célú reklám közzétételekor a közzététel megrendelőjét egyértelműen meg kell nevezni.	3
Mttv. 33. § (1) a)	Mttv. 33. § (1) a): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás esetében az optikai vagy akusztikus módon történő figyelemfelhívás.	11
Mttv. 33. § (1) b)	Mttv. 33. § (1) b): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétett televíziós vásárlási műsorablak esetében az optikai és akusztikus módon történő figyelemfelhívás.	1
Mttv. 33. § (1) c)	Mttv. 33. § (1) c): A lineáris médiaszolgáltatásban a reklám és a televíziós vásárlás más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének módja rádiós médiaszolgáltatás esetében az akusztikus módon történő figyelemfelhívás.	2
Mttv. 33. § (4)	Mttv. 33. § (4): A lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklám, televíziós vásárlás és a műsor-előzetes, valamint a reklám és a televíziós vásárlás és a műsor-előzetes közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos vagy a néző és hallgató által érzékelt hangereje nem lehet nagyobb, mint a környező műsorszámoké.	14
Mttv. 63. § (12)	Mttv. 63. § (12): A médiaszolgáltató a hatósági szerződésben rögzítetteknek megfelelő műsor sugárzására jogosult és köteles, az általa üzemben tartott saját hálózaton, berendezésekkel, eszközökkel vagy elektronikus hírközlési szolgáltató (műsorszóró) szolgáltatás közreműködésével. A médiaszolgáltató saját eszközökkel történő műsorszóró, szétosztó tevékenységére a távközlési szolgáltatási engedély nem szükséges, de ez nem érinti a jogszabályokban meghatározott egyéb engedélyek beszerzésére vonatkozó kötelezettséget.	11
Mttv. 63. § (12) és 66. § (4) g) h)	– Mttv. 63. § (12): A médiaszolgáltató a hatósági szerződésben rögzítetteknek megfelelő műsor sugárzására jogosult és köteles, az általa üzemben tartott saját hálózaton, berendezésekkel, eszközökkel vagy elektronikus hírközlési szolgáltató (műsorszóró) szolgáltatás közreműködésével. A médiaszolgáltató saját eszközökkel történő műsorszóró, szétosztó tevékenységére a távközlési szolgáltatási engedély nem szükséges, de ez nem érinti a jogszabályokban meghatározott egyéb engedélyek beszerzésére vonatkozó kötelezettséget. – Mttv. 66. § (4) g): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: heti műsoridejének több mint kétharmadában köteles a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszámokat szolgáltatni, amibe beleszámít a szolgáltató közösségnek szóló hírműsorszám, politikai tájékoztató műsorszám, kulturális műsorszám és az egyéb, nem elsősorban az adott közösségnek szóló hasonló tartalom is, – Mttv. 66. § (4) h): rádiós médiaszolgáltatás esetében a zenei műsorszámok bemutatására szánt heti műsoridejének legalább ötven százalékát magyar zenei műsorszámok bemutatására fordítja.	8
Mttv. 63. § (12) és a 66. § (4) g)	– Mttv. 63. § (12): A médiaszolgáltató a hatósági szerződésben rögzítetteknek megfelelő műsor sugárzására jogosult és köteles, az általa üzemben tartott saját hálózaton, berendezé-	6

	<p>sekkel, eszközökkel vagy elektronikus hírközlési szolgáltató (műsorszóró) szolgáltatás közreműködésével. A médiaszolgáltató saját eszközökkel történő műsorszóró, szétosztó tevékenységére a távközlési szolgáltatási engedély nem szükséges, de ez nem érinti a jogszabályokban meghatározott egyéb engedélyek beszerzésére vonatkozó kötelezettséget.</p> <p>– Mttv. 66. § (4) g): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás: heti műsoridejének több mint kétharmadában köteles a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszámokat szolgáltatni, amibe beleszámít a szolgált közösségnek szóló hírműsorszám, politikai tájékoztató műsorszám, kulturális műsorszám és az egyéb, nem elsősorban az adott közösségnek szóló hasonló tartalom is.</p>	
Mttv. 63. § (12) és a 66. § (4) h)	<p>– Mttv. 63. § (12): A médiaszolgáltató a hatósági szerződésben rögzítetteknek megfelelő műsor sugárzására jogosult és köteles, az általa üzemben tartott saját hálózaton, berendezésekkel, eszközökkel vagy elektronikus hírközlési szolgáltató (műsorszóró) szolgáltatás közreműködésével. A médiaszolgáltató saját eszközökkel történő műsorszóró, szétosztó tevékenységére a távközlési szolgáltatási engedély nem szükséges, de ez nem érinti a jogszabályokban meghatározott egyéb engedélyek beszerzésére vonatkozó kötelezettséget.</p> <p>– Mttv. 66. § (4) h): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás rádiós médiaszolgáltatás esetében a zenei műsorszámok bemutatására szánt heti műsoridejének legalább ötven százalékát magyar zenei műsorszámok bemutatására fordítja.</p>	4
Mttv. 63. § (12) és Smtv. 20. § (3)	<p>– Mttv. 63. § (12): A médiaszolgáltató a hatósági szerződésben rögzítetteknek megfelelő műsor sugárzására jogosult és köteles, az általa üzemben tartott saját hálózaton, berendezésekkel, eszközökkel vagy elektronikus hírközlési szolgáltató (műsorszóró) szolgáltatás közreműködésével. A médiaszolgáltató saját eszközökkel történő műsorszóró, szétosztó tevékenységére a távközlési szolgáltatási engedély nem szükséges, de ez nem érinti a jogszabályokban meghatározott egyéb engedélyek beszerzésére vonatkozó kötelezettséget.</p> <p>– Smtv. 20. § (3): A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.</p>	1
Mttv. 64. § (1)	Mttv. 64. § (1) A Médiatanács a hálózatba kapcsolódásról az abba kapcsolódók együttes kéréme alapján hatósági eljárásban dönt. A Médiatanács a kérelem engedélyezése esetén módosítja a médiaszolgáltatók hatósági szerződéseit.	3
Mttv. 66. § (4) h)	Mttv. 66. § (4) h): A lineáris közösségi médiaszolgáltatás rádiós médiaszolgáltatás esetében a zenei műsorszámok bemutatására szánt heti műsoridejének legalább ötven százalékát magyar zenei műsorszámok bemutatására fordítja.	4
Rttv. 3. § (2) (megismételt eljárás)	Rttv. 3. § (2): A műsorszolgáltató köteles tiszteletben tartani a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét, tevékenysége nem sértheti az emberi jogokat, és nem lehet alkalmas a személyek, nemek, népek, nemzetek, a nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbségek, továbbá valamely egyház vagy vallási csoport elleni gyűlölet keltésére.	1
Smtv. 17. § (1) és (2)	<p>– Smtv. 17. § (1): A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség elleni gyűlölet keltésére.</p> <p>– Smtv. 17. § (2): A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére.</p>	1
Smtv. 14. § (1)	Smtv. 14. § (1): A médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiatartalomban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.	1
Smtv. 14. § (2)	Smtv. 14. § (2): Tilos a megalázó, kiszolgáltató helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatása.	1
Smtv. 20. § (3)	Smtv. 20. § (3): A burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos.	19
Smtv. 20. § (8)	Smtv. 20. § (8): A médiatartalom támogatóját a közzététellel egyidejűleg, illetve azt közvetlenül megelőzően vagy azt követően meg kell nevezni. Audiovizuális médiaszolgáltatás vagy annak műsorszámát más audiovizuális médiaszolgáltatást végző, illetve audiovizuális műsorszámok vagy filmalkotások készítésével foglalkozó vállalkozás által nem támogatható.	4

Smtv. 20. § (9)	Smtv. 20. § (9): A médiaszolgáltatásban közzétett, támogatott médiatartalom nem ösztönözhet, és nem hívhat fel a támogató vagy az általa meghatározott harmadik személy termékének beszerzésére vagy szolgáltatásának igénybevételére, illetve az attól való tartózkodásra.	3
Összesen		215

A MÉDIAFELÜGYELTI TÁRGYKÖRBE MEGHOZOTT MÉDIATANÁCSI HATÁROZATOK HATÁROZATI PONTOK SZERINTI MEGOSZLÁSA **37. táblázat**

A táblázatból látható, hogy a Médiatanács 2012-höz hasonlóan a legnagyobb számban a kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések, illetve a hatósági szerződésben vállalt, hatósági határozatban megállapított műsorstruktúrájának megfelelő műsor sugárzására vonatkozó kötelezettség megsértését állapította meg.

Az alkalmazott jogkövetkezmény	Helyi, körzeti rádió	Helyi, körzeti televízió	Országos rádió	Országos televízió	Sajtótermék	Összesen
Felhívás – Mttv. 186. § (1)	12	30	-	18	5	65
Bírság – Mttv. 187. § (3) b)	35	45	-	60	1	141
Bírság – Rttv. 112. § (1) e) [megismételt eljárásban]	-	1	-	-	-	1
Döntés, közlemény, álláspont közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértése miatt – Mttv. 181. § (5)	-	-	-	8	-	8
Összesen:	47	76	-	86	6	215

A MÉDIAFELÜGYELET KÖRÉBEN HOZOTT MÉDIATANÁCSI DÖNTÉSEKBE ALKALMAZOTT JOGKÖVETKEZMÉNYEK MEGOSZLÁSA **38. táblázat**

2 Peres ügyek

2.1. Folyamatban lévő és lezárt bírósági ügyek számszerűen

A Médiatanács döntéseivel szemben folyamatban lévő 115 bírósági eljárásból 69 eljárás zárult le jogerősen 2013-ban. A 115 eljárásból 7 nem peres, 108 peres eljárás. A Médiatanács 2013-as bírósági ügyeinek alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Folyamatban lévő ügyek	Jogerősen lezárt ügyek	Médiatanács pernyertességével zárt perek
115	69	59

A MÉDIATANÁCS 2013-AS BÍRÓSÁGI ÜGYEI

39. táblázat

A 2013-ban jogerősen lezárt bírósági eljárások ügytípusok szerinti bontásban:

Ügytípus	Összes jogerősen lezárt ügy	Médiatanács pernyertességével zárt ügyek
Kiegyensúlyozottság védelme [Smtv. 13. §, Mttv. 12. § (2) bekezdés]	13	12
Hatósági szerződés azonnali hatályú felmondása díjtartozás miatt	5	5
Reklámszabályok, termékelhelyezés	9	6
Kiskorúak védelme (Rttv. és Mttv.)	11	11
Egyéb jogalkalmazói döntés elleni felülvizsgálat	31	25
Összesen:	69	59

A 2013-BAN JOGERŐSEN LEZÁRT BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSOK A MÉDIATANÁCCSAL SZEMBEN

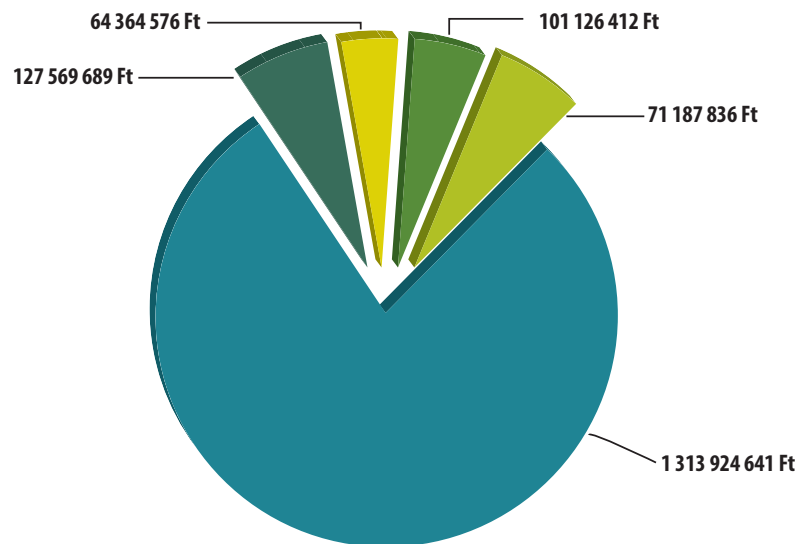
40. táblázat

Az egyes eljárások ügytípusaihoz kapcsolódó bírósági gyakorlatot az adott témát tárgyaló fejezetek ismertetik.

2.2. A pénztartozások behajtásával kapcsolatos peres és nem peres eljárások

A Médiatanácsnál a pénztartozásoknak két nagy csoportja különböztethető meg: a médiaszolgáltatásdíj-tartozások, illetve a Médiatanács által közigazgatási hatósági jogkörben hozott határozatokon alapuló kötbér- és bírságtartozások. A behajtás folyamata az utóbbi években nem változott jelentős mértékben, azonban 2011-ben a követelésérvényesítés formái kibővültek egy újabb végrehajtási móddal. Az Mttv. 2011. augusztus 3-ától hatályos 134. § (13) bekezdése alapján az „e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban, illetőleg e törvény alapján a Hatóság határozatában megállapított, a Hatóságnak fizetendő díjak, igazgatási szolgáltatási díjak, valamint az e törvény alapján kiszabott bírságok adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek”. Ez a törvényi rendelkezés erősítette a médiaszolgáltatók jogkövető magatartását.

A Médiatanács lejárt követeléseit a 2013. január 1-jétől 2013. december 31-éig tartó időszakban az alábbi diagram mutatja:

A MÉDIATANÁCS LEJÁRT KÖVETELÉSEI 2013-BAN

17. ábra

Felszámolás folyamatban Lezárt felszámolás Végrehajtás alatt Felszólítva/NAV Befolyt

2.3. A médiaszolgáltatásdíj-tartozásból származó perek

Díjtartozásból eredő per 2013-ban nem volt folyamatban, ez annak is tulajdonítható, hogy a médiaszolgáltatási díjak adók módjára behajtandó követeléseknek minősülnek.

2.4. A kötbér- és bírságtartozások

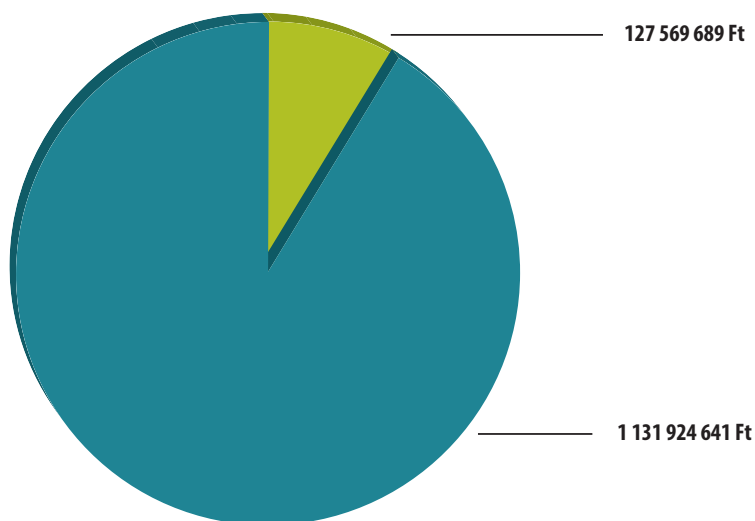
A hatóság folyamatosan figyelemmel kíséri a kötbér- és bírságszankciót tartalmazó, illetve egyéb fizetési kötelezettséget, pénztartozást megállapító határozatok jegyzékét abból a szempontból, hogy a szankció teljesítése, illetve a pénzügyi kötelezettség befizetése határidőben teljesült-e. 2013-ban kötbér- és bírságtartozásból származó perek indítására nem került sor.

2.5. Felszámolás, végelszámolás, kényszertörlés, csőd

A kintlévőség-kezelés passzív módja és lehetősége csőd-, felszámolási és egyéb nem peres eljárásokban a hitelezői igény bejelentése.

2013. december 31-ig 42 médiaszolgáltatóval szemben jelentette be a Médiatanács hitelezői igényét felszámolási, végelszá-

molási, kényszertörlési és csődeljárásokban. A Médiatanács összes hitelezői igénye a folyamatban lévő eljárásokban 1 259 494 330 forint. A 42 eljárásból 2013-ban 17 zárult le. Az ezen eljárásokban bejelentett hitelezői igény 127 569 689 forint volt.

A MÉDIATANÁCS HITELEZŐI IGÉNYEI 2013-BAN

18. ábra

Lezárult Folyamatban

3 Társszabályozás a médiaigazgatásban

A 2013-as esztendő a hatályos médiaszabályozás által életre hívott társszabályozási rendszer második teljes éve volt. A Médiatanács továbbra is a 2011 nyarán társszabályozási megállapodást kötött négy szakmai szervezettel, nevezetesen a Magyar Lapkiadók Egyesületével, a Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesületével, a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületével és az Önszabályozó Reklám Testülettel áll szerződéses viszonyban. Változás mindössze a szerződések mellékletét képező magatartási kódexekben foglaltakat magukra nézve kötelezőnek elismerő – és ily módon a társszabályozás hatálya alá tartozó – médiatartalom-szolgáltatók körének bővülésében mutatkozott, amely mindenképpen pozitív irányú lépésként értékelendő a piaci szereplők részéről. A beszámolóval érintett időszakban a közigazgatási szerződések tartalmában érdemi módosítás nem történt, a szervezetek valamennyi törvényi, illetve szerződéses kötelezettségüknek (pl. beszámolóik benyújtása) a tárgyi időszakban eleget tettek.

A társszabályozó szervezetek beszámolóí alapján elmondható, hogy továbbra is kevés panasz érkezik – akár közvetlenül, akár a hatóságon keresztül –, ami elsősorban az erős önszabályozásnak tudható be. A hatóság 2013-ban is anyagi támogatást nyújtott a szakmai szervezetek működéséhez, ezen túlmenően pedig ágazati kutatások lefolytatására is pénzügyi forrásokat biztosított, amelyek eredményeit az interneten publikálja, így a gyakorlati tapasztalatok a nyilvánosság számára is könnyen megismerhetők. A szervezetek tevékenysége kapcsán szükséges utalni arra, hogy több esetben aktív résztvevőként képviselték magukat a hatóság által szervezett szakmai rendezvényeken, programokon (így például 2013 decemberében a hatóság és az Európa Tanács által közösen szervezett „Az európai médiaszabályozás aktuális kihívásai” című konferencián).

Konkrét ügyek

A beszámolóval érintett időszakban az eljáró bizottságok az alábbi panaszok kapcsán folytattak le eljárást, és hoztak érdemi határozatot (a döntések ellen egyik esetben sem nyújtottak be fellebbezést az arra jogosultak).

1. A kérelmező a www.index.hu címen elérhető, „Az összefogás megosztotta a majálist” című videóban foglaltak miatt nyújtott be kérelmet, amelyben a miniszterelnököt érintő negatív hangvételű vélemény kapcsán előadta, hogy a „politikai pártszimpátia, illetve ellenszenv sem ok arra, hogy valakit származás szerint ilyen kontextusban gyalázzanak”.

Az eljáró bizottság az emberi méltóság tiszteletben tartására vonatkozó előírás vélelmezett megsértése tárgyában folytatott vizsgálatot, és – a kérelem elutasítása mellett – döntésében megállapította, hogy a panaszos által kifogásolt helyzetekben a sajtónak nem feladata moderálni a riportalany kifejezéseit, ugyanezért nem kell közvetlen reagálással elhatárolódnia az elhangzottaktól, hiszen nem az újságíró vagy a szerkesztőség álláspontjának ismertetése volt a riport témája. A témákat minden oldalról körüljáró, különféle véleményt bemutató, kiegyensúlyozott tájékoztatás – mint pl. a kérelemben szereplő tartalom is – megfelelő környezetbe helyezte az esetlegesen túlzó vagy stílusában vitatható megszólalásokat. Miután a videóban kifogásolt állítás egy „közszerplőről alkotott kedvezőtlen véleménynyilvánítás”, amelyet azonban nem a szolgáltató, hanem egy riportalany közölt, és mivel az a tájékoztatás kontextusában egyértelműen az esemény hiteles bemutatását szolgálta, az eljáró bizottság nem látta megalapozottnak az emberi méltóság sérelmére való – esetleges és implicite – hivatkozást.

2. A kérelmező a www.origo.hu internetes oldalon megjelent „Nyaljál, kékhajú lány!” című filmkritikában foglaltak miatt nyújtott be kifogást a kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések vélelmezett megsértésére hivatkozva, ugyanis álláspontja szerint a cikk címe és a cím mellett közzétett fotó képileg az Mttv. IV., szövegezésében az V. kategóriájába tartozik, és függetlenül attól, hogy a cikk alapjául szolgáló filmnek van-e művészi mondanivalója, ez a leírás semmi ilyenre nem utal, pusztán szexuális tartalmú.

Az ügyben eljáró bizottság a panaszt érdemben elutasította, megállapítva elsőként, hogy a kérelemmel érintett szolgáltatás nem lekérhető médiaszolgáltatásnak, hanem internetes sajtóterméknek minősül, így az Smtv.-ben szereplő, a lekérhető médiaszolgáltatásokra irányadó szabályok sem alkalmazhatók esetében. Ugyanakkor mind az Smtv. 19. § (3) bekezdése, mind a szakmai szervezet magatartási kódexe az Mttv. szerinti V–VI. kategóriába tartozó tartalom esetén megkívánja a figyelmeztető jelzések alkalmazását, azonban a kérdéses cikk, illetve ajánló, valamint az ezekhez tartozó képek nem ábrázolták közvetlenül, naturálisan a szexualitást, illetve nem tartalmaztak pornográf elemeket. A határozatban az eljáró bizottság ugyanakkor figyelmeztette a szolgáltatót, hogy a hasonló oldalak elérhetővé tételekor tartózkodjon az öncélú, a cikkek mondanivalójához többletinformációt hozzá nem adó látványelemektől, mivel azok a magatartási kódex jó ízlés követelményeinek nem feltétlenül felelnek meg.

A fentiek mellett elenyésző számban érkeztek panaszok a társszabályozó szervezetekhez, de ez esetekben eljárás lefolytatására, illetve érdemi határozat meghozatalára nem került sor.

VIII. fejezet

A KISKORÚAK VÉDELME ÉRDEKÉBEN ALKALMAZOTT MŰSZAKI MEGOLDÁSOK MEGLÉTÉNEK ELLENŐRZÉSE

8. FEJEZET

Akiskorúak védelme érdekében alkalmazott hatékony műszaki megoldásokról szóló ajánlás (a továbbiakban: ajánlás) felülvizsgálatának megkezdéséhez először azt mérte fel a Médiatanács, hogy a médiaszolgáltatók az interneten elérhető lekérhető, illetve az egyes mobilszolgáltatói portálokon az előfizetők számára hozzáférhetővé tett lineáris és lekérhető médiatartalmak esetében milyen gyermekzámoldásokat nyújtanak, és azok megfelelnek-e az Mttv.-ben, illetve az ajánlásban leírtaknak. Az ajánlás kiadása óta eltelt két év tapasztalatai alapján azt is meg kellett vizsgálni, hogy az ajánlásban megfogalmazott elvárások alapján kialakított megoldások valóban hatékony korlátozást tesznek-e lehetővé.

1 A mobil hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók saját előfizetői részére biztosított lineáris és lekérhető médiatartalmakra vonatkozó gyermekzármegoldások

A Médiatanács megvizsgálta az egyes mobilinternet-elérést nyújtó szolgáltatóknál elérhető tartalmakat, illetve az alkalmazott gyermekzármegoldásokat, emellett konzultációra került sor az érintett szolgáltatókkal a még nyitott kérdések tisztázására.

Az alábbi táblázat, illetve az azt követő kiegészítések a mobilhírközlési szolgáltatók által a saját előfizetőiknek nyújtott gyermekzárak alkalmazásának szempontjából releváns tartalmakat foglalják össze.

Szolgáltató	Szolgáltatás megnevezése	Felnőtt-tartalom	ÁSZF-ben szerepel leírás?	Hatékony műszaki megoldást alkalmaz?	Egyéb észrevétel
Magyar Telekom	Moziaréna	igen	nem	figyelemfelhívó szöveg	PC-n és mobil készüléken elérhető (I-VI. kat.)
Telenor	Telenor Go Sanoma Kiadó Zrt.)	igen	igen	igen	díj befizetését követően tölthetik le a tartalmat
Telenor	MyTV (tesztüzem)	nem	nem	nem	felnőtt-tartalom jelenleg nem elérhető
Vodafone	www.live247.hu	nem	igen	nem (nincs felnőtt-tartalom)	nem elérhető felnőtt-tartalom
Vodafone	WAP-os szolgáltatás	igen	igen	igen	aktív felnőtt-profil esetén hozzáférhető felnőtt-tartalom

A MOBILHÍRKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÓK GYERMEKZÁRMEGOLDÁSAI

41. táblázat

Kiegészítések a táblázathoz:

– **Magyar Telekom:** Nem nyújt lineáris mobiltv-szolgáltatást. Lekérhető tartalmakat a Moziaréna nevű szolgáltatással nyújt a szolgáltató mindenki számára nyilvános módon, tehát nem csak a saját előfizetői részére. A videotéka felnőtt-tartalmak reklámját is tartalmazza, de a tartalomhoz való hozzáférés csak kód birtokában lehetséges. A vezetékes és mobil-szolgáltatások felhasználói egyaránt találkozhatnak felnőtt-tartalmakkal figyelemfelhívó szöveg elfogadása után.

– **Telenor:** A Telenor üzemelteti a lekérhető médiaszolgáltatást nyújtó go.telenor.hu weboldalt, amely csak saját előfizetői számára érhető el. A tartalmat a Sanoma Kiadó Zrt. biztosítja. Innen felnőtt-tartalmak is letölthetőek, a vizsgálat során a weboldal indításakor a vonatkozó képek nem voltak láthatók. Az erotikus tartalmak kiválasztásakor megjelenik a korhatáros figyelmeztetés, az életkor kiválasztása után pedig láthatóvá válik az erotikus tartalom. A felnőtt-tartalmakat csak bizonyos időpontokban lehet díj befizetése után letölteni, ami pluszvédelmet jelent a véletlenszerű letöltések ellen.

– A Telenor lehetőséget biztosít a „Felnőtt tartalomszolgáltatások tiltása” szolgáltatásával a gyermekek védelmét szolgáló korlátozás díjmentes igénybevételére. A tiltás aktiválása után white list alapján szűrt tartalmak érhetőek el.

– 2013 decemberében indították MyTV szolgáltatásukat tesztjelleggel kizárólag Telenor-előfizetők számára. Lineáris és lekérhető tartalmak elérhetőek PC-n és mobilon egyaránt. Felnőtt-tartalmat a szolgáltatás a vizsgálat időpontjában nem tartalmazott.

– **Vodafone:** A Vodafone a vizsgálat időpontjában nem rendelkezett lineáris mobiltv-szolgáltatással. Két lekérhető médiaszolgáltatást nyújt a szolgáltató: az egyik az okostelefonok megjelenése előtt bevezetett WAP-os megoldás, mely kizárólag a Vodafone előfizetői számára érhető el. A másik megoldás az okostelefonokon bárki számára elérhető szolgáltatás

(a www.live247.hu weboldalról és SMS-ben a LIVE247 szó elküldésével tölthetők le tartalmak). A WAP-os megoldás kétféle felhasználót tud azonosítani, a gyermek és a 18 év feletti felnőtt ügyfelet. A szülők tudják beállítani a gyermekprofil az előfizetés megvásárlásakor vagy akár később. Ez egy hálózati oldalról támogatott szűrést jelent, és csak meghatározott oldalakat érhet el a gyermek felhasználó (ún. white list megoldás). Az újabb, live247 nevű szolgáltatáson még nem oldották meg a tartalmak szűrését, ezért itt felnőtt-tartalmak nincsenek.

2 Az interneten elérhető, kiskorúakra káros lekérhető médiatartalmak korlátozását biztosító gyermekzármegoldások és megfelelőségük

E fejezet a nyilvános interneten (akár vezetékes, akár mobilhozzáféréseken) elérhető lekérhető médiatartalmak esetén alkalmazott gyermekzármegoldásokra vonatkozó vizsgálat tapasztalatait foglalja össze.

Az ajánlás gyakorlati alkalmazását 2013 júliusa és szeptembere között vizsgálta a Médianács a felnőtt-tartalmakat is nyújtó, hazai média- és egyes tartalomszolgáltatók internetes oldalainak elemzésével és a szolgáltatók kérdőíves megkeresésével.

A vizsgálat főbb megállapításai:

- Nem volt jellemző a felnőtt-tartalmak esetében a mindennemű figyelmeztetés nélkül szabadon hozzáférhető közzététel.
- Ugyanakkor egyes esetekben csak a cikk címe kezdődött +18 megjelöléssel, a hozzá tartozó képalbum már figyelmeztetés nélkül volt megtekinthető.
- Néhány szolgáltatónál előfordult, hogy a felnőtt-tartalom vagy annak részlete az előnézeti képen kitakarás nélkül hozzáférhető volt.
- A vizsgálatban szereplő szolgáltatók a különféle szűrőszoftverek és böngészők által értelmezhető „metatag”-információikat nem egységesen adták meg, sok esetben nem a tartalom jellegére általánosan jellemző értékeket, kulcsszavakat szerepeltetnek.
- Néhány szolgáltató honlapján nem szerepelt az ajánlásban foglalt jól látható tájékoztatás a szűrőprogramok használatának előnyeiről és a használat mellőzésének veszélyeiről. Csak közvetett módon, a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete honlapján szereplő információkra történő hivatkozással tájékoztatták a felhasználókat az ajánlásban foglalt figyelemfelhívó szöveg szerepeltetésével.

Ha rendelkeztek ilyennel, a vizsgálatba bevont szolgáltatók mobil eszközökkel elérhető tartalmai is bekerültek a vizsgálatba. Egyes vizsgált tartalmak esetében – vélhetően a mobilalkalmazás hibája miatt – a korhatár ellenőrzésére szolgáló ablak alatt látszott a felnőtt-tartalom vagy annak valamely részlete az életkorra vonatkozó kérdéssel egy időben. További problémát jelentett a mobil eszközökön a képernyő automatikus forgatása és méretezése is, mert ennek idejére a felnőtt-tartalmat letakaró ablak egyes esetekben eltűnhetett, és csak a forgatás befejezése után jelent meg ismét, eközben a tartalom szabadon megtekinthető volt. Mivel a vizsgálat nem hatósági hatáskörben folyt, jogsértés megállapítására, illetve szankció kiszabására nem került sor. A vizsgálat tapasztalatai alapján az ajánlás érintett részeit a Médianács 2014 elején felülvizsgálta.

IX. fejezet

A MÉDIATANÁCS KÜLKAPCSOLATAINAK ALAKULÁSA

Az elmúlt évekhez hasonlóan a Médianács és a hivatali külső kapcsolataiban meghatározó volt az Európai Bizottsággal, az Európa Tanáccsal, a Szabályozó Hatóságok Európai Platformjával és a Közép-európai Szabályozói Fórummal való együttműködés.

1 A Médiatanács kapcsolata az Európai Bizottsággal

A Médiatanács és a hivatal 2010 nyarától vesz részt az AVMS irányelv 29. cikkelyével felállított kapcsolattartó bizottság munkájában (a kapcsolattartó bizottságról szóló rendelkezés már a határok nélküli televíziózásról szóló 89/552/EGK irányelvben is szerepelt). A kapcsolattartó bizottság a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak képviselőiből áll. Elnöke az Európai Bizottság egy képviselője, és az ő kezdeményezésére vagy egy tagállami küldöttség kérésére ül össze. A kapcsolattartó bizottság legfontosabb feladata az AVMS irányelv hatékony végrehajtásának elősegítése, rendszeres konzultáció útján minden olyan gyakorlati problémát illetően, amely az AVMS irányelv és különösen a 2. cikk alkalmazásából ered, valamint minden más olyan ügyben, amellyel kapcsolatban hasznosnak tartják a véleménycserét.

A kapcsolattartó bizottság 38. ülésén vettek részt a hatóság képviselői az elmúlt évben. A kapcsolattartó bizottság ülését az Európai Bizottság Információs Társadalom és Média Főigazgatóságot (Information Society and Media Directorate General) 2012. április 25-től felváltó Kommunikációs Hálózatok, Tartalom és Technológia Főigazgatóság (Communication Networks, Content and Technology – DG Connect) hívja össze, amely az EU Digitális Napirendjéért (Digital Agenda) felelős Európai Bizottság tagja, és a holland Neelie Kroes felügyelete alatt áll (korábban a terület Viviane Redinghez tartozott). A kapcsolattartó bizottság májusi ülésének kiemelt témája az Európai Bizottság „Felkészülés a teljesen konvergens audiovizuális világra: növekedés, előállítás, értékek” elnevezésű Zöld Könyve volt.

2013. április 24-én az Európai Bizottság az európai audiovizuális környezet átalakulásáról szóló, ún. **Zöld Könyvet** jelentetett meg. A Zöld Könyv megjelenése után az Európai Bizottság nyilvános konzultációt indított a médiaszolgáltatások konvergenciájának lehetséges következményeiről és annak hatásairól. Konvergencia alatt azt a folyamatot értik az anyag szerzői, amikor a hagyományos műsorszolgáltatás összeolvad az internettel. Az összeolvadás nyomán a hagyományos televíziókészüléken az interneten érkező tartalmakat is megnézheti a felhasználó (pl. egy set-top-box segítségével), továbbá a televíziós szolgáltatások megtekintése közben a nézők egyéb mobileszközökön (telefon, táblagép) további információkhoz juthatnak egy műsorszámmal kapcsolatban.

A Zöld Könyv egy olyan audiovizuális világot vázol fel, amelyben a lineáris és nemlineáris (lekérhető) tartalmak közötti határ egyre inkább elmosódik. Ugyancsak elmosódik a határ a passzív nézők és a mobileszközökön tartalmat létrehozó fogyasztók között. Az Európai Bizottság célja a konvergenciát felhasználva annak a megvalósítása, hogy minden európai polgár hozzáférjen az audiovizuális tartalmak legszélesebb, kiváló minőségű spektrumához. A konvergencia ugyanakkor lehetővé teszi azt is, hogy a piaci szereplők újfajta tartalmakat állítsanak elő. Az Európai Bizottság szerint az alábbi kérdésekre kell mielőbb választ találni:

- Hogyan konvertálható a konvergencia folyamata az európai piacon a gazdasági és az üzleti innováció növekedésének motorjává?
- Milyen hatással lesz a konvergencia a médiapluralizmusra, a kulturális sokszínűsége, a fogyasztók védelmére, ideértve meghatározott fogyasztói csoportokat, pl. a kiskorúak védelmét is.

A konvergencia által beindított folyamatok hatással lehetnek majd számos jogi eszköz jövőjére, különös tekintettel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló, az elektronikus kereskedelemről szóló és az elektronikus hírközlésről szóló irányelvekre. A konzultációnak semmilyen előre elvárt, feltételezett eredménye nincs, azonban kikövezheti az utat egy majdani szabályozás felé az Európai Bizottság által életre hívott egyéb kezdeményezésekkel együtt (pl. A médiaszabadság és -pluralizmus magas szintű munkacsoport).

A Zöld Könyvben megfogalmazott előrejelzés szerint a közeljövőben egyre növekvő igény jelentkezik majd a fogyasztók részéről a konvergens médiakörnyezetben használható eszközök iránt, ideértve az okostelefonokat, táblagépeket és az internethez csatlakoztatható televíziókat. Az internetszolgáltatóknál egyre növekvő igény jelentkezik majd a szélessávú szolgáltatások iránt, a műsorszolgáltatók pedig egyre több platformon jelenhetnek majd meg. A konvergencia lehetővé teszi, hogy a soknyelvű európai piacon, a nyelvek szerint történő piaci megosztottságon felülemelkedve, a technológiai fejlődést kihasználva, a nyelvi akadályokat leküzdő (pl. feliratozási adatbázisok összekapcsolása) megoldások szülessenek. A Zöld Könyv nem foglalkozik részletesen

szerzői jogi kérdésekkel, mert azok egy külön konzultációs folyamat részét képezik, amelyek végén az Európai Bizottság várhatóan jogszabály-módosításra is javaslatot tesz 2014-ben.

A versenyjogi kérdésekkel kapcsolatban a Zöld Könyv arra hívja fel a figyelmet, hogy az Európai Bizottság több esetben is beavatkozott a piaci verseny érvényesülésének érdekében a sporteseményekhez fűződő jogok értékesítésével kapcsolatban (pl. az angol labdarúgó-Premier League eseményeinek televíziós értékesítésével kapcsolatos COMP/38.173 számú ügy). Szintén versenyjogi kérdéseket vet fel a közszolgálati műsorszolgáltatók finanszírozása. A közszolgálati műsorszolgáltatók gyakran kiterjesztik tevékenységüket az online felületekre is, például úgy, hogy saját weboldalakat hoznak létre. Míg sokan ezt elfogadhatónak találják, számos piaci szereplő úgy érvel, hogy a közszolgálati műsorszolgáltatók kínálata torzíthatja a piaci versenyt. Ezen felvetésekre válaszul az Európai Bizottság 2009-ben nyilvánosságra hozta „A közszolgálati műsorszolgáltatóknak nyújtott állami támogatások szabályai a műszaki fejlődés és a különböző platformokon való megjelenés tükrében” elnevezésű kommunikációját. Ebben egy ún. „ex ante” vizsgálatra hívja fel a tagállamokat, amelyek célja annak megállapítása, hogy az új szolgáltatások milyen hatással vannak a piaci versenyre, illetve hogy ezért milyen ellenértéket nyújtanak a közszolgálati műsorszolgáltatók a társadalom számára. A Zöld Könyv a fent megfogalmazottakkal kapcsolatban az alábbi kérdésekre keres válaszokat:

„A Zöld Könyvben megfogalmazott előrejelzés szerint a közeljövőben egyre növekvő igény jelentkezik majd a fogyasztók részéről a konvergens médiakörnyezetben használható eszközök iránt, ideértve az okostelefonokat, táblagépeket és az internethez csatlakoztatható televíziókat.”

- Milyen tényezőknek köszönhetően váltak sikeressé az amerikai cégek a széttöredezett európai piacokon, miközben számos európai vállalat küszködik? Milyen tényezők hátráltatják az európai cégeket?
- Milyen tényezők befolyásolják a kiemelkedő tartalmak piaca jutását? Van-e olyan piaci gyakorlat, amely befolyásolja az ilyen tartalmakhoz való hozzáférést?
- Léteznek-e olyan akadályok a különböző platformokhoz való hozzáférés tekintetében, amelyek csak szabályozási beavatkozással bonthatóak le?

A konvergencia és az ehhez fűződő fogyasztói szokások jelentős hatással vannak az audiovizuális termékek előállítására, azok finanszírozására. Ezzel kapcsolatban a Zöld Könyv a következő kérdéseket teszi fel:

- Az AVMS irányelvben megfogalmazott (az európai, független gyártásra vonatkozó) követelmények segítik-e elő a leghatékonyabban az európai művek előállítását, forgalmazását és a piaci igények felkeltését?
- Miként befolyásolja majd a konvergencia és a változó fogyasztói igények és szokások a tartalom-előállítás jelenlegi finanszírozását? Hogyan járulnak hozzá a finanszírozáshoz az értéklánc egyes szereplői?

Az internettel összekapcsolható televíziók kompatibilitásával kapcsolatban az anyag kiemeli, hogy a „HbbTV” egy olyan ET-SI-szabvány, amelyet számos európai műsorszolgáltató, tartalomgyártó és fogyasztási eszközök gyártói használnak a műsorszolgáltatás és a szélessávú internet összekapcsolására. Több esetben azonban előfordul, hogy az egyik tagállamban megvásárolt internettel összeköthető okostelevízió nem képes a másik tagállamból származó szolgáltatások vételére. Számos berendezésgyártó úgy állítja be a forgalmazott vevőkészülékeket, hogy azok csak bizonyos szolgáltatások vételére legyenek alkalmasak. Ezért a Zöld Könyv azt a kérdést fogalmazza meg, hogy szükség van-e az EU fellépésére a határokat átlépő kompatibilitás megteremtéséhez, illetve új szabványok kialakításához.

A kiépítendő infrastruktúrával kapcsolatban az Európai Bizottság arra számít, hogy az ultra-HD- és 3D-szolgáltatások körének bővülésével egy időben növekedni fog a sávszélesség, legalább 100 Mbps és ennél magasabb sebességre. A Zöld Könyv szerint választ kell találni azon kérdésekre, hogy:

- Mennyire hangsúlyosak a különböző platformok (műholdas, földi szórású, vezetékes) közötti különbségek a fogyasztói élmény és a közszolgálati kötelezettségek vonatkozásában?
- Milyen frekvenciakiosztás segíti elő legjobban a műsorszolgáltatás, mobil szélessávú szolgáltatások fejlődését?

– Milyen kutatásokat kell a spektrumok tekintetében elvégezni a fejlődés elősegítése érdekében?

A szabályozási környezettel kapcsolatban az Európai Bizottság számos kérdést tesz fel. Az AVMS irányelv csak azon média-szolgáltatókra vonatkozik, amelyek az EU-tagállamok joghatósága alatt állnak. Mennyire tartható fent ez a jövőben? Mennyire tartható továbbá a lineáris és nemlineáris szolgáltatásokra vonatkozó megkülönböztetés a jövőben, illetve az a gyakorlat, hogy a nemlineáris szolgáltatásokra az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv rendelkezési is vonatkoznak? Ezzel kapcsolatban a vitaindító anyag az alábbi kérdéseket teszi fel:

- A konvergencia fényében bizonyítható-e, hogy a lineáris és nemlineáris szolgáltatások közötti szabályozói megkülönböztetés piactorzító hatással jár?
- Szükség van-e az AVMS irányelvben a „médiaszolgáltató” fogalmának jogszabályi definiálására vagy az irányelv hatályának kiterjesztésére?
- Milyen hatással lehet a szabályozási szemlélet változása a származási ország alapelvére?
- Eredményezhet-e változásokat az audiovizuális környezetben lezajló konvergencia az audiovizuális médiaszolgáltatásokról és az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvek viszonyában? Ha igen, mely területeken?
- Milyen európai szintű kezdeményezésekkel lehet növelni a médiaismereteket Európában?

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkelyében foglalt, a média szabadságáról és a pluralizmusról szóló rendelkezés és az AVMS irányelvben lefektetett, a piaci versenyt ösztönző rendelkezések mind a plurális média erősítését célozzák. Ezzel kapcsolatban a Zöld Könyv két jelenségre hívja fel a figyelmet: a különböző tartalomszűrő eszközökre és az ún. közérdekű tartalmakra. Ezekkel kapcsolatban az alábbi kérdések merülnek fel:

- Szükséges-e a szűrőberendezések beállíthatóságának lehetőségét európai szinten szabályozni?
- Szükséges-e egy konvergens műsor-szolgáltatási, szélessávú környezetben az általános közérdekű tartalmakhoz való hozzáférés biztosítása? (Az egyetemes szolgáltatásokról szóló irányelv 31. cikkelyében foglaltaknak megfelelően.)

Az AVMS irányelv kereskedelmi közleményekre vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatban az Európai Bizottság arra keres választ, hogy:

- A konvergencia folyamatának megvalósulása után továbbra is alkalmazhatóak lesznek-e a kereskedelmi közleményekre vonatkozó előírások?
- Milyen szabályozási eszközök adhatnak hatékony választ a gyorsan változó reklámtechnikákra?
- Kié legyen a végső szó az új reklámtechnikák engedélyezésével kapcsolatban?

A kiskorúak védelmével kapcsolatban a Zöld Könyv felidézi a 2012 májusában elfogadott „Európai stratégia egy jobb internetért a gyermekek számára” szakmai anyagban megfogalmazott javaslatok legfontosabb célját, vagyis több gyermekbarát tartalom előállítását, továbbá megfelelő biztonság megteremtését az internetet használó gyermekek részére. A kiskorúak védelmével kapcsolatban a következő kérdéseket teszi fel az Európai Bizottság:

- Az AVMS irányelv gyermekek védelmét célzó rendelkezései megfelelő válaszokat adnak a konvergens médiavilág kihívásaira?
- A szülői ellenőrzést lehetővé tevő eszközök elterjedése nagyon korlátozott. Milyen módszerekkel lehetne a szülők figyelmét felhívni ezen eszközökre?
- A panaszok kezelésére rendelkezésre álló eszközök (támogatási, szabályozási, egyéb) megfelelő megoldást nyújtanak a káros és illegális tartalmakkal kapcsolatban?

A Zöld Könyv a fogyatékkal élők audiovizuális tartalmakhoz való hozzáféréssel kapcsolatban megállapítja, hogy a műszaki fejlődés a hallási és látási fogyatékkal élők számára számos új lehetőséget kínál. A témával kapcsolatban a Zöld Könyv az alábbi kérdésekre vár választ:

- Szükséges-e további szabványosítás ezen a területen?
- Milyen kezdeményezésekre van szükség a fogyatékkal élőknek nyújtott szolgáltatásokba történő beruházások ösztönzéséhez?

A Zöld Könyvben feltett kérdésekre az Európai Bizottság Kommunikációs Hálózatok, Tartalom és Technológia Főigazgatósága (Directorate General for Communications Networks, Content and Technology) várja a válaszokat.

2 A Médiatanács kapcsolata az Európa Tanáccsal

Az elmúlt évben a hatóság folytatta a munkáját a Média és Információs Társadalom Irányító Bizottság (CDMSI) munkájában. A bizottság legfontosabb feladata az elmúlt évben a 2014. november 7-én és 8-án Belgrádban megrendezett miniszteri konferencia előkészítése volt. A konferencián, amely „A véleménynyilvánítás szabadsága és demokrácia a digitális korszakban – lehetőség, jog, felelősség” címet viseli, a résztvevő miniszterek megismerték a CDMSI négyéves munkatervét is. A konferencián a kormány felkérésére a magyar delegációt dr. Karas Monika, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a Médiatanács elnöke vezette.

A kétnapos tanácskozáson a 47 országból érkező küldöttek az új, digitális média által támasztott kihívásokra keresték a válaszokat. A tanácskozás témái között szerepelt az internetszabadság kérdése, az internet mint a sokoldalú párbeszéd eszköze a demokráciában, illetve a véleménynyilvánítás szabadsága a digitális környezetben. A résztvevők a kerekasztal-beszélgetéseken érintették az újságírók biztonságának kérdéseit, valamint az államok és egyéb ágazati szereplők kötelezettségeit az újságírók védelmével kapcsolatban. Emellett szó volt a média önszabályozásának kérdéseiről, az etikus újságírás támogatásának lehetőségeiről és a közszolgálati és közösségi médiát érintő kihívásokról is. A tanácskozás kiemelt témája az internetes gyűlöletbeszéd kérdése volt, és az, hogy miként lehet az interneten terjedő gyűlöletbeszédet nemzeti és nemzetközi szinten kezelni. A konferencia végén a résztvevők „Szólásszabadság és demokrácia a digitális korban – lehetőség, jog, felelősség” címmel politikai nyilatkozatot és ehhez kapcsolódóan három határozatot fogadtak el az internet szabadságáról, az újságírók biztonságáról, valamint a média alapvető szerepének megőrzéséről a digitális korban.

3 A Médiatanács részvétele az EPRA munkájában

A hatóság külkapcsolataiban kiemelt fontosságú a Szabályozó Hatóságok Európai Platformjával (EPRA) folytatott együttműködés. A társhatóságok hatékony együttműködése ma már elengedhetetlen a médiafelügyeleti munkájában. A szervezet munkájában részt vevő hatóságok rendszeres tapasztalatcserét folytatnak az EPRA titkárságán keresztül. Az EPRA megújult honlapja lehetővé teszi, hogy a hatóságok naprakész információkkal rendelkezzenek a társhatóságok munkájáról. Mára már hagyománnyá vált, hogy az EPRA évente két ülést rendez: az elsőt tavasszal, a másodikat ősszel. Az EPRA tavaszi ülését a lengyel hatóság, a KRRiT meghívására Krakkóban rendezték meg. A krakkói találkozó két plenáris ülése a kiskorúak internetes környezetben való védelmével és az internetes környezetben történő közszolgálati műsorszolgáltatással foglalkozott. Az EPRA őszi ülésére az Európai Unió Tanácsának litván elnöksége alatt, a litván fővárosban, Vilniusban került sor. A találkozó két plenáris ülése a lekérhető szolgáltatások ellenőrzésével és a pluralizmus mérésével foglalkozott.

4 A Médiatanács részvétele a CERF munkájában

A Közép-európai Szabályozó Hatóságok Fórumát (CERF) 2009. december 15-én hozták létre a Cseh Köztársaság, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szerbia és Szlovákia elektronikus médiát felügyelő hatóságai azzal a céllal, hogy fokozzák az együttműködést a térség szabályozó hatóságai között. A szervezet évente egyszer ülésezik, ezáltal lehetőséget biztosítva a tapasztalatcse-

rére az audiovizuális területet érintő legfontosabb ügyekben, lehetővé téve a határokat átlépő műsorokkal kapcsolatos ügyek kezelését. A szervezet 2012-ben új taggal, a szlovén hatósággal (APEK) bővült.

2013. szeptember 12–13-án tartotta meg a CERF az évente megrendezett találkozóját Prágában. A találkozó házigazdája a cseh Rádiós és Televíziós Műsorszolgáltatás Tanácsa volt. A cseh, lengyel, szlovák, szlovén, szerb, román és magyar küldöttek, kiegészülve a Horvátországból és Franciaországból érkezett megfigyelőkkel, a következő témákat vitatták meg: a választásról szóló tudósítások vizsgálata, az európai művek bemutatására vonatkozó kvóták hitelesítése, a kiskorúak védelmét célzó idősávok összehasonlítása a CERF-tagállamokban, és a közösségi médiára vonatkozó szabályozás. Az NMHH képviselője – a vendéglátó cseh hatóság kérésének megfelelően – előadást tartott az ún. jósműsorokkal kapcsolatos magyar szabályozásról. A CERF következő ülését, a román Nemzeti Audiovizuális Tanács meghívására, Bukarestben rendezik meg 2014 őszén.

X. fejezet

A MÉDIATANÁCS 2013. ÉVI TÁMOGATÁSI TEVÉKENYSÉGE – TÁMOGATÁSI TERÜLET

1 A Médiatanács támogatáspolitikája

Az Mtv. 136. § (10) bekezdése értelmében a Médiatanács fogadja el az alap támogatáspolitikáját. A 2013. évi támogatási terv elkészítésekor a Médiatanács kiemelten figyelembe vette az előző évi tapasztalatok mellett a bírálóbizottságok és az alap Támogatási területe által megfogalmazott javaslatokat, a médiaszolgáltatók és a filmes szakma részéről érkezett igényeket, az egyes szakmai fórumokon – filmes konzultációkon, HTOE- és HEROE-közgyűléseken – elhangzott észrevételeket és a filmszakmai kormánybiztos szakmai álláspontját.

A 2012. évi támogatási rendszer alapjait figyelembe véve a 2013-as terv is alapvetően a médiaszolgáltatók működési költségeinek, műsoraik gyártásának, illetve a független magyar filmes alkotások támogatására irányult. Az új típusú pályázati eljárások tapasztalatai alapján és a korábbi felhívások korszerűsítése kapcsán a Médiatechnika által elfogadott új Általános Pályázati Feltételek 2013. január 1. napján hatályba lépett, az új pályázati felhívások a vonatkozó előírások szerint készültek el. A Médiatechnika és az alap 2013-ban a **47. táblázatban** felsorolt pályázati eljárásokon keresztül nyújtott támogatást az alábbiakban rögzített támogatáspolitikai elvek, normák és célok alapján a *Magyar Média Mecenatúra* program keretében.

A 2013. évi támogatási terv

A Médiatechnika a 35/2013. (I. 16.) számú döntésével fogadta el az alap 2013-ra vonatkozó támogatási tervét, majd a 142/2013. (I. 30.) számú döntésével a támogatási terv végrehajtására vonatkozóan a 2013. évi támogatási terv ütemtervét.

A keretösszegek alakulását az alábbi táblázatok mutatják:

Pályázati eljárás	Keretösszeg-változások	2012 (millió Ft)	2013 (millió Ft)
REZSI2013 a közösségi médiaszolgáltatók működési és üzemeltetési költségeinek támogatása	~15%	350	400
KMUSZ2013 a közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók folyamatos műszaki fejlesztéseinek támogatása	+10%	100	110
RADIOALLANDO2013 a helyi vagy körzeti rádiók hírműsorainak, közérdekű szolgáltató magazinjainak, illetve tematikus magazinjainak gyártási támogatása	~10%	270	300
TVALLANDO2013 a helyi vagy körzeti televíziók hírműsorainak, közéleti vagy kulturális magazinjainak gyártási támogatása	-	420	420

A MÉDIASZOLGÁLTATÓK MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEINEK, MŰSORAI GYÁRTÁSÁNAK TÁMOGATÁSÁRA VONATKOZÓ PÁLYÁZATI ELJÁRÁSOK

42. táblázat

Pályázati eljárás	Keretösszeg-változások	2012 (millió Ft)	2013 (millió Ft)
EMBERJUDIT2013 dokumentumfilmek gyártásának támogatása	+10%	300	330
KOLLÁNYIÁGOSTON2013 ismeretterjesztő filmek gyártásának támogatása	~10%	225	250
MACSKÁSSYGYULA2013 animációs filmek gyártásának támogatása	+50%	120	180
HUSZÁRIKZOLTÁN2013 kisjátékfilmek és kísérleti filmek gyártásának támogatása	+25%	60	75
FEHÉRGYÖRGY2013 televíziófilmek és televíziófilm-sorozatok gyártásának támogatása	-	600	600
EGRILAJOS2013 televíziófilm-forgatókönyvek és televíziófilm-tervek, valamint animációs filmek forgatókönyveinek támogatása	-50%	20	10
ESCHERKÁROLY2013 magyar vonatkozású, előre nem látható események azonnali, helyszíni forgatási munkálatainak támogatása	-	20	20
NEUMANNJÁNOS2013 új, lekérhető (online) közszolgálati médiatartalmak gyártásának és közzétételének támogatása	-	20	20
Összesen		1325	1485

A FILMES PÁLYÁZATI ELJÁRÁSOK

43. táblázat

A Mecenatúra (Pályázati) Tükör és Mecenatúra Mozi létrehozásáról – a Médiatanács 141/2013. (I. 30.) számú döntésének megvalósulása

A Médiatanács és jogelődje, az ORTT támogatásával az elmúlt 15 évben közel 1000 műsorszám, főként dokumentum-, kísérleti, animációs és tv-film készült, illetve készül. Ezek az alkotások nemcsak számottevő részét képezik a magyar filmgyártás elmúlt két évtizedének, de meghatározó szeletét is jelentik napjaink vizuális kultúrájának. Éppen ezért a Médiatanács alapvető feladatának tekinti, hogy e jelentős alkotásokat a filmek iránt érdeklődő nagyközönség, a sajtó és nem utolsósorban az oktatási intézmények számára könnyen hozzáférhetővé, megismerhetővé tegye.

A Magyar Média Mecenatúra program **Pályázati Tükör** oldala a Médiatanács, valamint jogelődje, az ORTT által támogatott műsorszámok – arra leginkább érdemesebb alkotások – elérhetőségét és megismerhetőségét szolgálja. A honlap kettős célt lát el: közkinccsé teszi a Médiatanács és a jogelődje által támogatott alkotásokat, illetve biztosítja a Magyar Média Mecenatúra program pályázati rendszerének nyilvánosságát és átláthatóságát.

A 2013-ban meghirdetett filmes pályázati eljárásokban a jelentkező a pályázat benyújtásával és a támogatási szerződés aláírásával vállalja, hogy együttműködik a pályázatok nyomán követése céljából a Médiatanács által létrehozott Pályázati Tükör online felület feltöltésében. Az egyes pályaművek bemutatásán túl a Pályázati Tükör oldalain a Médiatanács digitalizált kulturális gyűjteményét is megtalálják az érdeklődők. A **Mecenatúra Mozi** menüpont alatt az ORTT és a Magyar Média Mecenatúra pályázatain támogatott alkotások folyamatosan kerülnek fel az oldalra. A Mecenatúra Mozi fenntartásával a Médiatanács nyilvánosan és ingyenesen hozzáférhetővé kívánja tenni az arra érdemes, kultúrtörténeti szempontból fontos alkotásokat.

A Magyar Média Mecenatúra program keretében készülő művekről

A Médiatanács a 228/2013. (II. 13.) számú döntése szerint az MTVA Archívumban őrzött kincseket a filmalkotók számára – a jogszabályokban és a vonatkozó szabályzatokban rögzített feltételek megtartása mellett – kedvezményesen felhasználhatóvá teszi. A Magyar Média Mecenatúra programban támogatott filmek előállítói az alkotásuk elkészítése érdekében az archívumban őrzött mozgóképet sávos díjszabás szerint jogosultak felhasználni, attól függően, hogy a filmalkotás hány százalékát teszi ki az archív anyag. A legkedvezményesebben akár 90 százalékos kedvezménnyel is hozzá lehet jutni az archívum anyagaihoz.

A bírálóbizottságok működéséről szóló szabályzat (ügyrend) módosítása

Az ügyrendet a Médiatanács 401/2013. (III. 13.) számú döntése az alábbiakkal módosította:

- tartalmi összefoglaló jegyzőkönyv készül a bírálóbizottsági ülésekről,
- a jegyzőkönyvben a szavazati arányt, a bizottság döntését, indoklását és a bírálóbizottsági ajánlást szó szerint rögzítik,
- a konzultáción jelenléti ív készül, és a szinopszisokra vonatkozó bizottsági javaslatokat rögzítik,
- megmarad az elektronikus szavazás intézménye.

A digitális keret

A Támogatási terület alszámláján levő digitális keretet a Médiatanács az 1382/2013. (IX. 11.) számú döntésével 2014-ben 1362,5 millió Ft összegben, 2015-ben 1271 millió Ft összegben oldotta fel.

A 2014. évi támogatási terv

A Médiatanács az 1415/2013. (IX. 25.) számú döntésével elfogadta a 2014. évi támogatási tervet, amely a 2013-as támogatási rendszer alapjait és a törvényben rögzített feladatokat figyelembe véve a következő évben is a médiaszolgáltatók működési költségeit, műsorgyártását, illetve a független magyar filmes alkotások készítését támogatja.

A 2014. évi munkaterv

A Médiatanács az 1525/2013. (X. 30.) számú döntésével elfogadta a 2014. évi támogatási tervre vonatkozó ütemtervet, amely alapján már 2013 novemberében és decemberében hét új pályázati eljárást hirdetett meg: REZSI2014 (a közösségi médiaszolgáltatók működési és üzemeltetési költségeire), KOLLÁNYIÁGOSTON2014 (ismeretterjesztő filmekre), EMBERJUDIT2014 (dokumentumfilmekre), MACSKÁSSYGYULA2014 (animációs filmekre), HUSZÁRIKZOLTÁN2014 (kisjátékfilmekre és kísérleti filmekre), FEHÉRGYÖRGY2014 (televíziófilmekre és televíziófilm-sorozatokra), EGRILAJOS2014 (tévéfilm-forgatókönyvekre és -tervekre, valamint animációs filmek forgatókönyveire). A Magyar Média Mecenatúra program koordinátor tagja heti rendszerességgel koordinációs megbeszélést tartott az MTVA támogatási vezérigazgató-helyettese, valamint az érintett szakértők, munkatársak részvételével, abból a célból, hogy szakmai támogatást nyújtson a pályázati eljárásokkal kapcsolatos döntés-előkészítő folyamatokhoz.

Új támogatási cél

A koordinációs megbeszélések alkalmával rögzítettük, hogy a közösségi médiaszolgáltatók műszaki berendezéseinek támogatását célzó KMUSZ2013 pályázati felhíváson kívül, a szakmai szervezetek megkeresésére a Médiatanács támogatni kívánja a *digitális átállás* 2013. évi megvalósulása okán a helyi audiovizuális szektort egyszerű digitális adóberendezések megvásárlásának finanszírozásával. A műszaki és jogi feltételek tisztázása az NMHH-val közösen zajlott, majd többszöri koordinációs egyeztetések, valamint a szakmai szervezetekkel való együttműködés eredményeként meghatározták a pályázati felhívás főbb paramétereit. A támogatás célja a helyi földfelszíni analóg televíziók digitális átállásának elősegítése volt a helyi televíziók digitális átállását szolgáló adóberendezések és csatlakozó kiegészítő eszközök beszerzésének támogatásával.

Kommunikáció a pályázókkal

A pályázók 2013-ban mintegy 600 kérdést tettek fel a pályázati eljárással, a pályázat beadásával kapcsolatban a Támogatási terület egy megadott e-mailcímén, melyekre elektronikus levélben kaptak választ. A lehetőséget a Támogatási terület a 2011-es filmes eljárásokban vezette be.

2 Változások a pályázati eljárásokban

1. A médiaszolgáltatók támogatása
 - 1.1. A törvény külön rendelkezik a **közösségi médiaszolgáltatók** támogatásáról. Kizárólag e médiaszolgáltatói szektornak már hosszú évek óta a következő két támogatási forma áll rendelkezésére:
 - a) a közösségi médiaszolgáltatók fenntartási és üzemeltetési költségeinek (**reysi**) támogatása,
 - b) a közösségi médiaszolgáltatók **műszaki** fejlesztésének támogatása, amely 2013-ban kiegészült – egyszeri alkalmából – az alábbi támogatási céllal:

- 1.2. A helyi audiovizuális médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók **digitális** műsorszóró technológiára történő átállásának támogatása.
2. A közszolgálati célú **műsorszámok támogatása** lényegesen többrejtű feladat, miképpen maga a fogalom is számos műfajt foglal magába.
- 2.1. A helyi közszolgálati médiaszolgáltatók (**rádiók és televíziók**) helyi tematikájú közszolgálati célú **állandó műsorainak** támogatása.
- 2.2. A filmalkotás törvényi meghatározása alapján, a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvénnyel összhangban, a **nem egész estés filmalkotások** gyártásának és televíziós bemutatásának támogatása:
- a) ismeretterjesztő filmek, dokumentumfilmek, animációs filmek (3 filmes),
 - b) forgatókönyvírás és filmtervfejlesztés, valamint tévéfilmek és tévéfilmsorozatok,
 - c) kisléptékű filmek és kísérleti filmek,
 - d) váratlanul bekövetkező, ad hoc események helyszíni rögzítése.
- 2.3. **Online médiatartalmak** mint közszolgálati célú műsorszámok gyártása és közzététele a lekérhető médiaszolgáltatók kínálatában.

Változások részletezése

1.1.a) A közösségi médiaszolgáltatók 2013. évi havi fenntartási és üzemeltetési költségeinek támogatása (REZSI2013)

Lényeges változtatások a tavalyi kiíráshoz képest:

A Támogatási terület megvizsgálta a 2012-es nyertes pályázatok adatait, az egyes médiaszolgáltatók éves költségeinek, működési költségeinek, vételkörzetének, valamint a kért és kapott támogatás arányának megoszlását. A támogatás összegében a rádió és tévé megkülönböztetése mellett további megosztást vezetett be a médiaszolgáltatók vételkörzetmérete alapján is, amelyet a bizottság is javasolt.

A bizottság 2013-tól előnyben részesíti azt, aki közszolgálati célú műsorszám vagy állandó műsorszám készítésére is pályázik, vagy hajlandó pályázni, mert ez a két pályázati eljárás a helyi közszolgálati tartalmat kívánja támogatni.

A kisközösségi rádiók esetében – tekintettel arra, hogy az önkéntes munka a legjellemzőbb ezeknél a rádióknál – az önkéntes munka aránya a költségek 20 százalékában határozandó meg, míg a többinél a bizottság javaslatára ez az arány 10 százalékra csökken.

1.1.b) A közösségi médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók folyamatos médiaszolgáltatásának biztosításával összefüggő műszaki fejlesztések 2013. évi támogatása (KMUSZ2013)

A 2013-ban meghirdetett, a közösségi médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók műszaki fejlesztésének támogatására vonatkozó pályázati eljárás felhívásának és kapcsolódó dokumentációjának előkészítését koordinációs, valamint a bírálóbizottsággal való egyeztetés előzte meg.

Ez a támogatási cél és forma hosszú évek óta meghatározó a közösségi (korábban nonprofit és közműsor-szolgáltatói) médiaszolgáltatók tevékenységében. A pályázat célja, hogy támogassa a magyarországi közösségi médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók folyamatos, a törvényi kötelezettségekhez illeszkedő, a médiaszolgáltatás színvonalas és megbízható működését biztosító és a digitális átállását elősegítő, illetve ahhoz szervesen igazodó stúdiótechnikai háttér kialakítását.

Az eljárásban a pályázóknak eddig 25 százalék saját erőt kellett biztosítaniuk. Ez azonban visszafogta a pályázati kedvet, mert a pályázók anyagi helyzete nem engedte meg nagyobb értékű, de szükséges eszközök megvásárlását. Koordinációs megbeszélésen született az a javaslat, hogy az új kiírásban a Médiatanács 15 százalékban határozza meg az önrészt. Ez növekvő támogatási igényhez is vezet, amit a keretösszeg emelése kompenzálni tud.

1.2. A helyi audiovizuális médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók digitális műsorszóró technológiára történő átállásának támogatása (DIGI2013)

A támogatás célja az volt, hogy a helyi földfelszíni analóg televíziók a digitális átállásukat szolgáló adóberendezéseket és csatlakozó kiegészítő eszközöket szerezzék be.

A pályázat beadásának elengedhetetlen feltétele volt, hogy az NMHH Frekvencia- és Azonosítógazdálkodási Főosztálya kiadja a pályázatához szükséges műszaki feltételeket tartalmazó frekvenciatervet.

Csak olyan pályázó nyújthatott be érvényesen pályázatot, aki közszolgálati célú műsorszám készítésére kötelezett és rendelkezik földfelszíni analóg televíziózáshoz médiaszolgáltatási szerződéssel és érvényes rádióengedéllyel. E körbe a közösségi médiaszolgáltatókon kívül azok a kereskedelmi médiaszolgáltatók tartoznak, amelyek szerződéseikben legalább napi 20 százalék közszolgálati műsorszám készítését vállalták, vagy indultak az alap műsorszám támogatást célzó TVALLANDO elnevezésű pályázati eljáráson.

A Médiatanács az NMHH-val együttműködve alakította ki a pályázat kiírásához, elbírálásához szükséges szabályozási és műszaki feltételrendszert.

2.1. Helyi vagy körzeti vételkörzetre kiterjedő rádiós médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók számára hírműsor, közérdekű szolgáltató magazin, illetve tematikus magazin készítésének támogatása (RADIOALLANDO2013)

A felhívásban a Médiatanács rögzítette, hogy a szerződés kötés után a támogatott időszakban a támogatók és a kedvezményezett a digitális műsorszórásra történő átállással kapcsolatban kölcsönösen együttműködnek.

A 2014-es választási évre tekintettel a pályázat lehetőséget ad a támogatottaknak, hogy a támogatott időszakban félévente legfeljebb 4 alkalommal (azaz 4 adás esetében) a kedvezményezett eseti jelleggel eltérhessen attól, hogy a szolgáltató magazinban nem kerülhet túlsúlyba egyetlen téma sem. Az adott negyedévre vonatkozó beszámolóban a kedvezményezettnek az eseti eltérése(ke)t meg kell indokolnia.

A 2012-es tapasztalatok alapján módosult a referenciák beadása is, ugyanis 2012-ben az állandó műsor korábbi adása nem a pályázat részeként, hanem a kedvezményezettek beszámolóiból került a bizottsághoz, ami aránytalanul nagy adminisztrációs terhet jelentett a Médiatanácsnak. Ezért 2013-ban valamennyi pályázónak kötelező referenciát adnia.

– Helyi vagy körzeti lineáris audiovizuális médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók számára hírműsor és kulturális magazin, valamint közéleti magazin készítésének támogatása (TVALLANDO2013)

A keretösszeg nem emelkedett (420 millió forint), de a bírálóbizottság javaslata alapján a fordulónkénti keretösszeg 25 százalékát közéleti magazin, 60 százalékát hírműsor, 15 százalékát kulturális magazin támogatására kell megosztani.

A pályázói kört bővítő változás, hogy ha a televízió ugyanazon állandó megnevezéssel, a korábbi hatósági szerződésben vagy a nyilvántartásban rögzített műsortervi vállalásainak megfelelő műsorszervezet mellett gyakorolja médiaszolgáltatási jogosultságát, akkor a Médiatanács azt megszakítás nélküli, folyamatosan fenntartott és gyakorolt médiaszolgáltatási jogosultságnak tekinti. Ennek oka, hogy az érvényességi feltételként megfogalmazott egyéves műsor-szolgáltatási jogosultság gyakorlása a műsorszámgyártási jártasság, tapasztalat követelményét szolgálja (nem a működés jogi formáját).

Korábbi tapasztalat alapján módosult a referencia beadásának módja a RADIOALLANDO2013-hoz hasonlóan.

2.2.a) Háromszakaszos nyílt beadású háromfordulós pályázati eljárás a 2013. évi ismeretterjesztő filmek, dokumentumfilmek és animációs filmek gyártásának támogatására – 3 filmes pályázat (KOLLÁNYIÁGOSTON2013; EMBERJUDIT2013; MACSKÁSSYGYULA2013)

A Médiatanács az 1163/2013. (VII. 17.) számú döntésével – a pályázatokat értékelő bizottságok elnökének javaslata alapján – a 3 filmes pályázati felhívás 1.3.7. pontjában rögzített **értékelési preferenciákat** a második fordulóban az alábbiak szerint **módosította:**

– **EMBERJUDIT2013 (dokumentumfilm)**

Az értékelés során a bizottság:

- a korábbi hasonló támogatási cél megvalósítására vonatkozó, a Médiatanács által kiírt eljárás(ok)ban, illetve forduló(k)ban a bizottság ajánlásában is rögzítettek szerint értékesnek, támogathatónak tartott, valamint
- a 2013-ban és 2014-ben esedékes, a magyar történelmi és kulturális évfordulókkal kapcsolatos témákat vagy a történelem és kultúrtörténet jeles személyiségeit, korukat, életművüket bemutató munkákat, továbbá
- a figyelemre méltó mai magyar teljesítményeket bemutató (egyéni sorsok, küzdelmek, eredmények), valamint
- az auditív narráció eszközével készülő szinopszisokat, pályázatokat részesíti előnyben.

– **KOLLÁNYIÁGOSTON2013 (ismeretterjesztő film)**

Az értékelés során a bizottság:

- a korábbi hasonló támogatási cél megvalósítására vonatkozó, a Médiatanács által kiírt eljárás(ok)ban, illetve forduló(k)ban a bizottság ajánlásában is rögzítettek szerint értékesnek, támogathatónak tartott, valamint
- a Kárpát-medence természeti jelenségeit, épített és természeti értékeit bemutató szinopszisokat, pályázatokat részesíti előnyben.

– **MACSKÁSSYGYULA2013 (animációs film)**

Az értékelés során a bizottság:

- a korábbi hasonló támogatási cél megvalósítására vonatkozó, a Médiatanács által kiírt eljárás(ok)ban, illetve forduló(k)ban a bizottság ajánlásában is rögzítettek szerint értékesnek, támogathatónak tartott, valamint
- a mesék és legendák, továbbá
- a kortárs törekvések körében készült, technológiájában formabontó és új utakat kereső szinopszisokat, pályázatokat részesíti előnyben.

A 3 filmes eljárás 3 fordulójában beérkezett szinopszisos adatait a **44–46. táblázat** tartalmazza.

A pályázati eljárások megnevezése	A beérkezett szinopszisok száma	A Médiatanácstól igényelni kívánt támogatás (forint)
KOLLÁNYIÁGOSTON2013 (ismeretterjesztő filmek)	113	948 746 000
EMBERJUDIT2013 (dokumentumfilmek)	174	1 296 608 960
MACSKÁSSYGYULA2013 (animációs filmek)	37	328 402 000
Összesen:	324	2 573 756 960

A 3 FILMES ELJÁRÁS 2013-AS I. FORDULÓJÁNAK 1. SZAKASZA

44. táblázat

A pályázati eljárások megnevezése	A beérkezett szinopszisok száma	A Médiatanácstól igényelni kívánt támogatás (forint)
KOLLÁNYIÁGOSTON2013 (ismeretterjesztő filmek)	124	1 051 472 800
EMBERJUDIT2013 (dokumentumfilmek)	165	1 275 524 038
MACSKÁSSYGYULA2013 (animációs filmek)	35	311 232 840
Összesen:	324	2 638 229 678

A 3 FILMES ELJÁRÁS 2013-AS II. FORDULÓJÁNAK 1. SZAKASZA

45. táblázat

A pályázati eljárások megnevezése	A beérkezett szinopszisok száma	A Médiatanácstól igényelni kívánt támogatás (forint)
KOLLÁNYIÁGOSTON2013 (ismeretterjesztő filmek)	113	948 746 000
EMBERJUDIT2013 (dokumentumfilmek)	174	1 296 608 960
MACSKÁSSYGYULA2013 (animációs filmek)	37	328 402 000
Összesen:	324	2 573 756 960

A 3 FILMES ELJÁRÁS 2013-AS III. FORDULÓJÁNAK 1. SZAKASZA

46. táblázat

2.2. b) Televíziófilm-forgatókönyv és televíziófilmterv-fejlesztés támogatása EGRILAJOS2013 (tvfilmterv)

Az animációs bizottság javaslatának, az animációs filmesekkel történt szakmai egyeztetéseknek, valamint a koordinációs megbeszéléseknek megfelelően a felhívás célja *animációs forgatókönyv írásának támogatásával* egészült ki.

– Televíziófilmek és televíziófilm-sorozatok gyártásának támogatása FEHÉRGYÖRGY2013 (tvfilm)

A saját forrás igazolásának módja kiegészült az új filmtörvény alapján, így az többek között lehet: „ügynökségi, támogatói, szponzori, koprodukciós szerződés vagy az Mktv. alapján biztosított támogatási összeg, illetve rendelkezésre álló összeg.”

2.2. c) Kiszjátékfilmek és kísérleti filmek gyártása HUSZÁRIKZOLTÁN2013

A 2012-es tapasztalatok azt mutatták, hogy a felhívásban foglalt feltételek és célok megfeleltek mind a filmes szakmának, mind a pályázóknak, ezért a kiírásban érdemi változás nem történt.

2.2. d) Magyar vonatkozású, előre nem látható események azonnali, helyszíni forgatási munkálatainak támogatása ESCHERKÁROLY2013

A 2012-es eredménytelen utófinanszírozásos formájú ad hoc pályázati kiírás miatt a 2013-as eljárásban a pályázó már vagy *előfinanszírozás*, vagy *utófinanszírozás* formájában kérhette a forgatási nyersanyag elkészítésének támogatását.

A felhívásban rögzítettek szerint a beérkező pályázatok, illetve pályázati kérelmek értékelésével, bírálatával a Médiatanács az esemény műfaji, tematikus feldolgozásának jellegéből adódóan vagy a dokumentumfilmek, vagy az ismeretterjesztő filmek értékelésére megválasztott szakértőkből álló bírálóbizottság elnökét és két tagját bízza meg oly módon, hogy a két tagot a bizottság megválasztott tagjai közül a bizottság elnöke kéri fel.

2.3. A lekérhető (online) közszolgálati műsorszámok mint médiatartalmak gyártásának és közzétételének támogatása NEUMANNJÁNOS2013

A pályázati eljárás célja – az előző évit kiegészítve – az új nemzedékek megnyerése, a fiatalok kreativitásának ösztönzése, új ötletek megvalósításának támogatása. Éppen ezért a pályázói kör bővült: az eljárásban középiskolák, gimnáziumok, felsőoktatási intézmények is indulhattak, emiatt a Médiatanács kevesebb pályázati díjat fogadott el, és a pályázó lehetőséget kapott akár a teljes összköltség támogatásához.

Az előző év tapasztalatai alapján az egy pályázó által elnyerhető összeg 1 millió forint, amely kevesebb, mint a tavaly elfogadott, ezáltal több pályázó támogatására nyílik lehetőség azonos keretösszeg mellett. Ugyanakkor a bizottságnak lehetősége van a túlzott költségek csökkentése érdekében módosított pályázat benyújtására javaslatot tenni.

Úgyszintén a korábbi év tapasztalata, hogy értékelési szempont a pályázó lekérhető médiaszolgáltató látogatottsága, és érvénytelenségi ok, ha a pályázó ugyanezen műsorszámmal más eljárásban indult vagy indulhatott volna.

A bírálati szempontok közé a médiatörvényből következő ösztönzők is bekerültek, így előnyt élvez a bírálóknál az, aki a vakok és gyengén látók, valamint siketek és nagyothallók számára infokommunikációs szempontból akadálymentessé teszi a kedvezményezett közszolgálati tartalmat, audiovizuális közszolgálati tartalom esetén vállalja annak angol nyelvű feliratozását, illetve a közszolgálati tartalmat kortárs zene felhasználásával készítik el.

Sor-szám	Kíírás	A pályázat megnevezése/a támogatás célja	Meghirdetett keretösszeg (forint)	
			Keretösszeg-változás	
1.	1964/2012. (XI. 14.)	Közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásának folyamatos fenntartásához szükséges működési és üzemeltetési költségeinek támogatása (REZSI2013)	400 000 000	
2.	2220/2012. (XII. 19.)	Magyar vonatkozású események azonnali, helyszíni forgatási munkálatainak támogatása (ESCHERKÁROLY2013)	20 000 000	
3.	223/2013. (II. 13.)	Háromszakasos háromfordulós pályázati eljárás ismeretterjesztő filmek támogatására (KOLLÁNYIÁGOSTON2013)	250 000 000	+5 205 000
4.	224/2013. (II. 13.)	Háromszakasos háromfordulós pályázati eljárás dokumentumfilmek gyártásának támogatására (EMBERJUDIT2013)	330 000 000	+9 640 000
5.	225/2013. (II. 13.)	Háromszakasos háromfordulós pályázati eljárás animációs filmek gyártásának támogatására (MACSKÁSSGYULA2013)	180 000 000	+26 428 098
6.	226/2013. (II. 13.)	Háromszakasos pályázati eljárás kisjátékfilmek és kísérleti filmek gyártásának támogatására (HUSZÁRIKZOLTÁN2013)	75 000 000	
7.	317/2013. (II. 27.)	Televíziófilmek és televíziófilm-sorozatok gyártásának támogatása (FEHÉRGYÖRGY2013)	600 000 000	–
8.	319/2013. (II. 27.)	Helyi vagy körzeti médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező rádiós médiaszolgáltatók számára rádiós hírműsor, közérdekű szolgáltató magazin, illetve tematikus magazin támogatása (RADIOALLANDO2013)	300 000 000	–
9.	320/2013. (II. 27.)	Helyi vagy körzeti médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező audiovizuális médiaszolgáltatók számára televíziós közéleti magazin, illetve televíziós hírműsor és kulturális magazin készítésének támogatása (TVALLANDIO2013)	420 000 000	–
10.	400/2013. (III. 13.)	Televíziófilm-forgatókönyvírás és televíziófilm-tervezés, valamint animációs filmek forgatókönyveinek támogatása (EGRILAJOS2013)	10 000 000	+780 000
11.	682/2013. (IV. 25.)	Magyarországi földfelszínen terjesztett helyi audiovizuális médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók digitális műsorszóró technológiára történő átváltásának támogatása (DIGI2013)	312 000 000	–
12.	812/2013. (V. 14.)	A 2013. évi új lekérhető (online) közszolgálati műsorszámok, mint médiatartalmak gyártásának és közzétételének támogatása (NEUMANNJÁNOS2013)	20 000 000	–
13.	1161/2013. (VII. 17.)	Közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók folyamatos médiaszolgáltatásának biztosításával összefüggő műszaki fejlesztések 2013. évi támogatása (KMUSZ2013)	110 000 000	+27 380 723
Összesen:			3 027 000 000	

A MÉDIATANÁCS 2013-BAN MEGHIRDETETT PÁLYÁZATI ELJÁRÁSAI

47. táblázat

3 A Magyar Média Mecenatúra program keretében nyújtott támogatások

A Médiatanács 2013-ban meghirdetett pályázati eljárásainak összesítése (a december 31-éig összesített adatok alapján)

A pályázati eljárások megnevezése	A beérkezett szinopszisok száma	A Médiatanácstól igényelni kívánt támogatás (forint)
FILMES PÁLYÁZATOK		
ESCHERKÁROLY2013 (folyamatos, heti) Magyar vonatkozású események azonnali, helyszíni forgatása	7	8 650 000
KOLLÁNYIÁGOSTON2013 (3/2. forduló) ismeretterjesztő filmek	24	179 940 000
EMBERJUDIT2013 (3/2 forduló) dokumentumfilmek	29	227 374 000
MACSKÁSSYGYULA2013 (3/2. forduló) animációs filmek	14	124 195 000
HUSZÁRIKZOLTÁN2013 (lezárult) Kisjátékfilmek és kísérleti filmek	12	74 550 000
FEHÉRGYÖRGY2013 (lezárult) Televíziófilmek és televíziófilm-sorozatok	8	594 795 000
EGRILAJOS2013 (lezárult) Televíziófilm-forgatókönyvírás és televíziófilmterv-fejlesztés, valamint animációs filmek forgatókönyvei	8	10 780 000
NEUMANNJÁNOS2013 (lezárt 5 forduló) online közszolgálati médiatartalmak	22	21 016 499
Összesen:	124	1 241 300 499
MÉDIASZOLGÁLTATÓK TÁMOGATÁSA		
REZSI2013 (lezárt 10 forduló) Közösségi médiaszolgáltatók működési és üzemeltetési költségei	86	399 187 637
RADIOALLANDO2013 (4/3. forduló) a helyi vagy körzeti rádiók hírműsorainak, közérdekű szolgáltató magazinjainak, illetve tematikus magazinjainak gyártási támogatása	72	225 965 416
TVALLANDO2013 (4/3. forduló) a helyi vagy körzeti televíziók hírműsorainak, közéleti vagy kulturális magazinjainak gyártási támogatása	69	314 318 850
DIGI2013 (lezárt 6 forduló) földfelszíni helyi audiovizuális médiaszolgáltatók digitális műsorszóró technológiára történő átállása	37	250 571 902
KMUSZ2013 (lezárt 4 forduló) közösségi médiaszolgáltatók műszaki fejlesztései	48	137 193 580
Összesen:	312	1 327 237 385
ÖSSZESEN:	436	2 568 537 884

A MÉDIATANÁCS 2013-BAN MEGHIRDETETT PÁLYÁZATI ELJÁRÁSAIBAN MEGÍTÉLT TÁMOGATÁSOK

48. táblázat

1. A Médiatanács az 1964/2012. (XI. 14.) számú határozatával pályázati eljárást hirdetett meg az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 87. és 88. cikkelyének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-ei 1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379/5. 2006. 12. 28.) 2. cikkelye alapján, a magyarországi közösségi médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásának 2013. évi folyamatos fenntartásához szükséges működési és üzemeltetési költségeinek előfinanszírozás formájú támogatására (REZSI2013)

A pályázati eljárás célja a közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező magyarországi médiaszolgáltatók folyamatos médiaszolgáltatói tevékenységének havi folyósítású támogatása volt a 2013. január 1-je és 2013. december 31-e közötti, a pályázó elfogadott pályázati kérelme szerinti támogatott időszakban.

Az eljárásban a Médiatanács a nyertes pályázatok támogatására legfeljebb **400 millió forintot** ítelt meg. Az egy pályázó által médiaszolgáltatási jogosultságonként elnyerhető maximális havi támogatás összege:

- kisközösséginek minősülő médiaszolgáltatók esetében 400 ezer forint,
- audiovizuális médiaszolgáltatás esetén, ha a vételkörzetben élő lakosok száma 50 ezer fő alatti: 500 ezer forint,
- audiovizuális médiaszolgáltatás esetén, ha a vételkörzetben élő lakosok száma 50 ezer fő feletti: 600 ezer forint,
- rádiós médiaszolgáltatás esetén, ha a vételkörzetben élő lakosok száma 50 ezer fő alatti: 450 ezer forint,
- rádiós médiaszolgáltatás esetén, ha a vételkörzetben élő lakosok száma 50 ezer fő feletti: 600 ezer forint.

A pályázó által igényelt, illetve a bizottság által javasolt támogatás nem haladhatta meg a pályázó támogatott időszakra tervezett költségeinek 80 százalékát.

A lezárult tízfordulós eljárásban az összes igényelt támogatás 502 865 589 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek	94		
Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	8		
Nyertessé nyilvánított		86	399 187 637
Szerződést nem kötött			
Szerződést kötött		86	399 187 637

A REZSI2013 PÁLYÁZAT ADATAI

49. táblázat

2. A Médiatanács a 2220/2012. (XII. 19.) számú határozatával pályázati eljárást hirdetett meg az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 87. és 88. cikkelyének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-ei 1998/2006/EK bizottsági rendeletben rögzítettek alapján, a magyar vonatkozású események azonnali, helyszíni forgatási munkálatainak elő- vagy utófinanszírozás formájú támogatására (ESCHERKÁROLY2013)

A 2014-re áthúzódó eljárásban a keretösszeg kimerüléséig van mód pályázat benyújtására. A nyertes pályázók támogatására vissza nem térítendő támogatásként a Médiatanács együttesen legfeljebb **20 millió forint** támogatást ítél meg. A támogatást a Médiatanács a pályázatban rögzített forgatási költségek alapján ítéli meg úgy, hogy az ne haladja meg az 1 millió forintot.

A 2013-ban beérkezett pályázati kérelmek összes igényelt támogatása 32 359 500 forint volt. A pályázati eljárás célja olyan magyar vonatkozású események helyszíni dokumentálása, melyek azonnali rögzítése történelmi, kulturális, illetve társadalompolitikai okokból kiemelkedően fontos.

A pályázatot kiíró célja továbbá, hogy az események forgatási költségeinek támogatásával biztosítsa, hogy az elkészült és rendelkezésre álló forgatási nyersanyag felhasználásával kulturális értéket hordozó **dokumentumfilmek** vagy **ismeretterjesztő filmek** készüljenek. Ennek érdekében a támogatottnak vállalnia kell, hogy az eljárásban támogatott forgatási nyersanyaggal érvényesen pályázik a Médiatanács által kiírt, az utolsó forgatási naptól számított soron következő dokumentumfilmek vagy ismeretterjesztő filmek gyártásának támogatására meghirdetett pályázatra, illetve annak soron következő fordulójára. Amennyiben nem nyújt be érvényes pályázatot, úgy a Médiatanács eláll a pályázati eljárásban létrejött támogatási szerződéstől, és a támogatott köteles a folyósított támogatást – 50 százalékkal növelt összegben – visszafizetni.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		29	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	22	
	Nyertessé nyilvánított	7	8 650 000
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	7	8 650 000

AZ ESCHERKÁROLY2013 PÁLYÁZAT ADATAI

50. táblázat

3. A Médiatanács a 223/2013. (II. 13.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján háromszakaszos nyílt beadású háromfordulós pályázati eljárást hirdetett meg ismeretterjesztő filmek gyártásának elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (KOLLÁNYIÁGOSTON2013)

A 2014-re is áthúzódó eljárásban 13, 26 vagy 52 perc hosszúságú ismeretterjesztő filmek – természetfilmek, illetve kulturális, történelmi, művészettörténeti és tudományos témájú filmalkotások –, valamint legfeljebb 3 részes ismeretterjesztőfilm-sorozatok kaphatnak támogatást. Az eljárásban egy pályázó fordulónként legfeljebb 3 szinopszist nyújthat be.

Az értékelés során a bizottság előnyben részesíti:

- a korábbi hasonló támogatási cél megvalósítására vonatkozó, a Médiatanács által kiírt eljárás(ok)ban, illetve forduló(k)ban a bizottság ajánlásában is rögzítettek szerint értékesnek, támogathatónak tartott, valamint
- a Kárpát-medence természeti jelenségeit, természeti értékeit és a magyar tudományos élet értékeit bemutató szinopsziseket, pályázatokat.

Az eljárás három egymásra épülő szakaszból áll. Az eljárásban a nyertes filmalkotások támogatására összesen **250 millió forint** áll rendelkezésre. A Médiatanács az első fordulóra 100 millió forintot, a második és harmadik fordulóra 75-75 millió forintot különített el. A támogatást a Médiatanács a pályázatban rögzített tervezett összköltség arányában ítéli meg úgy, hogy az ne haladjon meg a tervezett összköltség 80 százalékát, továbbá önálló ismeretterjesztő film esetében a legfeljebb 10 millió forintot; két- vagy háromrészes ismeretterjesztőfilm-sorozat esetében pedig epizódonként a legfeljebb 5 millió forintot.

Az eljárás 2. fordulója után az összes támogatási igény 319 200 000 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		45	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	21	
	Nyertessé nyilvánított	24	179 940 000
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	24	179 940 000

A KOLLÁNYIÁGOSTON2013 PÁLYÁZAT ADATAI

51. táblázat

4. A Médiatanács a 224/2013. (II. 13.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján háromszakaszos nyílt beadású háromfordulós pályázati eljárást hirdetett meg dokumentumfilmek gyártásának elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (EMBERJUDIT2013)

A 2014-re is áthúzódó eljárásban 13, 26 vagy 52 perc hosszúságú dokumentumfilmek, valamint legfeljebb 3 részes dokumentumfilm-sorozatok kaphatnak támogatást.

Az értékelés során a bizottság előnyben részesíti:

- a korábbi hasonló támogatási cél megvalósítására vonatkozó, a Médiatanács által kiírt eljárás(ok)ban, illetve forduló(k)ban a bizottság ajánlásában is rögzítettek szerint értékesnek, támogathatónak tartott, valamint
- a 2013-as, 2014-es esztendőben esedékes, a magyar történelmi és kulturális évfordulókkal kapcsolatos témákat vagy a történelem és kultúrtörténet jeles személyiségeit, korukat, életműüket bemutató munkákat, továbbá

c) a figyelemre méltó mai magyar teljesítményeket bemutató (egyéni sorsok, küzdelmek, eredmények) szinopsziseket, pályázatokat.

Az eljárás három egymásra épülő szakaszból áll. Az eljárásban a nyertes filmalkotások támogatására összesen **330 millió forint** áll rendelkezésre. A Médiatek fordulónként 110 millió forintot különít el. A támogatást a Médiatek a pályázatban rögzített tervezett összköltség arányában ítéli meg úgy, hogy az ne haladja meg a tervezett összköltség 80 százalékát, továbbá önálló dokumentumfilm esetében a legfeljebb 10 millió forintot; két- vagy háromrészes dokumentumfilm-sorozat esetében pedig epizódonként a legfeljebb 5 millió forintot.

Az eljárás 2. fordulóját követően az összes támogatási igény 339 964 000 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		46	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	17	
	Nyertessé nyilvánított	29	227 374 000
	Szerződést nem kötött	3	
	Szerződést kötött	29	206 374 000

AZ EMBERJUDIT2013 PÁLYÁZAT ADATAI

52. táblázat

5. A Médiatek a 225/2013. (II. 13.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján háromszakaszos nyílt beadású háromfordulós pályázati eljárást hirdetett meg animációs filmek gyártásának elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (MACSKÁSSYGYULA2013)

A 2014-re is áthúzódó eljárásban legfeljebb 26 perc hosszúságú animációs filmek vagy epizódonként maximum 7 perc hosszúságú animációs filmsorozatok kaphatnak támogatást.

Az értékelés során a bizottság előnyben részesíti:

- a korábbi hasonló támogatási cél megvalósítására vonatkozó, a Médiatek által kiírt eljárás(ok)ban, illetve fordulók(k)ban a bizottság ajánlásában is rögzítettek szerint értékesnek, támogathatóknak tartott, valamint
- a mesék és legendák, továbbá
- a kortárs törekvéseket felkaroló, technológiájában formabontó és új utakat kereső szinopsziseket/pályázatokat.

Az eljárás három egymásra épülő szakaszból áll. Az eljárásban a nyertes filmalkotások támogatására összesen **180 millió forint** áll rendelkezésre. A Médiatek fordulónként 60 millió forintot különít el. A támogatást a Médiatek a pályázatban rögzített tervezett összköltség arányában ítéli meg úgy, hogy az ne haladja meg a tervezett összköltség 80 százalékát, valamint a legfeljebb 15 millió forintot.

Az eljárás 2. fordulóját követően az összes támogatási igény 150 667 000 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		17	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	3	
	Nyertessé nyilvánított	14	124 195 000
	Szerződést nem kötött	3	
	Szerződést kötött	11	93 195 000

A MACSKÁSSYGYULA2013 PÁLYÁZAT ADATAI

53. táblázat

6. A Médiatek a 226/2013. (II. 13.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján háromszakaszos nyílt beadású pályázati eljárást hirdetett meg kisjátékfilmek és kísérleti filmek gyártásának elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (HUSZÁRIKZOLTÁN2013)

Az eljárásban előnyben részesült az értékelés során az a pályázó, aki

- olyan pályázatot nyújtott be, amely felhasználható az alap-, közép- vagy felsőfokú oktatásban is; és/vagy

b) vállalta, hogy a filmalkotást valamely lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató részére, illetve kulturális tartalmat közvetítő online tartalomszolgáltató részére is megfelelő piaci ellenérték alkalmazásával átadja.

Az eljárásban a nyertes filmalkotások támogatására összesen **75 millió forint** állt rendelkezésre. A támogatást a Médiatanács a pályázatban rögzített tervezett összköltség arányában ítélte meg úgy, hogy az nem haladta meg a tervezett összköltség 80 százalékát, valamint a 8 millió forintot.

Az eljárásban igényelt támogatás 127 931 000 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		21	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	9	
	Nyertessé nyilvánított	12	74 550 000
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	12	74 550 000

A HUSZÁRIKZOLTÁN2013 PÁLYÁZAT ADATAI

54. táblázat

7. A Médiatanács a 317/2013. (II. 27.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján pályázati eljárást hirdetett meg televíziófilmek és televíziófilm-sorozatok gyártásának elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (FEHÉRGYÖRGY2013)

A pályázati eljárásban nem egész estés, legfeljebb 70 perc hosszúságú televíziófilmek, valamint legfeljebb 3 epizódból álló és epizódonként minimum 26, maximum 52 perc hosszúságú televíziófilm-sorozatok kaphattak támogatást.

A nyertes televíziófilmek támogatására a Médiatanács legfeljebb **600 millió forintot** különített el. A támogatást pályázatonként a pályázati kérelemben rögzített tervezett összköltség arányában ítélte meg a Médiatanács úgy, hogy az nem haladta meg sem a tervezett összköltség 80 százalékát, sem a 120 millió forintot.

[Az EGRILAJOS2012 (TVFILMTERV2012) pályázati eljárásban a Médiatanács által kedvezményezetté nyilvánított 13 pályázó közül 12-en jelentkeztek a FEHÉRGYÖRGY2013 pályázati eljárásra.]

Az eljárásban igényelt összes támogatás 2 571 841 400 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		31	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	23	
	Nyertessé nyilvánított	8	594 795 000
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	8	594 795 000

A FEHÉRGYÖRGY2013 PÁLYÁZAT ADATAI

55. táblázat

8. A Médiatanács a 319/2013. (II. 27.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi helyi vagy körzeti médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező rádiós médiaszolgáltatók számára rádiós hírműsor, közérdekű szolgáltató magazin, illetve tematikus magazin készítésének ütemezett elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (RADIOALLANDO2013)

Az eljárásban olyan közszolgálati rádiós műsorszám folyamatos készítésére és adásba szerkesztésére kérhető támogatás, amely négy negyedéven keresztül, minden hét azonos napján (napjain), azonos időpontban rendszeresen jelentkezik.

Az eljárásban az alábbi állandó műsorszámokra nyújtható be pályázat:

- a vételkörzet eseményeiről szóló – a pályázó választása szerint sporthíreket is tartalmazó – **hírműsor**;
- a vételkörzet eseményeivel foglalkozó, helyi, körzeti információkat közlő közérdekű **szolgáltató magazinműsor**;
- a vételkörzethez, annak eseményeihez, történéseihez kapcsolódó **tematikus magazin**.

A pályázati eljárás a felhívás alapján négy külön, önálló pályázati fordulóból áll, a negyedik forduló 2014 első negyedében zajlik.

Az állandó műsorok támogatására a Médiatanács fordulónként legfeljebb 75 millió forintot, a négy fordulóra mindösszesen **300 millió forintot** különít el. Az állandó műsor egy adására elnyerhető maximális támogatása: hírműsor esetén 9 ezer forint; szolgáltató magazin esetén 45 ezer forint; tematikus magazin esetén 45 ezer forint. A Médiatanács az állandó műsor támogatott időszakban történő készítését és adásba szerkesztését a tervezett összköltség legfeljebb 67 százalékával támogatja.

A négyfordulós eljárás eddigi 3 fordulójában igényelt támogatás 349 212 510 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		109	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)		
	Nyertessé nyilvánított	72	225 965 416
	Szerződést nem kötött	1	
	Szerződést kötött	71	223 625 416

A RADIOALLANDO2013 PÁLYÁZAT ADATAI

56. táblázat

9. A Médiatanács a 320/2013. (II. 27.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi helyi vagy körzeti médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező audiovizuális (televíziós) médiaszolgáltatók számára televíziós közéleti magazin, illetve televíziós hírműsor és kulturális magazin készítésének ütemezett elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (TVALLANDO2013)

Az eljárásban olyan közszolgálati televíziós műsorszám (állandó műsor) folyamatos készítésére és adásba szerkesztésére kérhető támogatás, amely négy negyedéven keresztül (támogatott időszak), minden hét azonos napján (napjain), azonos időpontban rendszeresen jelentkezik.

Az eljárásban az alábbi, a vételkörzet eseményeiről szóló saját gyártású állandó műsorszámokra nyújtható be pályázat: **a) közéleti magazin; b) helyi vagy körzeti információkat közlő, a pályázó választása szerint sporthíreket is tartalmazó hírműsor, c) kulturális magazin.**

A pályázati eljárás a felhívás alapján négy külön, önálló pályázati fordulóból áll, a negyedik forduló 2014 első negyedében zajlik.

Az állandó műsorok támogatására a Médiatanács fordulónként legfeljebb 105 millió forintot, a négy fordulóra mindösszesen **420 millió forintot** különít el. Az állandó műsor egy adására elnyerhető maximális támogatás: **a)** közéleti magazin esetén 60 ezer forint; **b)** hírműsor esetén 40 ezer forint; **c)** kulturális magazin esetén 40 ezer forint. A Médiatanács egy állandó műsor támogatott időszakban történő készítését és adásba szerkesztését a tervezett összköltségének legfeljebb 67 százalékával támogatja.

A négyfordulós eljárás eddigi 3 fordulójában igényelt támogatás 638 503 790 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		125	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)		
	Nyertessé nyilvánított	69	314 318 850
	Szerződést nem kötött	12	
	Szerződést kötött	57	267 001 500

A TVALLANDO2013 PÁLYÁZAT ADATAI

57. táblázat

10. A Médiatanács a 400/2013. (III. 13.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése alapján nyílt beadású pályázati eljárást hirdetett meg televíziófilm-forgatókönyvírás és televíziófilmterv-fejlesztés, valamint animációs filmek forgatókönyveinek elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (EGRILAJOS2013)

A pályázati eljárás célja egyrészt az volt, hogy szakmailag előkészítse az elsőként a magyarországi közszolgálati médiaszolgáltatásban sugárzott és a Médiatanács által támogatandó televíziófilmek és filmsorozatok, valamint animációs filmek gyártását. A pályázat célja másrészt az értékes közszolgálati műsorszámok gyártásának támogatása volt az Mttv.-ben, illetve a Közzolgálati Kódexben rögzített közszolgálati elvek és normák alapján. A pályázat harmadrészt azt a célt szolgálta, hogy a televíziófilm-forga-

tókönyvek és televíziófilm-tervek (a továbbiakban: könyv, terv), valamint animációs filmek forgatókönyvei biztos alapot nyújtsanak a televíziófilmek és televíziófilm-sorozatok, valamint az animációs filmek gyártásának.

A kedvezményezettnek a támogatási szerződésben vállalnia kellett, hogy a támogatás révén megvalósított könyvvel, tervvel pályázik az alap időben soron következő – a felhívást követően közzétett – televíziófilmek és filmsorozatok, valamint animációs filmek gyártásának támogatására meghirdetett pályázati eljárásában.

Az eljárásban

– nem egész estés, legfeljebb 70 perc hosszúságú **televíziófilmek**, valamint legfeljebb 3 epizódból álló és epizódonként minimum 26, maximum 52 perc hosszúságú televíziófilm-sorozatok forgatókönyveinek megírására,

– nem egész estés, legfeljebb 26 perc hosszúságú **animációs filmek**, valamint legfeljebb 12 részből álló, epizódonként maximum 7 perc hosszúságú animációs **filmsorozatok** forgatókönyveinek megírására, illetve

– televíziófilmek és filmsorozatok filmterveinek fejlesztésére lehetett pályázatot benyújtani az alábbi témákban, műfajokban:

- a) gyermek- és ifjúsági könyv, terv, animáció esetében mesék, legendák,
- b) magyar irodalmi művek feldolgozása, adaptációja a klasszikustól a kortársig, valamint
- c) örténelmi témájú könyv, terv.

A nyertes könyvek, tervek támogatására a Médiatanács legfeljebb összesen **10 millió forint** támogatást ítelt meg. A maximumon igényelhető támogatás

- a) televíziófilm és filmsorozat forgatókönyvírása esetén 1 millió forint;
- b) animációs film és animációsfilm-sorozat forgatókönyvírása esetén 500 ezer forint;
- c) televíziófilm és filmsorozat tervfejlesztése esetén 2,5 millió forint.

Az eljárásban az igényelt támogatás 30 740 000 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-ig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		24	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	16	
	Nyertessé nyilvánított	8	10 780 000
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	8	10 780 000

AZ EGRILAJOS2013 PÁLYÁZAT ADATAI

58. táblázat

11. A Médiatanács a 682/2013. (IV. 25.) számú döntésével nyílt beadású pályázati eljárást hirdetett meg az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 87. és 88. cikkelyének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-ei 1998/2006/EK bizottsági rendeletben rögzítettek alapján, amagyarországi földfelszínen terjesztett helyi audiovizuális médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók digitális mősorszóró technológiára történő átállásának elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (DIGI2013)

A pályázati eljárás célja az volt, hogy támogassa a földfelszínen terjesztett, magyarországi helyi audiovizuális médiaszolgáltatók digitális átállást szolgáló beruházásait az alábbi kategóriákban:

- új, még be nem üzemelt digitális adóberendezés vásárlása,
- új, még be nem üzemelt tápvonal, adóantenna vásárlása,
- új, még be nem üzemelt modulációs vonalhoz tartozó mikroberendezések vásárlása,
- kiegészítő kártyák vásárlása

a közszolgálati célú mősorszámok helyi vételkörzetében történő digitális szórásának és vételének lehetősége érdekében (beruházás).

Az eljárásban a nyertes pályázatok támogatására a Médiatek 312 millió forintot különített el. A támogatás mértéke a kereskedelmi és közösségi médiaszolgáltatók esetén egyaránt 100 százalék volt. A támogatást a Médiatek a pályázati kérelemben rögzített tervezett összköltség arányában ítélte meg úgy, hogy az pályázónként nem haladta meg a 8 millió forintot.

Az eljárás lezárult hat fordulójában az igényelt támogatás 274 219 505 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		39	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	2	
	Nyertessé nyilvánított	37	250 571 902
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	37	250 571 902

A DIGI2013 PÁLYÁZAT ADATAI

59. táblázat

12. A Médiatek a 812/2013. (V. 14.) számú döntésével az Mttv.137. §-ának (1) bekezdése, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 87. és 88. cikkelyének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-ei 1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379/5. 2006. 12. 28.) 2. cikke alapján, nyílt beadású pályázati eljárást hirdetett meg új, lekérhető (online) közszolgálati műsorszámok mint médiatartalmak gyártásának és közzétételének elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (NEUMANNJÁNOS2013)

Az eljárásban a pályázatot kiíró az Mttv.-ben rögzítettek túl nem állapította meg sem a közszolgálati tartalom formáját, sem jellegét, sem műfaját, kizárólag a közszolgálati tartalom tematikájára határozott meg lehetőségeket és preferenciákat.

Az eljárásban előnyben részesült az a pályázó, aki

- gyermekeknek és ifúságnak szóló közszolgálati tartalom létrehozását és közzétételét vállalta; és/vagy
- vállalta, hogy elsődlegesen nem az ún. kereskedelmi célcsoport (18–49 éves korosztály) számára állít elő és tesz hozzáférhetővé közszolgálati tartalmat; és/vagy
- a vakok és gyengén látók, valamint siketek és nagyothallók számára infokommunikációs szempontból akadálymentessé tette a kedvezményezett közszolgálati tartalmat,
- vállalta, hogy a kedvezményezett közszolgálati tartalom első közzététele után lehetővé teszi annak még szélesebb körű hozzáférést azzal, hogy piaci ellenérték fejében online tartalomszolgáltató részére is átadja,
- audiovizuális közszolgálati tartalom esetén vállalta annak angol nyelvű feliratozását,
- a közszolgálati tartalom kortárs zene felhasználásával valósult meg.

Az eljárásban a nyertes pályázatok támogatására a Médiatek 20 millió forintot különített el. A támogatást a Médiatek a pályázati kérelemben rögzített tervezett összköltség arányában ítélte meg úgy, hogy az pályázónként nem haladta meg az 1 millió forintot.

A lezárt ötfordulós eljárásban az összes támogatási igény 41 866 999 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		44	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	22	
	Nyertessé nyilvánított	22	21 016 499
	Szerződést nem kötött	2	
	Szerződést kötött	20	19 026 499

A NEUMANNJÁNOS2013 PÁLYÁZAT ADATAI

60. táblázat

13. A Médiatek az 1161/2013. (VII. 17.) számú döntésével az Mttv. 137. §-ának (1) bekezdése, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 87. és 88. cikkelyének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-ei 1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379/5. 2006. 12. 28.) 2. cikke alapján, nyílt beadású

pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók folyamatos médiaszolgáltatásának biztosításával összefüggő műszaki fejlesztések 2013. évi elő- és utófinanszírozás formájú támogatására (KMUSZ2013)

A pályázati eljárás célja, hogy támogassa a magyarországi közösségi médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók folyamatos, a törvényi kötelezettségekhez illeszkedő, a médiaszolgáltatás színvonalas és megbízható működését és digitális átállásukat stúdiótechnikai eszközök és berendezések megvásárlásával.

Az eljárásban előnyben részesült az a pályázat, amely

a) a műszaki fejlesztést az Mttv. 66. S-ában rögzített, a médiaszolgáltatás közösségi jellegével kapcsolatos követelmények magasabb szintű, még teljesebb körű biztosítása érdekében kívánta megvalósítani;

b) a pályázatban érintett médiaszolgáltatói jogosultságra vonatkozóan sem a 2011., sem a 2012. évi hasonló tartalmú eljárásban nem részesült támogatásban.

Az eljárásban a Médiatanács a nyertes pályázatok támogatására **110 millió forintot** különített el. A támogatást a Médiatanács a pályázati kérelemben rögzített tervezett összköltség arányában ítélte meg úgy, hogy a támogatás nem haladta meg sem a tervezett összköltség 85 százalékát, sem **a)** a közösségi audiovizuális médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetén az 5 millió forintot, sem **b)** a közösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetén a 3 millió forintot, sem **c)** a kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetén az 1 millió forintot.

Az eljárás lezárult négy fordulójában az igényelt támogatás 158 641 553 forint volt.

A kiírástól 2013. december 31-éig összesített adatok		Támogatott	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelmek		51	
	Elutasított (formai, tartalmi, forráshiány)	3	
	Nyertessé nyilvánított	48	137 193 580
	Szerződést nem kötött		
	Szerződést kötött	48	137 193 580

A KMUSZ2013 PÁLYÁZAT ADATAI

61. táblázat

	<p>01:08 Saxon park in Warsaw, Poland 12 hours ago 5738 views</p>	<p>04:35 Castle Square in Warsaw, Poland 15 hours ago 6211 views</p>	<p>00:58 High speed train in Stockholm 17 hours ago 10640 views</p>
--	---	--	---

	<p>02:09 Senate Square in Helsinki, Finland 1 day ago 15067 views</p>	<p>04:17 Gamla Stan in Stockholm, Sweden 2 days ago 18254 views</p>	<p>01:05 Served restaurant table 3 days ago 20164 views</p>
--	---	---	---

	<p>02:31 Evening Helsinki, Finland 1 week ago 34063 views</p>	<p>02:24 Dolphins in pool 2 hours ago 44891 views</p>	<p>01:35 Speed transportation 3 hours ago 56097 views</p>
--	---	---	---

TABLET PC

Home Channels Browse Settings

Camera Music

Search Business

10:08
10:08

+25 °C

	<p>02:31 Evening Helsinki, Finland 1 week ago 34063 views</p>	<p>02:24 Dolphins in pool 2 hours ago 44891 views</p>	<p>01:35 Speed transportation 3 hours ago 56097 views</p>
	<p>02:31 Evening Helsinki, Finland 1 week ago 34063 views</p>	<p>02:24 Dolphins in pool 2 hours ago 44891 views</p>	<p>01:35 Speed transportation 3 hours ago 56097 views</p>

10:08
10:08

+25 °C

Camera Music

Search Business

XI. fejezet

A RÁDIÓS ÉS TELEVÍZIÓS MÉDIATARTALMAK ELEMZÉSE (MONITORING)

1 A 20%-os bűncselekményarány vizsgálata a hírműsorokban

Az Mttv. 38. § (1) bekezdése a JBE lineáris audiovizuális médiaszolgáltató számára a következő elvárást fogalmazza meg:
„(...) A más médiaszolgáltatótól átvett, illetve a demokratikus közvélemény tájékoztatását nem szolgáló bűnügyi tematikájú híryananyag vagy tudósítás a hírműsorszám időtartamának húsz százalékánál éves átlagban nem lehet hosszabb terjedelmű.”

A Médiatanács 1038/2011. (VII. 19.) számú határozata alapján az érintett médiaszolgáltatókat heti rendszerességgel tájékoztatta a hírműsoraikban a bűncselekményekkel összefüggésben közreadott műsoregységeik időbeli arányáról, és az adatokat havi rendszerességgel közzétette a Médiatanács honlapján.

A hatóság azokat az összefoglalókat tekinti bűnügyi tematikájú híryanagnak vagy tudósításnak, amelyek bűncselekményekről számolnak be. A bűncselekmény fogalmát a 2013. július 1-jétől hatályos büntető törvénykönyv (Btk.) 4. §-a⁽²⁴⁾ az alábbiak szerint határozza meg: „(1) *Bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.* (2) *Társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.*”

Tény, hogy a közönség figyelméért folytatott versenyben az érdemi tájékoztatás partvonalra szorult. Noha egyes elméletek a hírműsorok fő szerkesztési elveként a hírtétet tüntetik fel, a műsorszerkesztők manapság leginkább abból a szempontból mérlegelnek, hogy műsoraik megfelelnek-e az elvárt nézettségnek. A hírműsorok legfőbb feladata a közélet történéseinek bemutatása, és nem elsősorban a nézői igények kielégítése. Így elvárható, hogy a hírműsorok – ha már szükségszerű – a bűnözés világából is csak az olyan típusú hírekre összpontosítsanak, amelyek közvetlen vagy közvetett módon kapcsolódnak a közülethez. A Btk. három olyan kategóriát használ, amellyel behatárolható a kizárható bűncselekmények köre:

1) a hivatalos személy [Btk. 459. § (11) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy [Btk. 459. § (12) bekezdés] és a külföldi hivatalos személy [Btk. 459. § (13) bekezdés] által vagy ellen elkövetett bűntettek bemutatása⁽²⁵⁾ – a hatóság értelmezése szerint – a demokratikus közvélemény tájékoztatását szolgálja. Ezeknek a személyeknek a tevékenységét a közvélemény részéről kiemelt érdeklődés övezi, az ellenük vagy általuk elkövetett bűncselekmények a demokráciába vetett hitet ássák alá;

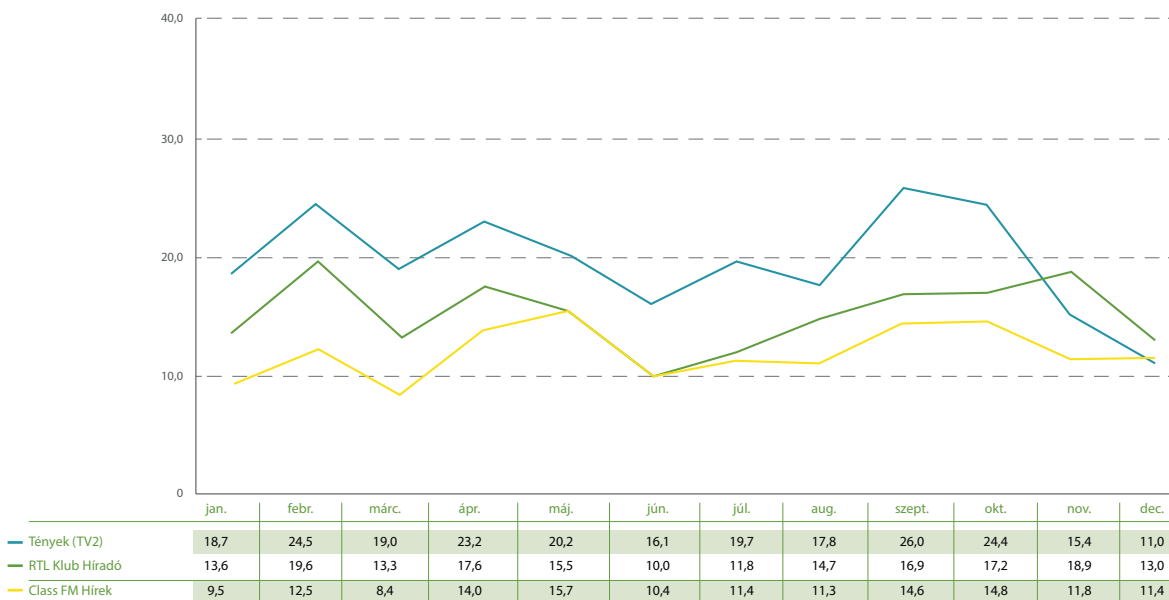
2) külföldi vagy hazai vonatkozású terrorcselekmények, merényletek, etnikai alapú bűncselekmények, mivel ezek szinte kizárólag politikai vagy ideológiai indíttatásúak;

3) a szociális indíttatású bűncselekmények, például uzsora, lakásmaffia, mivel ezek a társadalmon belül meglévő feszültségekre hívják fel a figyelmet.

	Nem jelenik meg a bűncselekmény			Megjelenik a bűncselekmény		
	N	Mp	%	N	Mp	%
Tények (TV2)	7367	787 189	80,6	1687	189 686	19,4
RTL Klub Híradó	6754	618 440	84,8	1169	111 080	15,2
Class FM Hírek	5471	243 983	87,8	848	33 774	12,2

A BŰNCSELEKMÉNYEKRŐL SZÓLÓ MŰSOREGYSÉGEK GYAKORISÁGA, HOSSZA ÉS MŰSORIDEJŰK ARÁNYA A HÍRMŰSOROKBAN (2013, ESETSZÁM, MÁSODPERC ÉS SZÁZALÉK)

62. táblázat

A BŰNCSELEKMÉNYEKRŐL TUDÓSÍTÓ HÍRADÁSOK ARÁNYA HAVI BONTÁSBAN (2013, A MŰSORIDŐ SZÁZALÉKÁBAN)

19. ábra

⁽²⁴⁾ 2013. június 30-ig hatályos Btk. 10. §.

⁽²⁵⁾ 2013. június 30-ig hatályos Btk. 137. § (1)-(3).

A többi bűncselekmény – értelemszerűen – a 20 százalékos szabály alá tartozó bűnügyi híryanagba tartozik. A hatóság 2013-ban a három országos JBE-médiaszolgáltató (RTL Klub, TV2, Class FM) több mint 551 műsorórát elemezte, melynek összesen 16,9 százaléka számolt be valamilyen bűncselekményről – a számadat minimális emelkedést jelent a megelőző évhez képest (16,1%). A műsorok szerkesztői főként a hazai vonatkozású bűnesetek bemutatására koncentráltak (93%).

A három hírműsor közül a bűncselekmények részesedése (19,4%) a TV2-nél közelítette meg leginkább a törvényben előírt határt, míg a legkisebb valószínűséggel a Class FM híreiben jelent meg a kérdéskör. A *Tények* adásaiban ugyan fél százalékkal csökkent az ilyen típusú beszámolók előfordulása 2012-höz képest (19,9% vs. 19,4%), ennek ellenére 2013-ban a bűncselekmények prezentációja öt hónapban is meghaladta a 20 százalékos értéket, a legmagasabb értéket szeptemberben érte el (26%). Az RTL Klub *Híradójában* 2012-höz képest ritkábban fordultak elő bűnügyi beszámolók (16,7% vs. 15,2%), megoszlásuk 20 százalék fölé egyik hónapban sem emelkedett. A három csatorna közül egyedül a Class FM-nél nőtt jelentősen a kérdéskör aránya (9,7% vs. 12,2%). Mégis, a két piacvezető kereskedelmi televízió hírműsoraiban továbbra is jóval gyakrabban fordult elő a bűnözés témaköre, mint a vezető rádióadónál, ami azzal magyarázható, hogy a műsorok szerkesztői a képes beszámolókkal nagyobb hatást tudnak gyakorolni a befogadókra.

A bűnesetek rangsorának vizsgálata azt mutatta, hogy 2013-ban az első öt hírben – ami kiemelt figyelmet biztosító helynek számít, azaz a legfontosabb történéseknek tartják fenn – részesedésük jelentős mértékben visszaesett a megelőző évhez képest a két kereskedelmi televízió híradóiban (TV2: 30,9% vs. 18,6%; RTL Klub: 27,6% vs. 17,2%). Ugyanakkor a műsoregységek hosszának mediánja (középértéke) nem csökkent, mind az RTL Klub *Híradójában*, mind a *Tényekben* meghaladta a két percet.

	N	Mp	%	Mp
Tények (TV2)	360	43 866	18,6	130
RTL Klub Híradó	306	36 484	17,2	128
Class FM Hírek	205	7 969	9,7	34

A BŰNCSELEKMÉNYEKRŐL SZÓLÓ MŰSOREGYSÉGEK GYAKORISÁGA, HOSSZA, MŰSORIDEJŰK ARÁNYA ÉS MEDIÁNJA A HÍRMŰSOROK ELSŐ ÖT HÍRÉBEN (2013, ESETSZÁM, MÁSODPERC ÉS SZÁZALÉK)

63. táblázat

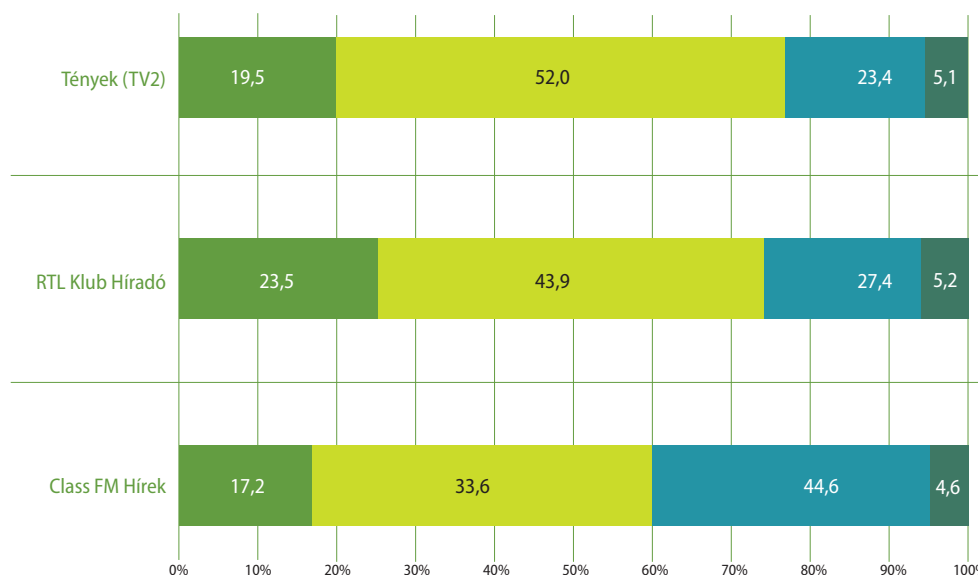
Fontos értékelési szempont, hogy a médiaszolgáltatók a hírműsorok elején és/vagy végén megjelenő összefoglalókban szerepeltetnek-e bűnügyi beszámolókat, ezzel tovább hangsúlyozva azok jelentőségét. A két kereskedelmi televízió közül az RTL Klub *Híradójának* headline-jaiban majdnem kétszer nagyobb gyakorisággal fordultak elő bűncselekményekről szóló hírek, mint fő vetélytársánál, a *Tényekben*. A legalacsonyabb részesedést a Class FM-en mérte a hatóság.

	Nem hangsúlyozott		Hangsúlyozott	
	N	%	N	%
Tények (TV2)	1402	83,1	285	16,9
RTL Klub Híradó	806	68,9	363	31,1
Class FM Hírek	730	86,1	118	13,9

A BŰNCSELEKMÉNYEKRŐL SZÓLÓ MŰSOREGYSÉGEK HANGSÚLYOZOTTSÁGA (2013, ESETSZÁM, SZÁZALÉK)

64. táblázat

A hírműsorokban megjelenő bűncselekményeket a hatóság négy csoportba sorolta: gyilkosság, erőszakos bűncselekmény (rablás, testi sértés, állatkínzás stb.), nem erőszakos bűncselekmény (lopás, gazdasági bűncselekmény stb.) és ittas vezetés, cserbenhagyás. A hírműsorok bűnügyi híreinek 7 százaléka külföldről érkezett, ez legnagyobb terjedelemben az RTL Klub *Híradójában* jelent meg (9,2%). A magyar vonatkozású bűnügyi hírekben 2012-höz képest az életellenes bűncselekmények részesedése jelentősen visszaesett (26,2% vs. 20,6%), a Class FM-en több mint 10 százalékos mérséklődés volt tapasztalható (27,9% vs. 17,2%). Ezzel párhuzamosan az erőszakos bűncselekmények prezentációja emelkedni kezdett (42,6% vs. 47,5%), a *Tények* adásaiban arányuk meghaladta az 50 százalékos értéket. A nem erőszakos bűncselekményeknek az elmúlt évben is nagyságrendekkel több teret biztosított a Class FM hírműsora, mint a két kereskedelmi televíziós csatorna.

A MAGYARORSZÁGI BŰNCSELEKMÉNYEK FAJTÁINAK ELŐFORDULÁSA A HÍRMŰSOROKBAN (2013, A MŰSORIDŐ SZÁZALÉKÁBAN)

20. ábra

■ Gyilkosság ■ Erőszakos bűncselekmény ■ Nem erőszakos bűncselekmény ■ Ittas vezetés, cserbenhagyás

2 A társadalmi sokszínűség reprezentációja a hír- és magazinműsorokban

A médiának fontos szerepe lehet abban, hogy a médiafogyasztók mennyire vannak tisztában egy társadalom sokszínűségével, és hogy mennyiben válnak fogékonnyá az egyes társadalmi csoportok problémái iránt. A hazai médiaszolgáltatók közvetve befolyásolhatják a magyarországi társadalmi szolidaritás és ezzel összefüggésben a társadalmi kohézió alakulását. Az Mttv. a közszolgálati médiaszolgáltatás tárgyalásánál kifejezetten kiemeli a társadalmi sokszínűséggel kapcsolatos célokat. Eszerint a közszolgálati médiaszolgáltatásnak fontos feladata a nemzeti összetartozás és a társadalmi integráció elősegítése, a társadalom speciális csoportjainak (nemzetiségek, vallási közösségek, hátrányos helyzetben lévő csoportok, fogyatékkal élők, a határon túli magyar kisebbségek) bemutatása.

A fentieket figyelembe véve az NMHH 2010 második féléve óta vizsgálja, hogy a különböző társadalmi, gazdasági, etnikai csoportok, a határon túli magyarok, a bevándorlók, a fogyatékkal élők miként jelennek meg a magyarországi hír- és tájékoztató jellegű műsorokban.⁽²⁶⁾ Emellett kimutatást készít a nemek megoszlásáról is.

A hatóság a vizsgálati metodika kialakításánál azt a francia tanulmányt tekintette mintának, amelyet a Legfelsőbb Audiovizuális Tanács (CSA – Conseil Supérieur de l’Audiovisuel) készített a társadalmi sokszínűség médiában való megjelenéséről. Franciaországban a médiával kapcsolatban általános elvárás, hogy tartsa tiszteltben a közönség (politikai, vallási, kulturális) sokféleségét, reprezentálja a nemzeti közösség származási és kulturális sokszínűségét, valamint segítse elő a köztársaság integrációját és erősítse az állampolgári szolidaritás érzését.⁽²⁷⁾

Az NMHH vizsgálata – a rendelkezésre álló források és kapacitások korlátai miatt – a hír- és tájékoztató jellegű programokra terjedt ki. A mintába került műsorokról kvantitatív tartalomelemzést készített, hogy az anyagokat különböző módokon osztályozva mérhetővé tegye, bemutatva azt is, ezek milyen képet közvetítenek a különböző társadalmi csoportokról. A vizsgálatok eredményei megmutatják, hogy mely médiumok, műsorok mely társadalmi csoportok bemutatására fordítanak nagyobb figyelmet, illetve milyen módon, milyen kontextusban mutatják be e csoportok tagjait. A kontextus feltárása rávilágíthat, hogy a média-

⁽²⁶⁾ A kisebbségi csoporthoz való tartozás azonosítása történhet fizikai jellemzők, családi vagy utónév vagy „önbevallás” (amikor egy adott csoporthoz tartozó személy ezt saját magáról kijelenti) alapján, illetve kiderülhet a kontextusból vagy a narrációból (kisebbségi kulturális rendezvény; választás stb.). A fogyatékkal élők közé azon szereplők sorolandók, akik fogyatékságuk látható jeleit viselik, vagy a narrációból kiderül e jellemzőjük.

⁽²⁷⁾ Szekeres Péter: A kisebbségek és az elektronikus média II. Jel-Kép, 2009. 1. sz.

szolgáltatók milyen attitűdökkel fordulnak az egyes társadalmi csoportok felé, illetve hogy a médiafogyasztó milyen képet kap egyfelől a társadalom sokszínűségéről, másfelől az egyes csoportoknak a magyar társadalomban elfoglalt helyéről.

Az elemzés az alapadatokon túl összességében és műsortípusra lebontva egyaránt feldolgozza a kategóriákban meghatározott csoportok médiareprezentációjára vonatkozó információkat, az egyes csoporttagok megjelenésének számszerű adatait, azok kontextusát (mely témákban milyen arányban jelentek meg) és az egyes csoportok más csoportokkal összevetett megjelenési arányait. Választ ad továbbá olyan alapvető kérdésekre, hogy az egyes csoportok megjelenése miként reprezentálja azok társadalomban elfoglalt helyét. Megmutatja-e őket, vagy „láthatatlanok” maradnak, bemutatásuk sokoldalú, és tükrözi-e az egyes csoportokon belüli sokféleséget, vagy a megjelenések témájának többsége alapján sztereotipizált, homogenizált-e a róluk közvetített kép?

2.1. A vizsgálat mintája

A vizsgálat az alábbi médiaszolgáltatókra, illetve műsorokra terjedt ki: *M1: Híradó (esti), Ma reggel, Este; Duna TV: Híradó, Közbeszéd; MRR 180 perc, Déli Krónika, Esti Krónika, Ütköző; TV2: Tények, Mokka; RTL Klub: Híradó; Class FM: Hírek; ATV: Híradó, Egyenes beszéd; Hír TV: Híradó 21, Rájátszás (majd májustól Magyarország élőben); Echo TV: Híradó.*

A hatóság a műsorszámokat minden megjelenésük alkalmával vizsgálta.

2.2. A vizsgált társadalmi csoportok demográfiai jellemzői

A különböző társadalmi csoportok szociológiai-demográfiai jellemzőiről elsősorban, de nem kizárólag a legutóbbi (2011. évi) népszámlálás szolgál adatokkal. Ugyanakkor érdemes figyelembe venni azt, hogy az egyes kisebbségi csoportoknál (elsősorban a romáknál) fennáll a látencia, azaz jóval kevesebben vallják magukat a kisebbséghez tartozónak, mint ahányan valójában kötődnek az adott csoporthoz.

2.3. Inaktív csoportok

Magyarországon 2013-ban a munkanélküliségi ráta folyamatosan csökkent, az I. negyedévben 11,8 százalék, a IV. negyedévben pedig 9,1 százalék volt.⁽²⁸⁾ Az állástalanok száma 2013 IV. negyedévében 403 ezer volt, a munkanélküliek így a teljes népesség 4,06 százalékát tették ki.⁽²⁹⁾

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság 2013 januárjában 2 869 026 személy részére folyósított nyugdíjat, járadékot, illetve nyugdíjszerű ellátást. Az ellátottak a népesség 28,4 százalékát tették ki.⁽³⁰⁾

2.4. Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élő emberek létszáma 2011-ben 456 638 fő volt, arányuk a népességben belül 4,59 százalékot tett ki.⁽³¹⁾

2.5. Kisebbségek, migránsok

A 2011-es népszámlálás során 555 507 fő, azaz 5,58 százalék jelzett valamilyen nemzeti, etnikai kisebbségi kötődést.⁽³²⁾

Az adatok önbevalláson alapulnak, így erős fenntartásokkal kezelendők. Az önbevallással együtt járó látencia a cigányság esetében a legnagyobb: a téma kutatói a cigányság tényleges számát a népszámlálási adatokhoz képest jóval magasabbra, általában 600 ezer fő körülire becsülik.

A Magyarországon élő külföldiek száma 2011-ben 206 909 fő volt.⁽³³⁾ Eszerint a bevándorlók, migránsok, illetve a gazdasági célból itt tartózkodó külföldiek a hazai népesség mintegy két százalékát tették ki.

⁽²⁸⁾ <https://www.ksh.hu/munkanelkuliseg>

⁽²⁹⁾ <http://www.ksh.hu/vakbarat/gyorsmun.html>

⁽³⁰⁾ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regio/orsz/nyugdij/nyugdij13.pdf>

⁽³¹⁾⁽³²⁾ http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_00

⁽³³⁾ KSH: Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárok földrészek, országok és nemek szerint, január 1. (1995–) (2/2) http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wvvn001b.html

2.6. A férfiak és nők népességen belüli aránya

A 2011-es népszámlálás adatai szerint a 4 718 479 férfira jutó nők száma országosan 5 219 149 fő volt⁽³⁴⁾, azaz a magyarországi népesség 47,5 százaléka férfi, 52,5 százaléka pedig nő volt.

2.7. Médiareprezentáció

2.7.1. Alapadatok

A vizsgált társadalmi csoportok megjelenési aránya – eltekintve természetesen a nemi megoszlástól – a mintába került műsorok összességében 17,2 százalék volt. Ezen belül leginkább a kereskedelmi médiaszolgáltatók hírműsorai szerepeltették leggyakrabban őket, összességében 20,8 százalékos arányban. Őket követték a közszolgálati (16,4%), a közéleti hírműsorok (16,1%), végül a politikai magazinműsorok (13,8%) zárták a sort.

A kiemelt csoportokon belüli arányokat tekintve minden médiaszolgáltatónál és műsортípusban a gazdaság szereplői jelentek meg leggyakrabban, összességében 46,7 százalékban. A nemzeti kisebbségek intézményeinek megjelenései egy százalékot tettek ki, a legmagasabb arányt (1,7%) a közéleti hírműsorokban érték el. Jelentős médiamegjelenéshez jutottak az inaktív társadalmi csoportok (19,4%), a civil (19,2%) és a szakszervezetek, érdekvédelmi szervezetek (13,8%). A kategórián belül a szakszervezetek és érdekvédelmi szervezetek közötti megoszlás 22,3-77,7 százalék volt. A civil szervezetek közül elsősorban (79,9%) az országos társulások szerepeltek gyakran a vizsgált műsorokban. Ugyanakkor a kereskedelmi híradók a civil szférával foglalkozó híregységeiken belül kiemelkedően magasan (22,3%) reprezentálták a helyi szervezeteket, az átlagos érték ennél a csoportnál 10,6 százalék volt. Az összes médiaszolgáltatót és műsортípust tekintve a fogyasztással élők érdekvédelmi szervezetei alig jutottak megjelenéshez (2,2%).

A gazdasági szereplőkön belüli megjelenési arány kiemelten magas, átlagosan 72,6 százalékos volt. Az ipar és a mezőgazdaság képviselői jóval kevesebb szerepléshez jutottak (18, illetve 9,4%).

2.7.2. Inaktív társadalmi csoportok

A társadalom munkaerő-piaci szempontból inaktív csoportjai között a fiatalok (gyerekek, óvodások, tanulók) jelentek meg a legtöbbször (62,5%). Melléjük jelentős médiareprezentációval rendelkeztek a nyugdíjasok (32,2%). A munkanélküliek megjelenése minimális, összességében 2,3 százalék volt, hozzájuk képest a hajléktalanok valamivel többet (3%) szerepelhettek.

Az inaktív társadalmi csoportok médiareprezentációja a megjelenések témáját tekintve rendkívül eltérő volt. A vizsgált műsorokban legtöbbször (4526 esetben) a gyerekek és diákok csoportjához kapcsolódó hírek jelentek meg, szerepléseik legtöbbször balesetekhez, természeti katasztrófákhoz (18%), megemlékezésekhez, bűnözéshez (13,5%) és a kormány működéséhez (11,6%) kapcsolódtak.

A másik viszonylag gyakran szereplő csoportnak a nyugdíjasok számítottak, összesen 2332 megjelenéssel. Ők leginkább (23,8%) a balesetekről, természeti katasztrófákról szóló tudósításokban bukkantak fel. Emellett viszonylag magas arányban tűntek fel a bűnözés kontextusában (19,8%), valamint a kormány működését feldolgozó tudósításokban (9,8%).

A magyarországi hajléktalanokkal összesen 312 alkalommal foglalkoztak a műsorok, elsősorban az egészségügy helyzetét érintő anyagokban (26,3%), valamint az önkormányzatok működéséről szóló hírekben (19,2%), továbbá megjelenéseik 14,1 százaléka a civil szféra ügyeiről szólt.

Munkanélküliek 200 alkalommal jelentek meg a műsorokban. Reprezentációik 42,5 százaléka a kormány működésével kapcsolatban, 22 százaléka a gazdasággal összefüggésben, 10 százaléka pedig a civil szféra ügyeinek kontextusában tűnt fel.

⁽³⁴⁾ http://www.nepszamlalas.hu/hun/kotetek/18/18_2_osszef.pdf

2.7.3. Kisebbségek

A nemzeti és etnikai kisebbségi szereplők 2,7 százalékos arányban jelentek meg a vizsgált műsorokban, leggyakrabban (3,8%) a közszolgálati híradókban, legritkábban (1,7%) pedig a kereskedelmi médiaszolgáltatók híradásaiban.

Az egyes kisebbségek egymáshoz viszonyított szereplési arányai jelentősen eltértek médiaszolgáltató-típusonként és műsoronként. A közszolgálati hírműsorokban 69,1 százalékos aránnyal a határon túli magyarok megjelenítése dominált. A kereskedelmi híradókban a romák aránya 64 százalék volt a kisebbségi szereplők megjelenései között. A közéleti hírműsorokban a határon túli magyarok 47,9, a romák 44,7 százalékban voltak láthatóak. A magazinműsorok az előbbieket 69,7, utóbbiakat 25,3 százalékban szerepeltették. Az összesített adatok szerint ugyanez az arány 54,8, illetve 35,5 százalék volt, míg a hazai nemzeti kisebbségek 2,9 százalékos szereplési arányt értek el. Viszonylag jelentősnek mondható a valamilyen gazdasági célból (általában Magyarországon dolgozó külföldi munkavállalóként, cégvezetőként) itt élők csoportjának reprezentációja (6,6%). A bevándorlók, migránsok megjelenései a kereskedelmi hírműsorok (2,3%) kivételével sehol nem érték el az egy százalékot, arányuk összességében is csak 1,1 százalékot mutatott.

Az egyes kisebbségek médiareprezentációja a megjelenések témáját tekintve jelentős különbségeket mutatott.

Az összes vizsgált műsorban a hazai nemzeti kisebbségek (összes megjelenés: 143) elsősorban az egészségügy helyzetét feldolgozó tudósításokban (33,6%) és a megemlékezések, ünnepnapok, egyházak, kultúra kontextusában (27,3%), kisebb mértékben külpolitikai témákban (14,7%) szerepeltek.

A nemzeti kisebbségekhez képest a romák egyrészt jóval többször (2345 esetben) jelentek meg, másrészt médiabeli bemutatásuk más jellemzőkkel rendelkezett, mint a többi csoporté. Leggyakrabban (22,6%) a bűnözés kontextusában tűntek fel, továbbá viszonylag sokat szerepeltek a közéleti botrányokat feldolgozó (14,7%), valamint a pártpolitikáról szóló beszámolóknak is (11,7%).

A Magyarországon politikai, gazdasági célból tartózkodó migránsok (összes megjelenés 60) esetén a bűnözés kontextusa volt a legerőteljesebb (58,3%). Emellett elsősorban a külpolitika és az Európai Unió témájában (25%), valamint a kormány működését bemutató híradásokban (15%) jelentek meg.

A kisebbségi csoportok közül a határon túli magyarok szerepeltek leggyakrabban (3797 esetben). A legkiemeltebb téma a külpolitika és az Európai Unió (26,2%) volt, de jelentős arányban tűntek fel a megemlékezések, ünnepnapok, egyházak, kultúra kontextusában (12,6%), valamint a kormány működését bemutató híradásokban (10,9%) is.

A minoritásokat az egyes műsортípusok különböző arányban és kontextusban jelenítették meg. A közszolgálati és a közéleti híradók, valamint a magazinműsorok leggyakrabban a határon túli magyarok csoportjával foglalkoztak, elsősorban a külpolitikai és EU-s ügyek ismertetésekor. A kereskedelmi hírműsorokban legtöbbször a romák jelentek meg, főként a bűnözésről szóló tudósításokban.

2.7.4. Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élők médiabeli megjelenése minden műsортípusnál minimális volt: összességében 0,4 százalék, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a fogyatékkal élők a magyar médiafogyasztó számára továbbra is „láthatatlanok” maradtak. A különböző műsортípusokon belül a legmagasabb megjelenési arányt a közszolgálati hírműsorokban mutatták (0,5%), míg felbukkanásaik legkevésbé a közéleti hírműsorokban volt látható (0,2%). Médiabeli reprezentációjuk különösen éles kontrasztot mutatott a teljes népességben belüli arányukkal összevetve, amely (a 2011. évi népszámlálás adatai szerint) 4,6 százalék. A szóban forgó csoporton belül a legmagasabban reprezentált közösség a testi fogyatékkal élőké volt 45,7 százalékkal. Mellettük az érzékszervi fogyatékkal élők tették ki az összes e csoportba tartozó szereplő 32,4 százalékát.

A fogyatékkal élők médiareprezentációja a megjelenések témáját tekintve rendkívül egysíkú volt. Megjelenéseik nagy része (31,6%) a szociális szféra, az egészségügy eseményeit bemutató témák tárgyalásához kötődött. Emellett leggyakrabban a kor-

mány tevékenységét ismertető anyagokban (22,8%), valamint a megemlékezések, ünnepnapok, egyházak, kultúra tematikáról szóló tudósításokban (12,4%) szerepeltek. Az a tény, hogy a fogyatékkal élők megjelenéseinek relatív többsége a szociális szféra vagy az egészségügy témakörét feldolgozó anyagokban jelent meg, azért lehet problémás, mert így elsősorban szociális, illetve ehhez kapcsolódó finánciális problémaként azonosíthatja őket a néző, hallgató.

2.7.5. A férfi-nő megoszlás

A nemek megjelenési arányai átlagosan négyötödös többséget mutattak a férfiak javára. A nők legtöbbit (31%) a kereskedelmi televíziók hírműsoraiban, legkevésbé (13,9%) pedig a magazinműsorokban szerepeltek.

2.7.6. A bemutatás módja

A bemutatás módja az egyes csoportokhoz tartozó szereplők esetében rendkívül eltérő volt. Névvél és beosztással, foglalkozással a szereplők 45,7 százalékát mutatták be. Ezen belül a legmagasabb arányban (52,9%) a nemzeti kisebbségek képviselőit harangozták be ily módon. Hozzájuk képest a romákat jóval kisebb megoszlásban jelenítették meg ugyanígy (17,8%). A fogyatékkal élőknek mindössze 23,7 százaléka szerepelt ekként.

A nemek bemutatásánál a részletes reprezentációt tekintve jelentős eltérés volt tapasztalható: a férfiak 58,6 százalékát, míg a nők 49,4 százalékát jelenítették meg névvél és beosztással, foglalkozással. Hasonló tendencia volt megfigyelhető a bemutatás nélküli szereplők arányában, amely a nőknél 19,3, a férfiak esetében 8,3 százalék volt. Ezek az adatok szinte pontosan megegyeznek a korábbi években mért értékekkel.

2.7.7. Összegzés

A hatóság az előző évhez viszonyítva nem regisztrált említésre méltó változást a vizsgált társadalmi csoportok összes megjelenésének arányaiban.

A nemzeti és etnikai kisebbségi szereplők megjelenése 2,7 százalék volt, ami szinte azonos az előzőekben mértékekkel. E csoport tagjai továbbra is a közszolgálati műsorokban produkálták a legmagasabb szereplési arányt (3,8%, korábban 3,6%).

A korábbiakhoz képest jelentős változás tapasztalható a romák kisebbségeken belüli szereplési megoszlásában, az előző évihez képest 2013-ra enyhén emelkedett (30,6%-ról 35,5%-ra).

A fogyatékkal élők médiareprezentációja 0,4 százalék volt. Az utóbbi három évben az eredmény 0,2 és 0,3 százalék között mozogott. A fogyatékkal élők a korábbiakhoz hasonlóan elsősorban valamilyen egészségügyi témához kapcsolódva kerültek a műsorokba. Mind rájuk, mind a romákra jellemző volt, hogy a többségi társadalom szereplőihöz viszonyítva kevesüket mutatták be névvél és beosztással, foglalkozással.

A romák reprezentációjára továbbra is jellemző, hogy leggyakrabban a bűnözés kontextusában jelentek meg (22,6%), amely arány az előző időszakokhoz képest érdemben nem változott.

A korábbi emelkedés után újra mérséklődött a Magyarországon politikai, gazdasági célból tartózkodó migránsok médiahasználata: képviselőik 58,3 százaléka a bűnözés kontextusában szerepelt. Érdemes megjegyezni, hogy a vizsgálat szerint e csoport médiaképe hektikusan változik. Míg a 2011 második félévében regisztrált adatok szerint 62,2 százalékban a bűnözés kontextusában jelentek meg képviselőik, addig 2012 első félévére ez az arány – a még mindig jelentősnek mondható – 18,5 százalékra csökkent. A teljes 2012-es évet tekintve viszont esetükben újra a bűnözéshez kapcsolódó reprezentáció volt a legerőteljesebb (38,1%), amely 2013-ra tovább emelkedett.

A korábbi évekhez hasonlóan a kisebbségi csoportok közül továbbra is a határon túli magyarok szerepeltek leggyakrabban a műsorokban. Esetükben a legkiemeltebb téma a külpolitika és az Európai Unió (26,2%) volt.

A nemek megjelenési arányai továbbra is átlagosan négyötödös többséget mutattak a férfiak javára.

3 A kereskedelmi közlemények (reklám, műsortámogatás és termékmegjelenítés) közzétételi gyakorlata

A több éve tartó recesszió következtében a gazdasági élet szereplői drasztikus mértékben csökkentették a marketingbüdzséjüket, ráadásul sok tartalomkészítőt is érzékenyen érintett a gazdasági válság, és mindez negatívan befolyásolta a reklámbevételek alakulását. A televíziók a reputációs veszteségtől való jogos félelmükben és nézőmegtartási stratégiájuk részeként már nemcsak a csatornaportfólió növelésével, valamint a vonzó tartalom előállításával igyekeznek a szenszitiv gazdasági, technológiai és társadalmi környezetnek megfelelni, hanem azzal is, hogy modernizálják a reklámszerkesztési gyakorlatukat. A reklámpiac folyamatait elemző kutatások⁽³⁵⁾ megállapításai szerint a legnagyobb részesedéssel rendelkező hirdetési platformnak számító televízióban a hagyományos médiavásárlási szokásokat végérvényesen fel fogják váltani az olyan integrált kommunikációs formátumok, amelyek hatékonyan és kreatívan képesek ötvözni a klasszikus és alternatív hirdetési módszereket. Az általánosan elfogadott definíció szerint alternatív hirdetési eszköznek számítanak mindazon reklámozási formák, „amelyekkel nem várt szituációban és meglepő módon lehet elérni a fogyasztót, ugyanis ezekben az esetekben jobban megmarad a márka az emlékezetben, hatékonyabban ér célzt az üzenet”.⁽³⁶⁾ Ennek az eszköztárnak a legismertebb eleme a műsorszponzoráció, illetve a termékmegjelenítés. Ezeknek a nonspot alapú reklámozási módszereknek vitathatatlan előnye, hogy nem terhelik a reklámidőkeretet, és a reklámzajon áthatolva képesek megszólítani a hirdetéskerülő fogyasztókat is. Az Mttv., illetve az Smtv. enyhített a tradicionális hirdetési formákra vonatkozó mennyiségi szabályokon, és legalizálta a kereskedelmi üzenetek szerkesztett tartalomba ágyazott megjelenését is.

⁽³⁵⁾ A Whiterport mediabrowser elemzése szerint, amely a legnagyobb hazai médiacégeknek mutatja be, az RTL Klub és a TV2 2012-ben az egymilliárd forintnál is nagyobb bevételcsökkenést elszenvedő cégek között szerepelt (lásd <http://www.mmonline.hu>).

⁽³⁶⁾ Nádasi, K.: Alternatív médiahasználati trendek (rekláMérték, 2004. II. évf. 16. szám).

Az NMHH hatósági ellenőrző tevékenységének egyik elemét a kereskedelmi közleményekre vonatkozó szabályrendszer betartásának kontrollja⁽³⁷⁾ jelenti. A megváltozott jogszabályi környezet indokolta tette a monitorozás megújítását. A megújulás eredményeként 2011-ben egy saját fejlesztésű szoftver segítségével elkezdődött a premierreklámok tartalmi analízise, de a hatóság 2012-től már a piacvezető televíziók műsorszám-támogatási és termék megjelenítési praxisának alakulását is figyelemmel kíséri.

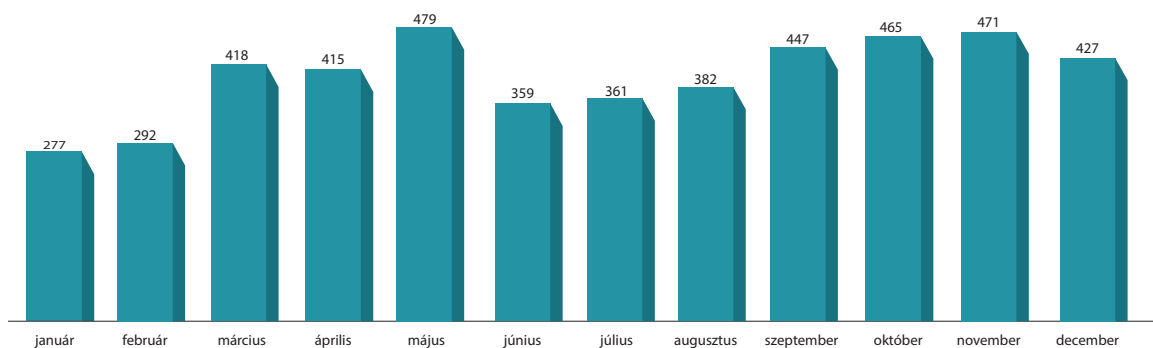

Reklámanalízis

Az NMHH reklámadatbázisának lényege, hogy a legnézettebb, leghallgatottabb televíziókban és rádiókban első alkalommal közreadott reklámokat tartalomelemzésnek veti alá. Az adatokat 96 szempont alapján veszik fel, így a spotok alapadatain (a közzététel ideje, a spot címe, a hirdető neve, a hirdetés típusa, a reklámozott termék, szolgáltatás kategória szerinti besorolása) kívül olyan tartalmi jellegzetességeket is rögzítenek, mint például a kereskedelmi üzenet műfaja, célcsoportja, ábrázolásmódja, a reklámozott termék, szolgáltatás vélelmezett ára vagy egy reklámarc és szlogen feltűnése.

Televíziók

A hatóság 2013-ban 26 televízió műsorában 4793 újonnan közreadott reklámspotot analizált. A legnagyobb „reklámterhelés” az év végi (szeptembertől december végéig) és a tavaszi (márciustól májusig terjedő) időszakban jelentkezett, míg a legkevesebb reklámfilmlet az év elején, illetve a nyári „uborkaszezonban” észlelte a hatóság.

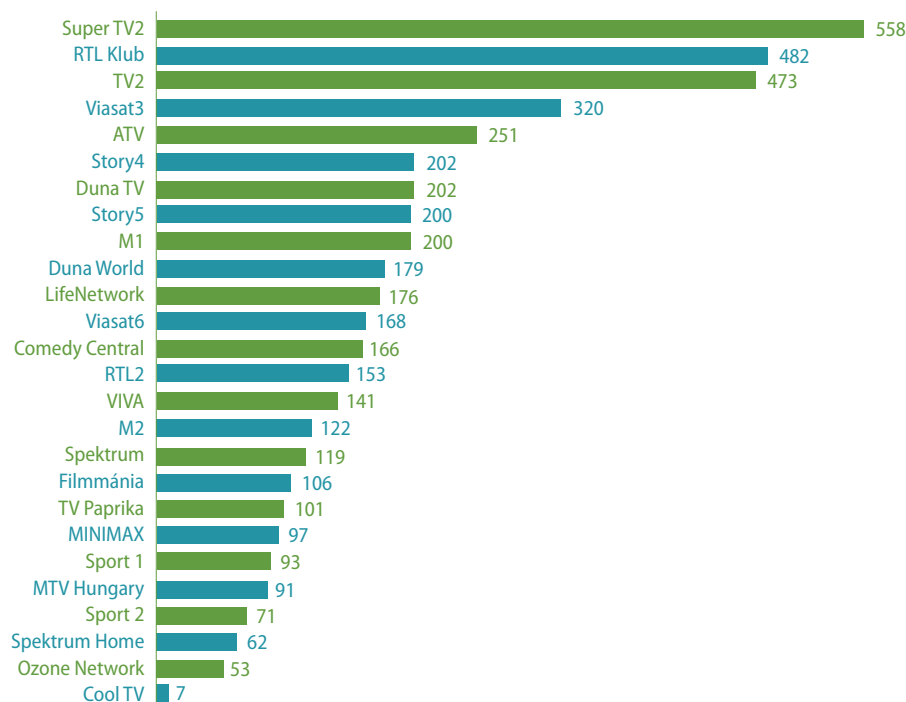

AZ ÚJ REKLÁMOK SZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA HAVI BONTÁSBAN (DB)

21. ábra

A hatóság a legtöbb újonnan bemutatott reklámspotot a Super TV2 műsorában regisztrálta (558 darab), ezt követte a két országos földi sugárzású kereskedelmi csatorna. A teljes vizsgálati mintánk 20 százaléka a két médiaszolgáltatóhoz kötődött. Érdekes, hogy a közszolgálati televíziók közül a Duna TV prezentálta a legkiemelkedőbb számadatot (202 darab).

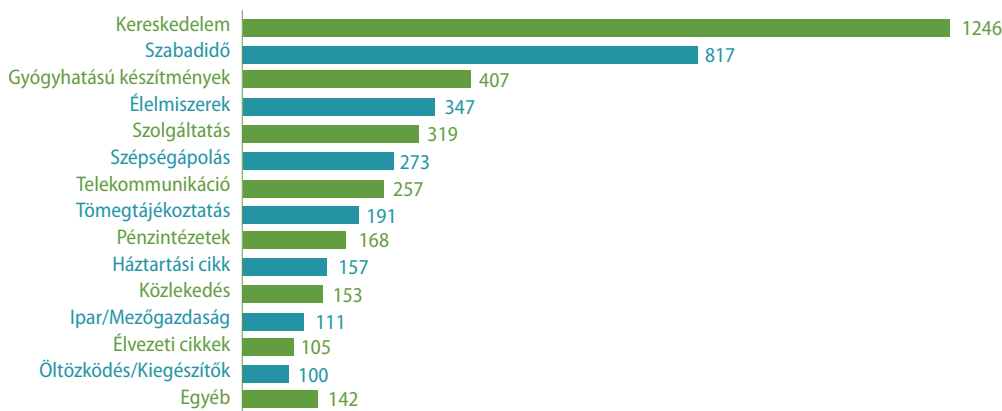
⁽³⁷⁾ A reklámvétőkkel kapcsolatos normák ellenőrzését 1998 végétől a Nielsen Közönségmérés Kft., illetve 2006 őszétől a RadioMonitor Kft. adattárai segítik. A Nielsen által létrehozott rendszer – amellyel, hogy stratégiai marketinginformációkat nyújt a televíziók kereskedelmi gyakorlatáról – alkalmas a reklámvétők és a káros reklámtartalmak szűrésére is. Az adatbázis segítségével az országos és körzeti televíziók tevékenysége követhető figyelemmel. Az analízisek során a hatóság a reklámidők hosszára, a filmek reklámmal történő megszakításának gyakoriságára, valamint a televíziós vásárlási műsorablakok időtartamára vonatkozó adatok ellenőrzését végzi el a médiaszolgáltatók valamennyi napjára kiterjedően.

AZ ÚJ REKLÁMOK SZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA MÉDIASZOLGÁLTATÓNKÉNT (DB)

22. ábra

A propagált termék vagy szolgáltatás szerinti kategorizálása alapján kimagaslott a kereskedelmi szféra (1246 darab). Ezek a reklámfilmek túlnyomórészt (88%) áruházláncokat, illetve az azokban eladásra kínált termékeket népszerűsítettek.

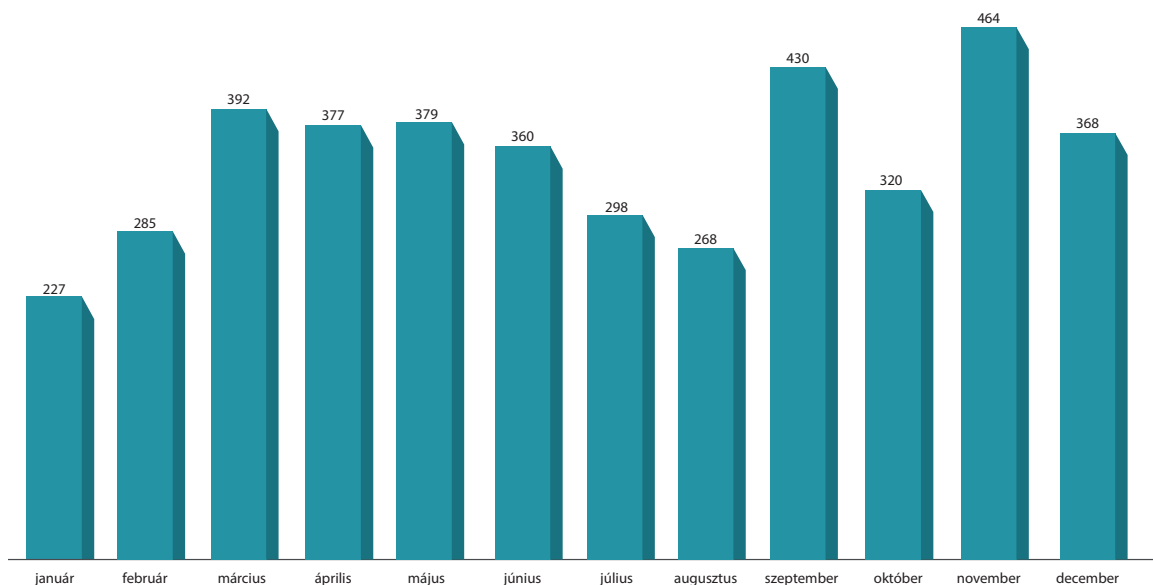
AZ ÚJ REKLÁMFILMEK MEGOSZLÁSA SZEKTOROK SZERINT (DB)

23. ábra

A televíziókban regisztrált új reklámspotok 4,2 százaléka a 18 év alattiakat célozta meg, 65 százalékuk pedig 10 ezer forintnál olcsóbb terméket, illetve szolgáltatást népszerűsített. 260 elemzett hirdetésben fordult elő utalás a propagált áru hazai származására, a teljes mintának mintegy 12 százalékában (562 eset) valamilyen vásárlásösztönző gratifikáció (garantált ajándék vagy nyereménysorsolás) volt észlelhető.

Rádiók

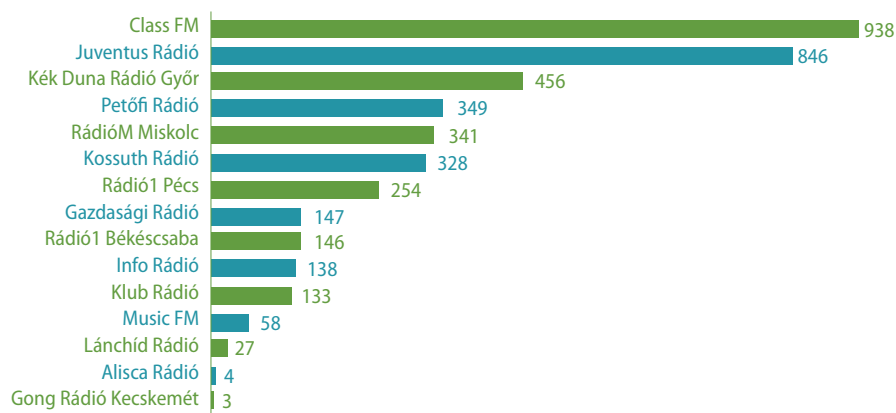
2013-ban az elemzett 15 rádióadó műsorában összesen 4168 új spot jelent meg. A televíziókhöz hasonlóan a tavaszi és az év végi időszak számított kiemelkedőnek, az évkezdet és a nyári hónapok pedig kevésbé frekvenciáltak.

AZ ÚJ REKLÁMOK SZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA HAVI BONTÁSBAN (DB)

24. ábra

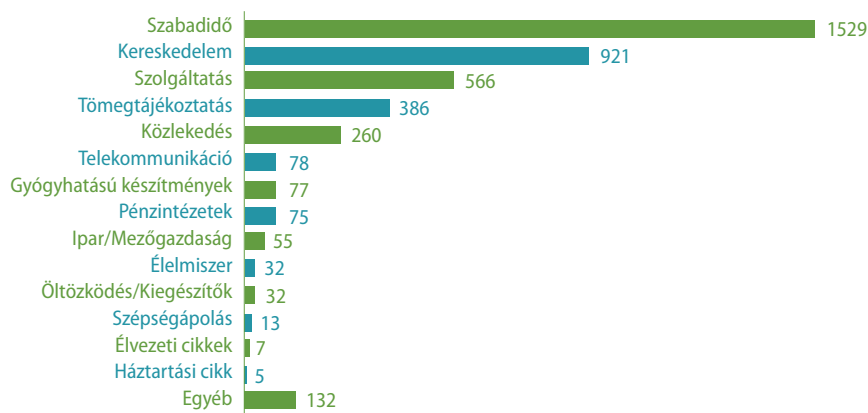
A legtöbb újonnan bemutatott hirdetés a Class FM (938 db) és a Juventus Rádió (846 db) műsoraiban hangzott el. A teljes vizsgálati minta 43 százalékát e két médiaszolgáltató reklámblokkjaiban adták közre.

ÚJ REKLÁMOK SZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA MÉDIASZOLGÁLTATÓNKÉNT (DB)

25. ábra

A reklámozott termékek, illetve szolgáltatások szerinti besorolását tekintve a hirdetések legjelentősebb hányada – a televíziókhöz hasonlóan – a szabadidő és a kereskedelem csoportjába tartozott. E két terület részesedése azonban a rádiók esetében jóval meghatározóbb volt, a teljes vizsgálati minta 59 százalékát tették ki.

AZ ÚJ REKLÁMOK MEGOSZLÁSA SZEKTOROK SZERINT (DB)

26. ábra

Támogatási gyakorlat a legnagyobb eléréssel rendelkező televízióknál

A felmérések szerint egy átlagos tévénéző 2013-ban naponta átlagosan 4 óra 46 percet töltött a tévékészülék előtt, a marketing szempontból legfontosabb korosztálynak számító 18–49 éves korcsoport pedig 241 percet.⁽³⁸⁾ A reklámnézésre fordított idő évek óta változatlan, 20 perc körül alakul naponta. Ha ehhez hozzáteszük, hogy az országos kereskedelmi televíziók együttesen 29,6 százalékkal részesedtek a lakosság napi tévénézési idejéből, valamint a megváltozott jogi környezetnek köszönhetően a televíziók műsorstruktúrájában szereplő műsorszámok közel 70 százaléka támogathatóknak számít, akkor az a következtetés vonható le, hogy nagy bevételi potenciál rejlik a médiaszolgáltatások és műsorszámok támogatásában.

A műsorszám támogatása, a marketing és PR határterületén álló reklámeszköz, főként arra hivatott, hogy ismertté tegye a hirdető nevét, imázsát, felkeltse a termék vagy vállalat iránt a nézők figyelmét azzal a korláttal, hogy eközben nem valósíthat meg nyílt marketingkommunikációt. A klasszikus reklámtól legfőképp az különbözteti meg a támogatást, hogy míg az előbbi egy rövid távon megtérülő marketingtevékenység, addig a szponzoráció a bizalomépítésre irányuló hosszú távú stratégia eszköze.

A támogatói tevékenységgel kapcsolatos információkat a hatóság 2012 januárjától gyűjti és rendezi adatbázisba. A 2013-as vizsgálati minta állandó szereplői voltak az országos televíziók (RTL Klub, TV2, M1), mellettük azonban egy-egy hónap erejéig feltárta az ATV, Duna TV, M2, Sport1, Sport2, Story4, Story5, Viasat3, Viasat6 és a Viva támogatási gyakorlatát is.

Éves összesítésben az említett médiaszolgáltatóknál 2619 cég, márka 129 041 támogatói üzenetét (időtartamuk: 10 762 perc) azonosította be. A támogatói üzenetek a teljes műsoridő 0,56 százalékának feleltek meg, a televíziók a legtöbb támogatói spotot novemberben (14 837 db) vonultatták fel.

I. negyedév	M1 N=1 272	RTL Klub N=7 232	TV2 N=10 429	Duna TV N=6	Story4 TV N=1 915	Viasat3 N=703	Összesen N=21 557
Január	303	2 214	3 473	6	-	-	5 996
Február	549	2 018	2 573	-	-	703	5 843
Március	420	3 000	4 383	-	1 915	-	9 718

II. negyedév	M1 N=2 446	RTL Klub N=10 680	TV2 N=16 187	Sport1 N=1934	Viva N=578	Life Network N=1 125	Összesen N=32 950
Április	515	3 520	5 075	1 934	-	-	11 044
Május	695	3 537	5 813	-	578	-	10 623
Június	1 236	3 623	5 299	-	-	1 125	11 283

⁽³⁸⁾ Forrás: Nielsen Közönségmérés: Tévési körkép 2013.

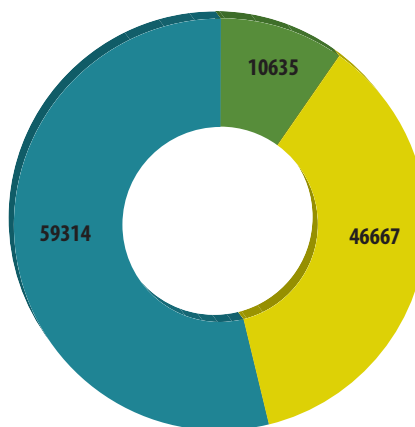
III. negyedév	M1 N=4 360	RTL Klub N=11 506	TV2 N=12 076	Story5 N=2 292	Sport2 N=2 320	ATV N=369	Összesen N=32 923
Július	2 322	3 728	4 379	2 292	–	–	12 721
Augusztus	1 368	3 696	2 902	–	2 320	–	10 286
Szeptember	670	4 082	4 795	–	–	369	9 916

IV. negyedév	M1 N=2 557	RTL Klub N=17 249	TV2 N=20 622	Viasat6 N=355	Duna TV N=445	M2 N=383	Összesen N=41 611
Október	1 010	5 849	6 194	355	–	–	13 408
November	988	6 460	6 944	–	445	–	14 837
December	559	4 940	7 484	–	–	383	13 366

A TÁMOGATÓI SPOTOK 2013. ÉVI VOLUMENÉNEK ALAKULÁSA HAVONTA ÉS MÉDIASZOLGÁLTATÓK SZERINTI BONTÁSBAN

65. táblázat

Éves összesítésben a TV2 59 314 db (4860 perc), az RTL Klub 46 667 db (3936 perc), míg az M1 10 635 db (924 perc) szponzor-üzenetet tudhatott magáénak.

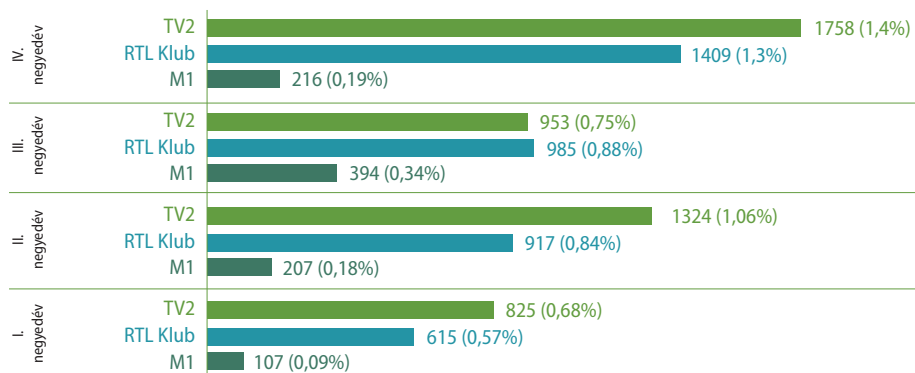

A TÁMOGATÓI ÜZENETEK VOLUMENÉNEK ALAKULÁSA 2013-BAN A LEGNAGYOBB ELÉRÉSSEL RENDELKEZŐ TELEVÍZIÓK MŰSORÁBAN (DB)

27. ábra

A támogatói spotok időtartamának műsoridőhöz való viszonyítása arra mutatott rá, hogy a támogatói hirdetések volumene egyik szereplőnél sem érte el az egy százalékot, hiszen az arány a TV2-nél 0,97 százalékot, az RTL Klubnál 0,89 százalékot, az M1-nél pedig 0,20 százalékot tett ki. Az országos kereskedelmi televíziók a negyedik negyedévben (TV2: 1,4%, RTL Klub: 1,3%) teljesítettek a legjobban, a közszolgálati televízió a sportközvetítéseknek köszönhetően a harmadik negyedévben (0,34%) volt a legsikeresebb.

A TÁMOGATÓI ÜZENETEK IDŐTARTAMÁNAK ALAKULÁSA A LEGNAGYOBB ELÉRÉSSEL RENDELKEZŐ TELEVÍZIÓKNÁL NEGYEDÉVES BONTÁSBAN (ZÁRÓJELBEN A TELJES MŰSORIDŐHÖZ VISZONYÍTOTT SZÁZALÉKARÁNY)

28. ábra

Az országos televíziók 116 616 támogatói megjelenésében ötféle típus különböztethető meg. Ezek között a legnagyobb volumennel a klasszikus szponzoráció (89 393 db) szerepelt, ezt követte a díj- és nyereménytárgy-támogatás (20 489 db), a névszponzoráció (3417 db), a miniprogram (3191 db) és végül a médiaszolgáltatás-támogatás (126 db).

A támogatói spotok átlagos időtartama 5-7 mp között ingadozott. Az üzenetek többsége (88 994 db) kizárólag a támogató logóját mutatta (nemritkán tablószerű elrendezésben), és csak 27 622 esetben (RTL Klub 11 635 eset, TV2 13 206 eset, M1 2781 eset) volt megfigyelhető, hogy a jobb figyelemfelkeltés érdekében akusztikus és animációs elemek is vegyültek az üzenetbe. Mind a három szolgáltatónál a hétköznapi (szerda) és a délelőtti időszáv (8–9 és 12–13 óra közötti időszak) számított a legerőteljesebbnek. Ennek az a magyarázata, hogy a televíziók főként a reggeli időszakban tűzik programjukra a támogatási szempontból prémiumműsornak számító (Mokka, 8:08 Reggel, Balatoni nyár) információs magazinjaikat, illetve a déli órákra időztik a tematikus magazinok ismétléseit, valamint a hétvégi kínálatot népszerűsítő műsorajánlókat. A legtöbb támogatót felvonultató műsorok versenyében az M1-nél a *Balatoni nyár* (46 hirdető), az RTL Klubnál a *Reflektor magazin* (101 hirdető), a TV2-nél pedig az *Aktív és Aktív Extra* (220 hirdető) számított listavezetőnek.

Éves összesítésben a TV2 műsoraihoz 1357, az RTL Klub programjaihoz 879, az M1 műsorszámaihoz 418 cég, márka kapcsolódott támogatóként. A legnagyobb volumennel a Sanoma (3523 hirdetés), a Baunit Kft. (1976) és a Telekom (1355) tűnt fel. A szponzoráló cégek szektor szerinti megoszlása arra mutatott rá, hogy a szolgáltatási (22 385 megjelenés), az öltözködéskiegészítőket gyártó vagy forgalmazó (12 199), a közlekedési (11 344), az élelmiszer-ipari (9537) és a pénzügyi (8658) szektor képviselői jelentek meg támogatóként a legnagyobb esetszámban.

Összességében 2013-ban a támogatói üzenetek volumene és aránya alig haladta meg a 2012-es szintet (88 797 spot, 8092 perc, 0,87%), vagyis a kereskedelmi közlemények e típusa stagnált. A piac elkezdte a műsor-szponzorációt aktívabban alkalmazni, silya azonban egyelőre eltörpül a gyorsabb megtérülést ígérő hagyományos televíziós reklám mellett.

Termékmegjelenítés az országos kereskedelmi televíziók műsoraiban

Termékmegjelenítésen a kereskedelmi közlemény bármely olyan formája értendő, amely terméket, szolgáltatást, ezek védjegyét vagy ezekre való utalást tartalmaz oly módon, hogy az – fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében – egy műsorszám-ban jelenik meg.⁽³⁹⁾ A termékmegjelenítés⁽⁴⁰⁾ a médiaszabályozásban az egyik legtöbb jogértelmezési kérdést felvető elem annak ellenére, hogy a jogszabálynak megfelelő termékmegjelenítésnek csupán négy alapvető feltétele van:

- 1) a műsorszám tartalma, illetve a műsorrend nem befolyásolható a médiaszolgáltató felelősségét és a szerkesztői függetlenségét érintő módon;
- 2) a műsorszám nem hívhat fel közvetlenül áru vásárlására;
- 3) nem adhat tartalmából nem következő indokolatlan hangsúlyt a terméknek;
- 4) végül a közönséget tájékoztatni kell a termékmegjelenítés tényéről.

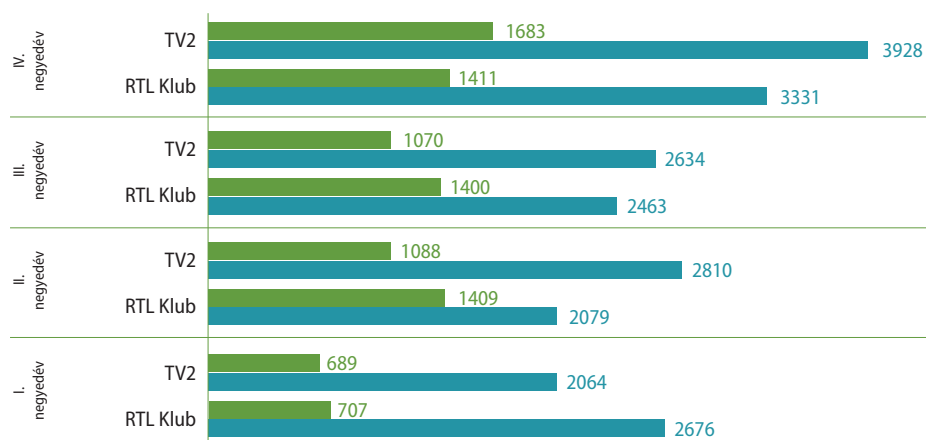
A termékmegjelenítés alkalmazásában az RTL Klub és a TV2 úttörő szerepet vállalt, ezért a 2012 januárjában kezdődött rendszeres vizsgálatok során e két országos kereskedelmi televízió került a tárgylemezre. Mivel a termékmegjelenítés feltételezi a hirdető és a műsor szerkesztőinek szoros együttműködését, az analízis kizárólag a saját készítésű, illetve a médiaszolgáltató megbízásából készített műsorszámokra irányult.

2013-ban az elemzés 245 műsorcímre fókuszált, melynek során a vizsgálat 9487 adásban 5263 féle márka 21 985 (RTL Klub 10 549 db, TV2 11 436 db) termékmegjelenítését azonosította be.

Termékmegjelenítési szempontból a második negyedév (4889 aktivitás) volt a leggyengébb, míg a negyedik negyedév bizonyult a legerősebbnek (7259 aktivitás). A termékmegjelenítések volumenének alakulását mind a két televízió esetében rendkívüli módon befolyásolta a hirdetési szempontból favoritműsoroknak számító tematikus és szórakoztató magazinok gyakori ismétlése.

⁽³⁹⁾ Lásd Mttv. 203. § 68. pontja.

⁽⁴⁰⁾ Terméknek, szolgáltatásnak, ezek védjegyének szerepeltetése vagy ezekre való utalás egy műsorszám-ban úgy, hogy az a cselekménynek, tartalomnak a része.

A TERMÉKMEGJELENÍTÉSEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA NEGYEDÉVES BONTÁSBAN

29. ábra

Termékmegjelenítések volumene Vizsgált adások száma

Feliratozás

A médiaszolgáltatókra rótt törvényi kötelezettség, hogy a termékmegjelenítéssel érintett műsorszámokban erről a tényről a nézőket egyértelműen tájékoztatniuk kell („A műsorszám termékmegjelenítést tartalmaz”). Éves vetítésben a tényleges termékmegjelenítés és a figyelmeztető felirat nem mutatott szoros összefüggést, hiszen a televíziók szinte valamennyi saját és gyártott műsoruk esetében általános jelleggel alkalmazták a termékmegjelenítésre figyelmeztető feliratot, arra gondolva, hogy e műsorszámok többségében vélelmezhetően megjelenik majd valamely termékre, szolgáltatásra történő utalás. E gyakorlat a médiatörvény szerint nem minősül törvénytörésnek.

		RTL Klub	TV2
A vizsgált adások száma	db	4957	4530
A termékmegjelenítést tartalmazó műsorok száma és aránya	db	2466	2954
	%	50%	65%
A termékmegjelenítésre felhívó szöveget tartalmazó műsorok száma és aránya	db	4132	3734
	%	83%	82%
Az eltérés aránya	%	33%	17%
A termékmegjelenítést tartalmazó felirat hiánya	db	152	90

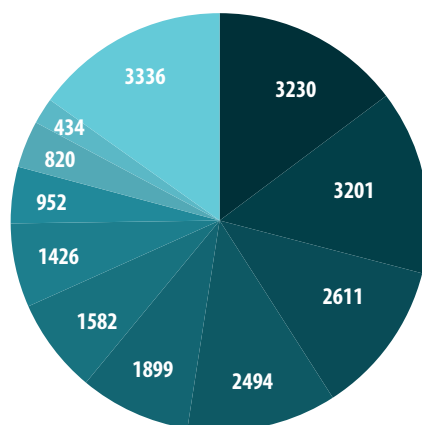
FELIRATOZÁS, VALAMINT A TÉNYLEGES TERMÉKMEGJELENÍTÉS KAPCSOLATA

66. táblázat

A hatóság a figyelemfelhívással összefüggő hibák másik típusát, az információs szöveg teljes vagy részleges elmaradását éves szinten összesen 242 alkalommal (RTL Klub 152, TV2 90) észlelte.

Szektorok és hirdetőik

Piaci adatok alapján 2013-ban a televíziókban a legtöbb reklámot sorrendben a gyógytermékek, az élelmiszerek, a szépségápolási termékek, a kereskedelemi, illetve háztartási áruk, a telekommunikáció, a szabadidőipar, a pénzügyi szektor és a szolgáltatási szektor képviselői jegyezték. A termékmegjelenítések területén a szolgáltatási szektorba tartozók számítottak a legaktívabbnak (a 21 985 termékmegjelenítés hatodát e cégek hirdetéseit tették ki), a kiemelkedő reklámozónak számító pénzügyi szektor és háztartási márkák képviselői kevésbé preferálták a termékmegjelenítést.

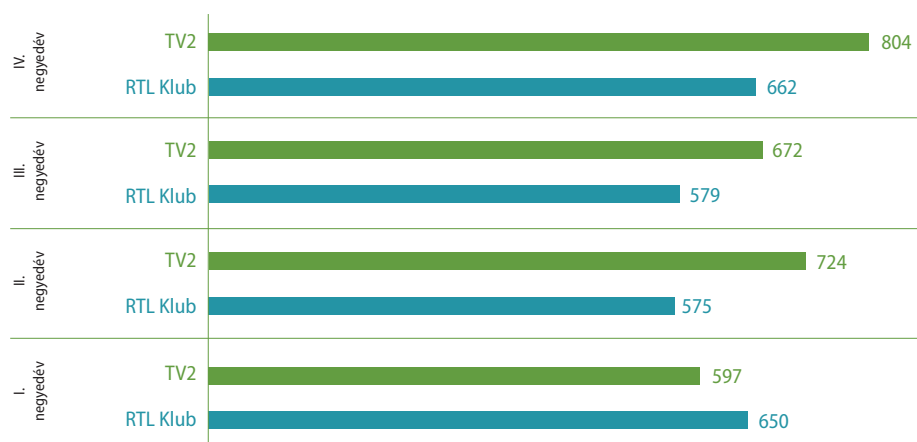

A TERMÉKMEGJELENÍTÉSEK SZÁMA SZEKTOROK SZERINT (TOP 10)

30. ábra

Éves összesítésben 5263 cég, márka bukkant fel termékmegjelenítés formájában.

A BEAZONOSÍTOTT CÉGEK, MÁRKÁK SZÁMA NEGYEDÉVES BONTÁSBAN (DB)

31. ábra

Az RTL Klub műsoraiban leggyakrabban megjelenő cég, márka (negyedéves összesítésben) a FA (115 eset), a www.szallas.hu (60), az Adidas (61) és a Telenor (135) volt. A TV2 kínálatában a Nike (94 eset a I. negyedévben, majd 97 eset a III. negyedévben), az Update (100) és a Telekom (199) bizonyult a legaktívabb szereplőnek.

Időszak	RTL Klub	TV2
I. negyedév	Autómánia (474 db)	Aktív (274 db)
II. negyedév	Reflektor (324 db)	Mokka (375 db)
III. negyedév	Fókusz (469 db)	Mokka (499 db)
IV. negyedév	Reflektor (499 db)	Aktív (579 db)

A LEGINKÁBB MÁRKÁZOTT PRODUKCIÓK NEGYEDÉVES ÖSSZESÍTÉSÉBEN

67. táblázat

Hirdetői és termékmegjelenítési szempontból a sorozatok igen közkedveltek, hiszen ezekben akár több éven át is folyamatosan jelen lehet az adott márka. A műfaj célközönsége jól behatárolható, ráadásul a hétköznapi életben is megjelenő termékek a realitásérzetet is növelik a mindennapi életet leképező epizódokban. 2013-ban 13 produkció szerepelt a kínálatban, melyek 1498 adásában a hatóság 2978 termékmegjelenítést azonosított. Ez a volumen az összes termékmegjelenítésnek csupán a 13,5

százalékát fedte le, vagyis 2013-ban a realityk és a napi sorozatok többségéhez kevés product placement kapcsolódott. A jelenség háttérében az állhat, hogy a magasabb presztízsű márkáknak a szappanoperák és realityk valószínűleg nem biztosítják a megfelelő kontextust. Egyetlen kivételnek az októberben debütált Shopping királynők című reality számított, hiszen ennek epizódjaiban az indulás pillanatától kezdve 60 cég, márka bukkant fel összesen 465 alkalommal.

Média-szolgáltató	A műsorszám címe	Műfaja	A vizsgált adások száma	A termékmegjelenítés száma (db)
RTL Klub	A gyanú árnyékában	dokureality	104	30
TV2	Abraka Babra – Jelenetek Hegyi Barbara konyhájából	gasztroreality	24	127
RTL Klub	Barátok közt	telenovella	200	3
TV2	Bűnök és szerelmek	dokureality	39	4
TV2	Családi titkok	dokureality	178	33
TV2	Édes élet	reality	67	126
RTL Klub	Éjjel-nappal Budapest	konstruált reality	331	1017
TV2	Én is karcsú vagyok	átváltoztató reality	24	285
TV2	Én is menyasszony vagyok	átváltoztató reality	35	141
TV2	Hal a tortán	gasztroreality	165	319
TV2	Jóban-Rosszban	telenovella	209	418
TV2	Shopping királynők	reality	45	465
TV2	Veled is megtörténhet	dokureality	77	10

A SZOROZATOKBAN BEMUTATOTT TERMÉKMEGJENÍTÉSEK SZÁMA

68. táblázat

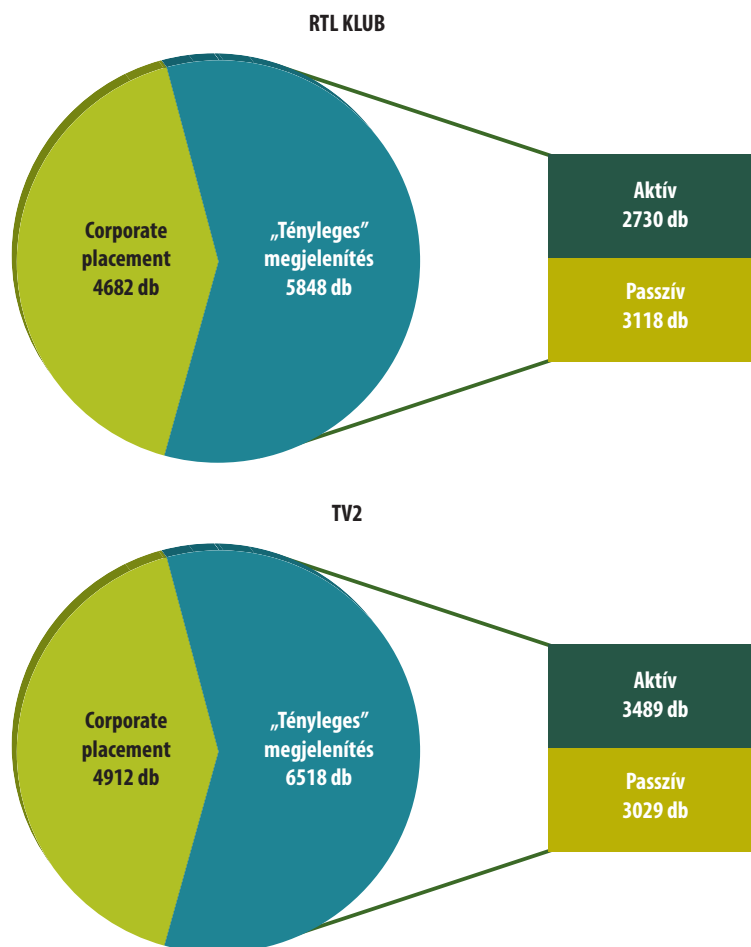
A hatóság az új hirdetési forma alkalmazási gyakorlatának minél árnyaltabb bemutatása érdekében különbséget tett a corporate placement és a „tényleges” termékmegjelenítés között, illetve differenciálta a felbukkanásukat a cselekményben elfoglalt pozíciójuk (aktív és passzív megjelenítés) alapján, valamint az érzékszervekre gyakorolt hatásuk szerint (verbális és vizuális).

A corporate típusú termékmegjelenítés legfőbb jellemzője, hogy pusztán a márkanév jelenik meg a történetvezetés szempontjából irreleváns módon. Ebbe a kategóriába tartoznak a külső forgatási helyszíneken (különösen kirakaton, portálon, üzletbelsőben és utcaképen), továbbá a többféle molinón, zászlón és egyéb transzparensen felfedezhető cég- és márkanevek, illetve a szponzorfalakon, sportmezeken és sporteszközökön vagy a küzdőtéren és palánkon beazonosítható, az adott sportághoz a támogatás szintjén kapcsolódó márkák is. A hatóság éves összesítésben 9594 db corporate megjelenítést azonosított, amely az összes termékmegjelenítés közel felét (44%) jelentette. Az RTL Klubnál 4682 db (46%), a TV2-nél pedig 4912 db (43%) volt a corporate megjelenítés gyakorisága és aránya. Ezt a hirdetési módszert leginkább a reggeli és szórakoztató magazinokban, valamint az autós tematikájú műsorokban alkalmazták a televíziók. A corporate placement kategóriájába tartozó hirdetéseket leszámítva összesen 12 366 darab⁽⁴¹⁾ ún. „tényleges” termékmegjelenítés szerepelt a két televízió (az RTL Klubon 5848 db, a TV2-n 6518 db) kínálatában.

Aktív és passzív termékmegjelenítés

A tényleges termékmegjelenítés határfoka nagyságrendekkel emelhető, ha a termék aktívan bevonódik a produkcióba. Aktív bevonódás az olyan eset, amikor a termék a cselekménybe ágyazottan bukkan fel, a szereplők viselik, fogyasztják, közlekednek vele, beszélnek róla. Éves szinten a márka vagy termék aktív szerepeltetése mellett 6219 esetben döntöttek a televíziók, és ez a „tényleges” termékelhelyezések (12 366) 50,3 százalékának felelt meg. A megjelenítés másik módja a termék passzív prezentációja. Ebben az esetben a márkához kapcsolható termék ugyan megjelenik a produkcióban (ez különbözteti meg a corporate placementtől), ám dramaturgiai hangsúly nélkül, többnyire a háttérben meghúzódva tűnik fel. A passzív megjelenítést 6147 esetben (49,7%) választották a hirdető. Éves vetítésben a kereskedelmi televíziók azonos volumenben alkalmazták a corporate és a „tényleges” termékmegjelenítést, azonban a TV2-nél erőteljesebbnek (3489 eset) bizonyult az emlékezeti hatás szempontjából értékesebb „aktív” termékmegjelenítés, mint az RTL Klubnál (2730 eset).

⁽⁴¹⁾ A hatóság nem sorolta ebbe a kategóriába azokat a megjelenéseket, amelyek noha a műsorszámban tüntek fel, mégis kívül estek a klasszikus értelemben vett termékmegjelenítésen, így a virtuális és az osztott képernyőn megjelenő kereskedelmi, illetve a műsorszámmal egyidejűleg megjelenő támogatói üzenetek sem.

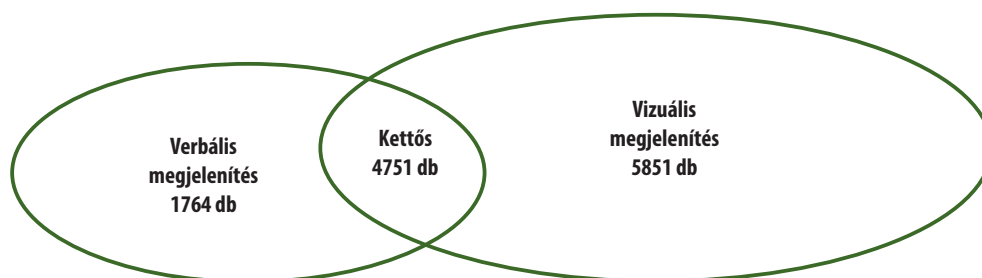

A CORPORATE, A TÉNYLEGES, AZ AKTÍV ÉS A PASSZÍV TERMÉKMEGJELENÍTÉSEK VOLUMENÉNEK ALAKULÁSA

32. ábra

Verbális és vizuális megjelenés

A „tényleges” termékmegjelenítések (12 366) közül 1764 esetben (14%) az adott márkanevet kizárólag verbális módon jelenítették meg. Csak vizuális bemutatkozásra 5854 (47%) termék kapott lehetőséget, ugyanakkor a televíziók 4751 (39%) alkalommal a két felbukkanási módot ötvöző szerepléshez biztosítottak médiafelületet. Az ilyen komplex megjelenés garanciát jelenthet a reklámüzenet észlelésére, ellenben könnyen átlépheti a termékmegjelenítés és a burkolt reklámozás között húzódó keskeny határt.

A VERBÁLIS, A VIZUÁLIS ÉS A KETTŐS MEGJELENÉS MEGOSZLÁSA

33. ábra

Összességében a TV2 (11 436 db) kissé bátrabban alkalmazta ezt az alternatív hirdetési módot, hiszen programjaiban három százalékkal több termékmegjelenítés jelent meg, mint az RTL Klub (10 549 db) kínálatában.

Közvélemény-kutatás

A fentebb taglalt innovációk segítségével nyomon követhetővé vált az új reklámozási módszerek elterjedése, azonban a hatóság továbbra sem rendelkezik friss ismerettel ezen eszközök társadalmi elfogadottságáról és aktivizáló hatásáról. Tekintettel arra, hogy a jogszabályi és piaci változások egyaránt nagymértékben érintik a hirdetőket és a médiaszektor szereplőinek lehetőségeit, indokolt volt egy olyan közvélemény-kutatás megszervezése, mely az új médiatörvény reklámszabályainak társadalmi elfogadottságát térképezte fel. Az NMHH 2013 áprilisában készítette el „A televíziós reklámokról, valamint a reklámozási technikákról alkotott fogyasztói vélemények Magyarországon” című felmérést. A hiánypótló elemzés a hazai felnőtt lakosságot leképező ezerfős reprezentatív mintán az általános médiafogyasztási szokásokat, a kereskedelmi reklámok iránti attitűdöt, a társadalmi célú és politikai reklámokkal, valamint a televíziós reklámokkal kapcsolatos új törvényi szabályozások fogyasztókra tett hatását, illetve a nonspotalapú kereskedelmi üzeneteket övező fogyasztói attitűdöt vizsgálta. Az adatok alapján a társadalom 70 százaléka elutasítja a reklámokat, nem tartja fontosnak és nem is kedveli azokat, mi több, csupán 30 százalékat tesz ki azok aránya, akik elismerik, hogy hatással vannak rájuk a kereskedelmi üzenetek. A felnőtt magyar lakosság nonspotalapú hirdetések iránti általános attitűdje is alapvetően negatív, hiszen legtöbbször soknak, zavarónak és tolakodónak tartják az új generációs kereskedelmi közleményeket. Az elutasítás következménye, hogy a hirdetések emlékezeti hatása alacsony, és emiatt a hatékonyságuk is megkérdőjelezhető. A többség számára még mindig marketingkuriózumnak számít az osztott képernyős és a virtuális reklám (noha azokat a médiaszolgáltatók 2011 óta alkalmazzák). A megkérdezettek szinte egyöntetűen úgy vélekedtek, hogy a szponzorüzenet és a termékmegjelenítés reklám, előbbit azonban alig övezi nézői figyelem, utóbbival szemben pedig inkább közömbösen, illetve elutasítóan viseltetik a megkérdezettek többsége. A legtöbben nem gondolják hatékonynak a product placementet, mi több, negatív képet társítanak a televíziós műsorokban felbukkanó termékekhez.

4 A magyar zene aránya

Az Mttv. 21. § (1)–(2) bekezdése értelmében az országos és körzeti vételkörzettel rendelkező közszolgálati és kereskedelmi lineáris rádiós médiaszolgáltatásban a zenei művek közzétételére szánt évi teljes műsoridő legalább 35 százalékát magyar zenei művek bemutatására kell fordítani, illetve a közzétett magyar zenei műsorszámok éves átlagban legalább 25 százaléka öt évnél nem régebben nyilvánosságra került zenei műből vagy öt évnél nem régebben készült hangfelvételtől kell hogy álljon. A magyar zenei művek arányának az 5–24 óra között időintervallumban is érvényesülnie kell. A fentieknél is szigorúbb kvótát állapít meg az Mttv.66. § (4) bekezdés h) pontja a körzeti és helyi vételkörzetű közösségi rádiókra, melyeknek a zenei műsorszámok bemutatására szánt heti műsoridejük legalább 50 százalékát magyar zenei műsorszámok közzétételére kell fordítaniuk. A „magyar zenei mű” fogalmának újragondolását az Országgyűlés 2012-ben⁽⁴²⁾, majd 2013-ban⁽⁴³⁾ is napirendjére tűzte. Az uniós normáknak való megfelelést szolgáló 2013-as törvénymódosítás elsődleges célja az volt, hogy származás vagy nemzetiség alapján megszüntesse a különbséget a zeneművek alkotói és előadói között, másképpen a nem instrumentális zenei művek esetén a magyar vagy magyar nemzetiségek nyelvén előadott zenei művek számítanak magyar alkotásnak. A változtatások az Mttv. 203. § 37. a)–f) pontjában és a 38. pontjában foglaltakat érintették.

A hatályos szabályozás szerint

„37. Magyar mű:

a) azon mű, amely eredetileg teljes egészében magyar nyelven készült,

b) azon mű, amely eredetileg több nyelven készült, de időtartamát tekintve eredeti magyar nyelvű része hosszabb, mint bármelyik másik nyelven készült része,

⁽⁴²⁾ 2012. évi LXVI. törvény a médiaszolgáltatókkal és a sajtótermékekkel összefüggő egyes törvények módosításáról.

⁽⁴³⁾ 2013. évi XXXIII. törvény, 6. § és 9. §.

- c) azon mű, amely eredetileg valamely, Magyarország által elismert nemzetiség nyelvén készült, ha tárgya az adott nemzetiség magyarországi életével, kultúrájával van összefüggésben,
- d) az olyan zenei műsorszám, amely magyar nyelven kerül előadásra, vagy amely Magyarország által elismert valamely nemzetiség nyelvén kerül előadásra, ha az adott nemzetiség Magyarországhoz kapcsolódó kultúrájával van összefüggésben,
- e) az olyan instrumentális zenei műsorszám, amely a magyar kultúra vagy Magyarország által elismert valamely nemzetiség Magyarországhoz kapcsolódó kultúrájának részét képezi.
- f)

38. Magyar zenei mű: magyar műnek minősülő szöveges vagy instrumentális zenei mű.”

Az NMHH-t a zenei kínálat beazonosításában a médiaszolgáltatók rendszeres adatszolgáltatása (önbevallás), illetve a RadioMonitor Kft. információi segítik. A kontrollmérések arra mutattak rá, hogy a rádiók jelentős része még mindig nem rendelkezik olyan adáslebonnyoló rendszerrel, amely képes hiteles zenei játszási lista előállítására, a RadioMonitor adatai pedig nemritkán pontatlanok, különösen az egyedi formátot választó vagy a különleges karakterisztikájú zenét közvetítő rádiók esetén.

A RadioMonitor adatait a talk rádiók esetében fenntartással kell kezelni, hiszen az említett médiumok zenei kínálata gyakran napi néhány percre (mint az InfoRádió vagy a Kossuth rádió) vagy kb. egy órára korlátozódik (Lánchíd Rádió, Klubrádió és Gazdasági Rádió). A 35 százalékos kvótának mindegyik talk rádió eleget tett.

Médium	2012			Médium	2013		
	Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan		Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan
Gazdasági Rádió	46,38%	53,14%	0,68%	Gazdasági Rádió	31,52%	68,16%	0,32%
Klubrádió	57,47%	42,49%	0,04%	Klubrádió	52,94%	46,83%	0,23%
Kossuth rádió	52,98%	46,67%	0,35%	Kossuth rádió	57,06%	42,26%	0,68%
Lánchíd Rádió	45,98%	53,87%	0,15%	Lánchíd Rádió	54,00%	52,14%	1,86%
InfoRádió	58,57%	42,49%	0,00%	InfoRádió	51,06%	48,94%	0,00%

A MAGYAR ZENE ARÁNYA A RADIOMONITOR KFT. ÁLTAL MÉRT TALK RÁDIÓKBAN (TELJES NAP, 2012–2013)

69. táblázat

2011-ben 37, 2012-ben 33 zenei rádióadó múlta alul a 35 százalékos kvótát. 2013-ra ez a szám 13-ra apadt – a minta 46 százaléka nem felelt meg a normának, szemben a 2012-es 82 százalékkal. 2013-ban 26 analizált médiaszolgáltató esetén emelkedett a magyar zenék részaránya. Mindössze 6 vizsgált médiaszolgáltató rendelkezett 30 százalék alatti magyar zenei számaránnyal, 9 adónál a magyar zenék megoszlása meghaladta a 40 százalékos részesedést.

Médium	2012			Médium	2013		
	Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan		Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan
Aktív Rádió Szolnok	70,64%	29,36%	0,00%	Aktív Rádió Szolnok	60,23%	39,73%	0,04%
Alisca Rádió	93,88%	5,85%	0,27%	Alisca Rádió	69,95%	29,92%	0,13%
Class FM	64,10%	35,84%	0,06%	Class FM	63,63%	36,30%	0,07%
Corvinus Rádió	55,29%	44,70%	0,01%	Corvinus Rádió	53,90%	46,10%	0,00%
Csaba Rádió	74,27%	25,69%	0,04%	Csaba Rádió	60,75%	39,24%	0,01%
Enjoy Rádió⁽⁴⁴⁾	85,57%	14,35%	0,08%				
Fehérvár Rádió	73,77%	26,20%	0,03%	Fehérvár Rádió	65,44%	34,21%	0,35%
Focus Rádió	79,06%	20,91%	0,03%	Focus Rádió	66,50%	33,43%	0,07%
Forrás Rádió	63,73%	36,13%	0,14%	Forrás Rádió	56,06%	43,77%	0,17%
Friss Rádió	41,51%	58,46%	0,03%	Friss Rádió	36,65%	63,34%	0,01%
Gong Rádió	65,91%	34,05%	0,04%	Gong Rádió	65,54%	34,46%	0,00%
Juventus	56,62%	43,38%	0,00%	Juventus	55,13%	44,86%	0,01%
Kapos Rádió	79,02%	20,87%	0,11%				
Kék Duna Rádió Győr	80,03%	19,97%	0,00%	Kék Duna Rádió Győr	81,60%	18,39%	0,01%

⁽⁴⁴⁾ 2012. június 26-ig álltak rendelkezésre adatok.

Kék Duna Rádió	80,01%	19,99%	0,00%				
Tatabánya							
Music FM Budapest	77,22%	22,70%	0,08%	Music FM Budapest	76,89%	23,08%	0,03%
Neo FM	67,51%	32,48%	0,01%				
N-Joy Zalaegerszeg	86,60%	13,20%	0,20%				
Nyugat Rádió	69,39%	30,53%	0,08%	Nyugat Rádió	69,31%	30,54%	0,15%
Oxygen FM	92,42%	7,37%	0,21%	Oxygen FM	89,97%	9,95%	0,08%
Petőfi	66,49%	33,37%	0,14%	Petőfi	67,94%	31,92%	0,14%
Rádió 1 ⁽⁴⁶⁾	90,52%	9,24%	0,24%				
Rádió 1 Szolnok	93,65%	6,10%	0,25%	Rádió 1 Szolnok	67,16%	32,75%	0,09%
Rádió Antritt	72,40%	27,60%	0,00%	Rádió Antritt	54,46%	45,54%	0,00%
Rádió Budaörs ⁽⁴⁷⁾	78,52%	21,35%	0,13%				
Rádió Eger	70,37%	29,59%	0,04%	Rádió Eger	64,31%	35,52%	0,17%
Rádió Egerszeg	99,86%	0,08%	0,06%				
Rádió Face ⁽⁴⁸⁾	96,84%	2,77%	0,39%				
Rádió M	61,97%	37,88%	0,15%	Rádió M	50,25%	49,65%	0,10%
Rádió Szombathely	59,82%	40,16%	0,02%	Rádió Szombathely	58,34%	41,66%	0,00%
Rádió 1 Békéscsaba	93,77%	5,97%	0,26%	Rádió 1 Békéscsaba	69,10%	30,79%	0,11%
Rádió 1 Pécs	93,82%	5,93%	0,25%	Rádió 1 Pécs	64,67%	35,17%	0,16%
Rádió 1 Veszprém ⁽⁴⁹⁾	97,13%	2,61%	0,26%				
Rádió 88	69,06%	30,92%	0,02%	Rádió 88	57,40%	42,59%	0,01%
Rádió FM95	82,95%	17,05%	0,00%	Rádió FM95	74,28%	25,72%	0,00%
Rádió Max	75,33%	24,58%	0,09%				
Retro FM	65,14%	34,83%	0,03%	Retro FM	57,82%	42,16%	0,02%
Sunshine Rádió	85,34%	14,49%	0,17%	Sunshine Rádió	70,65%	29,29%	0,06%
Sztár FM	69,06%	30,73%	0,21%				
Tilos Rádió	85,80%	12,97%	1,23%	Tilos Rádió	63,94%	35,30%	0,76%

A MAGYAR ZENE ARÁNYA A RADIOMONITOR KFT. ÁLTAL MÉRT ZENEI RÁDIÓKBAN (TELJES NAP, 2012–2013)

70. táblázat

A teljes napra vonatkozó adatok esetében tapasztaltakhoz hasonlóan az analizált talk rádiók 35 százalék fölötti szinten tartották a magyar zenék részarányát az 5–24 óra közötti periódusban.

Médium	2012			Médium	2013		
	Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan		Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan
Gazdasági Rádió	61,89%	37,47%	0,64%	Gazdasági Rádió	48,23%	51,24%	0,53%
Klubrádió	52,79%	47,16%	0,05%	Klubrádió	54,08%	45,71%	0,21%
Kossuth rádió	65,37%	34,12%	0,51%	Kossuth rádió	59,91%	39,28%	0,81%
Lánchíd Rádió	50,24%	49,58%	0,18%	Lánchíd Rádió	53,16%	46,64%	0,20%
InfoRádió	0,00%	0,00%	0,00%	InfoRádió	55,77%	44,23%	0,00%

A MAGYAR ZENE ARÁNYA A RADIOMONITOR KFT. ÁLTAL MÉRT TALK RÁDIÓKBAN (5–24 ÓRA KÖZÖTT, 2012–2013)

71. táblázat

Az 5–24 óra közötti időszámban a zenei rádiók közül 2012-ben még 34 multa alul a 35 százalékos kvótát, 2013-ban ez a szám 19-re csökkent. Huszonhárom médiaszolgáltató esetén ugyanakkor nőtt a magyar zeneszámok részaránya 2012-höz képest.

⁽⁴⁵⁾ 2012. november 9-ig álltak rendelkezésre adatok.

⁽⁴⁶⁾ 2012. március 13-ig álltak rendelkezésre adatok.

⁽⁴⁷⁾ 2012. június 24-ig álltak rendelkezésre adatok.

⁽⁴⁸⁾ 2012. január 8-ig álltak rendelkezésre adatok.

⁽⁴⁹⁾ 2012. október 1-jéig álltak rendelkezésre adatok.

Médium	2012			Médium	2013		
	Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan		Külföldi	Magyar	Beazonosíthatatlan
Aktív Rádió Szolnok	77,33%	22,66%	0,01%	Aktív Rádió Szolnok	70,84%	29,11%	0,05%
Alisca Rádió	93,55%	6,20%	0,25%	Alisca Rádió	70,67%	29,22%	0,11%
Class FM	63,87%	36,08%	0,05%	Class FM	63,69%	36,24%	0,07%
Corvinus Rádió	54,68%	45,31%	0,01%	Corvinus Rádió	53,64%	46,36%	0,00%
Csaba Rádió	78,13%	21,83%	0,04%	Csaba Rádió	74,39%	25,60%	0,01%
Enjoy Rádió	85,42%	14,49%	0,09%				
Fehérvár Rádió	73,14%	26,83%	0,03%	Fehérvár Rádió	65,47%	34,19%	0,34%
Focus Rádió	78,48%	21,49%	0,03%	Focus Rádió	66,17%	33,74%	0,09%
Forrás Rádió	66,93%	32,94%	0,13%	Forrás Rádió	62,85%	36,94%	0,21%
Friss Rádió	45,64%	54,33%	0,03%	Friss Rádió	41,65%	58,34%	0,01%
Gong Rádió	67,08%	32,89%	0,03%	Gong Rádió	66,83%	33,17%	0,00%
Juventus	57,13%	42,87%	0,00%	Juventus	56,12%	43,87%	0,01%
Kapos Rádió	76,36%	23,50%	0,14%				
Kék Duna Rádió Győr	79,99%	20,00%	0,01%	Kék Duna Rádió Győr	81,51%	18,48%	0,01%
Kék Duna Rádió Tatabánya	79,87%	20,12%	0,01%				
Music FM Budapest	78,30%	21,63%	0,07%	Music FM Budapest	80,60%	19,37%	0,03%
Neo FM	65,18%	34,81%	0,01%				
N-Joy Zalaegerszeg	86,59%	13,22%	0,19%				
Nyugat Rádió	67,99%	31,94%	0,07%	Nyugat Rádió	68,21%	31,66%	0,13%
Oxygen FM	92,62%	7,20%	0,18%	Oxygen FM	88,44%	11,50%	0,06%
Petőfi	65,03%	34,83%	0,14%	Petőfi	65,93%	33,92%	0,15%
Rádió 1	90,72%	9,05%	0,23%				
Rádió 1 Szolnok	93,30%	6,46%	0,24%	Rádió 1 Szolnok	71,34%	28,58%	0,08%
Rádió Antritt	71,42%	28,58%	0,00%	Rádió Antritt	53,61%	46,39%	0,00%
Rádió Budaörs	80,06%	19,77%	0,17%				
Rádió Eger	70,20%	29,77%	0,03%	Rádió Eger	66,06%	33,76%	0,18%
Rádió Egerszeg	99,85%	0,09%	0,06%				
Rádió Face	96,57%	2,97%	0,46%				
Rádió M	62,90%	36,96%	0,14%	Rádió M	54,24%	45,66%	0,10%
Rádió Szombathely	62,70%	37,29%	0,01%	Rádió Szombathely	63,45%	36,54%	0,01%
Rádió 1 Békéscsaba	93,44%	6,32%	0,24%	Rádió 1 Békéscsaba	74,13%	25,77%	0,10%
Rádió 1 Pécs	93,46%	6,31%	0,23%	Rádió 1 Pécs	71,20%	28,64%	0,16%
Rádió 1 Veszprém	96,89%	2,87%	0,24%				
Rádió 88	69,05%	30,93%	0,02%	Rádió 88	61,70%	38,28%	0,02%
Rádió FM95	83,62%	16,38%	0,00%	Rádió FM95	75,11%	24,89%	0,00%
Rádió Max	75,84%	24,10%	0,06%	Rádió Max	76,33%	23,60%	0,07%
Retro FM	67,59%	32,39%	0,02%	Retro FM	58,32%	41,66%	0,02%
Sunshine Rádió	86,08%	13,76%	0,16%	Sunshine Rádió	77,51%	22,43%	0,06%
Sztár FM	68,06%	31,74%	0,20%				
Tilos Rádió	86,08%	12,84%	1,08%	Tilos Rádió	66,28%	32,79%	0,93%

A MAGYAR ZENE ARÁNYA A RADIOMONITOR KFT. ÁLTAL MÉRTE ZENEI RÁDIÓKBAN (5–24 ÓRA KÖZÖTT, 2012–2013)

72. táblázat

Az NMHH a közösségi rádiók működését, így a zenei kínálatukat az Mttv. 63. § (12) bekezdésében, az Mttv. 66. § (6) bekezdésében és az Mttv. 66. § (4) bekezdés h) pontjában megfogalmazott rendelkezések alapján ellenőrzi. Utóbbi előírás értelmében a közösségi rádiós médiaszolgáltatás köteles a zenei műsorszámok bemutatására szánt heti műsoridejének legalább 50 százalékát magyar zenei műsorszámok bemutatására fordítani.

⁽⁵⁰⁾ 2012. június 26-ig álltak rendelkezésre adatok.
⁽⁵¹⁾ 2012. október 25-ig álltak rendelkezésre adatok.
⁽⁵²⁾ 2012. november 9-ig álltak rendelkezésre adatok.
⁽⁵³⁾ 2012. március 13-ig álltak rendelkezésre adatok.
⁽⁵⁴⁾ 2012. június 24-ig álltak rendelkezésre adatok.
⁽⁵⁵⁾ 2012. január 8-ig álltak rendelkezésre adatok.
⁽⁵⁶⁾ 2012. október 1-jéig álltak rendelkezésre adatok.

A hatóság 2013-ban 41 közösségi rádió egy-egy teljes heti műsorfolyamát vette górcső alá, amely 377 964 percnyi műsoridő analízisét jelentette. A vizsgálatokban a hatóság 177 513 percet kitevő zenei kínálatot azonosított, amely a teljes műsoridő közel felét (47%) fedte le. A magyar zenei művek aránya csupán 42 százalékot ért el a tárgyidőszakban, a kritériumot a vizsgált adók alig fele (19) tudta csak teljesíteni.

Médiaszolgáltató	2013-ban ellenőrzött hét	Műsoridő (perc)	Zene időtartama (perc)	Zene aránya (%)	Magyar zene időtartama (perc)	Magyar zene aránya (%)
Régió Rádió	január 1–7.	5920	5121	86,5	4283	84
Rádió Sansz	január 1–7.	10 080	4486	44,5	2583	58
Pont Rádió	január 14–20.	10 080	4386	43,5	2436	55,5
Lánchíd Rádió	január 7–13.	10 050	2981	30	1669	56
Kontakt Rádió	január 14–20.	10 052	6201	62	1615	26
Vár FM Kisvárdra	január 28. – február 3.	10 080	8173	81	3759	46
Tavirózsa Rádió	január 28. – február 3.	10 080	8747	87	3959	45
Kerek1 Rádió	február 19–25	9650	7858	81,5	2914	37
Rádió SUN	február 22–28.	10 080	8558	85	1988	23
InfoRádió	március 1–7.	10 080	313	3	313	100
EPER Rádió	március 4–10.	10 012	543	5	47	9
Rádió Q	április 8–14.	10 045	6052	60	1144	19
Rádió Szarvas	április 15–21.	10 080	8351	83	4267	51
Győr Plusz Rádió	május 27. – június 2.	10 080	6799	67,5	2894	42,5
Európa Rádió Nyíregyháza	június 1–7.	1677	679	40	526	77
Rádió 88,7	június 4–10.	10 080	8594	85	4416	51
Szent István Rádió Eger	június 26. – július 2.	1667	393	23,5	313	80
Rádió Ice	július 3–9.	10 080	4733	47	2296	48,5
Magyar Katolikus Rádió	július 17–23.	10 017	2794	38	1721	62
Crazy FM	július 16–22.	52 220	5220	100	0	0
Európa Rádió Debrecen	július 15–21.	10 080	3671	36,5	2015	55
Kontakt Rádió	július 24–30.	9856	5684	58	1124	20
Friss Rádió	július 19–26.	10 080	6256	62	3233	52
Gazdasági Rádió	július 29. – augusztus 4.	10 080	6385	63	3528	55
Európa Rádió Miskolc	július 30. – augusztus 5.	1680	569	34	394	69
Civil Rádió	augusztus 5–11.	9572	4843	51	1809	37
Vörösmarty Rádió	augusztus 1–6.	10 074	4934	49	3212	65
Sárrét FM	augusztus 19–25.	10 080	5845	58	3854	66
Mária Rádió Palota	augusztus 19–25.	10 080	1874	18,5	945	50
Lánchíd Rádió Pécs	szeptember 9–15	1650	257	16	80	31
Szent István Rádió Törökszentmiklós	szeptember 9–15.	1680	421	25	180	43
Táska Rádió	szeptember 9–15.	10 080	7657	76	2278	30
Civil Rádió	szeptember 23–29.	10 067	4997	50	2619	52
Berettyó Rádió	szeptember 9–15.	5460	2154	39	1654	77
Mária Rádió Völgyhid	szeptember 9–15.	1662	446	27	286	64
Crazy FM	szeptember 10–16.	10 080	9831	98	0	0
Lánchíd Rádió Budapest	november 6–12.	10 080	2794	28	1105	39,5
InfoRádió	november 5–11.	10 080	329	3	329	100
Magyar Katolikus Rádió Kiskőrös	november 11–17.	1673	460	27,5	195	42
Szent István Rádió Eger	november 29. – december 5.	1680	336	20	188	56
Jazzy Rádió	december 16–22.	10 080	6788	67	2989	44
Összesen:		377 964	177 513	47	75 160	42

73. táblázat

A rádióadók teljesítménye az önbevalláson alapuló adatok alapján a RadioMonitorral egybevágó képet mutatott. Közel egyharmaduk esetében teljesültek a kívánalmak, egyötödüknél csak néhány százalék hiányzott a törvényi követelmények teljesítéséhez. A többség azonban mélyen alulmúlta a törvényben előírt, teljes napra vetített kvótákat.

Médiaszolgáltató	Összes zene	Magyar zene	Arány
Helló Rádió Heves	478:57:52	476:34:40	99,50%
Rádió 17	274:48:37	252:49:49	92,00%
Csillagpont Rádió Miskolc	1258:59:11	892:53:27	70,92%
Music FM zene-szöveg arány	7150:28:00	4648:37:56	65,01%
Vár FM	637:59:25	356:30:38	55,88%
Campus Rádió FM90	3255:52:24	1742:55:21	53,53%
Rádió Szentendre	1431:05:48	758:18:43	52,99%
Lánchíd Rádió	452:04:23	211:15:15	46,73%
Cegléd Rádió	4342:39:42	1962:31:00	45,19%
Rádió Smile	4062:28:58	1564:14:48	38,50%
Rádió M	2823:34:37	1077:44:08	38,17%
Sírius Rádió FM 88,12	828:22:38	315:06:48	38,04%
Retro FM	1247:16:23	473:41:07	37,98%
Korona Rádió	3662:41:24	1383:12:35	37,76%
Dabas Rádió	3494:36:28	1274:22:42	36,47%
Amadeus	3417:29:58	1242:21:31	36,35%
Antritt Rádió	2352:29:26	841:28:43	35,77%
Rádió 88	4262:17:53	1522:15:31	35,71%
Dió Rádió Hatvan	4283:53:22	1520:01:32	35,48%
Dió Rádió Gyöngyös	4004:18:21	1411:45:15	35,26%
Music FM	1568:24:17	546:27:09	34,84%
Rádió 7	3498:02:48	1208:53:40	34,56%
Music FM 0-24 magyar zene	4648:37:56	1565:48:29	33,68%
Gazdasági Rádió	1916:05:11	641:17:07	33,47%
Rádió 1 Nyír	187:50:59	61:07:04	32,54%
AquaBarcs	2776:30:21	902:50:14	32,52%
Start Rádió 1 Békéscsaba	2163:39:32	700:12:31	32,36%
Budaörs Rádió	3891:39:34	1253:33:10	32,21%
Rádió 1 Pécs	751:11:14	240:28:38	32,01%
Forrás Rádió T	1856:42:35	579:01:01	31,19%
Focus Rádió	6399:46:49	1965:42:28	30,72%
Aktív Kécske	598:52:37	175:47:37	29,35%
ISIS Rádió	3508:55:48	1012:53:38	28,87%
Gong Rádió TRSG	3576:35:49	1022:46:43	28,60%
Európa Rádió	1032:29:04	292:23:17	28,32%
Nyugat Rádió bővebb	2835:48:09	795:00:50	28,03%
Nyugat Rádió	373:03:48	104:30:14	28,01%
Rádió 8 Körmend	2036:08:07	569:30:20	27,97%
Aktív Karcag	4313:07:31	1168:48:29	27,10%
Aktív Szolnok	4135:33:41	1108:56:52	26,81%
Győr + Rádió	570:44:26	150:55:46	26,44%
Fortuna Rádió Paks	1038:28:53	271:39:40	26,16%
Lounge Rádió	2164:35:46	543:49:16	25,12%
FM95	2368:15:16	538:41:52	22,75%
Mega Rádió	3093:32:33	693:32:17	22,42%
Rádió Most	2081:49:54	458:46:18	22,04%

Balaton FM	3284:04:33	681:54:03	20,76%
Part FM Siófok	3037:20:28	615:51:04	20,28%
Gong Rádió	3491:39:36	643:08:33	18,42%
Kék Duna Rádió Győr	3808:19:40	689:38:03	18,11%
Kék Duna Rádió Komárom	1504:38:43	262:32:34	17,45%
Kék Duna Rádió Szfvár	3936:25:39	666:30:41	16,93%
Kék Duna Rádió Moson	3813:53:11	645:41:42	16,93%
Friss FM	4827:05:33	659:54:36	13,67%
Music FM 0-24 közszolgálat	7150:28:00	917:21:29	12,83%
Szlovén Rádió	507:24:15	61:18:57	12,08%
Bajai Rádió	395:11:10	32:46:15	8,29%
Ozone FM	354:59:55	28:50:51	8,13%

A MAGYAR ZENE ARÁNYA A RÁDIÓK ÖNBEVALLÁSA ALAPJÁN (2013, 5–24 ÓRÁIG)

74. táblázat

5 A reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint az azok közzétételét jelző figyelemfelhívás átlagos hangerejére vonatkozó rendelkezés megsértése

A hangerő drasztikus változásai a nézők és hallgatók számára zavaróak lehetnek. Ezeknek az egyéb feltételektől független vizsgálata azért nem javasolható, mivel a hangerő folyamatos változása a különféle hanganyagok lényegi, alapvető tulajdonsága. A hangerő változásai egy komplex zeneművön belül vagy például egy film hanganyagában a jelenetek közötti váltások során dramaturgiailag indokolható helyzetekben természetesnek hatnak, így semmiféle ellenérzést nem váltanak ki. Feltűnő és zavaró lehet azonban, ha a különböző, egymástól elkülönülő műsorszámok hangereje között lényeges eltérés mutatkozik. Ezek ellen világszerte részben az önszabályozás eszközeivel, részben törvényi erővel igyekeznek fellépni.

A médiaszolgáltatásokban megjelenő műsorszámok hangerejének váratlan, zavaró változásai (hangerőugrásai) világszerte komoly panaszokat váltanak ki. Ez a jelenség a „hangosság-háborúnak” nevezett folyamat része és következménye. Ennek orvoslására vezető hangmérnökök és a terület más szakértői szakmai ajánlásokat készítenek (lásd például a European Broadcasting Union tevékenységét).

A „hangosság-háború” oka és lényege, hogy a dinamikájában komprimált hanganyag felületes megfigyelő számára, illetve kedvezőtlen körülmények között hallgatva „jobban szól”, ezért a műsorok előállítói ily módon szerkesztik meg adásaikat. Valójában azonban ez a folyamat a hangminőséget és a hallgatói élményt is rombolja, ráadásul az extrém mértékű dinamika-kompresszió („hiperkompresszió”) már a figyelemfelkeltés kifejezett vagy ki nem mondott elvárását sem teljesíti, ellenkezőleg, így a hang érdektelen, „lapos” lesz (az első „sokkot” követően a néző, hallgató korrigál, a készüléket lehalkítja, utána viszont már egyáltalán nem figyel oda).

Magyarországon az Mttv. 33. § (4) bekezdése szabályozza a műsorsugárzás útján továbbított televíziós és egyéb médiatartalmak, „befogadókat zavaró” hangerejét, illetve a médiaszolgáltatóktól elvárja, hogy módosítsanak – más országokhoz hasonlóan – az alkalmazott hangtechnikai módszereiken: „A lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint a reklám és a televíziós vásárlás és a műsorelőzetes közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos vagy a néző és hallgató által érzékelt hangereje nem lehet nagyobb, mint a környező műsorszámoké.”

Az Mttv. hivatkozott rendelkezése értelmében a reklámok (televíziós vásárlások, műsorelőzetesek, valamint az ezek közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívások) átlagos hangereje és a környező műsorok átlagos hangereje között nem lehet eltérés – azaz a reklámok hangereje nem lehet nagyobb –, és minden, 0 dB-t meghaladó hangerősség-növekedés már sérti az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglaltakat. Az Mttv. ugyanakkor a „vagy a néző és hallgató által érzékelt” hangerőkitétel alkalmazásával mérlegelési lehetőséget biztosít a jogalkalmazó Médiateknek, és lehetővé teszi, hogy a hivatkozott előírást kellően rugalmasan értelmezze. A Médiatek a vonatkozó nemzetközi gyakorlat tanulmányozását követően, irányadónak tekintve az International Telecommunication Union (ITU) ajánlását (ITU-R BS.1770-2), valamint az amerikai egyesült államokbeli törvényi szabályozást, méltányosan és megengedően eljárva, 3 dB-ben határozta meg az átlagos hangerő azon küszöbértékét, amelynél nagyobb hangerőkülönbség esetén nem teljesül az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt követelmény. Emellett a Médiatek türelmi időszakot biztosított a médiaszolgáltatók számára a rendelkezés betartásához szükséges felkészülésre, és csak 2011 őszétől kezdte meg a rendszeres hatósági ellenőrzést. Ez a türelmi időszak a 2012-re ért véget.

A médiatartalmak elemzése és értékelése több lépcsőben történik. A hatóság a vizsgált a médiaszolgáltatók (RTL Klub, TV2, Duna Televízió, M2 és M1) három napját ellenőrizte havonta.

A „hangerőugrások” mérésének motorja a „Humanoid” névre keresztelt, saját fejlesztésű alkalmazás, amely virtuális hangerőmérő eszközökkel három óra leforgása alatt képes egy egész napos műsorfolyamot feldolgozni. A program a Nielsen Közönségmérés Kft. műsorinformációira támaszkodva és azokat megjelenítve (kezdési és vége időpont, időtartam, cím) folyamatosan jegyzi a programszegmensek átlagos hangerejét, az eredményeket napi eredményfájlokba rögzíti. Az így kapott, többszörösen ellenőrzött adatok alapján (a szoftver eredményeit a Dolby Broadcast Loudness Meter Model LM100 és a DK-Technologies DK1/2 hangerőmérő eszközzel is kontrolláljuk) az NMHH a legkirívóbb eltérésekre figyelmeztet (3, illetve 5,6 LU – 3 LU statisztikailag a nézők és hallgatók 50 százalékánál vált ki hangerő-módosítást a vevőkészüléken).

A Médiatek a 2013-ban elkövetett jogsértések miatt hét határozatot hozott.

Határozat száma	Médiaszolgáltató	Médiaszolgáltatás	A jogsértés esetszáma	Az alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
1367/2013. (IX. 4.)	Magyar Televízió Zrt.	M1, M2	2	130 000 Ft bírság
1368/2013. (IX. 4.)	Duna Televízió Zrt.	Duna TV	1	50 000 Ft bírság
1373/2013. (IX. 4.)	Magyar RTL Televízió Zrt.	RTL Klub	4	80 000 Ft bírság
1374/2013. (IX. 4.)	MTM-SBS Televízió Zrt.	TV2	4	160 000 Ft bírság
1602/2013. (XI. 12.)	MTM-SBS Televízió Zrt.	TV2	5	275 000 Ft bírság
1603/2013. (XI.12.)	Magyar RTL Televízió Zrt.	RTL Klub	1	30 000 Ft bírság
1604/2013. (XI. 12.)	Magyar Televízió Zrt.	M2	2	160 000 Ft bírság

75. táblázat

2013-ban megkezdődött a rádióadók ellenőrzése is. Ez havonta két-három médium vizsgálatát jelentette, az ellenőrzés kivitelezése lassabb volt, mivel műsorinformációk hiányában a mérést valós időben kellett elvégezni. Az analízisek alapján kijelenthető, hogy a rádiók normakövetőbbek, mint a televíziók, náluk nem volt normasértő hangerőugrás.

6 A hallássérültek számára hozzáférhető műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások teljesülése

A hivatal hatósági ellenőrzés keretében havi rendszerességgel vizsgálja az Mttv. 39. §-ának érvényesülését hat országos médiaszolgáltató programjában a Médiatanács 1601/2011. (XI. 9.) számú határozata alapján. Az adatfelvétel 2011 szeptemberében indult a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének kezdeményezésére. A vizsgálat célja, hogy ellenőrizze a hallássérültek számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos jogszabályi feltételek teljesülését, a televíziós műsorszámok akadálymentességét.

A fogyatékkal élő emberek jogait több nemzetközi és hazai törvény szabályozza. Magyarországon e jogokat az Alaptörvény, az 1998. évi XXVI. törvény, az esélyegyenlőségi törvény, a jelnyelvi törvény és a médiatörvény biztosítja.

A médiatörvény előírásai szerint az audiovizuális médiaszolgáltatóknak törekedniük kell arra, hogy műsorszámukat fokozatosan hozzáférhetővé tegyék a hallássérültek számára. Az Mttv. 39. § (2) bekezdése értelmében a közszolgálati és a JBE lineáris audiovizuális médiaszolgáltatók minden közérdekű közleményt, politikai reklámot, hírműsorszámot – beleértve a közlekedési híreket, a sporthíreket és az időjárás-jelentést –, valamint a politikai tájékoztató és a fogyatékos személyekről szóló műsorszámokat kötelesek a hallási fogyatékkal élők befogadását megkönnyítő segédlettel ellátni. 2013-ban ezen túl továbbá napi nyolcórányi filmalkotáshoz és közszolgálati célokat szolgáló programhoz szintén feliratozást vagy jeltolmácsolást kellett biztosítaniuk. A fentiekben túl a feliratoknak pontosan kell visszaadniuk az elhangzottak értelmét, és a képernyő történéseivel szinkronban kell állniuk.

A nemzetközi irányelveket tekintve az Európai Bizottság tíz évre szóló stratégiát (European Disability Strategy 2010–2020) dolgozott ki azzal a céllal, hogy előmozdítsa a fogyatékos személyek társadalmi befogadását, jólétét és jogaik teljes körű gyakorlását. A stratégia középpontjában az a törekvés áll, hogy a fogyatékossgal élők ugyanolyan feltételek mellett gyakorolhassák jogaikat, mint egészséges társaik, és eltűnjenek a mindennapi életüket megnehezítő akadályok.

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége 2013 áprilisában állásfoglalást fogalmazott meg a televíziós műsorok akadálymentesítéséről és a feliratozásról. A dokumentum hangsúlyozza, hogy mindennapi világunk szerves része a verbális információáramlása, azonban a hallássérültek az ily módon elhangzott információkat egyáltalán nem vagy csak részben tudják követni. A televíziós műsorok akadálymentesítésével az akusztikus információk vizuálisan jelennek meg a képernyőn, a kommunikációs akadálymentesítés egyik legfontosabb eszköze a feliratozás. Az érdekvédelmi szervezet azt kívánja elérni, hogy minden műsorszám teljes terjedelmében felirattal legyen ellátva, hogy azok a hallássérültek számára is hozzáférhetővé váljanak. A szövetség fontosnak tartja a hazai készítésű, magyar nyelvű filmek feliratozását, valamint a gyermekek számára készülő programok megfelelő akadálymentesítését. Mivel bizonyos életkor alatt a feliratozás nem alternatíva, így számukra a jelnyelvi narrációt tekinti megfelelőnek. Ez utóbbi cél megvalósulásának első lépéseként 2013. december végétől az M2 jelnyelvi narrációt biztosít egyes műsoraihoz, melyeket gyerekjeltolmácsok közreműködésével akadálymentesít a jelnyelvhasználó siket és nagyothalló gyerekek számára. Az M2-n a műsorok nagy részét eddig is feliratozták, de az olvasni még nem tudó kisebbek számára ez nem jelentett segítséget.

6.1. Az NMHH vizsgálatának módszere

A műsorok ellenőrzése meghatározott szempontrendszer szerint, egy erre a célra kifejlesztett webes alkalmazás segítségével történik. Az adatfelvételt hat klasszikus távmunkában dolgozó hallássérült munkatárs végzi. Az ellenőrzés a műsorszámok formális jellemzőinek (a sugárzás dátuma, időpontja, a médiaszolgáltató neve, a program címe, műfaja) rögzítése mellett az alábbi szempontokra fókuszál:

- ellátták-e segédlettel a szolgáltatók a törvényben kötelező jelleggel előírt műsorszámokat, azaz a hírműsorokat, sporthíreket, időjárás-jelentéseket, a közérdekű közleményeket, a fogyatékos személyekről szóló műsorokat és a politikai tájékoztató műsorokat,
- teljesítették-e az adott naptári évre előírt napi kvótát,
- a teletextfelirattal ellátott műsorszámok előtt közzétettek-e felhívást és oldalszámot, illetve
- megfelelő volt-e a feliratozás, jeltolmácsolás minősége, előfordultak-e hiányosságok, hibák?

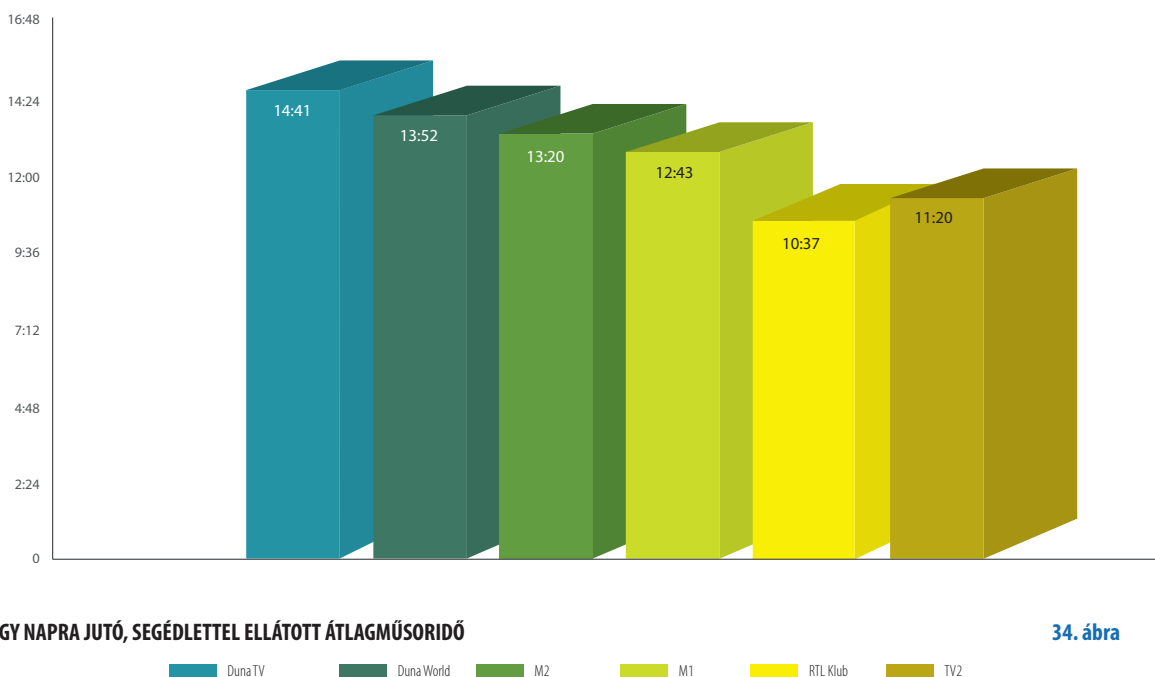
Az ellenőrzés a négy közszolgálati (M1, M2, Duna Televízió, Duna World) és a két országos kereskedelmi (RTL Klub, TV2) médiaszolgáltató programjára irányult. A hatóság minden hónapban a hat médiaszolgáltató összesen 24 véletlenszerűen kiválasztott műsornapját vizsgálta, vagyis valamennyi elemzésbe vont csatornán négy nap analízisét végezte el a 0 órától 24 óráig adásba kerülő műsorszámokra. A vizsgálat eredményei az ellenőrzésbe vont napok adatain és az azokból nyert átlagértékeken alapulnak.

6.2. A vizsgálat eredménye

Az év 288 műsornapjának elemzése során 6494 műsoróra analízisére került sor, melynek eredménye szerint a médiaszolgáltatók 2013-ban a műsoridő 56,6 százalékát látták el felirattal vagy jeltolmácsi segédlettel. Az előző évi akadálymentesített műsoridőhöz viszonyított jelentős növekedés a két órával megemelkedett napi kvóta követelménye mellett annak is köszönhető, hogy a médiaszolgáltatók az előírt óraszámnál jóval nagyobb mértékben növelték az akadálymentesített műsoridőt.

A hatóság vizsgálatának egyik fő szempontja a törvényben meghatározott kvóta teljesülésének ellenőrzése. A 2013-ra előírt napi nyolcórányi műsoridőt a médiaszolgáltatóknak a segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámokon túl kellett biztosítaniuk, valamint a programokat a 6 és 24 óra közötti műsorszámokban kellett közzétenniük.

A magas akadálymentesített óraszám ellenére a 288 vizsgált napon 52 napon nem teljesült az előírt kvóta. A kifogásolt napok többségénél a műsoridő egészére vonatkozóan ugyan megvalósult a nyolcórás követelmény, azonban annak egy része kívül esett a megjelölt időintervallumon. Figyelembe véve, hogy az akadálymentesített napi átlagműsoridő minden csatornán jóval meghaladta a nyolc órát, további javulás is elérhető lenne e téren, ha a médiaszolgáltatók biztosítanák a segédlettel ellátott műsorórák egyenletesebb elosztását az egyes napokon.

EGY NAPRA JUTÓ, SEGÉDLETTEL ELLÁTOTT ÁTLAGMŰSORIDŐ

34. ábra

■ Duna TV ■ Duna World ■ M2 ■ M1 ■ RTL Klub ■ TV2

M1	M2	Duna TV	Duna World	RTL Klub	TV2
12	9	0	19	2	10

A NAPI KVÓTÁT NEM TELJESÍTŐ NAPOK SZÁMA CSATORNÁNKÉNT

76. táblázat

Hallási fogyatékkal élők számára is befogadható műsorszámokat 2013-ban leghosszabb időtartamban a Duna Televízió adott közre. Valamivel kisebb óraszámokban kínált segédlettel ellátott műsorokat a Duna World, az M2 és az M1, míg a kereskedelmi csatornák már jóval elmaradva biztosítottak hozzáférést a műsoraikhoz az érintettek számára.

6.3. Segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámok

A médiaszolgáltatók kiemelt figyelmet fordítottak a hírműsorok akadálymentesítésére, így 2013-ban a híradók 99,5 százaléka segédlettel ellátva került a képernyőre. Az M1 és a Duna World csatornák híradóinak egy részén a felirat mellett jeltolmács is közreműködött. A feliratok igyekeztek az elhangzottakat pontosan megjeleníteni, de ennek ellenére a kiírások gyakran helytelenül és késve jelentek meg, vagy különböző hosszúságú időtartamokban teljesen hiányoztak. A helyszíni tudósítások és az interjúk egy része nem kapott segédletet, sok esetben még a nap folyamán később adásba kerülő ismétlésekben sem, noha az ismételt híradások képernyőre kerüléséig már rendelkezésre állt a feliratozáshoz szükséges idő.

A politikai tájékoztató műsorok akadálymentesítése terén nem történt jelentős előrelépés. Az érintett programoknak (*Közbeszéd, Heti Hírmondó, Az Este, Klubszoba, A Lényeg, Ma reggel, Napirend előtt*) átlagosan 40 százalékát, zömében a műsorszámok ismétléseit feliratozta a Duna TV, a Duna World és az M1. Az RTL Klub a vizsgált napokon átírással adta közre a politikai magazinműsorának minden adását, teljesítve ezáltal a vonatkozó törvényi előírásokat. A *Közbeszéd* című műsornál történt kísérlet a feliratozásra, azonban a szórványosan megjelenő, szövegből kiragadott mondatok még az elhangzottak tömör összefoglalójának sem voltak tekinthetők. Az M2 és a TV2 programkínálatában nem szerepelt az említett műsorszám.

A vizsgált napokon sugárzott időjárás-jelentéseknek és sporthíreknek egyaránt 98 százaléka felirattal vagy jeltolmács közreműködésével került adásba. Ugyanakkor a műsorszámok egy részén a feliratok minősége nem volt megfelelő, az időjárás-jelentések leírata nem egyezett az elmondottakkal, a sporthíreknél pedig gyakran hiányzott a segédlet a bejátszásokról és az interjúkról. A kereskedelmi tévék programjában az ellenőrzött napokon nem szerepeltek sporthírek.

Közérdekű közlemények a közszolgálati médiumok programjában fordultak elő, melyekben az információk minden esetben írásban, a hallássérült nézők számára is hozzáférhető módon jelentek meg.

Fogyatékkal élő személyek számára készített műsor az M1 és a Duna Televízió programjában szerepelt (*Esély, Akadálytalanul*). Mindkét műsor felirattal és jeltolmáccsal egyaránt ellátva került adásba.

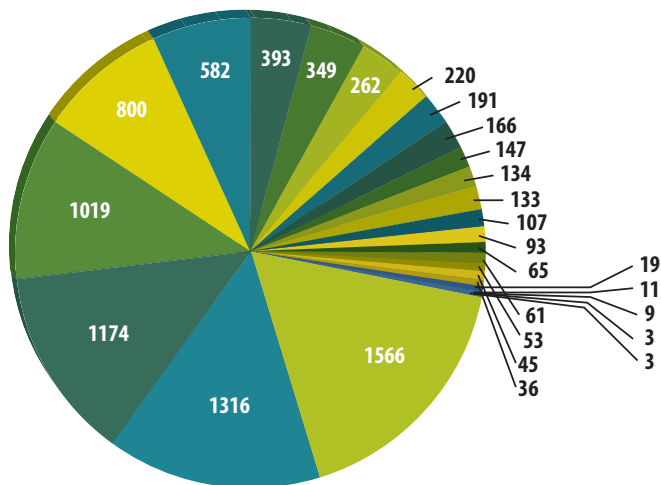
A nézők a rendszeresen jelentkező magazinok mellett más tematikájú műsorszámokban is láthattak fogyatékkal élőkkel foglalkozó szegmenseket, melyeket segédlettel mutattak be (pl. a Duna TV *Felelet az életnek* és a Duna World *Jövő-Időben* című műsora).

6.4. Műfaji kínálat

A hallássérült nézők a segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámok mellett a közszolgálati csatornákon sokszínű akadálymentesített programkínálatból választhattak. Az előző évhez hasonlóan a műfaji ranglista élére a hírműsorok és a sorozatok kerültek, melyeket a gyermekműsorok, az ismeretterjesztő programok és a mozifilmek követték. Kulturális műsorok, életmód- és információs magazinok, valamint realitássorozatok rendelkeztek még nagyobb arányban teletextes átírással. A leggazdagabb választékot az M1, a legszűkebb kínálatot pedig a két kereskedelmi médiaszolgáltató ajánlotta az érintett nézők számára. Az akadálymentesített napi óraszám folyamatos emelése mellett lényeges szempont, hogy a megnövekedett műsoridőt a szolgál-

tatók milyen tartalommal töltik meg. 2013-ban a nézők a korábbiakhoz képest több sorozatot, mozifilmet, életmódmagazint és szórakoztató műsort tekinthettek meg. Jelentősen nőtt a segédlettel ellátott vallási műsorok száma, valamint az M2 tematikus csatornává válása után háromszorosára emelkedett az akadálymentes gyermekprogramok aránya.

A kereskedelmi televíziók új műfajjal, a napi gyakorisággal vetített dokureality sorozatokkal jelentkeztek, mely programokat felirattal ellátva sugározták (*Családi titkok, A gyanú árnyékában, Csapdába csalva, Éjjel-nappal Budapest, Veled is megtörténhet!, Édes élet*). A műsorok jellemzője, hogy amatőr szereplők forgatókönyv alapján hétköznapi, valósan tűnő élethelyzeteket játszanak el. A nézettségi adatok szerint a sorozatok igen népszerűek, minden bizonnyal a hallássérült nézők érdeklődésére is számot tarthatnak. A realitysorozatok a segédlettel ellátott műsoridő 3,3 százalékát tették ki. A programkínálatot tekintve a kereskedelmi médiumoknak nem sikerült felzárkóznuk a gazdag választékot biztosító közszolgálati csatornához, repertoárjuk csak az említett realityműsorokkal bővült a vizsgált hónapok során.

AZ AKADÁLYMENTESÍTETT MŰSOROK MŰFAJAI MEGOSZLÁSA

35. ábra

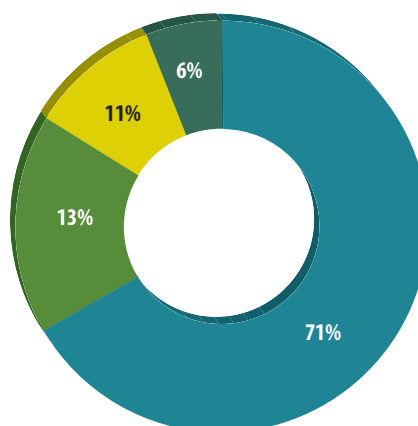
6.5. Jeltolmácsolás

2013-ban a hallássérült nézők számára nyújtott segítség 98 százalékban feliratot, döntő mértékben teletextátíratot jelentett. A jelyelvezett műsorok száma csökkent az előző évhez viszonyítva, az akadálymentesített műsoroknak mindössze két százalékán szerepelt jeltolmács. Elsősorban hírműsorok, parlamenti közvetítések, vallási programok, fogyatékkal élők számára készült érdekvédelmi műsorok és sport hírek voltak e segédlettel megtekinthetők a közszolgálati csatornákon, valamint esetenként az M1-en az adást záró himnusz is jelyvelven adták elő a szereplők. Az említett műsorok egy része mind felirattal, mind jeltolmáccsal rendelkezett. A gyerekcsatorna *Postás Pat* című animációs sorozatának egyes epizódjait jelyvelvi narrációval mutatták be. A kereskedelmi televíziók nem sugároztak jelyelvezett műsorszámot. A jelyvelvi tolmácsolással ellátott műsorok alacsony aránya a közszolgálati médiumok képviselői szerint a következő okoknak tudható be: egyrészt az élő bejelentkezéseknél a jeltolmács képernyőn való kötött elhelyezése lényegi, vizuális információvesztést okozhat, másrészt nagyobb műszaki, gazdasági kapacitást igényelne, mint amelyet a médiaszolgáltató anyagi és emberi erőforrásai lehetővé tesznek.

6.6. Figyelemfelhívás

A műsorszámok előtti figyelemfelhívásra és a teletextoldalszám közzétételére vonatkozó előírást az év végére maradéktalanul betartották. A minimális esetszámú mulasztás az első félévben mutatkozott, a negyedik negyedévben azonban a figyelmeztetés már minden teletextfelirattal ellátott műsorszám előtt látható volt.

Az akadálymentesített műsorszámok gyártási hely szerinti megoszlása megegyezett a korábbi években tapasztalt arányokkal. A médiaszolgáltatók 2013-ban is leggyakrabban hazai gyártású produkciókat láttak el segédlettel, melyeket az USA-ból és az európai országokból importált alkotások követtek. A megnövekedett akadálymentesített műsoridővel arányosan egyaránt nőtt a magyarországi, az amerikai és az egyéb országokban készült produkciók száma. Az Európában gyártott műsorszámok mennyisége megkétszereződött.

AZ AKADÁLYMENTESÍTETT MŰSORSZÁMOK GYÁRTÁSI HELY SZERINTI MEGOSZLÁSA

36. ábra

Az akadálymentesített műsorszámok akkor válnak valóban befogadhatóvá és élvezhetővé a hallássérült nézők számára, ha a segédlet pontosan megjeleníti az elhangzottakat és szinkronban van a képi történésekkel. A hatóság ezért kezdettől fogva kiemelt figyelmet fordít a hibák és hiányosságok feltárására. Az év első felében a feliratozás minősége nem javult, a megnövekedett műsoridővel együtt a hiányosságok mennyisége is szaporodott. A leggyakoribb hiba a felirat különböző időtartamú hiánya és aszinkronitása volt, ami minden médiumnál nagy számban jelentkezett. Jellemző volt a hibák ismétlődő előfordulása, valamint az anomáliák halmozott megjelenése, vagyis az adott műsorszámban egyaránt tapasztalható volt hiány, pontatlanság és aszinkronitás. Szintén gyakori problémának számított, hogy a késést a felirat olvashatlan gyorsasággal történő porgetésével hozták szinkronba a beszéddel, miáltal a szöveg egy része kiesett.

A feliratozás minőségének ellenőrzése során szeptemberben pozitív változás mutatkozott. Elsősorban az aszinkronitások száma csökkent, számottevően kevesebb esetszámban nehezítették a hallássérült nézők televíziózását a nem időben megjelenő feliratok. Az M2 feliratai a vizsgált napokon jóval pontosabbak voltak a korábbiakhoz képest, valamint a Duna Televízió, az M1 és a kereskedelmi csatornák felirataiban is mérséklődött a hibák száma.

A közszolgálati csatornák (M1, M2, Duna TV, Duna World) az előírtnál jóval nagyobb óraszámban akadálymentesítették a műsoraikat, 2013-ban naponta átlagosan 13,5 órányi programot láttak el segédlettel. A vizsgált napok 21 százalékában nem sikerült nyolcórányi feliratozott műsort sugározniuk a meghatározott intervallumban, egyedül a Duna Televízió teljesítette minden ellenőrzött napon ezt az elvárás.

A híradók akadálymentesítése közel 100 százalékos volt, a segédlethiány túlnyomó részben az árvízi helyzetről tudósító rendkívüli híradóknál jelentkezett. Az időjárás-jelentéseknek és a sporthíreknek egyaránt 98 százalékát látták el felirattal vagy jeltolmácsi segítséggel. Nagyobb mértékű hiányosság továbbra is a politikai tájékoztató műsorok esetében volt tapasztalható, melyeknek mindössze 40 százaléka, főként a műsorszámok másnapi ismétlései váltak elérhetővé az érintettek számára.

A közszolgálati médiumok mindegyike színes műfaji spektrummal rendelkezett, a segédlettel kötelezően ellátandó műsor-számok mellett főként sorozatokat, ismeretterjesztő és mozifilmeket sugároztak felirattal, valamint megtalálhatók voltak a kínálatban a dokumentumfilmek, a szórakoztató és vallási műsorok is. Az M1 és a Duna TV programjában rendszeresen szerepelt hallássérült emberek számára készült műsorszám, melyet minden esetben felirattal és jeltolmácsolással ellátva adtak közre. Az ismert külföldi szériák mellett magyar sorozatok is helyet kaptak a kínálatban. A Duna World repertoárján a populáris műfajok helyett nagyobb arányban szerepeltek vallási, ismeretterjesztő és kulturális programok, sőt segédlettel ellátott zenei műsorokat és színházi közvetítéseket is láthattak a nézők. A közszolgálati csatorna számos akadálymentesített, gyerekeknek szóló programot, esti mesét, színházi közvetítést, animációs és mozifilmet, valamint ifjúsági és vallási műsort tett számukra elérhetővé.

Jeltolmács közreműködésével híradót, sporthíreket, parlamenti közvetítést, valamint vallási programot és fogyatékkal élők számára készült érdekvédelmi műsort tekinthettek meg a hallássérült nézők. A közszolgálati csatornák túlnyomó részben magyar gyártású programokat akadálymentesítettek.

„Jeltolmács közreműködésével híradót, sporthíreket, parlamenti közvetítést, valamint vallási programot és fogyatékkal élők számára készült érdekvédelmi műsort tekinthettek meg a hallássérült nézők.”

Az M2 2013-tól tematikus csatornaként 20 óráig gyermek- és ifjúsági műsorokat sugároz, programjában a vizsgált médiumok között egyedülállóan magas a segédlettel vetített animációk és gyermekfilmek száma. Emiatta műfaji rangsor a többi közszolgálati csatornától eltérően alakult, szűkült a repertoár, radikálisan csökkent a hírműsorok, a dokumentumfilmek és az ismeretterjesztő műsorok száma. A megváltozott profilnak megfelelően magasabb arányban voltak láthatók a felnőtteknek szóló sorozatok mellett segédlettel sugárzott ifjúsági szériák is. Az M2 a második negyedévben rövidebb időtartamban sugározta adását, majd a harmadik negyedévben visszatért a 24 órás műsorszolgáltatáshoz. A műsoridő változásával párhuzamosan csökkent vagy nőtt a segédlettel vetített műsorórák mennyisége is. A kvótát nem teljesítő, a nyolc óra segédletes műsoridőt 6 és 24 óra között alulmúló napok száma a csatornánál a második félévben jelentősen, a felére csökkent. Az M2 feliratai a többi médiumhoz képest pontosabbak voltak.

A közszolgálati médiumok feliratos műsoraiban sok anomália fordult elő, leggyakrabban hiányok, valamint az elhangzottakkal tempójában vagy tartalmában nem egyező feliratok nehezítették a műsorszámok megértését az érintett nézők számára. Ismétlődő hibaként fordult elő, hogy a sporthírekben hiányzott a segédlet a bejátszásokról, interjúkról. Az M1-en és a Duna Worldön sugárzott *Ma reggel* című műsor időjárás-jelentéseiben a feliratok szövege más volt, mint ami elhangzott, a beszéd leirata helyett tömör összefoglalót olvashattunk csak a képernyőn. A felirattal közzétett műsorszámok előtt hét esetben hiányzott a figyelemfelhívás és a teletextoldalszám.

A vizsgált kereskedelmi médiaszolgáltatók (RTL Klub, TV2) az előző évhez képest jóval több műsort akadálymentesítettek. Mindkét csatorna a hírműsorait segédlettel ellátva sugározta, az RTL Klub a politikai magazinműsorát is felirattal vetítette a vizsgált napokon. Fogyatékkal élőknek készített műsor, közérdekű közlemény, sporthírek és jeltolmácsolt műsorszám egyik kereskedelmi csatorna programjában sem szerepelt.

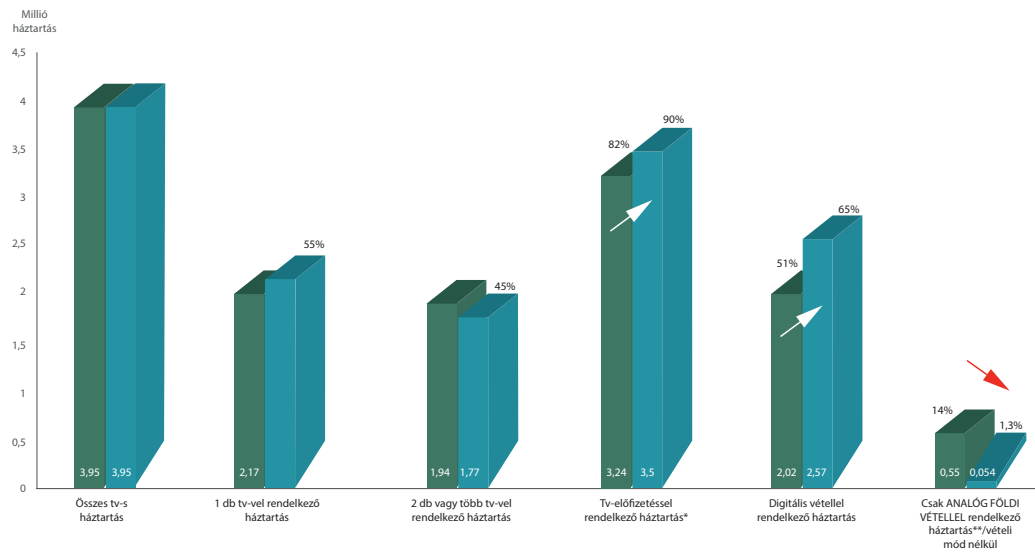
Az RTL Klub naponta átlagosan tíz és fél óra programot feliratozott 2013-ban, ami az akadálymentesített műsoridő jelentős növekedését jelentette. További előrelépés, hogy a vizsgált napok 96 százalékában teljesítette a nyolcórás követelményt a 6 és 24 óra közötti műsoridőben. A csatorna az időjárás-jelentéseket 97 százalékban akadálymentesítette. A segédlettel ellátott programoknak több mint a fele magyarországi, 26 százaléka amerikai gyártásban készült. A felirattal vetített műsorszámok előtt négy esetben hiányzott a figyelemfelhívás és a teletextoldalszám. A műfaji repertoár számottevően nem bővült, a második legszerényebb kínálatot az RTL Klub nyújtotta. Legnagyobb számban a hírműsorok és a sorozatok kaptak segédletet, majd a gyerekeknek készült rajzfilmek, a realityszériák és a riportmagazinok következtek. Az RTL Klub hétköznapokon és hétvégén egyaránt rendszeresen sugárzott segédlettel ellátott gyermekprogramokat. A hatóság a feliratokban sok hibát regisztrált, hiány, pontatlanság és aszinkronitás számos műsorban fordult elő, gyakorta halmozódó jelleggel. Ismétlődően tapasztalható volt, hogy egyes műsorok felirataiban nem az elhangzott szöveg jelent meg.

A TV2 naponta átlagosan több mint 11 órányi programot feliratozott, ennek ellenére a vizsgált napok 21 százalékánál így sem teljesült az előírt óraszám a 6 és 24 óra közötti műsoridőben. Egy kivétellel minden időjárás-jelentés feliratozva került képernyőre, és a teletextfelirattal rendelkező műsorszámok előtt mindig megjelent a figyelemfelhívás is. Politikai tájékoztató műsor nem, akadálymentesített gyermekműsor pedig csak minimális esetszámmal szerepelt a vizsgált napok programjában. A segédlettel ellátott műsorszámok háromnegyede hazai gyártásban készült, melyeken kívül az USA-ból importált produkciók kerültek nagyobb számban feliratozva a képernyőre. A műfaji repertoár kismértékben bővült, elsősorban a hírműsorok, sorozatok, az életmódmagazinok kaptak segédletet, valamint a mozifilmeket és a realityműsorokat tették hozzáférhetővé. Az év első felében gyakran fordultak elő hibák a feliratokban, a negyedik negyedévben azonban az anomáliák száma redukálódott, a feliratok pontosabbá váltak.

Összefoglalva megállapítható, hogy a médiaszolgáltatók akadálymentesítő gyakorlatában 2013-ban pozitív tendenciák mutatkoztak. Elsősorban mennyiségi javulás történt (a napi óraszám betartása, a segédlettel kötelezően ellátandó műsorok feliratozása, a figyelemfelhívások hiányának csökkenése). A törvény által előírtnál jóval nagyobb mértékben nőtt a felirattal ellátott műsorórák száma, valamint több kulturális, szórakoztató, vallási és gyermekműsor szerepelt a kínálatban. Érzékelhető, hogy a televíziók fokozott figyelmet fordítottak a hírműsorok és a fogyatékkal élők számára készült műsorok akadálymentesítésére, valamint igyekeztek a kedvelt műsorokat nagyobb számban hozzáférhetővé tenni a hallássérült nézők számára. A közszolgálati médiumok gazdag műfaji kínálatot biztosítottak, melyben a sportközvetítéseken kívül minden népszerű műsor megtalálható volt. Pozitívum, hogy valamennyi csatorna a törvényben meghatározottnál magasabb óraszámban tette hozzáférhetővé műsorait, ugyanakkor a kívánalmat meghaladó bőséges akadálymentesített műsoridő nem egyenletes eloszlása miatt a vizsgált napok egy része nem felelt meg a követelménynek. A politikai tájékoztató műsorok és az élő tudósítások akadálymentesítése továbbra is megoldatlan, valamint a feliratozás minősége sem javult számottevően, tekintve, hogy a korábban feltárt anomáliák a vizsgált periódusban is nagy számban fordultak elő.

MELLÉKLET: Médiafogyasztási adatok (2012–2013)

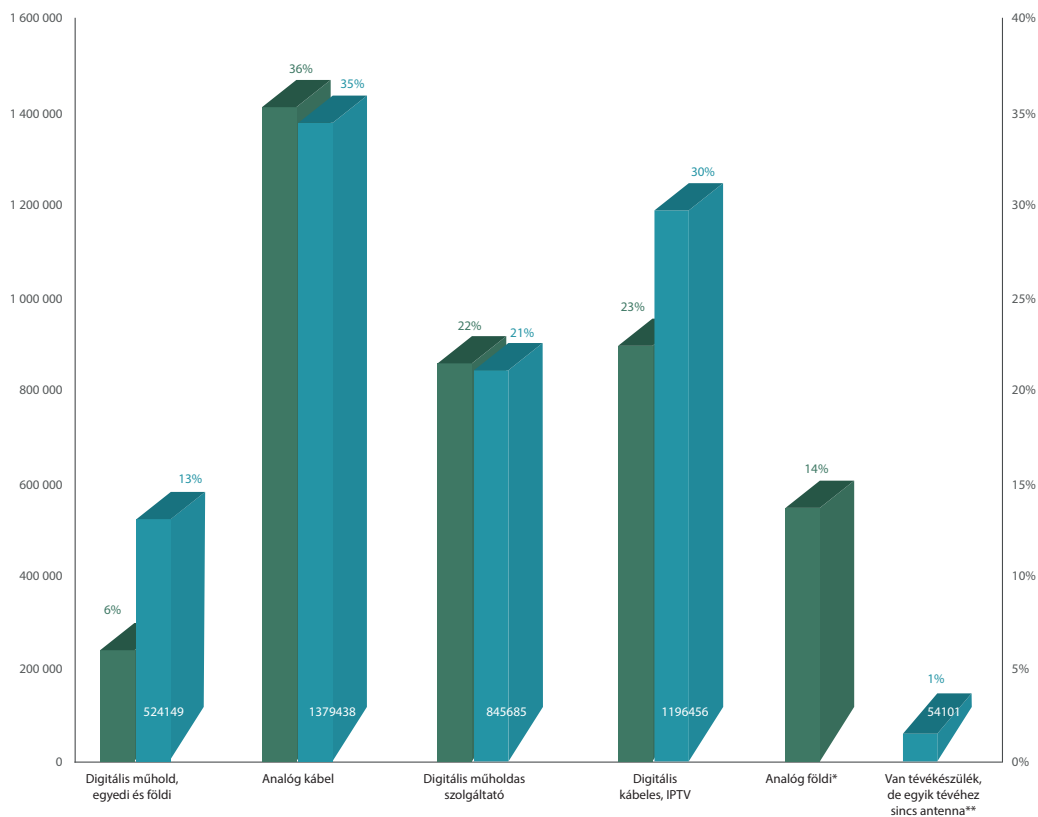

MAGYAR HÁZTARTÁSOK TELEVÍZIÓS ELLÁTOTSÁGA ÉS VÉTELI MÓDJA

■ 2012 ■ 2013

* Tv-előfizetéssel rendelkezik minden olyan háztartás, amely rendszeres díjat fizet a szolgáltatásért, azaz analóg vagy digitális kábeltvé-előfizetéssel, valamelyik szolgáltatónál műholdas előfizetéssel, illetve IPTV-szolgáltatással rendelkezik.

** 2013. november–decemberi adatfelvétel (ES13).

A HÁZTARTÁSOK MŰSORVÉTELI PLATFORMMEGOSZLÁSA

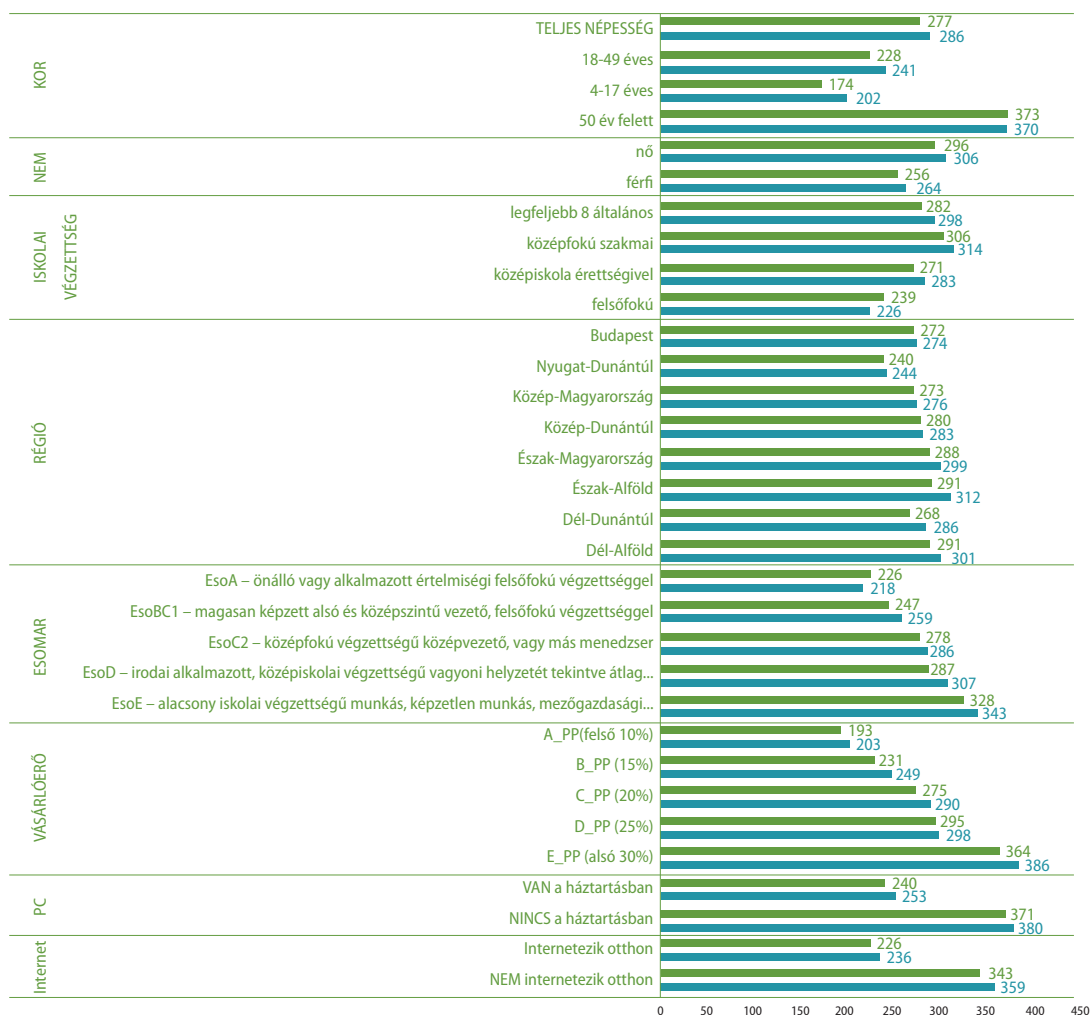
2012 22% 2012 % 2013 21% 2013 %

2

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft.

* 2013 decembereben az analog földi műsorszórás lekapcsolása után szinte minden, csak analog földi vétellel rendelkező háztartás átváltott más vételi módra.

** Nielsen Közönségmérés, alapozó adatfelvétel 2013, adatfelvétel ideje: 2013. november–december.

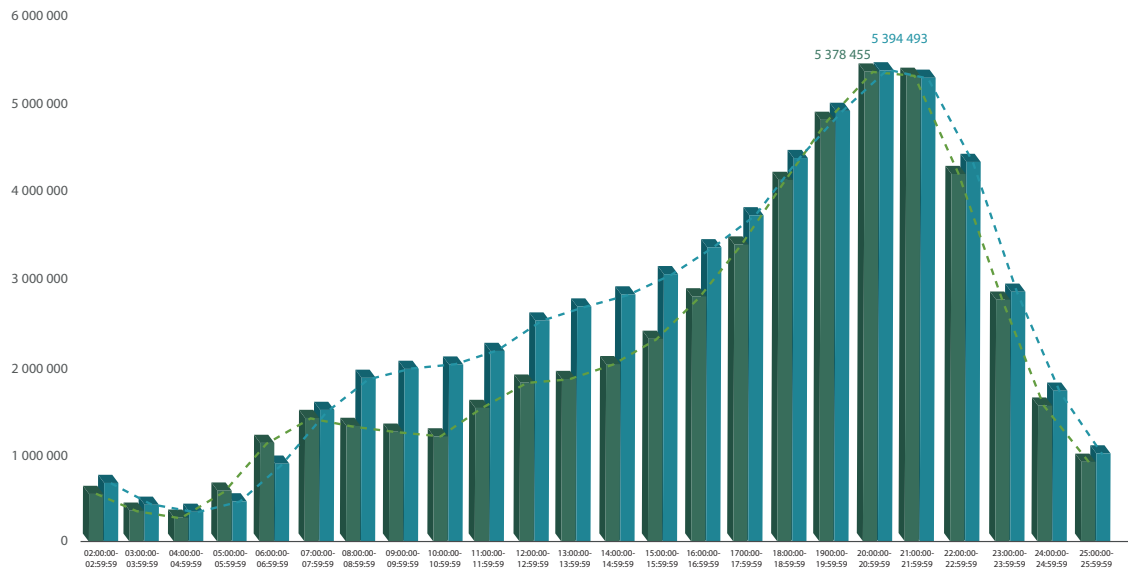
A TELEVÍZIÓZÁSRA FORDÍTOTT IDŐ NAPI ÁTLAGA (PERCBEN) KÜLÖNBÖZŐ NÉZŐI CSOPORTOK KÖRÉBEN (ATV⁽⁵⁷⁾, PERCBEN) (DVD, VIDEOJÁTÉK, VIDEOHASZNÁLAT NÉLKÜL, EGÉSZ NAP)

3

2012 2013

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

⁽⁵⁷⁾ATV (Average Time Viewing) – egy főre jutó nézett idő. A napi tévézés alakulását mérő mutató jelentése: a célcsoport tagjai átlagosan hány percig nézték az eseményt.

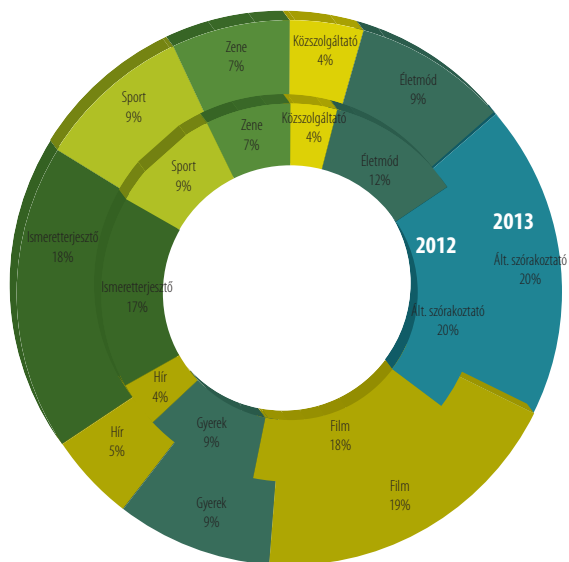
TELEVÍZIÓK ÁTLAGOS NAPI ELÉRÉSE (RCH⁽⁵⁸⁾, FŐ) IDŐSOROS BONTÁSBAN (VIDEOCSATORNA NÉLKÜL, TELJES NÉPESSÉG)

4

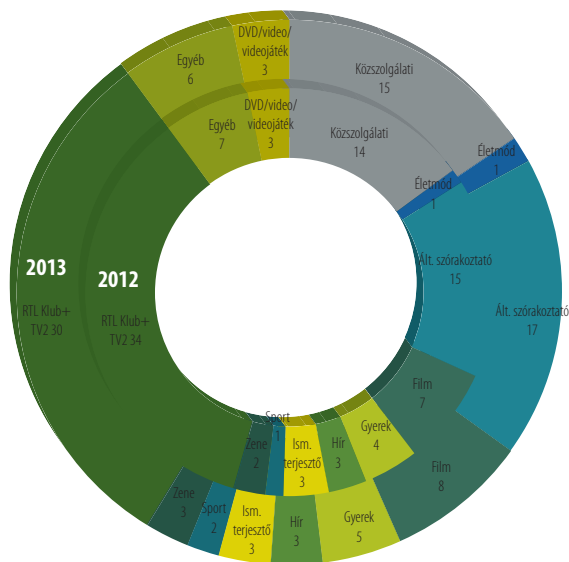
■ 2013 hétköznap ■ 2013 hétvége - - - 2012 hétköznap - - - 2012 hétvége

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

⁽⁵⁸⁾ RCH – elért közönség: ez a mutató jelzi, hogy a célcsoport mekkora részét érte el az esemény legalább egy percig, azaz a vizsgált eseményt legalább egy percig nézők számát mutatja.

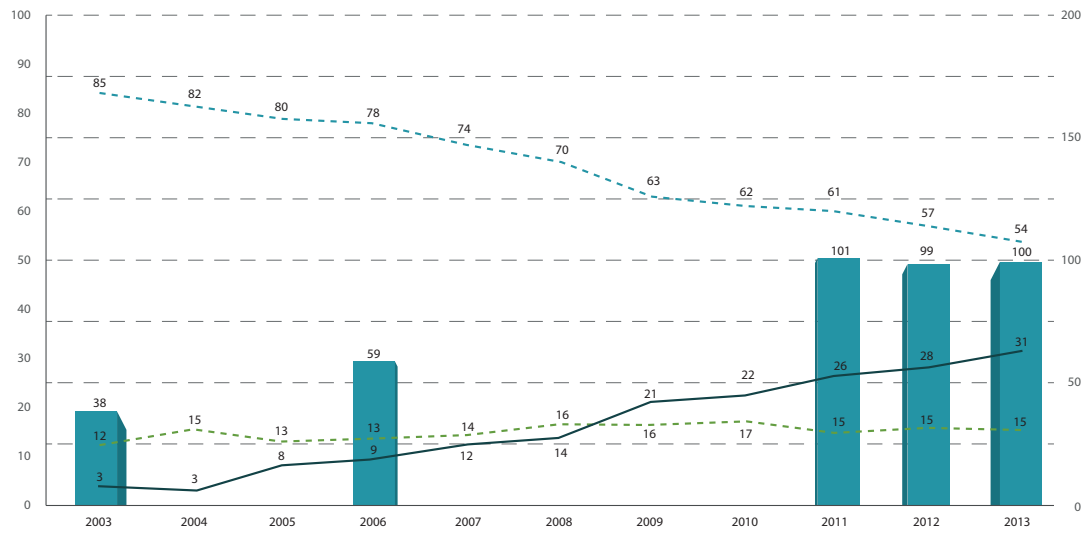
Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft.

A MAGYAR NYELVŰ TELEVÍZIÓK MEGOSZLÁSA TEMATIKA SZERINT ÉS AZ EGYES CSATORNACSOPORTOK KÖZÖSSÉGARÁNYA (SHR%⁽⁵⁹⁾) (TELJES NÉPESSÉG, EGÉSZ NAP)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

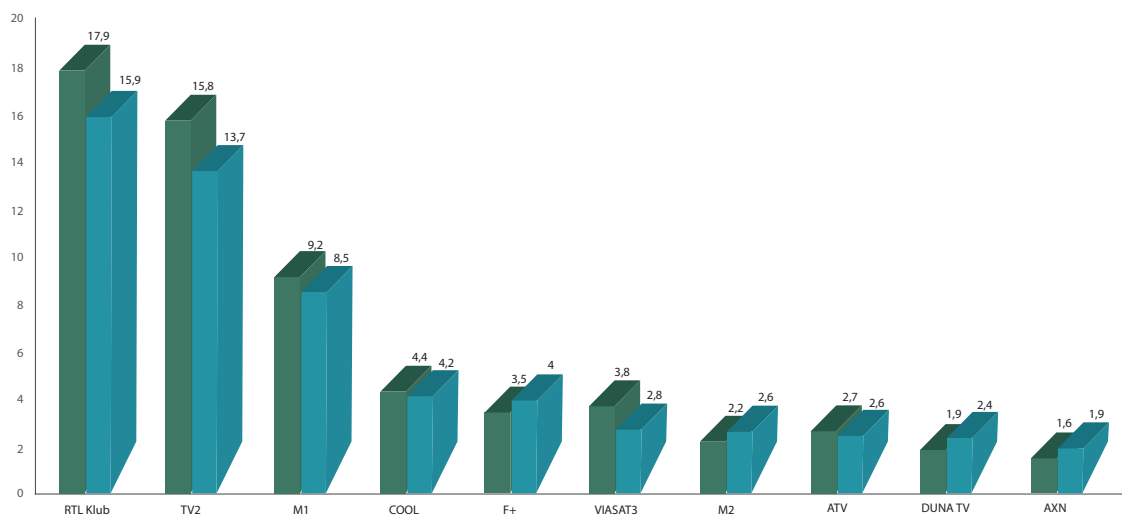
⁽⁵⁹⁾ Share-SHR%, közönségarány: ez az arányszám mutatja, hogy az esemény ideje alatt az összes tévé nézővel töltött időnek mekkora részét fordították a nézők a vizsgált esemény nézésére.

A MAGYAR ÉS KÜLFÖLDI JOGHATÓSÁG ALÁ TARTOZÓ TELEVÍZIÓK KÖZÖNSÉGARÁNYÁNAK (SHR%) ÉS SZÁMÁNAK VÁLTOZÁSA (TELJES NÉPESSÉG, EGÉSZ NAP)

■ magyar nyelvű csatornák száma
 - - - magyar joghatóság
 — külföldi joghatóság
 - - - videocsatorna és az egyéb kategóriába sorolt csatornák

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

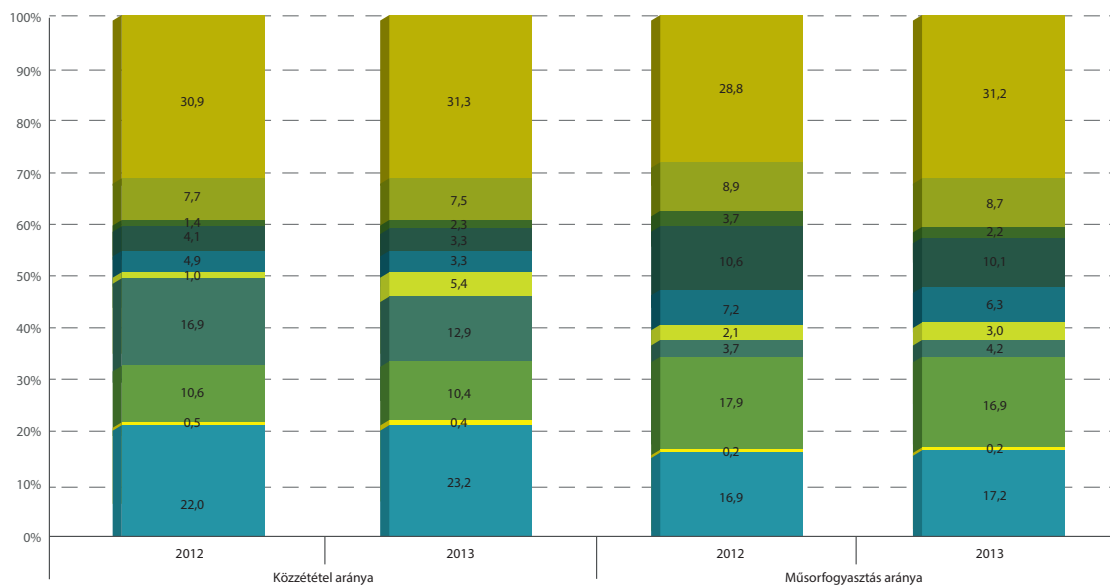

A LEGNÉZETTEBB TELEVÍZIÓK KÖZÖNSÉGARÁNYÁNAK (SHR%) VÁLTOZÁSA (TELJES NÉPESSÉG, EGÉSZ NAP)

7

■ 2012 ■ 2013

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

MŰSORTÍPUSOK KÖZZÉTÉTELI ÉS FOGYASZTÁSI ARÁNYA⁽⁶⁰⁾ (TELJES NÉPESSÉG, EGÉSZ NAP, A MŰSORIDŐ SZÁZALÉKÁBAN, ILL. RST%⁽⁶¹⁾)

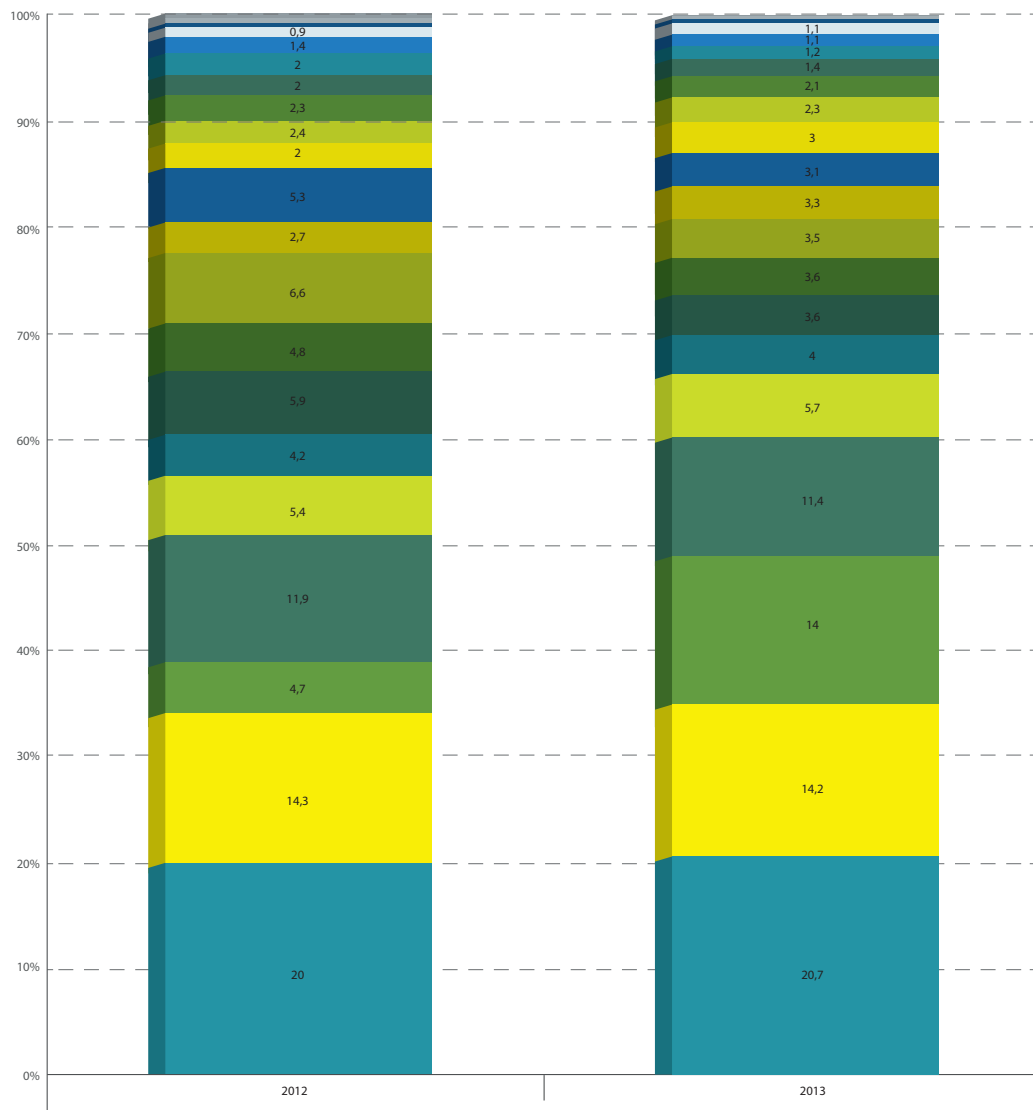
8

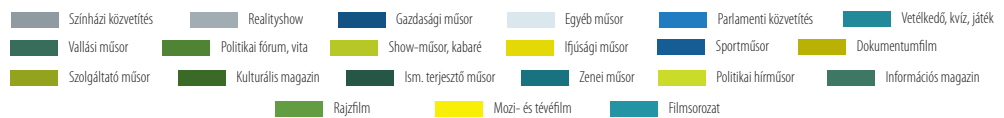
Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft.

⁽⁶⁰⁾ 31 médiaszolgáltató adata: ATV, AXN, Cartoon Network, CBS Reality, Comedy Central, Cool, Discovery Channel, Disney Channel, Duna TV, Duna World, Fem3, Film+, Film+2, Life Network, M1, M2, Muzsika TV, National Geographic Channel, OzoneNetwork, Prizma TV, Pro 4, RTL II, RTL Klub, Sorozat+, Story4, Story5, TV2, UNIVERSAL Channel, Viasat3, Viasat6, VIVA (az adatok összehasonlíthatósága érdekében csak azokat a csatornákat vettük figyelembe, amelyek mindkét időszakban szerepeltek a műsorcím-adatbázisban).

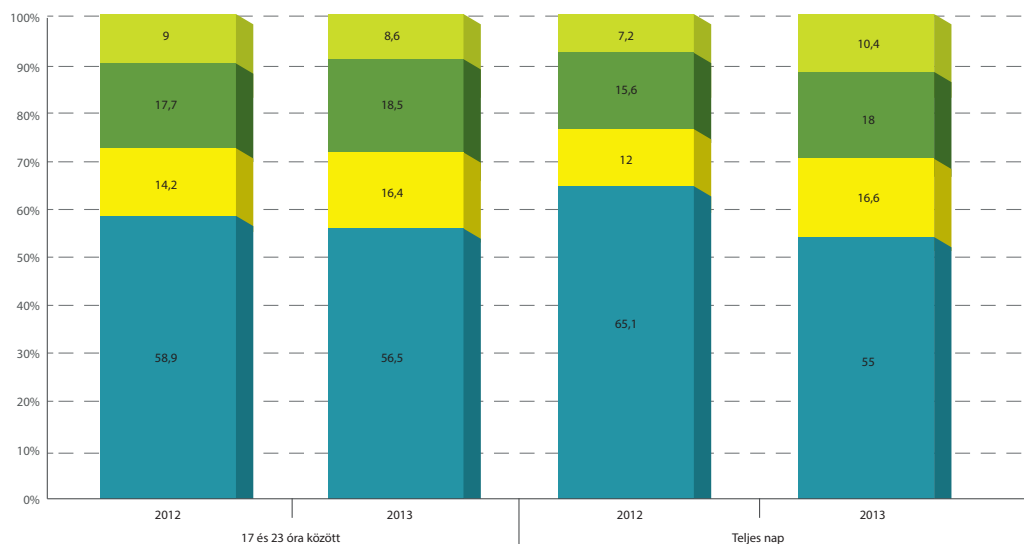
⁽⁶¹⁾ RST%: A tipológia részesedése a teljes műsorforgasztás arányából.

A HÁROM KÖZSZOLGÁLATI (M1, M2, DUNA TV) ÉS A KÉT ORSZÁGOS KERESKEDELMI (TV2, RTL KLUB) MÉDIASZOLGÁLTATÓ MŰSORKÍNÁLATÁNAK MEGOSZLÁSA MŰSORTÍPUSOK SZERINT (%) (NETTÓ MŰSORIDŐRE VETÍTVE)

Forrás: NMHH

A HÁROM KÖZSZOLGÁLATI (M1, M2, DUNA TV) ÉS A KÉT ORSZÁGOS KERESKEDELMI (TV2, RTL KLUB) MÉDIASZOLGÁLTATÓ MŰSORKÍNÁLATÁNAK MEGOSZLÁSA GYÁRTÁSI HELY SZERINT (%) (NETTÓ MŰSORIDŐRE VETÍTVE)

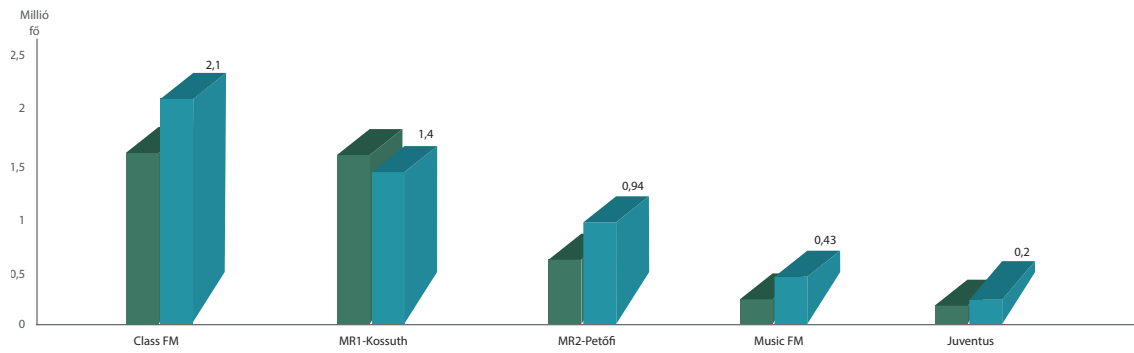
magyar európai amerikai (USA és Kanada) egyéb

Toplista ismétlések nélkül	Abszolút rangsor	Műsor	Csatorna	Kezdés	Befejezés	Dátum	Nézőszám (r) AMR	AMR %	SHR %
1.	1	X-Faktor (tehetségkutató) – Válogatás	RTL KLUB	19:59:41	21:45:27	2013.09.22	2 390 564	26	46,7
2.	7	Az ének iskolája (magyar szórakoztató műsor)	TV2	19:44:20	21:40:39	2013.06.16	1 792 067	19,5	40,2
3.	8	Barátok közt	RTL KLUB	20:43:06	21:17:35	2013.01.04	1 702 280	18,5	33,1
4.	13	Híradó	RTL KLUB	18:29:35	19:09:00	2013.01.16	1 610 533	17,5	36,1
5.	40	Fókusz	RTL KLUB	20:18:18	20:43:32	2013.01.14	1 523 448	16,6	29,4
6.	42	A kód (kvízshow)	RTL KLUB	19:13:57	20:00:49	2013.01.02	1 519 021	16,5	30,0
7.	61	Cobra 11	RTL KLUB	18:58:17	19:56:55	2013.01.06	1 482 528	16,2	27,7
8.	71	Tűzijáték 2013	M1	20:58:42	21:30:18	2013.08.20	1 468 201	16	31,2
9.	83	A gyanú árnyékában (magyar dokureality)	RTL KLUB	17:27:13	18:22:18	2013.01.04	1 443 292	15,7	37,2
10.	107	A zöld íjász (amerikai filmsorozat)	RTL KLUB	21:30:06	22:10:08	2013.02.01	1 421 610	15,5	32,4
Top5 műsorok									
TV2	7	Az ének iskolája (magyar szórakoztató műsor)	TV2	19:44:20	21:40:39	2013.06.16	1 792 067	19,5	40,2
	143	Tények	TV2	18:29:51	18:54:02	2013.03.17	1 371 680	14,9	27,4
	172	Napló	TV2	18:56:41	19:54:16	2013.01.27	1 341 808	14,6	25,8
	193	Családi titkok (magyar reality)	TV2	19:21:48	20:21:09	2013.02.13	1 312 607	14,3	26,9
	267	A 40 milliós játszma (játékshow)	TV2	19:18:34	19:59:09	2013.02.25	1 209 546	13,2	24,9
M1	71	Tűzijáték 2013	M1	20:58:42	21:30:18	2013.08.20	1 468 201	16	31,2
	295	Forma–1-közvetítés	M1	13:14:27	16:15:26	2013.07.28	1 178 497	12,8	39,4
	300	A Dal 2013	M1	20:15:13	22:34:27	2013.03.02	1 173 441	12,8	25,1
	333	Eurovíziós dalfesztivál	M1	21:00:03	0:30:17	2013.05.18	1 133 134	12,3	32,6
	532	Telesport vb-selejtező	M1	20:15:04	22:32:10	2013.03.22	980 105	10,7	20,3
Viasat3	2787	Különbön dühbe jövünk (amerikai filmvígjáték)	VIASAT3	18:50:08	20:54:00	2013.10.23	320 176	3,5	6,4
	2832	Az elveszett világ – Jurassic Park 2. (amerikai kalandfilm)	VIASAT3	19:16:15	21:52:13	2013.08.31	316 654	3,4	8,0
	3110	New York-i helyszínelők (amerikai krimisorozat)	VIASAT3	21:01:06	21:55:28	2013.12.29	294 292	3,2	6,2
	3202	CSI (amerikai krimisorozat)	VIASAT3	19:59:52	20:54:01	2013.12.29	287 805	3,1	5,8
	3845	Két pasi – meg egy kicsi (am. vígjátéksorozat)	VIASAT3	20:55:15	21:20:16	2013.07.02	251 402	2,7	5,8
F+	1322	Die Hard 4.0 – Legdrágább az életed	F+	20:30:39	23:01:28	2013.04.01	626 398	6,8	13,5
	1850	Hat töltny ára	F+	21:00:32	22:58:09	2013.01.02	445 787	4,9	10,6
	2034	A szállító 2.	F+	20:50:40	22:35:13	2013.03.02	409 711	4,5	9,0
	2255	Született pusztító	F+	21:00:05	22:41:04	2013.01.01	377 965	4,1	8,6
	2414	A feláldozhatók	F+	20:31:01	22:21:59	2013.03.29	358 251	3,9	7,7
Cool TV	2217	A feláldozhatók	COOL	21:00:38	22:56:59	2013.03.16	382 276	4,2	9,3
	2377	Másnaposok	COOL	21:02:14	22:54:32	2013.12.21	362 635	4	9,6
	2488	Dr. Csont	COOL	21:15:07	22:06:28	2013.01.17	350 199	3,8	7,9
	2558	Neveletlen hercegnő 2.	COOL	20:47:56	23:01:07	2013.03.23	342 445	3,7	8,1
	2653	Angyalok és démonok	COOL	20:00:19	22:35:36	2013.05.20	332 468	3,6	7,5
Duna TV	675	Sissi – Sorsdöntő évek	DUNA TV	19:05:29	20:48:50	2013.12.27	907 468	9,9	18,7
	800	Sissi – Az ifjú császárné	DUNA TV	19:01:52	20:42:50	2013.12.26	856 573	9,3	17,5
	1017	Sissi	DUNA TV	18:59:46	20:40:40	2013.12.25	735 700	8	15,2
	1408	Lúdas Matyi (magyar játékfilm)	DUNA TV	20:57:01	22:38:17	2013.12.27	586 827	6,4	13,3
	1443	Indul a bakterház (magyar TV-film)	DUNA TV	21:16:23	22:22:45	2013.08.08	572 938	6,2	14,7
M2	3128	Lúdas Matyi (magyar animációs film)	M2	18:47:12	19:57:05	2013.03.15	292 777	3,2	5,7
	3428	Grimm legszebb meséiből - Cszmász Kandúr	M2	10:53:32	11:52:07	2013.11.24	272 914	3	12,8
	3446	Tüskevár (magyar ifjúsági filmsorozat)	M2	15:55:30	16:27:08	2013.07.28	272 203	3	8,8
	3580	Telesport – Otp Bank Liga	M2	21:02:15	23:02:22	2013.08.10	264 954	2,9	7,5
	3742	Híradó este	M2	21:22:21	22:02:17	2013.06.08	256 953	2,8	5,9

A 10 LEGNÉZETTEBB MŰSOR, ILLETVE A LEGNAGYOBB KÖZÖNSÉGARÁNYT ELÉRT KERESKEDELMI ÉS KÖZSZOLGÁLATI TELEVÍZIÓK LEGNÉZETTEBB MŰSORAI (2013) (TELJES NÉPESSÉG, EGÉSZ NAP)

11

Forrás: Nielsen Médiautató Kft./NMHH Monitoring

A LEGHALLGATOTTABB RÁDIÓK (2013) [NAPI ELÉRÉS, REACH (FŐ), TELJES NÉPESSÉG (15+)]

12

■ 2012* ■ 2013**

Forrás: Ipsos Média-, Reklám-, Piac- és Véleménykutató Zrt./NMHH

* Ipsos Média-, Reklám-, Piac- és Véleménykutató Zrt./NMHH

** TNS-Hoffmann-Mediameter 2013. október–december.

	%		Változás 2013/2012
	2012	2013	
Juventus	43,4%	44,9%	1,5%
Kossuth rádió	46,7%	42,3%	-4,4%
Class FM	35,8%	36,3%	0,5%
Petőfi Rádió	33,4%	32,0%	-1,4%
Music FM	22,7%	23,1%	0,4%

A MAGYAR ZENE ARÁNYA A LEGHALLGATOTTABB RÁDIÓKBAN

13

Forrás: RadioMonitor/NMHH

	Előadó	Cím	Lejátszás (db)
1.	Swedish House Mafia feat. John Martin	Don't You Worry Child	10 804
2.	Pitbull feat. Christina Aguilera	Feel This Moment	9 976
3.	Daft Punk feat. Pharrell Williams	Get Lucky	9 912
4.	Bruno Mars	Locked Out Of Heaven	9 601
5.	Robin Thicke feat. T.I. & Pharrell	Blurred Lines	9 450
6.	Avicii feat. Aloe Blacc	Wake Me Up	8 902
7.	Avicii vs. Nicky Romero	I Could Be The One (Nicktim)	8 489
8.	Will.I.Am feat. Britney Spears	Scream & Shout	8 375
9.	Olly Murs feat. Flo Rida	Troublemaker	8 161
10.	Calvin Harris feat. Ellie Goulding	I Need Your Love	8 085

A RÁDIÓK ÁLTAL LEGTÖBBET JÁTSZOTT KÜLFÖLDI ZENESZÁMOK (2013)

14

Forrás: RadioMonitor/NMHH

	Előadó	Cím	Lejátszás (db)
1.	Radics Gigi	Vadonatúj érzés/Daydream	8 239
2.	Kállay-Saunders András	My Baby	8 236
3.	Rúzsza Magdolna	Szerelem	7 623
4.	ByeAlex	Kedvesem	6 648
5.	Oláh Gergő	Törj ki a csendből!/Breaking The Silence	6 220
6.	Plastikhead feat. Gáspár Laci	A szeretet él/Nobody Says	6 061
7.	Caramel	Jelenés	5 655
8.	Mohamed Fatima	Nem baj	5 407
9.	Zséda	Dance	5 303
10.	Radics Gigi	Úgy fáj/Over You	5 101

A RÁDIÓK ÁLTAL LEGTÖBBET JÁTSZOTT MAGYAR ZENESZÁMOK (2013)

15

Forrás: RadioMonitor/NMHH Monitoring

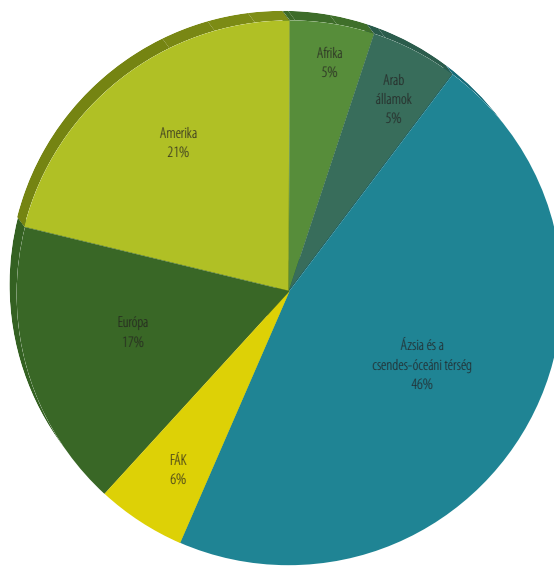
HAZAI INTERNET-ELŐFIZETÉSEK SZÁMA HOZZÁFÉRÉSI SZOLGÁLTATÁSOK SZERINT

16

Forrás: KSH stAdat

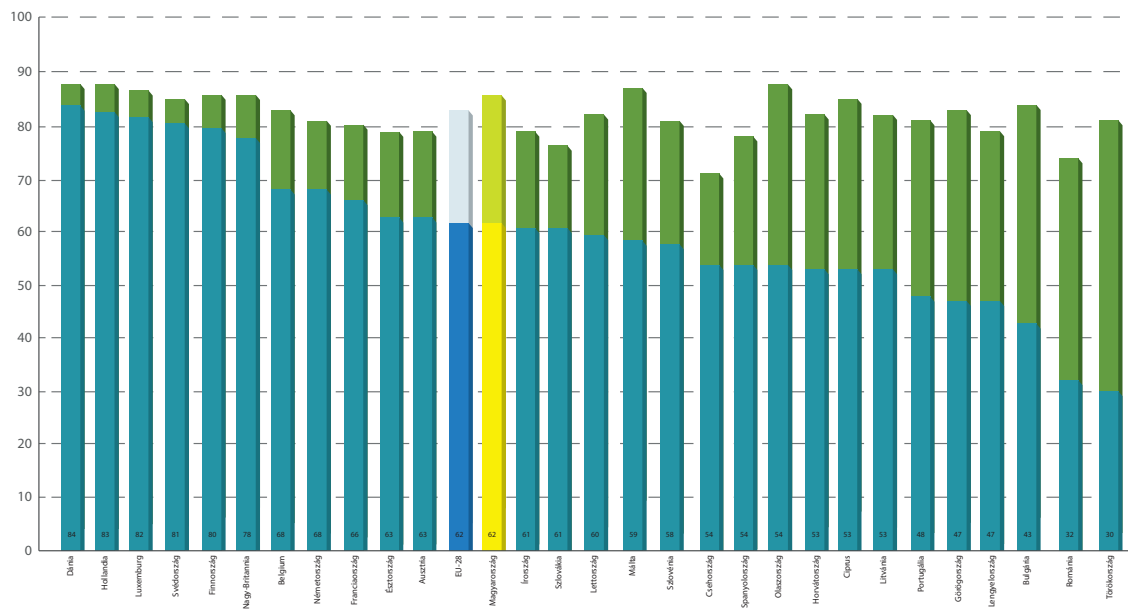
Térség	Internethasználók (millió fő)	Internetpenetráció (apopuláció százalékában)
Afrika	140	16,3%
Arab államok	141	37,6%
Ázsia és a csendes-óceáni térség	1 269	31,9%
FÁK	145	51,9%
Európa	467	74,7%
Amerika	582	60,8%
Világ összesen	2 749	38,8%

AZ INTERNETPENETRÁCIÓ ALAKULÁSA NEMZETKÖZI SZINTEN

17

ITU World Telecommunication/ICT Indicators database

AZ INTERNETHASZNÁLAT ALAKULÁSA EURÓPÁBAN

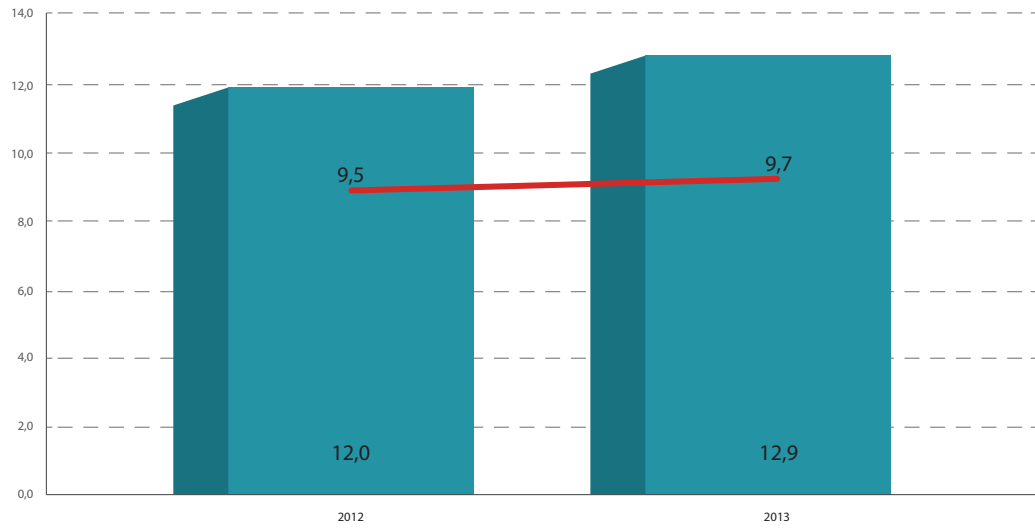
■ Internethasználó: naponta, majdnem mindennap
 ■ Internethasználó: soha

Hely	Webhely	Látogatók száma	Látogatók (napi átlag)	Oldal-letöltés	Elérés a netezőknél
1.	blog.hu	1 733 700	398 163	38 747 788	35,54%
2.	origo.hu	1 540 793	513 085	96 745 385	31,58%
3.	startlap.hu	1 323 313	451 902	86 080 322	27,13%
4.	nlcafe.hu	1 303 159	287 506	26 836 779	26,71%
5.	freemail.hu	1 297 977	552 243	211 615 945	26,61%
6.	hir24.hu	1 282 520	347 128	35 533 594	26,29%
7.	port.hu	1 239 757	270 477	62 524 447	25,41%
8.	index.hu	1 196 890	427 716	114 129 714	24,53%
9.	arukereso.hu	1 086 056	141 312	28 692 757	22,26%
10.	argep.hu	1 053 858	131 184	13 366 895	21,60%

TOP10 – A MAGYAR INTERNETHASZNÁLÓK ÁLTAL LEGGYAKRABAN LÁTOGATOTT WEBOLDALTÍPUSOK (2013. DECEMBER, 15+ BELFÖLDI KÖZÖNSÉG)

19

Forrás: Ipsos – Gemius SA; Gemius/Ipsos Fusion Data

HAZAI FILMFORGALMAZÁSI ADATOK (BECSÜLT ÉRTÉKEK)

20

■ Jegybevétel (milliárd Ft) ■ Nézőszám (millió)

Forrás: Nemzeti Filmiroda

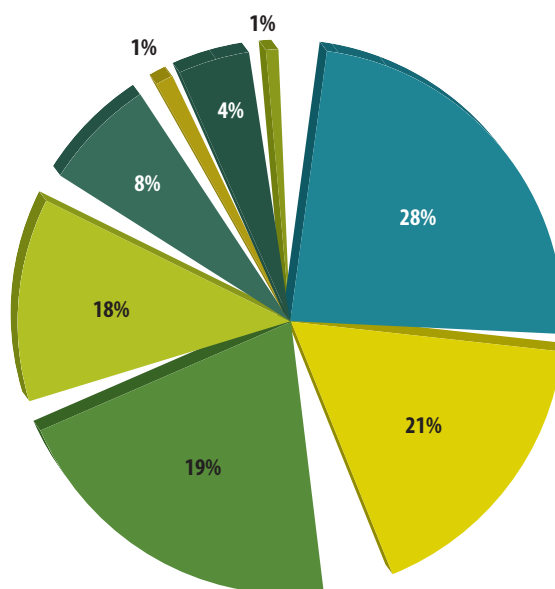
Toplista (nettó nyomott rangsor alapján)	A kiadvány címe	2012. I. félév			2013. I. félév		
		Nettó nyomott	Összes értékesített	Összes terjesztett	Nettó nyomott	Összes értékesített	Összes terjesztett
1	Helyi Téma	694 079	0*	691 006	687 247	0*	684 881
2	Nők Lapja	261 489	210 304	212 607	256 517	206 620	209 250
3	Story	265 355	192 168	193 858	234 775	167 761	169 585
4	Kiskegyed	236 109	195 298	196 406	227 258	191 187	191 404
5	Gyógyhír Magazin	224 533	0*	222 825	214 558	0*	214 338
6	Színes RTV	221 769	171 086	172 322	206 332	165 108	166 483
7	Blikk	225 491	166 325	167 540	201 933	147 010	148 193
8	Vasárnapi Blikk	185 061	132 614	133 430	170 491	121 465	122 240
9	Patika Magazin	182 892	164 990	182 313	166 768	150 078	166 700
10	TVR Hét	165 567	138 190	138 554	147 625	122 067	122 166
11	Blikk Nők	137 549	99 374	100 096	132 824	97 154	97 906
12	Kétheti RTV műsormagazin	129 678	100 767	101 149	124 224	94 914	95 191
13	Vasárnap Reggel	155 798	134 432	137 116	123 558	101 531	103 711
14	Meglepetés	125 346	95 978	97 288	122 206	86 811	88 154
15	Észak-keleti Napló	122 819	117 474	121 291	111 501	107 475	109 589
16	Best	125 383	90 414	91 948	108 640	76 347	77 914
17	Bors	113 117	75 251	75 784	103 766	69 187	69 485
18	Hot!	106 367	75 171	75 832	101 934	70 951	71 634
19	Szabad Föld	105 940	88 818	90 148	98 132	82 828	83 565
20	Vasárnapi Bors	92 559	60 909	61 187	83 149	55 384	55 656
jelentősebb, politikai, gazdasági és sportlapok							
26	Nemzeti Sport	77 621	55 966	56 833	73 710	50 757	51 536
29	Kisalföld	70 693	67 846	68 410	68 637	65 540	66 591
31	HVG	70 967	53 622	54 659	63 504	46 188	47 085
32	Népszabadság	70 551	58 077	58 867	61 506	50 161	51 078
35	Magyar Nemzet	58 761	42 072	42 244	56 325	38 919	39 089
66	Népszava	31 634	18 181	18 518	29 864	15 554	15 772
71	168 Óra	28 640	19 124	19 689	27 518	17 478	17 909
77	Heti Válasz	26 874	15 802	16 359	25 562	15 374	16 104
87	Haszon Magazin	25 533	18 006	18 485	22 048	13 835	14 354
102	Magyar Hírlap	19 217	10 154	10 341	14 586	8 347	8 536
103	Figyelő	16 721	9 562	10 033	14 516	7 873	8 182

A LEGNAGYOBB PÉLDÁNYSZÁMÚ LAPOK (2013. I. FÉLÉV)

21

Forrás: MATE SZ

* Ingyenes kiadvány.

Médiatípus	2011	2012	Változás 2012/2011
Televízió	54,901	48,723	-11,3%
Sajtó	41,663	37,320	-10,4%
Internet*	28,500	33,630	18,0%
DM*	30,900	30,800	-0,3%
Közterület	15,220	14,272	-6,2%
Ambient	2,763	2,498	-9,6%
Rádió**	4,618	6,817	47,6%
Mozi	1,018	1,079	6,0%
Összesen	179,583	174,335	-2,92%

REKLÁMKÖLTÉS (NET-NET) (MILLIÁRD FT)

22

Forrás: MRSZ

* Az összesített adatok 0,8 milliárd Ft átfedést tartalmaznak (e-mail marketing).

** A nagyarányú emelkedést a mérés kiszélesítése okozta.

2013	2012	Szektor	2013.I.félév*	Változás 2013/2012
1	1	Gyógyászat, gyógyhatású készítmény	44 636 522	-11%
2	4	Kereskedelem	34 644 556	22%
3	2	Élelmiszer	31 290 481	-13%
4	3	Szépességápolás	26 526 569	-17%
5	6	Pénzügy, biztosítótársaság	23 166 533	8%
6	7	Kultúra, szabadidő, szórakozás	20 455 169	-3%
7	5	Távközlés	20 435 889	-15%
8	9	Szolgáltatás	13 988 731	-1%
9	10	Ital	13 718 415	0%
10	8	Közlekedési eszközök	13 553 986	-10%

A SZEKTOROK REKLÁMKÖLTÉSE

23

Forrás: Kantar Media

* Mindkét évben azonos médiafedettséggel.

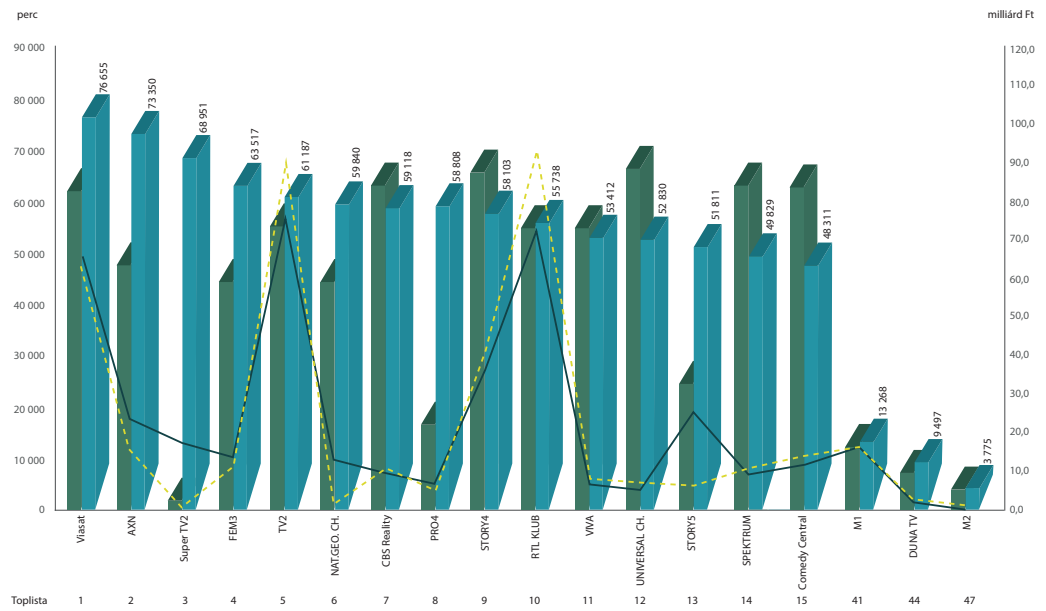
	Reklámpotok	Szektor	Darab	Hossz (mp)	GRP%
1.	GAVISCON / FFI + NO + A GYOMOR TUZOLTOJA + TABLETTA 25	gyógyhatású készítmények	29 297	732 958	4 770,8
2.	SCHOLL KOROMGOMBA ELLENI ECSETELO / NO TENERPARTON 25	szépségápolás	23 486	587 404	3 575,9
3.	FINISH ALL IN 1 TURBO / KISFIU AUTOVAL + MO. 1 SZAMU VALASZT. 30	háztartási cikk	16 937	508 993	2 586,9
4.	VANISH / CSALAD KONYHABAN + NO BESZEL + TEAFOLT 30	háztartási cikk	16 048	480 563	2 778,5
5.	STREPSILS HONEY&LEMON/RAJZOLT+PLUS1+MENTHOL ES EUCALYPTUS+MOD 35	gyógyhatású készítmények	13 874	485 266	2 159,1
6.	NUROFEN COLD AND FLU F.TABL. / NO LAZ + UJ + 6 TUNET ELLEN 35	gyógyhatású készítmények	13 864	486 595	2 134,9
7.	CILLIT BANG TURBO POWER / FFI LILA REPULOBEN 30	háztartási cikk	13 522	404 818	2 176,4
8.	VANISH OXI ACTION / BARNA NO KONYHABAN + NR 1 30	háztartási cikk	12 853	385 401	2 249,1
9.	VEET EASY WAX / NO JOGA + BICIKLI + BOLT + 4HET+1M NO VAL. 25	szépségápolás	12 763	319 096	2 021
10.	ALDI / NO KERTBEN UL + NO LAPTOPPAL+ALDI HAZIASSZONYOK KLUBJA 30	kereskedelem	12 237	366 578	2 726,2

A LEGGYAKRABBAN KÖZZÉTETT REKLÁMFILMEK LISTÁJA (2013)⁽⁶²⁾ (TELJES NÉPESSÉG, EGÉSZ NAP)

24

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

⁽⁶²⁾ Vizsgált csatornák: ANIMAX, ATV, AXN, CBS REALITY, COMEDY CENTRAL, COOL, DISCOVERY CHANNEL, DISNEYCHANNEL, DUNATV, DUNA WORLD, F+, FEM3, FILM CAFÉ, FILM MÁNIA, HÁLÓZAT, LifeNetwork, M1, M2, MGM, MINIMAX, MTV (MUSIC TELEVISION), MUSIC CHANNEL, MUSICMIX, MUZSIKA TV, NAT GEO WILD, NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL, NICKELODEON, NÓTA TV, OzoneNetwork, PRIZMA TV, PRO4, REFLEKTOR, RTL II, RTL KLUB, SOROZAT+, SPEKTRUM, SPEKTRUM HOME, SPORT KLUB, SPORT1, SPORT2, STORY4, STORY5, Super TV2, TV PAPRIKA, TV2, UNIVERSAL CHANNEL, VIASAT3, VIASAT6, VIVA. Az idegen nyelvű reklámok nem szerepelnek a mintában.

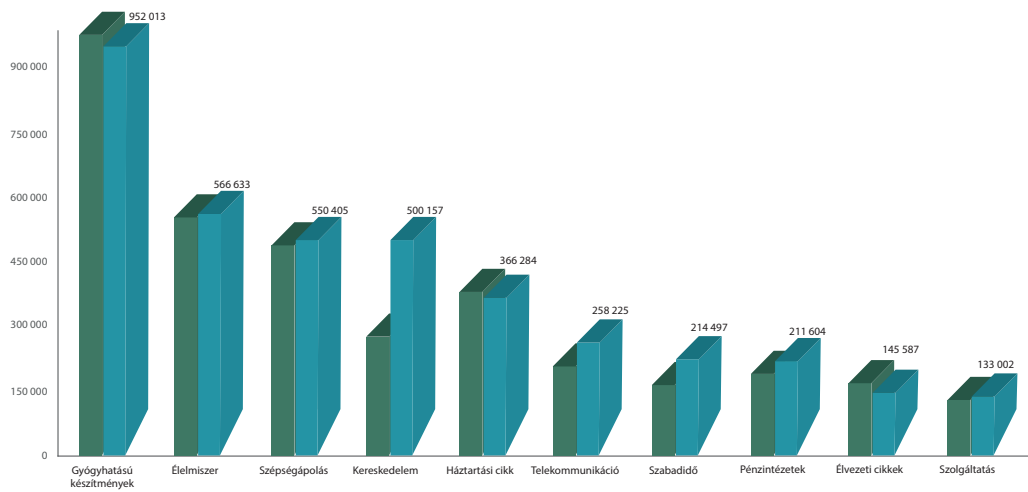

A LEGNAGYOBB REKLÁMFELÜLETTEL RENDELKEZŐ TELEVÍZIÓK AZ ÉRTÉKESÍTETT REKLÁMIDŐ ALAPJÁN

25

■ 2012 reklámperc
 ■ 2013 reklámperc
 - - - 2012 listaáras költség (milliárd Ft)
 — 2013 listaáras költség (milliárd Ft)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

A TELEVÍZIÓBAN LEGTÖBBET HIRDETŐ SZEKTOROK (SPOTSZÁM ALAPJÁN)

26

■ 2012 ■ 2013

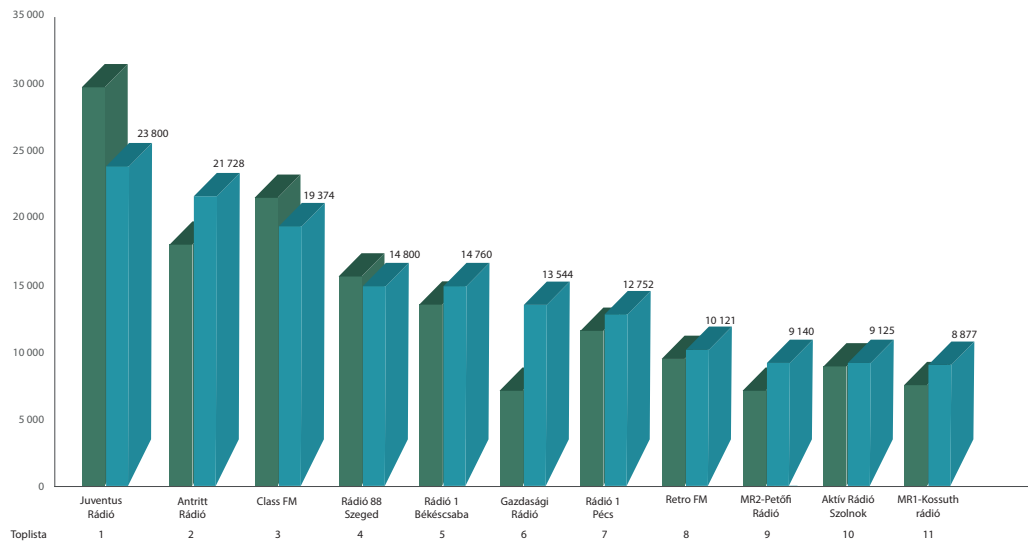
Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

	2012	2013
A vizsgált csatornák száma (átlag)	46,7	47
A reklámok megjelenésszáma	4 151 723	4 460 295
Listaáras költés (kedvezményektől mentes ár)	620,5 milliárd Ft	610,2 milliárd Ft
A reklámok összhossza (óra)	28 510	30 492
Egy csatornára jutó átlagos napi reklámidő (óra)	1,7	1,8
Napi reklámnézési idő (perc: mp) (teljes népesség)	23	23
Egy csatornára jutó átlagos napi spotmegjelenés	244	260

A TELEVÍZIÓS REKLÁMOZÁSSAL KAPCSOLATOS ALAPADATOK

27

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

A LEGNAGYOBB REKLÁMFELÜLETTEL RENDELKEZŐ RÁDIÓK AZ ÉRTÉKESÍTETT REKLÁMIDŐ ALAPJÁN

28

■ 2012 (perc) ■ 2013 (perc)

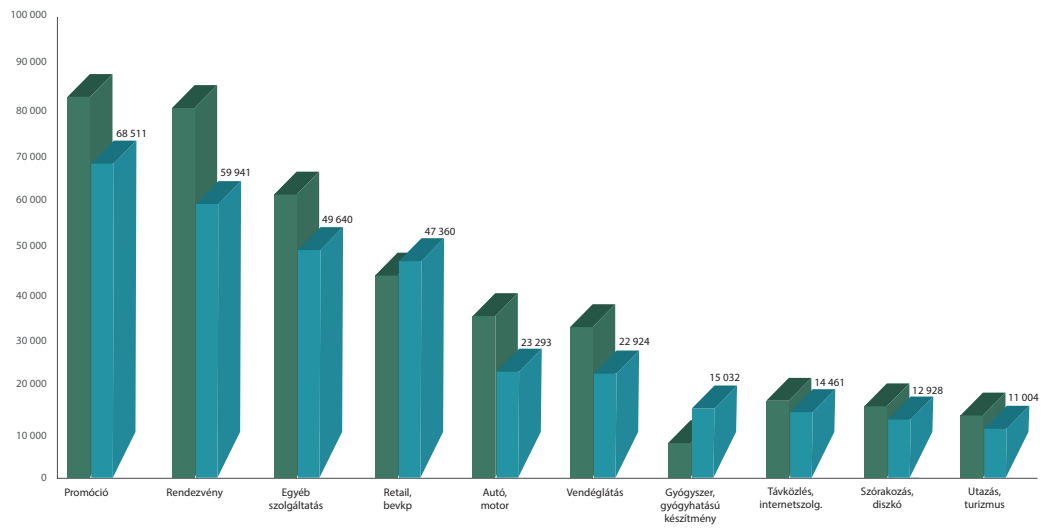
Forrás: RadioMonitor/NMHH

Reklámspot		Lejátszás (db)
1	Vitaminkosár Kft. – Protexin IBS Florea	1 772
2	Human Operator Zrt. – magas színvonal, rövid határidő, Szombathely	1 525
3	Gordius 2002 – Fa- és nyílászáró centrum, Szekszárd	1 436
4	Grammaticus Nyelviskola– Az első randi sikerét nem, de a használható nyelvtudást garantálni tudjuk...	1 418
5	Exclusive Change – Hűsítő árfolyamok	1 417
6	Magyar Posta – ha postán fizeti be csekkjeit, Citroën Elysée-t vagy kétszer egymillió forintot nyerhet	1 394
7	444 444 taxi – 6 négyes taxi	1 384
8	Exclusive Change – Kérje prémiumárfolyamainkat!	1 367
9	Taxi Plus Kft. – 8 888 000 vagy www.taxiplus.hu	1 291
10	Peugeot Hungária – Peugeot 301 – 2 500 000 forinttól	1 213

A RÁDIÓBAN LEGGYAKRABBAN KÖZZÉTETT REKLÁMOK LISTÁJA (2013)

29

Forrás: RadioMonitor/NMHH

A RÁDIÓBAN LEGTÖBBET HIRDETŐ SZEKTOROK (REKLÁMSZÁM ALAPJÁN)

30

2012 2013

Forrás: RadioMonitor/NMHH

A KIADVÁNY A BETŰ-MIX KFT. GONDOZÁSÁBAN KÉSZÜLT.
FELELŐS VEZETŐ: HOCHREIN EDIT

1088 BUDAPEST, REVICZKY U. 5.

TELEFON: (+36 1) 429 8600 * FAX: (+36 1) 267 2612

E-MAIL: INFO@NMHH.HU * [WEB: WWW.NMHH.HU](http://WWW.NMHH.HU) * WWW.MEDIATANACS.HU

ISSN 2062-9591